

Αιώνας Φωτός

Πρόλογος

Το τέλος του εικοστού αιώνα παρέχει μια μοναδική προοπτική στους Μπαχάι. Κατά τη διάρκεια των περασμένων εκατό ετών, ο κόσμος μας υπέστη αλλαγές πιο βαθιές από οποιοδήποτε άλλο αιώνα της προηγούμενης ιστορίας του, αλλαγές που ως επί το πλείστον, δεν κατανοούνται πλήρως από την παρούσα γενιά. Σε αυτά τα ίδια εκατό χρόνια, η Μπαχάι Πίστη αναδύθηκε από την αφάνεια καταδεικνύοντας σε παγκόσμια κλίμακα την ενοποιητική δύναμη που η Θεία της καταγωγή της προσδίδει. Καθώς πλησίαζε το τέλος του αιώνα, η σύγκλιση αυτών των δυο ιστορικών εξελίξεων, γινόταν συνεχώς πιο έκδηλη.

Το Αιώνας Φωτός, που ετοιμάστηκε υπό την επίβλεψή μας, μελετά αυτές τις δυο διαδικασίες και το συσχετισμό τους, στο πλαίσιο των Μπαχάι Διδασκαλιών. Το παραδίδουμε στη στοχαστική μελέτη των φίλων, με τη βεβαιότητα ότι οι προοπτικές που εμπεριέχει θα επιφέρουν πνευματικό εμπλουτισμό καθώς και πρακτική βοήθεια για να μοιραστούμε με τους άλλους τις προκλητικές επιπτώσεις της Αποκάλυψης που έφερε ο Μπαχάολλα.

Παγκόσμιος Οίκος Δικαιοσύνης

ΑΙΩΝΑΣ ΦΩΤΟΣ

Ο ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ, ο πιο ταραχώδης στην ιστορία της ανθρώπινης φυλής, έχει φτάσει στο τέλος του. Απογοητευμένοι από το βαθύνον ηθικό και κοινωνικό χάος που σημάδεψε την πορεία του, η πλειονότητα των λαών του κόσμου είναι πρόθυμοι να αφήσουν πίσω τους τις αναμνήσεις του πόνου που αυτές οι δεκαετίες έφεραν μαζί τους. Άσχετα από το πόσο ισχνά μπορεί να φαίνονται τα θεμέλια της βεβαιότητας στο μέλλον, άσχετα από το πόσο μεγάλοι οι κίνδυνοι που πλανώνται στον ορίζοντα, η ανθρωπότητα εμφανίζεται να θέλει απεγνωσμένα να πιστέψει ότι, μέσα από κάποιες τυχερές συγκυρίες, θα είναι δυνατόν παραταύτα να συμμορφώσει τις συνθήκες της ανθρώπινης ζωής με τις επικρατούσες ανθρώπινες επιθυμίες.

Υπό το φως των διδασκαλιών του Μπαχαλλά τέτοιου είδους ελπίδες δεν είναι απλώς αυταπάτες, αλλά χάνουν εντελώς τη φύση και τη σημασία της κρίσιμης καμπής μέσα από την οποία έχει περάσει ο κόσμος μας σε αυτά τα κρίσιμα εκατό χρόνια. Μόνο καθώς αρχίζει να καταλαβαίνει η ανθρωπότητα τις συνέπειες των όσων συνέβησαν στη διάρκεια αυτής της περιόδου της ιστορίας θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που έχει απέναντί της. Η αξία αυτού που μπορούμε εμείς ως Μπαχάι να συνεισφέρουμε στη διαδικασία προϋποθέτει ότι εμείς πρέπει να συλλάβουμε τη σπουδαιότητα της ιστορικής μεταμόρφωσης που προκλήθηκε από τον εικοστό αιώνα.

Εκείνο που κάνει αυτή την ενόραση δυνατή είναι το φως που έχει σκορπιστεί από τον ανατέλλοντα ήλιο της Αποκάλυψης του Μπαχαλλά και η επίδραση που έχει αρχίσει να ασκεί στις ανθρώπινες υποθέσεις. Αυτή είναι η ευκαιρία στην οποία αναφέρονται οι επακόλουθες σελίδες.

I

ΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΚΑΤΑΡΧΑΣ το μέγεθος της καταστροφής που έχει προξενήσει στον εαυτό της η ανθρώπινη φυλή στη διάρκεια της ιστορικής περιόδου που εξετάζουμε. Μόνο και μόνο η απώλεια ζωής είναι ανυπολόγιστη. Η διάλυση των βασικών θεσμών της κοινωνικής τάξης, η παραβίαση – ουσιαστικά η εγκατάλειψη – των προτύπων της σεμνότητας, η προδοσία της ζωής του πνεύματος μέσω της υποταγής σε ιδεολογίες ταπεινές όσο και κενές, η επινόηση και ανάπτυξη όπλων μαζικής καταστροφής, η χρεοκοπία ολόκληρων εθνών και ο υποβιβασμός μαζών από ανθρώπινα όντα σε απελπιστική φτώχεια, η αδίστακτη καταστροφή του περιβάλλοντος του πλανήτη – αυτές είναι μόνο οι πιο εμφανείς σε έναν κατάλογο φρικαλεοτήτων άγνωστων ακόμη και στις πιο σκοτεινές εποχές του παρελθόντος. Η αναφορά και μόνο σε αυτές είναι μια υπενθύμιση των Θείων προειδοποιήσεων που εκφράστηκαν στα λόγια του Μπαχαλλά πριν από έναν αιώνα: «Ω αδιάφοροι! Παρόλο που τα θαύματα του ελέους Μου έχουν περιβάλει όλα τα δημιουργήματα, ορατά και αόρατα, και παρόλο που οι αποκαλύψεις της χάρης και της γενναιοδωρίας Μου έχουν διαπεράσει κάθε άτομο του σύμπαντος, η ράβδος

με την οποία μπορώ να τιμωρήσω τους κακούς είναι οδυνηρή και η σφοδρότητα της οργής Μου εναντίον τους φοβερή.”¹

Για να μην μπει κανένας παρατηρητής της Πίστης, στον πειρασμό να παρερμηνεύσει αυτές τις προειδοποιήσεις ως μόνο μεταφορικές, ο Σόγκι Εφέντι, σκιαγραφώντας μερικές από τις ιστορικές συνέπειες, έγραψε το 1941:

Μια θύελλα, πρωτοφανής για τη σφοδρότητά της, απρόβλεπτη στη φορά της, καταστροφική στα άμεσα αποτελέσματά της, αφάνταστα λαμπρή στις τελικές συνέπειές της, σαρώνει σήμερα το πρόσωπο της γης. Η κινητήρια δύναμή της κερδίζει ανελήχτα σε έκταση και ορμή. Η εξαγνιστική της δύναμη, παρόλο που δεν έχει ερευνηθεί πολύ, αυξάνεται με την κάθε μέρα που περνάει. Η ανθρωπότητα, αιχμάλωτη σφιχτά στα νύχια της καταστρεπτικής της δύναμης, πλήττεται από τις ενδείξεις της ακαταμάχητης μανίας της. Δεν μπορεί ούτε να κατανοήσει την προέλευσή της ούτε να διερευνήσει τη σπουδαιότητά της ούτε να διακρίνει την έκβασή της. Προβληματισμένη, ανήσυχη και αβοήθητη, παρακολουθεί αυτό το μεγάλο και ισχυρό άνεμο του Θεού να εισβάλλει στις πιο απομακρυσμένες και αγνές περιοχές της γης, σείοντας τα θεμέλιά της, διαταράζοντας την ισορροπία της, διασπώντας τα έθνη της, αναστατώνοντας τα σπίτια των ανθρώπων της, καταστρέφοντας τις πόλεις της, οδηγώντας στην εξορία τους βασιλιάδες της, γκρεμίζοντας τους προμαχώνες της, ξεριζώνοντας τους θεσμούς της, χαμηλώνοντας τα φώτα της και βασανίζοντας τις ψυχές των κατοίκων της.²

* * *

Από την άποψη του πλούτου και της επιρροής, «ο κόσμος» του 1900 ήταν η Ευρώπη και μετά απρόθυμη εκχώρησης, οι Ηνωμένες Πολιτείες. Σε όλο τον πλανήτη, ο δυτικός ιμπεριαλισμός επιδίωκε ανάμεσα στους πληθυσμούς άλλων χωρών αυτό που θεωρούσε ως «αποστολή εκπολιτισμού». Σύμφωνα με τα λόγια ενός ιστορικού, η πρώτη δεκαετία του αιώνα φάνηκε να είναι ουσιαστικά μια συνέχιση του «μακρού δεκάτου ενάτου αιώνα»,³ μιας εποχής της οποίας η απεριόριστη αυταρέσκεια εκφράστηκε χαρακτηριστικά με τον εορτασμό το 1897 της 60^{ης} επετείου της βασίλισσας Βικτωρίας, μία παρέλαση που κύλησε για ώρες στους δρόμους του Λονδίνου, με μια αυτοκρατορική πανοπλία και επίδειξη στρατιωτικής δύναμης που ξεπερνούσε κατά πολύ οποιαδήποτε παρόμοια απόπειρα σε πολιτισμούς του παρελθόντος.

Καθώς ξεκίνησε ο αιώνας, υπήρχαν λίγοι, οποιοσδήποτε κι αν ήταν ο βαθμός της κοινωνικής και ηθικής τους ευαισθησίας, οι οποίοι διέκριναν τις καταστροφές που κείτονταν μπροστά τους, και λίγοι, αν ήταν και λίγοι, οι οποίοι μπορούσαν να διανοηθούν το μέγεθός τους. Η στρατιωτική ηγεσία των περισσότερων ευρωπαϊκών εθνών υπέθετε ότι ένας πόλεμος κάποιου είδους θα ξέσπαγε, αλλά έβλεπε την προοπτική με ηρεμία εξαιτίας των διπλών σταθερών πεποιθήσεων ότι θα ήταν σύντομος και θα κέρδιζε η δική τους πλευρά. Σχεδόν εκ θαύματος, το διεθνές κίνημα ειρήνης στρατολογούσε την υποστήριξη πολιτικών, βιομηχάνων, λογίων, των μέσων ενημέρωσης και προσωπικοτήτων με επιρροή τόσο απίθανων όσο και ο τσάρος της Ρωσίας. Αν η

υπέρμετρη αύξηση των εξοπλισμών φαινόταν δυσοίωνη, το δίκτυο των φιλόπονα επινοημένων και συχνά επικαλυπτόμενων, συμμαχιών φαινόταν να διαβεβαιώνει ότι μια γενική σύρραξη θα αποφευγόταν και οι περιφερειακές έριδες θα διευθετούνταν έτσι όπως είχε γίνει στο μεγαλύτερο μέρος του προηγούμενου αιώνα. Αυτή η αυταπάτη ενισχύθηκε από το γεγονός ότι τα εστεμμένα κεφάλια της Ευρώπης – οι περισσότεροι από αυτούς μέλη μιας εκτεταμένης οικογένειας και πολλοί ασκώντας φαινομενικά καθοριστική πολιτική ισχύ – απευθύνονταν ο ένας στον άλλον με οικειότητα χρησιμοποιώντας χαϊδευτικά, διατηρούσαν στενή αλληλογραφία, παντρεύονταν ο ένας την αδελφή ή την κόρη του άλλου και έκαναν διακοπές μαζί μεγάλα διαστήματα του χρόνου ο ένας στα κάστρα του άλλου, στις λεμβοδρομίες και στα κυνηγετικά καταλύματα. Ακόμη και οι επίπονες ανισότητες στην κατανομή του πλούτου αντιμετωπίζονταν ενεργητικά – αν όχι πολύ συστηματικά – στις Δυτικές κοινωνίες μέσω νομοθεσίας που είχε σχεδιαστεί να συγκρατήσει τις χειρότερες συντεχνίες της λαφυραγωγίας των προηγούμενων δεκαετιών και να ικανοποιήσει τις πιο επείγουσες απαιτήσεις των αυξανόμενων αστικών πληθυσμών.

Η συντριπτική πλειονότητα της ανθρώπινης οικογένειας, που ζούσε σε τόπους έξω από το Δυτικό κόσμο, μοιράστηκε λίγες από τις ευλογίες και λίγη από την αισιοδοξία των αδελφών τους στην Ευρώπη και στην Αμερική. Η Κίνα, παρά τον αρχαίο πολιτισμό της και την αίσθηση που είχε για τον εαυτό της ως «το Μεσαίο Βασίλειο», είχε γίνει το δύσμοιρο θύμα λεηλασίας από Δυτικά έθνη και από τη γειτόνισσά της, την εκσυγχρονιστική Ιαπωνία. Τα πλήθη στην Ινδία – των οποίων η οικονομία και η πολιτική ζωή είχε πέσει τόσο πολύ υπό την κυριαρχία μιας και μοναδικής αυτοκρατορικής δύναμης που απέκλειε το συνηθισμένο αθέμιτο ανταγωνισμό για κέρδος – γλίτωσε κάποιες από τις χειρότερες κακοποιήσεις που έπληξαν άλλους τόπους αλλά παρατηρούσε ανίσχυρη καθώς οι απολύτως αναγκαίοι πόροι της εξαντλούνταν. Η ερχόμενη αγωνία της Λατινικής Αμερικής είχε ξεκάθαρα προεικονιστεί στον πόνο του Μεξικό, του οποίου μεγάλα τμήματα είχαν προσαρτηθεί από το μεγάλο βόρειο γείτονά του και του οποίου οι φυσικοί πόροι προσέλκυαν ήδη την προσοχή φιλάργυρων ξένων σωματείων. Ιδιαίτερα ντροπιαστική από την άποψη ενός Δυτικού – λόγω της εγγύτητάς της σε λαμπρές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες όπως το Βερολίνο και η Βιέννη - ήταν η μεσαιωνική τυραννία στην οποία εκατό εκατομμύρια απελευθερωμένοι σκλάβοι στη Ρωσία έζησαν μια ζωή μελαγχολικής και απελπιστικής αθλιότητας. Πιο τραγική από όλες υπήρξε η κατάσταση των κατοίκων της αφρικανικής ηπείρου, που ήταν διαιρεμένοι ο ένας ενάντια στον άλλον με τεχνητά σύνορα που είχαν δημιουργηθεί μέσα από κυνικά παζαρέματα ανάμεσα σε ευρωπαϊκές δυνάμεις. Έχει εκτιμηθεί ότι στη διάρκεια της πρώτης δεκαετίας του εικοστού αιώνα πάνω από ένα εκατομμύριο άνθρωποι χάθηκαν στο Κονγκό – από λιμό, ξυλοδαρμό, εργασία κυριολεκτικά μέχρι θανάτου για το κέρδος των μακρινών τους αφεντάδων, ένα προοίμιο της μοίρας που επρόκειτο να καταβροχθίσει πάνω από εκατό εκατομμύρια συνανθρώπων τους σε όλη την Ευρώπη και την Ασία προτού τελειώσει ο αιώνας.⁴

Αυτές οι μάζες της ανθρωπότητας, λεηλατημένες και καταφρονημένες – αλλά εκπροσωπώντας τους περισσότερους κατοίκους της γης -ειδώθηκαν όχι σαν πρωταγωνιστές αλλά ουσιαστικά σαν αντικείμενα της πολύ επιδεικνυόμενης διαδικασίας εκπολιτισμού του νέου αιώνα. Παρά τα πλεονεκτήματα που παραχωρήθηκαν σε μια μειονότητα από αυτούς, οι λαοί των αποικιών ζούσαν κυρίως ως θύματα – για να χρησιμοποιηθούν, να εκπαιδευτούν, να τους εκμεταλλευτούν, να εκχριστιανιστούν, να εκπολιτιστούν, να επιστρατευτούν- όπως υπαγόρευαν οι μεταβαλλόμενες ημερήσιες διατάξεις των δυτικών δυνάμεων. Αυτές οι ατζέντες μπορεί να ήταν σκληρές ή ήπιες στην εκτέλεση, φωτισμένες ή εγωιστικές, ευαγγελικές ή εκμεταλλευτικές, αλλά είχαν σχηματιστεί από υλιστικές δυνάμεις που καθόριζαν τόσο τα μέσα τους όσο και, τις περισσότερες φορές, την κατάληξή τους. Σε ένα μεγάλο βαθμό, οι θρησκευτικές και πολιτικές ευσέβειες διαφόρων ειδών συγκάλυπταν τόσο τους σκοπούς όσο και τα μέσα από λαούς σε Δυτικές χώρες που ήταν έτσι ικανοί να αντλήσουν ηθική ικανοποίηση από τις ευλογίες που υποτίθεται ότι απένειμαν τα έθνη τους σε λιγότερο άξιους λαούς, ενώ οι ίδιοι απολάμβαναν τους υλικούς καρπούς αυτής της ευεργεσίας.

Καταδεικνύοντας τις αποτυχίες ενός σπουδαίου πολιτισμού δεν σημαίνει ότι αρνούμαστε τα επιτεύγματά του. Με το ξεκίνημα του εικοστού αιώνα, οι λαοί της Δύσης μπορούσαν δικαίως να περηφανευτούν για τις τεχνολογικές, τις επιστημονικές και φιλοσοφικές εξελίξεις για τις οποίες ευθύνονταν οι κοινωνίες τους. Δεκαετίες πειραματισμών είχαν θέσει στα χέρια τους υλικά μέσα που ήταν ακόμη πέρα από την εκτίμηση του υπολοίπου της ανθρωπότητας. Κατά μήκος της Ευρώπης και της Αμερικής είχαν εγερθεί τεράστιες βιομηχανίες αφιερωμένες στη μεταλλουργία, στην παρασκευή χημικών προϊόντων κάθε είδους, στην υφαντουργία, στην κατασκευή και παραγωγή οργάνων για την εξύψωση κάθε άποψης της ζωής. Μία συνεχής διαδικασία ανακάλυψης, σχεδιασμού και βελτίωσης έκανε προσιτή μια ενέργεια αφάνταστου μεγέθους – με, αλίμονο, εξίσου αφάνταστες οικολογικές συνέπειες την ίδια στιγμή – ιδιαίτερα με τη χρήση φθηνών καυσίμων και του ηλεκτρισμού. Η «εποχή του σιδηροδρόμου» ήταν πολύ προχωρημένη και τα ατμόπλοια διέσχιζαν τις θαλάσσιες οδούς του κόσμου. Με τη διάδοση της επικοινωνίας του τηλεγράφου και του τηλεφώνου, η κοινωνία της Δύσης προσδοκούσε τη στιγμή που θα απελευθερωνόταν από τις περιοριστικές επιδράσεις που είχαν επιβάλει οι γεωγραφικές αποστάσεις στην ανθρωπότητα από την αυγή της ιστορίας.

Οι μεταβολές που έλαβαν χώρα στο βαθύτερο επίπεδο της επιστημονικής σκέψης ήταν ακόμη πιο εκτεταμένες στις συνέπειές τους. Ο δέκατος ένατος αιώνας ήταν ακόμη δέσμιος της άποψης του Νεύτωνα που έβλεπε τον κόσμο σαν ένα σύστημα με μηχανισμό ωρολογίου, αλλά μέχρι το τέλος του αιώνα τα διανοητικά βήματα που ήταν απαραίτητα για να αμφισβητήσουν εκείνη την άποψη είχαν ήδη παρθεί. Αναδύονταν νέες ιδέες που θα οδηγούσαν στο σχηματισμό της κβαντομηχανικής, και σύντομα η επαναστατική επίδραση της θεωρίας της σχετικότητας θα έθετε υπό αμφισβήτηση πεποιθήσεις αναφορικά με το φαινομενικό κόσμο που ήταν αποδεκτές ως κοινός νους επί αιώνες. Τέτοιου είδους

καινοτομίες ενθαρρύνθηκαν – και η επίδρασή τους ενισχύθηκε σημαντικά – από το γεγονός ότι η επιστήμη είχε ήδη αλλάξει από μια δραστηριότητα απομονωμένων στοχαστών σε μια συστηματικά επιδιωκόμενη ανησυχία μιας μεγάλης και με επιρροή διεθνούς κοινότητας που απολάμβανε τα οφέλη πανεπιστημίων, εργαστηρίων και συμποσίων για την ανταλλαγή πειραματικών ανακαλύψεων.

Η δύναμη των κοινωνιών της Δύσης δεν περιορίστηκε στις επιστημονικές και τεχνολογικές προόδους. Με το ξεκίνημα του εικοστού αιώνα, ο δυτικός πολιτισμός αποκόμιζε τους καρπούς μιας φιλοσοφικής καλλιέργειας που απελευθέρωνε γρήγορα τις ενέργειες των πληθυσμών του και της οποίας η επίδραση θα δημιουργούσε σύντομα έναν επαναστατικό αντίκτυπο σε ολόκληρο τον κόσμο. Επρόκειτο για μια κουλτούρα που τροφοδοτούσε συνταγματικές κυβερνήσεις, επιβράβευε την ισχύ του νόμου και το σεβασμό για τα δικαιώματα όλων των μελών της κοινωνίας και κρατούσε μπροστά στα μάτια όλων όσων έφτανε ένα όραμα ωρίμανσης της κοινωνικής δικαιοσύνης. Αν οι κομπασμοί της ελευθερίας και της ισότητας που γέμιζαν την πατριωτική συνθηματολογία στις δυτικές χώρες διέφεραν πολύ από τις συνθήκες που ουσιαστικά επικρατούσαν, οι Δυτικοί μπορούσαν δικαίως να εορτάσουν τις προόδους σε εκείνα τα ιδανικά που είχαν επιτευχθεί το δέκατο ένατο αιώνα.

Από μια πνευματική προοπτική η εποχή ήταν επηρεασμένη από μια περίεργη, παράδοξη δυαδικότητα. Σχεδόν σε κάθε κατεύθυνση ο διανοητικός ορίζοντας είχε επισκιαστεί από τα σύννεφα της δεισιδαιμονίας που είχαν δημιουργηθεί από μια ασυλλόγιστη μίμηση των παλαιότερων εποχών. Για τους περισσότερους λαούς του κόσμου, οι συνέπειες ποίκιλαν από βαθιά άγνοια για τις ανθρώπινες δυνατότητες και το φυσικό σύμπαν, μέχρι την αφελή προσκόλληση σε θεολογίες που δεν είχαν σχεδόν καμία σχέση με την εμπειρία. Εκεί όπου οι άνεμοι της αλλαγής διέλυαν την ομίχλη ανάμεσα στις μορφωμένες τάξεις των δυτικών χωρών, οι κληρονομημένες ορθοδοξίες πολύ συχνά αντικαθιστούνταν από την πληγή μιας επιθετικής εκκοσμίκευσης που αμφισβητούσε τόσο την πνευματική φύση της ανθρωπότητας όσο και το κύρος των ίδιων των ηθικών αξιών. Παντού η εκκοσμίκευση των ανώτερων επιπέδων της κοινωνίας φάνηκε να πηγαίνει χέρι χέρι με ένα διάχυτο θρησκευτικό σκοταδισμό μεταξύ του γενικού πληθυσμού. Στο βαθύτατο επίπεδο -επειδή η επίδραση της θρησκείας φτάνει βαθιά ως την ανθρώπινη ψυχή και διεκδικεί ένα μοναδικό είδος εξουσίας- οι θρησκευτικές προκαταλήψεις σε όλες τις χώρες είχαν κρατήσει ζωντανές σε διαδοχικές γενιές φωτιές πικρής εχθρότητας που θα πυροδοτούσαν τους τρόπους των ερχόμενων δεκαετιών.⁵

II

Σε αυτό το τοπίο ψευδούς πεποίθησης και βαθιάς απόγνωσης, επιστημονικού διαφωτισμού και πνευματικού σκότους, εμφανίστηκε με το ξεκίνημα του εικοστού αιώνα, η φωτεινή μορφή του Αμπντολ-Μπαχά. Το ταξίδι που Τον είχε φέρει σε αυτή τη ζωτική στιγμή στην ιστορία της ανθρωπότητας είχε περάσει μέσα από τουλάχιστον πενήντα

χρόνια εξορίας, φυλάκισης και στέρησης χωρίς να περάσει σχεδόν ούτε ένας μήνας με ηρεμία και ανάπαυση. Μετέβη σε αυτό αποφασισμένος να διακηρύξει σε ευσυγκίνητους αλλά και αδιάφορους την εγκαθίδρυση στη γη της υποσχόμενης κυριαρχίας της παγκόσμιας ειρήνης και δικαιοσύνης που είχε στηρίξει την ανθρώπινη ελπίδα στη διάρκεια των αιώνων. Τα θεμέλιά της, δήλωσε, θα ήταν η ενοποίηση των λαών του κόσμου σε αυτό τον «αιώνα φωτός»:

Σ'αυτή την εποχή... τα μέσα επικοινωνίας έχουν πολλαπλασιαστεί και οι πέντε ήπειροι της γης έχουν ουσιαστικά συγχωνευτεί σε μία.... Ομοίως, όλα τα μέλη της ανθρώπινης οικογένειας, είτε λαοί είτε κυβερνήσεις, πόλεις ή χωριά, έχουν γίνει όλο και πιο αλληλεξαρτώμενοι.... Έτσι η ενότητα όλης της ανθρωπότητας μπορεί να επιτευχθεί αυτή την ημέρα. Αληθινά αυτό δεν είναι παρά ένα από τα θαύματα αυτής της θαυμαστής εποχής, αυτού του ένδοξου αιώνα. ⁶

Στη διάρκεια των πολλών χρόνων φυλάκισης και εξορίας που ακολούθησαν την άρνηση του Μπαχαλλά να υπηρετήσει την πολιτική ημερησία διάταξη των Οθωμανικών αρχών, ανέλαβε ο Αμπντολ-Μπαχά -κατόπιν παράκλησης του Μπαχαλλά- τη διαχείριση των υποθέσεων της Πίστης και την ευθύνη να ενεργεί ως εκπρόσωπος του Πατέρα Του. Μια σημαντική πλευρά αυτού του έργου περιλάμβανε αλληλεπίδραση με τοπικούς και περιφερειακούς αξιωματούχους που αναζητούσαν τη συμβουλή Του στα προβλήματα που αντιμετώπιζαν. Παρόμοιες ανάγκες εμφανίστηκαν και στην πατρίδα του Κυρίου. Ήδη από το 1875, ανταποκρινόμενος στις οδηγίες του Μπαχαλλά, ο Αμπντολ-Μπαχά απηύθυνε στους ηγέτες και στο λαό της Περσίας μια πραγματεία με τον τίτλο Το Μυστικό του Θεϊκού Πολιτισμού, εκθέτοντας τις πνευματικές αρχές που πρέπει να καθοδηγήσουν το σχηματισμό της κοινωνίας τους την εποχή της ωριμότητας της ανθρωπότητας. Το πρώτο της κείμενο καλούσε τον ιρανικό λαό να αναλογιστεί το μάθημα που διδάχτηκε από την ιστορία σχετικά με το κλειδί της κοινωνικής προόδου:

Εξετάστε προσεχτικά: όλα αυτά τα εξαιρετικά ποικίλα φαινόμενα, αυτές οι ιδέες, αυτή η γνώση, αυτές οι τεχνικές διαδικασίες και τα φιλοσοφικά συστήματα, αυτές οι επιστήμες, οι τέχνες, οι βιομηχανίες και οι εφευρέσεις -όλα είναι εκπορεύσεις του ανθρώπινου νου. Οποιοσδήποτε λαός αποτόλμησε να μπει πιο βαθιά στην απύθμενη αυτή θάλασσα, κατάφερε να ξεπεράσει τους άλλους. Η ευτυχία και η περηφάνια ενός έθνους συνίσταται σε αυτό, στο να λάμψει σαν τον ήλιο στον υψηλό ουρανό της γνώσης. «Άραγε πρέπει αυτοί που έχουν γνώση και εκείνοι που δεν έχουν να αντιμετωπιστούν το ίδιο;»⁷

Το Μυστικό του Θεϊκού Πολιτισμού προοιωνίσε την καθοδήγηση που θα έρεε από την πένα του Αμπντολ-Μπαχά τις ακόλουθες δεκαετίες. Μετά τη συντριπτική απώλεια που ακολούθησε την ανάληψη του Μπαχαλλά, οι Πέρσες πιστοί αναζωογονήθηκαν και εγκαρδιώθηκαν από ένα χείμαρρο Πινακίδων από τον Διδάσκαλο, οι οποίες δεν παρείχαν μόνο την πνευματική στήριξη που χρειάζονταν αλλά και την ηγεσία στο να βρουν το

δρόμο τους στην αναταραχή που υπονόμει την καθιερωμένη τάξη των πραγμάτων στον τόπο τους. Αυτά τα μηνύματα, που έφταναν ακόμη και στα πιο μικρά χωριά της χώρας, ανταποκρίνονταν στις εκκλήσεις και στα ερωτήματα αμέτρητων πιστών, παρέχοντας καθοδήγηση, ενθάρρυνση και επιβεβαίωση. Διαβάζουμε, για παράδειγμα, μια Πινακίδα που απευθυνόταν σε πιστούς στο χωριό Κεσέ, αναφέροντας ονομαστικά σχεδόν εκατόν εξήντα από αυτούς. Για την εποχή που τώρα χαράζει, ο Διδάσκαλος λέει: «αυτός είναι ο αιώνας του φωτός,» εξηγώντας ότι η σημασία αυτής της εικόνας είναι η αποδοχή της αρχής της ενότητας και οι συνέπειές της:

Αυτό που εννοώ είναι ότι οι αγαπημένοι του Κυρίου πρέπει να θεωρούν κάθε κακόβουλο ως καλόβουλο... Δηλαδή, πρέπει να συναναστρέφονται με έναν εχθρό όπως θα άρμοζε σε έναν φίλο και να μεταχειρίζονται έναν καταπιεστή όπως θα ταίριαζε σε έναν καλό σύντροφο. Δεν θα πρέπει να βλέπουν τα ελαττώματα και τα παραβάσεις των εχθρών τους, ούτε να δίνουν σημασία στο μίσος, στην αδικία ή στην καταπίεσή τους.⁸

Όπως περιέργως, αυτή η μικρή συντροφιά καταδιωγμένων πιστών, που ζούσαν σε εκείνη την απόμακρη γωνιά μιας χώρας που ακόμη παρέμενε σχεδόν ανεπηρέαστη από τις εξελίξεις που είχαν συμβεί αλλού στην κοινωνική και διανοητική ζωή, καλούνται με αυτή την Πινακίδα να ανυψώσουν το βλέμμα τους πάνω από το επίπεδο των τοπικών υποθέσεων και να δουν τις συνέπειες της ενότητας σε παγκόσμια κλίμακα:

Μάλλον, θα πρέπει να βλέπουν τους ανθρώπους υπό το φως της έκκλησης της Ευλογημένης Ωραιότητας ότι ολόκληρη η ανθρώπινη φυλή είναι υπηρέτες του Κυρίου της ισχύος και της δόξας, καθότι Αυτός έχει φέρει όλη τη δημιουργία υπό τη δικαιοδοσία του ένδοξου λόγου Του και μας έχει επιβάλει να δείχνουμε αγάπη και στοργή, σοφία και συμπόνια, αξιοπιστία και ενότητα προς όλους, χωρίς καμιά διάκριση.⁹

Εδώ η έκκληση του Διδάσκालου δεν αναφέρεται μόνο σε ένα νέο επίπεδο αντίληψης αλλά υποδηλώνει την ανάγκη για δέσμευση και πράξη. Στον επιτακτικό χαρακτήρα και στην πεποίθηση της γλώσσας που χρησιμοποιεί μπορεί να νιώσει κανείς τη δύναμη που θα παρήγαγε τα μεγάλα κατορθώματα των Περσών πιστών στις δεκαετίες που θα ακολουθούσαν -τόσο στην παγκόσμια προώθηση της Υπόθεσης όσο και στην απόκτηση των ικανοτήτων που προάγουν τον πολιτισμό:

Ω σεις αγαπημένοι του Κυρίου! Με απόλυτη χαρά και αγαλλίαση υπηρετήστε τον ανθρώπινο κόσμο και αγαπήστε την ανθρώπινη φυλή. Στραφείτε μακριά από περιορισμούς και απελευθερωθείτε από περιστολές, διότι... η απαλλαγή από αυτά φέρνει θείες ευλογίες και δώρα.

Επομένως, μην αναπαύεστε, ούτε για μια στιγμή. Μην επιζητείτε ούτε ενός λεπτού ανάπαυλα ούτε ενός λεπτού ηρεμία. Υψωθείτε σαν τα κύματα μιας

μεγαλειώδους θάλασσας και βογγήξετε σαν το λεβιάθαν του ωκεανού της αιωνιότητας.

Συνεπώς, όσο υπάρχει ίχνος ζωής στις φλέβες μας, πρέπει να μοχθούμε και να αγωνιζόμαστε, και να επιζητούμε να θέσουμε τέτοια θεμέλια που το πέρασμα των αιώνων και κύκλων να μην μπορεί να υποσκάψει και να υψώσουμε ένα οικοδόμημα το οποίο η κύλιση των εποχών και των αιώνων να μην μπορεί να καταστρέψει -ένα οικοδόμημα που θα αποδειχτεί αιώνιο και παντοτινό, έτσι ώστε η κυριαρχία της καρδιάς και της ψυχής να εδραιωθούν και να εξασφαλιστούν και στους δύο κόσμους.¹⁰

Οι κοινωνικοί ιστορικοί του μέλλοντος, με μια προοπτική πολύ πιο αμερόληπτη και παγκόσμια από ό,τι είναι σήμερα δυνατό, και ωφελούμενοι από μια ανεμπόδιστη πρόσβαση σε κάθε πρωτεύον τεκμηριωμένο έγγραφο θα μελετήσουν λεπτομερώς τη μεταμόρφωση που πέτυχε ο Διδάσκαλος σε αυτά τα πρώτα χρόνια. Κάθε μέρα, κάθε μήνα, από μια απομακρυσμένη εξορία όπου βασανιζόταν ατέρμονα από το πλήθος των εχθρών που Τον περιστοίχιζαν, ο Αμπντόλ-Μπαχά κατάφερε όχι μόνο να διεγείρει την επέκταση της Περσικής Μπαχάι κοινότητας αλλά και να διαμορφώσει τη συνείδηση και τη συλλογική της ζωή. Το αποτέλεσμα ήταν η ανάδυση ενός πολιτισμού, αν και τοπικού, ανόμοιου με οτιδήποτε είχε γνωρίσει ποτέ η ανθρωπότητα. Ο αιώνας μας, με όλες τις αναταραχές του και τους στομφώδεις ισχυρισμούς του ότι θα δημιουργούσε μια νέα τάξη, δεν έχει κανένα συγκριτικό παράδειγμα της συστηματικής εφαρμογής των δυνάμεων ενός μοναδικού Νου στην οικοδόμηση μιας διακεκριμένης και πετυχημένης κοινότητας που έβλεπε ως απώτερο πεδίο δράσης της την ίδια την υφήλιο.

Παρόλο που η περσική Μπαχάι κοινότητα υπέστη κατά καιρούς φρικαλεότητες από το μουσουλμανικό κλήρο και τους υποστηρικτές του -χωρίς προστασία από μια ακολουθία νωθρών μοναρχών των Κατζάρ- βρήκε μια νέα παράταση ζωής. Ο αριθμός των πιστών πολλαπλασιάστηκε σε όλες τις περιοχές της χώρας, εγγράφηκαν άτομα εξέχοντα στη ζωή της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων μελών του κλήρου με επιρροή, και οι πρόδρομοι των διαχειριστικών θεσμών αναδύθηκαν με τη μορφή στοιχειωδών συμβουλευτικών σωμάτων. Η σπουδαιότητα της τελευταίας εξέλιξης θα ήταν αδύνατον να υπερτιμηθεί. Σε έναν τόπο και σε ένα λαό που ήταν συνηθισμένος για χρόνια σε ένα πατριαρχικό σύστημα που συγκέντρωνε κάθε αρμοδιότητα απόφασης στα χέρια ενός απόλυτου μονάρχη ή ενός Σίιτη μοτζταχέντ, η κοινότητα που συνίστατο από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της κοινωνίας εκείνης είχε αποσπαστεί από το παρελθόν, παίρνοντας στα χέρια της την ευθύνη να αποφασίζει για τις συλλογικές της υποθέσεις μέσα από συμβουλευτική δράση.

Στην κοινωνία και στον πολιτισμό που ανέπτυξε ο Διδάσκαλος, οι πνευματικές ενέργειες εκφράζονταν στις πρακτικές υποθέσεις της καθημερινής ζωής. Η έμφαση στις διδασκαλίες πάνω στην εκπαίδευση παρείχε την ώθηση για την ίδρυση Μπαχάι σχολείων

-συμπεριλαμβανομένου και του σχολείου Ταρμπιάτ για τα κορίτσια, " που κέρδισε φήμη σε εθνικό επίπεδο- στην πρωτεύουσα αλλά και σε επαρχιακά κέντρα. Με την αρωγή Αμερικανών και Ευρωπαίων βοηθών ακολούθησαν κλινικές και άλλες ιατρικές εγκαταστάσεις. Ένα δίκτυο αγγελιαφόρων, φτάνοντας σε όλα τα σημεία της χώρας, παρείχαν στην αγωνιζόμενη Μπαχάι κοινότητα τη στοιχειώδη ταχυδρομική υπηρεσία η οποία έλειπε πολύ φανερά στην υπόλοιπη χώρα. Οι αλλαγές που συνέβαιναν άγγιζαν ακόμη και τις πιο απλές συνθήκες της καθημερινής ζωής. Υπακούοντας στους νόμους του Κέταμπ-ε-Ακντάς, για παράδειγμα, οι Πέρσες Μπαχάι εγκατέλειψαν τη χρήση των ρυπαρών δημόσιων λουτρών, που ήταν γόνιμες εστίες διάδοσης μολύνσεων και νόσων, και άρχισαν να πλένονται σε καταιονητήρες που χρησιμοποιούσαν φρέσκο νερό.

Όλες αυτές οι πρόοδοι, είτε κοινωνικοί, οργανωτικοί, ή πρακτικοί, όφειλαν την κινητήρια δύναμή τους στην ηθική μεταμόρφωση που γινόταν μεταξύ των πιστών, μια μεταμόρφωση που ξεχώριζε σταθερά τους Μπαχάι -ακόμη και στα μάτια εκείνων που ήταν εχθρικοί προς την Πίστη- ως υποψήφιους για θέσεις εμπιστοσύνης. Το ότι τέτοιου είδους εκτεταμένες αλλαγές μπορούσαν πολύ εύκολα να ξεχωρίσουν ένα κομμάτι του περσικού πληθυσμού από την ευρέως ανταγωνιστική πλειονότητα γύρω ήταν μια επίδειξη των δυνάμεων που απελευθερώθηκαν από τη Συνθήκη του Μπαχαλλά με τους οπαδούς Του και από την ανάληψη από τον Αμπντολ-Μπαχά της ηγεσίας αυτής της Συνθήκης που δόθηκε αποκλειστικά σε Αυτόν.

Στη διάρκεια όλων αυτών των χρόνων η πολιτική ζωή της Περσίας βρισκόταν σχεδόν σε συνεχή αναταραχή. ενώ ο άμεσος διάδοχος του Σάχη Νασερεντίν, ο Σάχης Μοζαφερεντίν πείστηκε να εγκρίνει το σύνταγμα του 1906, ο διάδοχός του, ο Σάχης Μοχαμάντ Αλή, διέλυσε παράτολμα τις δύο πρώτες βουλές -στη μια περίπτωση επιτιθέμενος με κανονιοβολισμούς στο κτήριο όπου συνεδρίαζε το νομοθετικό σώμα. Το λεγόμενο «Συνταγματικό Κίνημα» που τον ανέτρεψε και ανάγκασε τον τελευταίο από τους βασιλείς των Κατζάρων, το Σάχη Αχμάντ, να καλέσει μια τρίτη βουλή είχε το ίδιο διασπαστεί από αντιμαχόμενες κλίκες και το χειραγωγούσε αναίσχυντα ο κλήρος των Σιτών. Κάποιες προσπάθειες που έγιναν από τους Μπαχάι για να παίξουν έναν εποικοδομητικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία του εκσυγχρονισμού εξουδετερώθηκαν επανειλημμένα τόσο από βασιλικές όσο και από λαϊκές κλίκες που και οι δύο εμπνέονταν από την επικρατούσα θρησκευτική προκατάληψη και έβλεπαν την Μπαχάι κοινότητα απλώς σαν έναν πρόσφορο αποδιοπομπαίο τράγο. Κι εδώ πάλι, μόνο μια πολιτικά πιο ώριμη εποχή από τη δική μας θα μπορέσει να εκτιμήσει τον τρόπο με τον οποίο ο Διδάσκαλος -δίνοντας ένα παράδειγμα για τις μελλοντικές προκλήσεις που πρέπει αναπόφευκτα να αντιμετωπίσει η Μπαχάι κοινότητα- οδήγησε την πολιορκημένη κοινότητα να κάνει ό,τι μπορούσε για να ενθαρρύνει την πολιτική μεταρρύθμιση και μετά να είναι πρόθυμη να κάνει στην άκρη όταν αυτές οι προσπάθειες απορρίφθηκαν κυνικά.

Μόνο μέσω των Πινακίδων Του ο Αμπντολ-Μπαχά άσκησε αυτή την επίδραση στη γοργά αναπτυσσόμενη Μπαχάι κοινότητα στην κοιτίδα της Πίστης. Σε αντίθεση με τους

Δυτικούς, οι Πέρσες πιστοί δεν ξεχώριζαν από άλλους λαούς της Εγγύς Ανατολής λόγω ενδυμασίας και εμφάνισης, έτσι οι ταξιδιώτες από την κοιτίδα της Πίστης δεν διέγειραν την καχυποψία των οθωμανικών αρχών. Συνεπώς, ένα σταθερό κύμα Περσών προσκυνητών προμήθευσαν τον Αμπντόλ-Μπαχά με ένα άλλο ισχυρό μέσο για την έμπνευση των φίλων, την καθοδήγηση των δραστηριοτήτων τους και οδηγώντας τους πιο βαθιά από κάθε άλλη φορά σε μια κατανόηση του σκοπού του Μπαχαλλά. Μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα στην περσική Μπαχάι ιστορία ανήκαν σε εκείνους που ταξίδεψαν ως την Άκκα και επέστρεψαν στην πατρίδα τους έτοιμοι να δώσουν και τη ζωή τους αν χρειαζόταν για την πραγματοποίηση του οράματος του Διδάσκαλου. Ο αθάνατος Βαργά και ο γιος του ο Ρουχολλά συμπεριλαμβάνονταν ανάμεσα σε αυτή την προνομιούχα ομάδα, όπως και ο Χατζή Μιρζά Χεϊντάρ Αλή, ο Μιρζά Αμπολ-Φαζλ, ο Μιρζά Μοχαμάντ Ταγι Αφνάν και τέσσερα διακεκριμένα Χέρια της Υπόθεσης, ο Έμπν-ε-Αμπχάρ, ο Χατζή Μουλά Αλή Ακμπάρ, ο Αντιμπολ-Ολαμά, και ο Έμπν-ε-Ασντάγ. Το πνεύμα που στηρίζει σήμερα τους Πέρσες σκαπανείς σε όλα τα μέρη του κόσμου και παίζει ένα τόσο δημιουργικό ρόλο στην οικοδόμηση της Μπαχάι κοινοτικής ζωής τρέχει σαν μια ευθεία γραμμή από τη μια οικογένεια στην άλλη και φτάνει πίσω σε εκείνες τις ηρωικές μέρες. Εκ των υστέρων είναι εμφανές ότι το φαινόμενο που σήμερα γνωρίζουμε ως διπλή διαδικασία εξάπλωσης και σταθεροποίησης είχε από μόνο του την προέλευσή του σε εκείνα τα θαυμάσια χρόνια.

Εμπνευσμένοι από τα λόγια του Διδάσκαλου και τις αφηγήσεις από τους Αγίους Τόπους, οι Πέρσες πιστοί εγέρθηκαν να αναλάβουν ταξιδιωτικές διδασκαλικές δραστηριότητες στην Άπω Ανατολή. Στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων της Θητείας του Μπαχαλλά, είχαν εγκαθιδρυθεί κοινότητες στην Ινδία και στη Βιρμανία και η Πίστη είχε φτάσει ως και την Κίνα. Και αυτό το έργο είχε τώρα ενισχυθεί. Μια ένδειξη των νέων δυνάμεων που είχαν απελευθερωθεί στην Υπόθεση ήταν η ανέγερση στη ρωσική επαρχία του Τουρκμενιστάν, όπου είχε αναπτυχθεί μια δυναμική Μπαχάι κοινοτική ζωή, του πρώτου Μπαχάι Οίκου Λατρείας στον κόσμο,¹² ένα έργο που είχε εμπνευστεί ο Διδάσκαλος και είχε καθοδηγηθεί από το ξεκίνημά του, από τη συμβουλή Του.

Αυτή η ευρεία ποικιλία δραστηριοτήτων, που διεξήχθη από ένα όλο και πιο πεπεισμένο σώμα πιστών και εκτεινόμενη από τη Μεσόγειο ως την Κινεζική Θάλασσα, έχτισε τη βάση της υποστήριξης από την οποία κατάφερε και ο Αμπντολ-Μπαχά να επιδιώξει τις πολλά υποσχόμενες ευκαιρίες οι οποίες, καθώς ξεκινούσε ο καινούργιος αιώνας είχαν ήδη αρχίσει να ξεδιπλώνονται στη Δύση. Εξίσου σημαντικό χαρακτηριστικό αυτής της βάσης ήταν που αγκάλιασε εκπροσώπους από τη μεγάλη φυλετική, θρησκευτική και εθνική πολυμορφία της Ανατολής. Αυτή η επίτευξη παρείχε στον Αμπντολ-Μπαχά τα παραδείγματα που χρησιμοποιούσε επανειλημμένα στη διακήρυξή Του σε Δυτικά ακροατήρια για τις ενοποιητικές δυνάμεις που είχαν απελευθερωθεί με την έλευση του Μπαχαλλά.

Η σπουδαιότερη νίκη αυτών των πρώτων χρόνων ήταν η επιτυχία του Αμπντολ-Μπαχά να οικοδομήσει στο όρος Κάρμηλος, στο σημείο που είχε προσδιοριστεί για αυτό από τον Μπαχαλλά και μετά από αμέτρητη προσπάθεια, ένα μαυσωλείο για τα λείψανα του Μπαμπ, τα οποία είχαν μεταφερθεί με μεγάλο ρίσκο και δυσκολία στους Αγίους Τόπους. Ο Σόγκι Εφέντι έχει εξηγήσει ότι ενώ τα παλαιότερα χρόνια το αίμα των μαρτύρων ήταν ο σπόρος της προσωπικής πίστης, σήμερα αποτελεί το σπόρο των διαχειριστικών θεσμών της Υπόθεσης.¹³ Μια τέτοια κατανόηση προσδίδει μια ιδιαίτερη σημασία στον τρόπο με τον οποίο το Διαχειριστικό Κέντρο της Παγκόσμιας Τάξης του Μπαχαλλά θα διαμορφωνόταν υπό τη σκιά του Μαυσωλείου του Προφήτη-Μάρτυρα της Πίστης. Ο Σόγκι Εφέντι θέτει το επίτευγμα του Διδάσκαλου σε μια παγκόσμια και ιστορική προοπτική:

Διότι, ακριβώς όπως στο βασίλειο του πνεύματος, η πραγματικότητα του Μπαμπ έχει ανακηρυχτεί από τον Ιδρυτή της Μπαχάι Αποκάλυψης ως «το Σημείο γύρω από το Οποίο περιστρέφεται η πραγματικότητα των Προφητών και των Αγγελιοφόρων,» έτσι και σε αυτή την ορατή σφαίρα, τα ιερά του λείψανα αποτελούν την καρδιά και το κέντρο εκείνου που μπορεί να θεωρηθεί εννέα ομόκεντροι κύκλοι,¹⁴ παραλληλίζοντας έτσι και προσθέτοντας περαιτέρω έμφαση στην κεντρική θέση που έχει δοθεί από τον Ιδρυτή της Πίστης μας σε Εκείνον «από τον Οποίο ο Θεός έχει κάνει να κατέλθει η γνώση όλων όσων υπήρχαν και θα υπάρχουν,» «το Πρωταρχικό Σημείο από το οποίο έχουν δημιουργηθεί όλα τα πλάσματα.»¹⁵

Στα μάτια του Αμπντολ-Μπαχά η σπουδαιότητα της αποστολής που είχε επιτύχει με τέτοιο κόστος αναπαριστάται συγκινητικά από τον Σόγκι Εφέντι:

Όταν όλα τέλειωσαν και τα γήινα απομεινάρια του Μάρτυρα-Προφήτη του Σιράζ, επί τέλους, εναποτέθηκαν ασφαλώς για την παντοτινή τους ανάπαυση στην καρδιά του ιερού όρους του Θεού, ο Αμπντολ-Μπαχά ο οποίος είχε ήδη απομακρύνει το τουρμπάνι της κεφαλής Του, είχε βγάλει τα υποδήματα και το πανωφόρι Του, έσκυψε χαμηλά πάνω από την ακόμη ανοιχτή σαρκοφάγος, με τα ασημένια Του μαλλιά να κυματίζουν γύρω απ'την κεφαλή Του και το πρόσωπό Του μεταμορφωμένο και λαμπρό, ακούμπησε το μέτωπό Του στην άκρη του ξύλινου φέρετρου, και με δυνατούς λυγμούς έκλαψε τέτοιο κλάμα που όλοι όσοι παραβρίσκονταν έκλαψαν μαζί Του. Εκείνο το βράδυ δεν μπόρεσε να κοιμηθεί, ήταν τόσο φορτισμένος από συγκίνηση.¹⁶

Το 1908, η λεγόμενη «Επανάσταση των Νεοτούρκων» είχε απελευθερώσει όχι μόνο τους περισσότερους πολιτικούς κρατούμενους της αυτοκρατορίας, αλλά και τον Αμπντολ-Μπαχά. Ξαφνικά οι όροι που Τον είχαν κρατήσει υπό περιορισμό στην πόλη φυλακή της Άκκα και τα άμεσα περίχωρά της είχαν πάψει να ισχύουν και ο Διδάσκαλος ήταν σε θέση να προβεί στο εγχείρημα που αργότερα ο Σόγκι Εφέντι περιέγραψε ως μία από τα τρία

επιτεύγματα της θητείας Του: Η δημόσια διακήρυξη της Υπόθεσης του Θεού στα πολυπληθή κέντρα του Δυτικού κόσμου.

* * *

Εξαιτίας του δραματικού χαρακτήρα των γεγονότων που συνέβησαν στη Βόρεια Αμερική και στην Ευρώπη, οι διηγήσεις των ιστορικών ταξιδιών του Διδάσκαλου μερικές φορές τείνουν να παραβλέψουν τη σημαντική εναρκτήρια χρονιά στην Αίγυπτο. Ο Αμπντολ-Μπαχά έφτασε εκεί το Σεπτέμβριο του 1910, με σκοπό να πάει από εκεί κατευθείαν στην Ευρώπη, αλλά αναγκάστηκε λόγω ασθένειας να μείνει σε οικία στο Ραμλέ, ένα προάστιο της Αλεξάνδρειας, μέχρι τον Αύγουστο της επόμενης χρονιάς. Όπως αποδείχτηκε, οι μήνες που ακολούθησαν αποτέλεσαν μια περίοδο μεγάλης παραγωγικότητας των οποίων οι πλήρεις επιδράσεις στην τύχη της Υπόθεσης, ειδικά στην Αφρικανική ήπειρο, θα είναι αισθητές για πολλά χρόνια ακόμη. Μέχρις ενός βαθμού είχε αναμφισβήτητα προετοιμαστεί το έδαφος από το θερμό θαυμασμό για τον Διδάσκαλο από την πλευρά του Σείχη Μωχαμάντ Αμπντού, ο οποίος Τον είχε συναντήσει σε διάφορες περιστάσεις στη Βηρυτό και ο οποίος στη συνέχεια έγινε Μουφτή της Αιγύπτου και μια εξέχουσα μορφή στο πανεπιστήμιο του Αζχάρ.

Μια άποψη της προσωρινής παραμονής στην Αίγυπτο που αξίζει ιδιαίτερη προσοχή ήταν η ευκαιρία που παρείχε για την πρώτη δημόσια διακήρυξη του μηνύματος της Πίστης. Η σχετικά κοσμοπολίτικη και απελευθερωμένη ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο Κάιρο και στην Αλεξάνδρεια την εποχή εκείνη άνοιξε το δρόμο για ειλικρινείς και ερευνητικές συζητήσεις ανάμεσα στον Διδάσκαλο και σε εξέχουσες μορφές του διανοητικού κόσμου των Σουνιτών του Ισλάμ. Σε αυτές περιλαμβάνονταν κληρικοί, βουλευτές, διοικητές και αριστοκράτες. Επιπλέον, εκδότες και δημοσιογράφοι από αραβόφωνες εφημερίδες με κύρος, των οποίων η πληροφόρηση σχετικά με την Υπόθεση είχε χρωματιστεί από προκατειλημμένες αναφορές προερχόμενες από την Περσία και την Κωνσταντινούπολη, τώρα είχαν την ευκαιρία να μάθουν την πραγματικότητα της κατάστασης από πρώτο χέρι. Εκδόσεις που ήταν δημοσίως εχθρικά άλλαξαν τον τόνο τους. Οι εκδότες μιας τέτοιας εφημερίδας ξεκίνησαν ένα άρθρο για την άφιξη του Διδάσκαλου με τίτλο «Η Εξοχότητά Του ο Μιρζά Αμπάς Εφέντι, ο μορφωμένος και λόγιος επικεφαλής των Μπαχάι στην Άκκα και το Κέντρο εξουσίας για τους Μπαχάι σε όλο τον κόσμο» και εξέφραζαν την εκτίμησή τους για την επίσκεψή Του στην Αλεξάνδρεια.¹⁷ Αυτό καθώς και άλλα άρθρα απέδιδαν ιδιαίτερο φόρο τιμής στην αντίληψη που είχε ο Αμπντολ-Μπαχά για το Ισλάμ και στις αρχές της ενότητας και θρησκευτικής ανεκτικότητας που υπήρχαν στην καρδιά των διδασκαλιών Του.

Αυτό το εμβόλιμο διάλειμμα στην Αίγυπτο, παρά την αδιαθεσία του Διδάσκαλου που το είχε προκαλέσει, τελικά αποδείχτηκε μια μεγάλη ευλογία. Δυτικοί διπλωμάτες και αξιωματούχοι κατάφεραν να παρατηρήσουν από πρώτο χέρι την ασυνήθιστη επιτυχία της

αλληλεπίδρασης που είχε ο Αμπντολ-Μπαχά με σημαντικές μορφές στην περιοχή της Εγγύς Ανατολής που παρουσίαζε ζωηρό ενδιαφέρον σε ευρωπαϊκούς κύκλους. Έτσι, τη στιγμή που επιβιβάστηκε για τη Μασσαλία στις 11 Αυγούστου του 1911, η φήμη Του είχε προηγηθεί Αυτού.

III

Μια πινακίδα που απηύθυνε ο Αμπντολ-Μπαχά σε έναν Αμερικανό πιστό το 1905 περιέχει μια δήλωση που είναι συνάμα διαφωτιστική και συγκινητική. Αναφερόμενος στην κατάσταση Του μετά την ανάληψη του Μπαχαολλά, ο Αμπντολ-Μπαχά μίλησε για μια επιστολή που είχε λάβει από την Αμερική «σε μια στιγμή όταν διογκωνόταν ένας ωκεανός από δοκιμασίες και αναταραχές...»:

Τέτοια ήταν η κατάσταση μας όταν μας ήρθε μια επιστολή από τους Αμερικανούς φίλους. Είχαν συμφωνήσει όλοι μαζί, έτσι έγραφαν, να παραμείνουν ενωμένοι σε όλα τα πράγματα, και ... είχαν υποσχεθεί να κάνουν θυσίες στο δρόμο της αγάπης του Θεού, επιτυγχάνοντας έτσι την αιώνια ζωή. Την ίδια ακριβώς στιγμή που διαβάστηκε αυτή η επιστολή, μαζί με τις υπογραφές στο τέλος της, ο Αμπντολ-Μπαχά ένιωσε μια τέτοια δυνατή χαρά που καμιά πένα δεν μπορεί να περιγράψει...¹⁸

Μια εκτίμηση των συνθηκών υπό τις οποίες συνέβη η εξάπλωση της Υπόθεσης στη Δύση είναι ζωτική για τους σημερινούς Μπαχάι και για πολλούς λόγους. Μας βοηθάει να αποσπαστούμε από τη νοοτροπία της άσεμνης και αδιάκριτης επικοινωνίας που έχει γίνει κοινός τόπος στη σημερινή κοινωνία σε τέτοιο βαθμό που περνάει απαρατήρητη. Εφιστά την προσοχή μας στην πραότητα με την οποία επέλεξε ο Διδάσκαλος να παρουσιάσει σε ακροατήρια της Δύσης τις απόψεις περί ανθρωπίνης φύσης και ανθρωπίνης κοινωνίας που αποκαλύφθηκαν από τον Μπαχαολλά, απόψεις επαναστατικές στις συνέπειές τους και εντελώς ξένες για τις εμπειρίες των ακροατών Του. Εξηγεί τη λεπτότητα με την οποία χρησιμοποιούσε μεταφορές ή βασιζόταν σε ιστορικά παραδείγματα, το πόσο συχνά ήταν έμμεσος στην προσέγγισή Του, την οικειότητα που μπορούσε να χρησιμοποιήσει κατά βούληση, και την προφανώς απεριόριστη υπομονή με την οποία ανταποκρινόταν σε ερωτήματα των οποίων οι υποθέσεις σχετικά με την πραγματικότητα είχαν από πολύ καιρό χάσει οποιαδήποτε ισχύ που ίσως είχαν κάποτε.

Μια άλλη ενόραση που, η αδέσμευτη εξέταση των ιστορικών καταστάσεων τις οποίες έθιξε ο Διδάσκαλος στη Δύση, βοηθά να αποκτήσει η γενιά μας, είναι μια εκτίμηση του μεγαλείου αυτών των ψυχών που Του ανταποκρίθηκαν. Αυτές οι ψυχές απάντησαν στις εκκλήσεις Του όχι εξαιτίας αλλά παρά το φιλελεύθερο και οικονομικά εξελιγμένο κόσμο που γνώριζαν, έναν κόσμο που αναμφισβήτητα αγαπούσαν και του έδιναν αξία και στον οποίο έπρεπε αναγκαστικά να συνεχίσουν την καθημερινή τους ζωή. Η ανταπόκρισή τους προέκυπτε από ένα επίπεδο συνειδητότητας που αναγνώριζε, αν και αμυδρά μερικές

φορές, την απεγνωσμένη ανάγκη της ανθρώπινης φυλής για πνευματική φώτιση. Για να παραμείνουν σταθεροί στη δέσμευσή τους σε αυτή την αντίληψη έπρεπε αυτοί οι πρώτοι πιστοί -πάνω στην αυτοθυσία των οποίων βασίστηκαν πολλά από τα θεμέλια των σημερινών Μπαχά κοινοτήτων τόσο της Δύσης όσο και άλλων χωρών- να αντιστέκονται όχι μόνο στην οικογένεια και σε κοινωνικές πιέσεις αλλά και στις εύκολες λογικές εξηγήσεις της κοσμοθεωρίας στην οποία είχαν ανατραφεί και στην οποία το κάθε τι γύρω τους τους εξέθετε επίμονα. Υπήρχε ένας ηρωισμός στη σταθερότητα αυτών των πρώτων Μπαχά της Δύσης που είναι, με τον τρόπο της, τόσο συγκινητική όσο κι εκείνη των Περσών ομοθρήσκων τους οι οποίοι, τα ίδια εκείνα χρόνια, αντιμετώπιζαν διωγμούς και θάνατο για την Πίστη που είχαν ασπαστεί.

Στην εμπροσθοφυλακή των Δυτικών που ανταποκρίθηκαν στις εκκλήσεις του Διδάσκαλου ήταν οι μικρές ομάδες των ατρόμητων πιστών τους οποίους ο Σόγκι Εφέντι έχει ανακηρύξει «Θεομέθυστους προσκυνητές» και οι οποίοι είχαν το προνόμιο να επισκεφτούν τον Αμπντολ-Μπαχά στην πόλη-φυλακή της Άκκα, να δουν από μόνοι τους τη λαμπρότητα του Προσώπου Του και να ακούσουν από τα δικά Του χείλη λόγια που είχαν τη δύναμη να μεταμορφώνουν την ανθρώπινη ζωή. Η επίδραση σε αυτούς τους πιστούς έχει εκφραστεί από τη Μεί Μάξγουελ:

«Από εκείνη την πρώτη συνάντηση,» ... «δεν μπορώ να θυμηθώ ούτε χαρά ούτε πόνο, ούτε κάτι που θα μπορούσα να ονομάσω. Είχα μεταφερθεί ξαφνικά κάπου πολύ ψηλά, η ψυχή μου είχε έρθει σε επαφή με το Θείο Πνεύμα και αυτή η δύναμη, η τόσο αγνή, η τόσο ισχυρή, με είχε κατακυριεύσει....»¹⁹

Η επιστροφή στα σπίτια τους, εξηγεί ο Σόγκι Εφέντι «έδωσε το σινιάλο για ένα ξέσπασμα συστηματικής και συνεχούς δραστηριότητας, το οποίο ... είχε επιδράσεις στη Δυτική Ευρώπη και τις πολιτείες και περιοχές της Βόρειας Αμερικανικής ηπείρου....»²⁰ Η αναζωπύρωση των προσπαθειών τους κι εκείνων των ομοθρήσκων τους και η έλξη στην Υπόθεση αυξημένου αριθμού νέων οπαδών, ήταν μια τροφή των Πινακίδων που απευθύνονταν από τον Διδάσκαλο σε αποδέκτες και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, μηνυμάτων που διέγειραν τη φαντασία ως προς τις αντιλήψεις, τις αρχές και τα ιδανικά της νέας Αποκάλυψης του Θεού. Η ισχύς αυτής της δημιουργικής δύναμης μπορεί να γίνει αισθητή στα λόγια με τα οποία ο πρώτος Αμερικανός πιστός, ο Θόρτον Τσέις, επιδίωξε να περιγράψει αυτό που έβλεπε:

Οι γραφές του [Διδάσκαλου], που εξαπλώνονται σαν λευκά περιστέρια από το Κέντρο της Παρουσίας Του ως τα άκρα της γης, είναι τόσες πολλές (καθημερινά ξεχύνονται εκατοντάδες) που είναι αδύνατον να έχει αφιερώσει σε αυτές χρόνο για ερευνητική σκέψη, ή να έχει εφαρμόσει τις νοητικές διαδικασίες ενός λογίου σε αυτές. Ρέουν σαν ποτάμια από μια αναβλύζουσα πηγή....²¹

Αυτά τα συναισθήματα δίνουν μια δική τους διάσταση στην αποφασιστικότητα με την οποία εγέρθηκε ο Διδάσκαλος να αναλάβει ένα εγχείρημα τόσο φιλόδοξο που συντάραξε πολλούς από εκείνους που σχετίζονταν άμεσα μαζί Του. Παραμερίζοντας ανησυχίες που είχαν εκφραστεί σχετικά με την προχωρημένη ηλικία του, την ασθενική υγεία Του και τις σωματικές ανικανότητες που προέρχονταν από δεκαετίες φυλάκισης, ξεκίνησε μια σειρά από ταξίδια που θα διαρκούσαν κάπου τρία χρόνια μεταφέροντάς Τον τελικά ως την ακτή του Ειρηνικού της Βόρειας Αμερικανικής ηπείρου. Το άγχος και οι κίνδυνοι ενός διεθνούς ταξιδιού τα πρώτα χρόνια του αιώνα ήταν ελάχιστα από τα εμπόδια στην πραγματοποίηση των στόχων που είχε ο Ίδιος θέσει. Όπως λέει ο Σόγκι Εφέντι:

Αυτός ο Οποίος, με τα δικά Του λόγια, είχε μπει στη φυλακή νέος κι είχε βγει γέρος, που ποτέ στη ζωή Του δεν είχε αντιμετωπίσει ένα ακροατήριο, δεν είχε παρακολουθήσει κανένα σχολείο, δεν είχε ποτέ κινηθεί σε Δυτικούς κύκλους και δεν γνώριζε τα Δυτικά έθιμα και τη γλώσσα, είχε εγερθεί όχι μόνο να διακηρύξει πίσω από τον άμβωνα και σε εξέδρα σε κάποιες από τις κύριες πρωτεύουσες της Ευρώπης και σε σημαντικές πόλεις της Βόρειας Αμερικανικής ηπείρου, τις εξέχουσες αλήθειες που διαφυλάσσονται στην Πίστη του Πατέρα Του, αλλά και να επιδείξει επίσης τη Θεϊκή προέλευση των Προφητών που πέρασαν πριν από Εκείνον και να αποκαλύψει τη φύση του δεσμού που τους έδενε με αυτή την Πίστη.²²

* * *

Δεν θα μπορούσε να αναζητηθεί μια πιο λαμπρή σκηνή για την πρώτη πράξη αυτού του έργου από ό,τι το Λονδίνο, την πρωτεύουσα της μεγαλύτερης και πλέον κοσμοπολίτικης αυτοκρατορίας που είχε γνωρίσει ο κόσμος. Στα μάτια των μικρών ομάδων των πιστών που είχαν κανονίσει τις πρακτικές διαδικασίες και που ποθούσαν να δουν το Πρόσωπό Του, το ταξίδι ήταν ένας θρίαμβος που ξεπερνούσε τις πιο λαμπρές τους ελπίδες. Κρατικοί λειτουργοί, λόγιοι, συγγραφείς, συντάκτες, μεγαλοβιομήχανοι, ηγέτες μεταρρυθμιστικών κινημάτων, μέλη της Βρετανικής αριστοκρατίας, και σημαντικοί κληρικοί πολλών δογμάτων Τον επιζητούσαν ανυπόμονα, Τον καλούσαν στις έδρες τους, στις αίθουσες διδασκαλίας, στα σπίτια και στους άμβωνες και περιέλουζαν με εκτίμηση τις απόψεις που εξέφραζε. Την Κυριακή 10 Σεπτεμβρίου του 1911, ο Διδάσκαλος μίλησε για πρώτη φορά σε ακροατήριο, από τον άμβωνα του City Temple. Τα λόγια Του διέγειραν για τους ακροατές Του το όραμα μιας νέας εποχής στην εξέλιξη του πολιτισμού:

Αυτός είναι ένας νέος κύκλος της ανθρώπινης δύναμης. Όλοι οι ορίζοντες του κόσμου είναι φωτεινοί και ο κόσμος θα γίνει πραγματικά σαν ένας κήπος και ένας παράδεισος.... Είστε απαλλαγμένοι από αρχαίες δεισιδαιμονίες που έχουν κρατήσει σε άγνοια τους ανθρώπους, καταστρέφοντας τα θεμέλια της αληθινής ανθρωπότητας.

Το δώρο του Θεού σε αυτή τη φωτισμένη εποχή είναι η γνώση της ενότητας της ανθρωπότητας και της θεμελιώδους ενότητας της θρησκείας. Ο πόλεμος θα πάψει ανάμεσα στα έθνη και Θεού θέλοντος θα επέλθει η Μέγιστη Ειρήνη. Ο κόσμος θα ειδωθεί σαν ένας καινούργιος κόσμος και όλοι οι άνθρωποι θα ζήσουν σαν αδέρφια.²³

Μετά από μια επιπλέον δίμηνη διαμονή στο Παρίσι και μια επιστροφή στην Αλεξάνδρεια για μια χειμερινή διακοπή και την αποκατάσταση της υγείας Του, ο Αμπντολ-Μπαχά έπλευσε στις 25 Μαρτίου του 1912 προς την πόλη της Νέας Υόρκης, φτάνοντας στις 11 Απριλίου του ίδιου έτους. Ακόμα και απλούστερο φυσικό επίπεδο, ένα πρόγραμμα γεμάτο από εκατοντάδες δημόσιες αγορεύσεις, συνέδρια και ιδιωτικές ομιλίες σε πάνω από σαράντα πόλεις ανά τη Βόρεια Αμερική και σε άλλες δεκαεννέα στην Ευρώπη, μερικές από τις οποίες επισκέφτηκε πάνω από μια φορά, ήταν ένα κατόρθωμα που δεν συγκρίνεται με άλλο στη σύγχρονη ιστορία. Και στις δύο ηπείρους, αλλά ειδικά στη Βόρεια Αμερική, ο Αμπντολ-Μπαχά έλαβε ένα πολύ ζεστό καλωσόρισμα από διακεκριμένα ακροατήρια αφοσιωμένα σε ανησυχίες όπως η ειρήνη, τα δικαιώματα των γυναικών, η φυλετική ισότητα, η κοινωνική μεταρρύθμιση και η ηθική ανάπτυξη. Σε σχεδόν καθημερινή βάση, οι ομιλίες και οι συνεντεύξεις Του τύχαιναν ευρείας κάλυψης σε εφημερίδες μαζικής κυκλοφορίας. Ο Ίδιος αργότερα θα έγραφε ότι «είχε παρατηρήσει ότι όλες οι πόρτες ήταν ανοιχτές... και η ιδανική δύναμη της Βασιλείας του Θεού απομάκρυνε κάθε εμπόδιο και κώλυμα.»²⁴

Η δεκτικότητα με την οποία αντιμετωπίστηκε ο Αμπντολ-Μπαχά Του επέτρεψε να διακηρύξει απερίφραστα τις κοινωνικές αρχές της νέας Αποκάλυψης. Ο Σόγκι Εφέντι έχει συνοψίσει τις αλήθειες που παρουσιάστηκαν:

Η ανεξάρτητη έρευνα για την αλήθεια, απαλλαγμένη από δεισιδαιμονίες και παραδόσεις· η ενότητα ολόκληρης της ανθρωπίνης φυλής, η κύρια αρχή και ουσιώδης δοξασία της Πίστης· η βασική ενότητα όλων των θρησκειών· η καταδίκη όλων των μορφών προκατάληψης, θρησκευτικής, φυλετικής ταξικής ή εθνικής· η αρμονία που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στη θρησκεία και στην επιστήμη· η ισότητα των αντρών και γυναικών, οι δύο φτερούγες με τις οποίες μπορεί να πετάξει το πουλί του ανθρώπινου γένους· η υιοθέτηση μιας παγκόσμιας βοηθητικής γλώσσας· η κατάργηση των ακροτήτων του πλούτου και της φτώχειας· η εγκαθίδρυση ενός παγκόσμιου δικαστηρίου για την εκδίκαση διαφωνιών ανάμεσα στα έθνη· η ανύψωση της εργασίας που εκτελείται με ένα πνεύμα υπηρεσίας στο επίπεδο της λατρείας· η εξύψωση της δικαιοσύνης ως κυρίαρχης αρχής στην ανθρωπινή κοινωνία, και της θρησκείας σαν προπύργιο για την προστασία όλων των λαών και εθνών, και η καθιέρωση μιας μόνιμης και παγκόσμιας ειρήνης ως απώτερου στόχου όλης της ανθρωπότητας – αυτά εξέχουν ως ουσιαστικά στοιχεία εκείνης της Θείας πολιτείας που διακήρυξε στους ηγέτες κοινής σκέψης καθώς και στις μάζες γενικά στη διάρκεια αυτών των ιεραποστολικών ταξιδιών.²⁵

Στην καρδιά του μηνύματος του Διδάσκαλου ήταν η αναγγελία ότι η από καιρό υποσχόμενη Ημέρα για την ενοποίηση της ανθρωπότητας και την εγκαθίδρυση της Βασιλείας του Θεού στη γη είχε έρθει. Εκείνη η Βασιλεία, όπως αποκαλυπτόταν σε επιστολές και ομιλίες του Αμπντολ-Μπαχά, δεν χρωστούσε απολύτως τίποτα στις άλλες εγκόσμιες υποθέσεις γνωστές από τις διδασκαλίες της παραδοσιακής θρησκείας. Μάλιστα, ο Διδάσκαλος διακήρυξε την ενηλικίωση του ανθρώπινου γένους και την ανάδυση ενός παγκόσμιου πολιτισμού στον οποίο η ανάπτυξη ολόκληρου του φάσματος των ανθρωπίνων δυνατοτήτων θα είναι ο καρπός της αλληλεπίδρασης μεταξύ των παγκόσμιων πνευματικών αξιών, από τη μία πλευρά, και από την άλλη, υλικές πρόοδοι που ήταν ακόμη αδιανόητοι.

Το μέσον για την επίτευξη του στόχου, είπε, είχε ήδη εμφανιστεί. Αυτό που χρειαζόταν ήταν η θέληση για δράση και η πίστη για επιμονή:

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι η διεθνής ειρήνη είναι κάτι καλό, ότι είναι η αιτία της ζωής, αλλά χρειάζεται θέληση και δράση. Εφόσον αυτός ο αιώνας είναι ο αιώνας του φωτός, έχει εξασφαλιστεί η δυνατότητα για την επίτευξη της ειρήνης. Είναι βέβαιο ότι αυτά τα ιδανικά θα εξαπλωθούν ανάμεσα στους ανθρώπους σε τέτοιο βαθμό που θα οδηγήσουν σε δράση.²⁶

Οι αρχές της νέας Αποκάλυψης, παρόλο που εκφράστηκαν με αδιάκοπη ευγένεια και σεβασμό, παρουσιάστηκαν χωρίς συμβιβασμούς τόσο σε ιδιωτικές όσο και δημόσιες συναντήσεις. Πάντοτε οι πράξεις του Διδάσκαλου ήταν εύγλωττες όσο και τα λόγια που χρησιμοποιούσε. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, για παράδειγμα, τίποτα δεν θα μπορούσε να είχε μεταδώσει πιο καθαρά την Μπαχάί πίστη στην ενότητα της θρησκείας όσο η ετοιμότητα του Αμπντολ-Μπαχά να περιλάβει αναφορές στον Προφήτη Μωάμεθ σε ομιλίες σε χριστιανικά ακροατήρια και η ενεργητική Του διαβεβαίωση για τη θεία προέλευση τόσο του Χριστιανισμού όσο και του Ισλάμ στη συνάθροιση στο Ναό Emanu-El στο Σαν Φρανσίσκο. Η ικανότητά του να εμπνεύσει σε γυναίκες κάθε ηλικίας την πεποίθηση ότι κατείχαν πνευματικές και διανοητικές ικανότητες εντελώς ίσες με εκείνες των αντρών, η μη προκλητική αλλά σαφής επίδειξη της σημασίας των διδασκαλιών του Μπαχαολλά για τη φυλετική ενότητα με το να καλωσορίζει τόσο μαύρους όσο και λευκούς καλεσμένους σε δικό Του βραδυνό τραπέζι αλλά και σε τραπέζια από εξέχουσες οικοδέσποινες, και η επιμονή Του στην κυρίαρχη σημασία της ενότητας σε όλες τις απόψεις της Μπαχάί προσπάθειας- αυτές οι επιδείξεις του τρόπου με τον οποίο πρέπει να αλληλεπιδρούν οι πνευματικές και πρακτικές απόψεις της ζωής άνοιξαν διάπλατα για τους πιστούς παράθυρα σε έναν νέο κόσμο δυνατοτήτων. Το πνεύμα της άνευ όρου αγάπης με το οποίο αυτές οι προκλήσεις εκφράστηκαν συντέλεσε στο να ξεπεραστούν οι φόβοι και οι αμφιβολίες εκείνων στους οποίους απευθυνόταν ο Διδάσκαλος.

Ακόμη μεγαλύτερα από την προσπάθεια που κατέβαλε στην δημόσια παρουσίαση της υπόθεσης ήταν ο χρόνος και η ενέργεια που αφιέρωσε ο Διδάσκαλος στην εμβάθυνση της

κατανόησης των πιστών όσον αφορά στις πνευματικές αλήθειες της Αποκάλυψης του Μπαχαλλά. Από τη μια πόλη στην άλλη, από νωρίς το πρωί μέχρι αργά τη νύχτα, οι ώρες που δεν καταναλώνονταν για τις δημόσιες απαιτήσεις της αποστολής Του αφιερώνονταν σε απαντήσεις σε ερωτήματα των φίλων, στην αντιμετώπιση των αναγκών τους και στο να εμφυσούν μέσα τους ένα πνεύμα πεποίθησης στις συνεισφορές που θα μπορούσε να κάνει ο καθένας στην προώθηση της Υπόθεσης που είχαν ασπαστεί. Η επίσκεψη του Αμπντολ-Μπαχά στο Σικάγο Του παρείχε την ευκαιρία να θέσει, με τα ίδια Του τα χέρια, τον ακρογωνιαίο λίθο του πρώτου Μπαχάι Οίκου Λατρείας στη Δύση, ένα σχέδιο εμπνευσμένο από εκείνο που ήταν ήδη σε εξέλιξη στο Εσκαμπάντ και ομοίως ενθαρρύνθηκε από τη στιγμή της σύλληψής του από τον Αμπντολ-Μπαχά.

Το Μασρεκολ-Ασκάρ είναι ένας από τους πιο ζωτικούς θεσμούς στον κόσμο και έχει πολλούς βοηθητικούς κλάδους. Παρόλο που είναι ένας Οίκος Λατρείας συνδέεται επίσης με ένα νοσοκομείο, ένα φαρμακείο, έναν ξενώνα για ταξιδιώτες, ένα σχολείο για ορφανά και ένα πανεπιστήμιο για ανώτερες σπουδές.... Η ελπίδα μου είναι να εγκαθιδρυθεί το Μασρεκολ-Ασκάρ τώρα στην Αμερική και σταδιακά να ακολουθήσουν το νοσοκομείο, το σχολείο, το πανεπιστήμιο, το φαρμακείο και ο ξενώνας, όλα λειτουργώντας σύμφωνα με τις αποτελεσματικές και μεθοδικές διαδικασίες.²⁷

Όσο για τη διαδικασία που ξεδιπλώνεται ταυτόχρονα στην Περσία, μόνο οι ιστορικοί του μέλλοντος θα μπορέσουν να εκτιμήσουν δεόντως τη δημιουργική δύναμη αυτής της διάστασης των ταξιδιών στη Δύση. Απομνημονεύματα και επιστολές έχουν πιστοποιήσει τον τρόπο με τον οποίο ακόμη και σύντομες συναντήσεις με τον Διδάσκαλο στήριξαν αμέτρητους Μπαχάι της Δύσης στα χρόνια της προσπάθειας και της θυσίας που ακολούθησαν, καθώς πάσχιζαν να εξαπλώσουν και να σταθεροποιήσουν την Πίστη. Χωρίς μια τέτοια παρέμβαση από το Ίδιο το Κέντρο της Συνθήκης, είναι αδύνατο να φανταστεί κανείς μικρές ομάδες πιστών της Δύσης -που τους έλειπε εντελώς η πνευματική κληρονομιά που διέθεταν οι Πέρσες ομόθρησκοί τους από τη μακροχρόνια ανάμειξη των γονέων και παππούδων τους στα ηρωικά γεγονότα της Μπαμπί και πρώιμης Μπαχάι ιστορίας- να μπορούν να συλλάβουν τόσο γρήγορα τι απαιτούσε η Υπόθεση από αυτούς και να αναλάβουν τα τρομερά έργα που συνεπαγόταν.

Οι ακροατές Του είχαν κληθεί να γίνουν οι στοργικοί και βέβαιοι παράγοντες μιας μεγάλης διαδικασίας εκπολιτισμού, της οποίας ο άξονας είναι η αναγνώριση της ενότητας του ανθρώπινου γένους. Εκείνος υποσχέθηκε ότι αν εγείρονταν να αναλάβουν την αποστολή τους θα έβρισκαν ξεκλείδωτες τόσο στον εαυτό τους όσο και στους άλλους καινούργιες ικανότητες με τις οποίες έχει προικίσει ο Θεός αυτή την Ημέρα το ανθρώπινο γένος:

Πρέπει να γίνετε η ίδια η ψυχή του κόσμου, το ζωντανό πνεύμα στο σώμα των παιδιών των ανθρώπων. Σε αυτή τη θαυμαστή Εποχή, σε αυτή τη στιγμή που η

Πανάρχαια Ωραιότητα, το Μέγιστο Όνομα, φέροντας αναρίθμητα δώρα, έχει ανέλθει πάνω στον ορίζοντα του κόσμου, ο Λόγος του Θεού έχει εμφυσήσει τέτοια θαυμάσια δύναμη στην ενδότερη ουσία της ανθρωπότητας που έχει αφαιρέσει κάθε επίδραση από τις ανθρώπινες ιδιότητες και έχει, με την ισχύ Του που κατακτά τα πάντα, ενοποιήσει τους λαούς σε μια απέραντη θάλασσα ενότητας.²⁸

Ίσως τίποτα δεν πιστοποιεί τόσο ηχηρά την ανταπόκριση των πιστών σε αυτή την έκκληση από το γεγονός ότι η ενότητα που εδραιώθηκε ανάμεσά τους δεν εμπόδισε τους ζωηρούς ατομικούς τους τρόπους έκφρασης των αληθειών της Πίστης. Η σχέση ανάμεσα στο άτομο και στην κοινότητα υπήρξε πάντα ένα από τα πιο προκλητικά ζητήματα στην ανάπτυξη της κοινωνίας. Αρκεί κανείς να διαβάσει, έστω επιτροχάδην, περιγραφές από τη ζωή των πρώτων Μπαχάι της Δύσης για να ενημερωθεί για τον υψηλό βαθμό ατομικής προσπάθειας που χαρακτήριζε πολλούς από αυτούς, ειδικότερα τους πιο δραστήριους και δημιουργικούς. Σε αρκετές περιπτώσεις είχαν την Πίστη μόνο μετά από εντατική έρευνα σε ποικίλα πνευματικά και κοινωνικά κινήματα που υπήρχαν εκείνη την εποχή, και αυτή η ευρεία αντίληψη σχετικά με τις ανησυχίες και τα ενδιαφέροντα των συγχρόνων τους αναμφίβολα τους βοήθησε να γίνουν τόσο αποτελεσματικοί δάσκαλοι της Πίστης. Είναι εξίσου σαφές, ωστόσο, ότι το ευρύ φάσμα έκφρασης και αντίληψης ανάμεσά τους δεν εμπόδισε αυτούς ή τους ομοθρήσκους τους να συμβάλουν στην οικοδόμηση μιας συλλογικής ενότητας που ήταν το κύριο σημείο έλξης της Υπόθεσης. Όπως διευκρινίζουν τα απομνημονεύματα και οι ιστορικές περιγραφές της περιόδου, το μυστικό αυτής της ισορροπίας μεταξύ ατόμου και κοινότητας ήταν ο πνευματικός δεσμός που συνέδεε όλους τους πιστούς στα λόγια και στο παράδειγμα του Διδάσκαλου. Κατά κάποια σημαντική έννοια, ο Αμπντολ-Μπαχά ήταν για όλους τους η Μπαχάι Υπόθεση.

Καμιά αντικειμενική ανασκόπηση της αποστολής του Αμπντολ-Μπαχά στη Δύση δεν μπορεί να μη λάβει υπόψη το θλιβερό γεγονός ότι μόνο ένας μικρός αριθμός από εκείνους που είχαν αποδεχτεί την Πίστη -και απεριόριστα λιγότεροι ανάμεσα στον κόσμο που συσσωρευόταν για να ακούσει τα λόγια Του- αντλούσαν από αυτές τις ανεκτίμητες ευκαιρίες παραπάνω από μια σχετικά αμυδρή κατανόηση των συνεπειών του μηνύματός Του. Εκτιμώντας αυτούς τους περιορισμούς από την πλευρά των ακροατών Του, ο Αμπντολ-Μπαχά δεν δίστασε να εισάγει στις σχέσεις Του με τους πιστούς της Δύσης πράξεις που τους καλούσαν σε ένα επίπεδο συνειδητότητας πολύ ανώτερο από τον απλό φιλελευθερισμό και την ανεκτικότητα. Ένα παράδειγμα που πρέπει να σταθεί για έναν αριθμό τέτοιων παρεμβάσεων ήταν η γλυκιά αλλά δραστική Του ενέργεια να παροτρύνει το γάμο του Λούις Γκρέγκορι και της Λουίζ Μάθιους- ενός μαύρου με μια λευκή. Η πρωτοβουλία έθεσε ένα πρότυπο για την αμερικανική Μπαχάι κοινότητα όσον αφορά στην πραγματική έννοια της φυλετικής ενότητας, όσο άτολμα και αργά κι αν ανταποκρίθηκαν τα μέλη της στις κεντρικές συνέπειες της πρόκλησης.

Ακόμη και χωρίς να καταλάβουν βαθιά τους στόχους του Διδάσκαλου, εκείνοι που ασπάστηκαν το μήνυμά Του, ξεκίνησαν, συχνά με μεγάλο προσωπικό κόστος, να δώσουν

πρακτική έκφραση στις αρχές που δίδασκε. Αφοσίωση στην υπόθεση της διεθνούς ειρήνης, κατάργηση των ακροτήτων του πλούτου και της φτώχειας που υπονόμευαν την ενότητα της κοινωνίας, το ξεπέρασμα εθνικών, φυλετικών και άλλων προκαταλήψεων, η ενθάρρυνση της ισότητας στην εκπαίδευση αγοριών και κοριτσιών, η ανάγκη να ανατιναχτούν τα δεσμά αρχαίων δογμάτων που αναχαίτιζαν την έρευνα της αλήθειας – αυτές οι αρχές για την πρόοδο του πολιτισμού είχαν κάνει μια δυναμική εντύπωση. Αυτό που συνέλαβαν λίγοι από τους ακροατές του Αμπντολ-Μπαχά, ή και κανείς, ήταν η επαναστατική αλλαγή στην ίδια τη δομή της κοινωνίας και η πρόθυμη υπόταξη της ανθρώπινης φύσης στο Θείο Νόμο που, σε τελευταία ανάλυση, μπορεί να επιφέρει τις απαραίτητες αλλαγές στη στάση και στη συμπεριφορά.

* * *

Το κλειδί για αυτό το όραμα της ερχόμενης μεταμόρφωσης της ατομικής και κοινωνικής ζωής της ανθρωπότητας ήταν η διακήρυξη από τον Αμπντολ-Μπαχά, σύντομα μετά την άφιξή Του στη Βόρεια Αμερική, της Συνθήκης του Μπαχαολλά και του κεντρικού μέρους που ο Ίδιος είχε κληθεί να παίξει σε αυτήν. Σύμφωνα με τα ίδια τα λόγια του Κυρίου:

Όσον αφορά το σημαντικότερο χαρακτηριστικό της αποκάλυψης του Μπαχαολλά, μια συγκεκριμένη διδασκαλία που δεν έχει δοθεί από κανέναν άλλο Προφήτη του παρελθόντος: είναι ο ορισμός του Κέντρου της Συνθήκης. Με αυτό τον ορισμό και τη διάταξη Αυτός έχει διασφαλίσει και προστατέψει τη θρησκεία του Θεού ενάντια σε διαφορές και σχίσματα, καθιστώντας αδύνατο για τον καθένα να δημιουργήσει μια νέα αίρεση ή πίστη.²⁹

Επιλέγοντας τη Νέα Υόρκη για αυτό το σκοπό -και χαρακτηρίζοντάς την «Πόλη της Συνθήκης»- ο Αμπντολ-Μπαχά ξεδίπλωσε για τους πιστούς της Δύσης τη μετάβαση εξουσίας που έγινε από τον Ιδρυτή της Πίστης τους για την οριστική ερμηνεία της Αποκάλυψής Του. Μια ευυπόληπτη πιστή, η Λούα Γκέτσινγκερ, είχε κληθεί από τον Διδάσκαλο να προετοιμάσει την ομάδα των Μπαχάι που είχαν συγκεντρωθεί στην οικία που διέμενε προσωρινά για αυτή την ιστορική αναγγελία, μετά από την οποία ο Ίδιος πήγε στον κάτω όροφο και μίλησε με γενικούς όρους για μερικές από τις συνέπειες της Συνθήκης. Η Τζούλιετ Τόμσον, η οποία, με έναν από τους Πέρσες μεταφραστές, ήταν στο δωμάτιο στον επάνω όροφο τη στιγμή που αυτή η αποστολή δινόταν στη φίλη της, έχει αφήσει μια περιγραφή των συνθηκών. Παραθέτει τα λόγια του Αμπντολ-Μπαχά λέγοντας:

...Εγώ είμαι η Συνθήκη, η καθορισμένη από τον Μπαχαολλά. Κανείς δεν μπορεί να διαψεύσει το Λόγο Του. Αυτή είναι η Διαθήκη του Μπαχαολλά. Θα τη βρείτε στο Ιερό Βιβλίο του Ακντάς. Πορευθείτε και διακηρύξτε, «Αυτή είναι η Συνθήκη του Θεού ανάμεσά σας.»³⁰

Η Συνθήκη, που τη συνέλαβε ο Μπαχαλλά ως το Μέσον το οποίο, σύμφωνα με τα λόγια του Σόγκι Εφέντι, επρόκειτο να «διαιωνίσει το κύρος της Πίστης, να εξασφαλίσει την ακεραιότητά της, να την διασφαλίσει ενάντια στη σχισματοποίηση και να διεγείρει την παγκόσμια εξάπλωσή της,»³¹ είχε παραβιαστεί από μέλη της ίδιας της οικογένειας του Μπαχαλλά σχεδόν αμέσως μετά την ανάληψή του. Αναγνωρίζοντας ότι η εξουσία που είχε δοθεί στον Διδάσκαλο από το Κετάμπ-ε-Αχντ, την Πινακίδα του Κλάδου και σε σχετικά έγγραφα ανέτρεπαν τις προσωπικές τους ελπίδες να εκμεταλλευτούν την Υπόθεση για προσωπικό τους συμφέρον, αυτά τα άτομα ξεκίνησαν μια επίμονη εκστρατεία να υπονομεύσουν τη θέση Του, πρώτα στους Αγίους Τόπους και μετά στην Περσία όπου ήταν συγκεντρωμένος ο όγκος της Μπαχάι κοινότητας. Όταν αυτές οι μηχανορραφίες απέτυχαν μετά επιδίωξαν να εκμεταλλευτούν τους φόβους της Οθωμανικής κυβέρνησης και τη φιλαργυρία των εκπροσώπων της στην Παλαιστίνη. Και αυτή η ελπίδα κατέρρευσε όταν η «η Επανάσταση των Νεοτούρκων» ανέτρεψε το καθεστώς στην Κωνσταντινούπολη, απαγχονίζοντας κάπου τριάντα έναν από τους σημαίνοντες αξιωματούχους του, συμπεριλαμβάνοντας μερικούς που είχαν εμπλακεί στα σχέδια των παραβατών της Συνθήκης.

Στη Δύση, στη διάρκεια των πρώτων χρόνων της θητείας του Διδάσκαλου, κάποιοι αντιπρόσωποι που είχαν σταλεί από Αυτόν είχαν ήδη αντιμετωπίσει με επιτυχία τις μηχανορραφίες του Ιμπραχίμ Χεϊρολλά- ειρωνικά, του ατόμου που είχε γνωρίσει την Πίστη σε πολλούς από τους Αμερικανούς πιστούς- ο οποίος στόχευε στο να εξασφαλίσει μια θέση ηγετική μέσα από τη σχέση του με τους παραβάτες της Συνθήκης στην Άγια Οικογένεια. Τέτοιου είδους εμπειρίες είχαν αναμφίβολα προετοιμάσει τους πιστούς της Δύσης για την επίσημη διακήρυξη από τον Διδάσκαλο της θέσης Του και για τη σταθερότητα με την οποία ζητούσε από τους πιστούς να αποφύγουν οποιαδήποτε ανάμειξη με τέτοιους παράγοντες διαίρεσης. Πολύ βαθμιαία, ωστόσο, καθώς πάσχιζαν οι νέες κοινότητες να ξεπεράσουν τις διαφορές απόψεων και αντιστέκονταν στον αιώνιο ανθρώπινο πειρασμό της διάσπασης, θα έβγαιναν στην επιφάνεια οι συνέπειες αυτού του μεγάλου οργανωτικού νόμου της νέας Θρησκείας.

Ενώ εξέθετε τόσο σε δημόσιες ομιλίες όσο και σε κατ'ιδίαν συζητήσεις το όραμα ενός κόσμου ενότητας και ειρήνης που θα δημιουργήσει η Αποκάλυψη του Θεού για την εποχή μας, ο Διδάσκαλος προειδοποίησε emphaticά για τους κινδύνους που κείτονταν στον άμεσο ορίζοντα –τόσο για την Πίστη όσο και για τον κόσμο. Και για τους δύο, ο Αμπντολ-Μπαχά προέβλεψε, σύμφωνα με τα λόγια του Σόγκι Εφέντι, “ένas χειμώνας ανήκουστης δριμύτητας”.³²

Για την Υπόθεση του Θεού, αυτός ο χειμώνας θα περιελάμβανε σπαραξικάρδιες προδοσίες της Συνθήκης. Στη Βόρεια Αμερική, η ασυνέπεια ενός μικρού αριθμού ατόμων που απογοητεύτηκαν στη φιλοδοξία τους για προσωπική ηγεσία, παρέμεινε μια συνεχιζόμενη πηγή δυσκολίας για την κοινότητα, υπονομεύοντας την πίστη κάποιων και κάνοντας κάποιους άλλους απλώς να απομακρυνθούν από τη συμμετοχή τους στην

Πίστη. Στην Περσία, επίσης, η πίστη των φίλων δοκιμάστηκε επανειλημμένα από τις μηχανορραφίες φιλόδοξων ατόμων που ξαφνικά πίστεψαν στις πιθανότητες για αυτόβουλη συγκέντρωση ισχύος που νόμισαν ότι είδαν στις επιτυχίες που είχαν στη φροντίδα του έργου του Διδάσκαλου στη Δύση. Και στις δύο περιπτώσεις, οι συνέπειες αυτών των αυτομολήσεων τελικά εμβάθυναν την αφοσίωση των σταθερών πιστών.

Όσο για την ανθρωπότητα γενικά, ο Αμπντολ-Μπαχά προειδοποίησε με δυσοίωνους όρους για την καταστροφή που έβλεπε να πλησιάζει. Ενώ τόνιζε την επιτακτικότητα των προσπαθειών για συμβιβασμό που θα μπορούσαν να καταπραΰνουν σε κάποιο βαθμό τα βάσανα των ανθρώπων του κόσμου, δεν άφησε καμιά αμφιβολία στους ακροατές Του για το μέγεθος του κινδύνου. Σε μία από τις κύριες εφημερίδες στο Μοντρεάλ, όπου η κάλυψη του ταξιδιού ήταν ιδιαίτερα εκτενής, αναφέρθηκαν τα εξής:

«Όλη η Ευρώπη είναι ένα οπλισμένο στρατόπεδο. Αυτές οι πολεμικές προετοιμασίες σίγουρα θα καταλήξουν σε ένα μεγάλο πόλεμο. Οι ίδιοι οι εξοπλισμοί παράγουν πόλεμο. Αυτό το μεγάλο οπλοστάσιο πρέπει να εκραγεί. Δεν υπάρχει κανενός είδους προφητεία πίσω από αυτή την άποψη», είπε ο Αμπντολ-Μπαχά, «βασίζεται αποκλειστικά στη λογική.»³³

Στις 5 Δεκεμβρίου του 1912, η Μορφή που είχε χαιρετηθεί σε όλη τη Βόρεια Αμερική ως «ο Απόστολος της Ειρήνης» έπλευσε από τη Νέα Υόρκη για το Λίβερπουλ. Μετά από σχετικά σύντομες παραμονές στο Λονδίνο και άλλα Βρετανικά κέντρα, επισκέφτηκε διάφορες ηπειρωτικές πόλεις, αφιερώνοντας πάλι μερικές εβδομάδες στο Παρίσι, όπου είχε στη διάθεσή του τις υπηρεσίες του Ιπολίτ Ντρέιφους, του οποίου το γράψιμό του στην αραβική και περσική ικανοποιούσε τις απαιτήσεις του Διδάσκαλου. Ως αναγνωρισμένη πολιτιστική πρωτεύουσα της ηπειρωτικής Ευρώπης το Παρίσι ήταν εστιακό κέντρο για επισκέπτες από πολλά μέρη του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης και της Ανατολής. Ενώ οι ομιλίες που έκανε στη διάρκεια των δύο εκτεταμένων επισκέψεών Του στην πόλη κάνουν συχνά αναφορά στα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα που συζητήθηκαν αλλού, φαίνονται να διακρίνονται ιδιαίτερα από μια ενδόμυχη πνευματικότητα που πρέπει να είχε αγγίζει βαθιά τις καρδιές εκείνων που είχαν το προνόμιο να Τον συναντήσουν:

Ανυψώστε τις καρδιές σας πάνω από το παρόν και δέστε με τα μάτια της πίστης το μέλλον! Σήμερα φυτεύεται ο σπόρος, ο κόκκος πέφτει πάνω στο χώμα, αλλά δέστε θα έρθει η μέρα όταν θα υψωθεί ένα ένδοξο δέντρο και τα κλαδιά του θα είναι γεμάτα καρπούς. Αγαλλιάστε και χαρείτε γιατί αυτή η μέρα έχει ανατείλει, προσπαθήστε να αναγνωρίσετε τη δύναμή της, διότι είναι πραγματικά υπέροχη!³⁴

Το πρωινό της 13^{ης} Ιουνίου 1913, ο Αμπντολ-Μπαχά επιβιβάστηκε στη Μασσαλία στο ατμόπλοιο S. S. Himalaya, φτάνοντας στο Πόρτ Σαϊντ τέσσερις μέρες αργότερα. Αυτό που ο Σόγκι Εφέντι αποκάλεσε «το ιστορικό Του ταξίδι» έληξε με την επιστροφή του στη Χάιφα στις 5 Δεκεμβρίου του 1913.

* * *

Σχεδόν δύο χρόνια από εκείνη την ημέρα, μετά από τη δήλωση του Αμπντολ-Μπαχά στο συντάκτη του Montreal Daily Star, ο κόσμος που είχε απολαύσει ένα τόσο μεθυστικό αίσθημα αυτοπεποίθησης και του οποίου τα θεμέλια είχαν φανεί απρόσβλητα, κατέρρευσε απότομα. Η καταστροφή συνδέεται γενικώς με τη δολοφονία στο Σεράγεβο του διαδόχου του θρόνου της Αυστρο-ουγγρικής αυτοκρατορίας, και βέβαια το πλήθος σφαλμάτων, παράτολμων απειλών και απερίσκεπτων εκκλήσεων «τιμής» που οδήγησαν κατευθείαν στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο άναψαν από αυτό το σχετικά δευτερεύον γεγονός. Στην πραγματικότητα, ωστόσο, όπως είχε τονίσει ο Διδάσκαλος, οι πρωταρχικές «βοές» στη διάρκεια ολόκληρης της πρώτης δεκαετίας του αιώνα έπρεπε να θέσουν σε εγρήγορση τους Ευρωπαίους ηγέτες σχετικά με την ευθραυστότητα της υπάρχουσας τάξης.

Στα έτη 1904-1905, οι αυτοκρατορίες της Ιαπωνίας και της Ρωσίας είχαν εισέλθει σε πόλεμο με μια βία που οδήγησε στην καταστροφή ουσιαστικά ολόκληρης της ναυτικής δύναμης της τελευταίας και την παράδοση εδαφών που θεωρούσε ζωτικά για τα συμφέροντά της, μια ταπείνωση που επρόκειτο να έχει μακροπρόθεσμο τοπικό και διεθνές αντίκτυπο. Σε δύο περιπτώσεις στη διάρκεια αυτών των πρώτων χρόνων του αιώνα, ο πόλεμος ανάμεσα στη Γαλλία και τη Γερμανία για ιμπεριαλιστικούς στόχους στη Νότια Αφρική απετράπη μόλις και μετά βίας μόνο χάρη στη ιδιοτελή παρέμβαση άλλων δυνάμεων. Το 1911 Ιταλικές φιλοδοξίες προκάλεσαν ομοίως μια επικίνδυνη απειλή για τη διεθνή ειρήνη με την κατάληψη από την Οθωμανική αυτοκρατορία της χώρας που λέγεται τώρα Λιβύη. Η διεθνής αστάθεια είχε γίνει ακόμη πιο βαθιά -όπως είχε προειδοποιήσει και ο Διδάσκαλος- όταν η Γερμανία, νιώθοντας στριμωγμένη από ένα αυξανόμενο δίκτυο εχθρικών συμμάχων, είχε ξεκινήσει ένα μαζικό πρόγραμμα ναυτικής κατασκευής με στόχο την εξουδετέρωση της βρετανικής ηγεσίας που ήταν προηγουμένως αποδεκτή.

Αυτές οι διαμάχες επιδεινώθηκαν με τις εντάσεις ανάμεσα στους υπόδουλους λαούς των Ρομανόβ, Αψβούργων και της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Περιμένοντας μόνο κάποιες εξελίξεις που θα κλόνιζαν την επιρροή των ετοιμόρροπων συστημάτων που τους καταπίεζαν, οι Βάλτες, Πολωνοί, Τσέχοι, Σέρβοι, Έλληνες, Αλβανοί, Βούλγαροι, Ρουμάνοι, Κούρδοι, Άραβες, Αρμένιοι και πλήθος άλλων λαών προσδοκούσαν ανυπόμονα την ημέρα της απελευθέρωσής τους. Αυτονομιστικές οργανώσεις, αντιστασιακές ομάδες, και πλήθος συνωμοσιών εκμεταλλεύτηκαν ακούραστα αυτό το δίκτυο των ρωγμών στην υφιστάμενη τάξη. Εμπνευσμένες από ιδεολογίες που κυμαίνονταν από σχεδόν χωρίς συνοχή αναρχισμό στο ένα άκρο μέχρι έντονα οξύ ρατσισμό και εθνικιστικές εμμονές στο άλλο, αυτές οι υποχθόνιες δυνάμεις μοιράζονταν μια αφελή πίστη: αν το συγκεκριμένο κομμάτι της επικρατούσας τάξης που είχε γίνει ο στόχος τους μπορούσε κάπως να καταρριφθεί, η έμφυτη ευγένεια του κομματιού της ανθρωπότητας που υποστήριζε τους στόχους τους – ή η υποτιθέμενη ευγένεια της ανθρωπότητας γενικά- θα μπορούσε από μόνη της να εξασφαλίσει μια νέα εποχή ελευθερίας και δικαιοσύνης.

Μόνο του ανάμεσα σε αυτούς τους δυνητικούς παράγοντες της βίαιης αλλαγής, προχωρούσε, συστηματικά και με αδίστακτη σαφήνεια σκοπού, προς το στόχο της

παγκόσμιας επανάστασης, ένα ευρέως εδραιωμένο κίνημα. Το Κουμμουνιστικό Κόμμα, αντλώντας τόσο τη διανοητική του ώθηση όσο και την ακλόνητη πεποίθησή του στον τελικό του θρίαμβο από τις γραφές του ιδεολόγου του δεκάτου ενάτου αιώνα Καρλ Μαρξ, είχε καταφέρει να εγκαθιδρύσει ομάδες αφοσιωμένων υποστηρικτών σε όλη την Ευρώπη και σε διάφορες άλλες χώρες. Πεισμένο ότι η ευφυΐα του αρχηγού του είχε επιδείξει πέραν κάθε αμφιβολίας την ουσιαστικά υλική φύση των δυνάμεων που είχαν επιφέρει τόσο την ανθρώπινη συνείδηση όσο και την κοινωνική οργάνωση, το κουμμουνιστικό κίνημα απέρριψε την ισχύ τόσο της θρησκείας όσο και των ηθικών προτύπων της «αριστοκρατίας». Από την άποψή του, η πίστη στο Θεό ήταν μια νευρωτική αδυναμία που άρεσε στη ανθρώπινη φυλή, μια αδυναμία που είχε απλώς επιτρέψει στις διαδοχικές άρχουσες τάξεις να εκμεταλλευτούν τη δεισιδαιμονία σαν ένα όργανο για την υποδούλωση των μαζών.

Για τους ηγέτες του κόσμου, οι οποίοι προχωρούσαν τυφλά προς την παγκόσμια σύρραξη που η περηφάνια και ο παραλογισμός είχε προετοιμάσει, τα τεράστια άλματα που είχαν γίνει από την επιστήμη και την τεχνολογία αντιπροσώπευαν κυρίως ένα μέσο για την απόκτηση στρατιωτικού οφέλους σε βάρος των αντιπάλων τους. Οι Ευρωπαίοι αντίπαλοι των εμπλεκόμενων εθνών, ωστόσο, δεν ήταν οι φτωχοί και ως επί το πλείστον αμόρφωτοι πληθυσμοί των αποικιών που είχαν καταφέρει να υποδουλώσουν. Η κίβδηλη πεποίθηση που δημιούργησε ο στρατιωτικός εξοπλισμός, οδήγησε ανηλεώς σε έναν αγώνα εφοδιασμού στρατών και ναυτικού με τον πλέον εξελιγμένο εξοπλισμό και μάλιστα σε όσο το δυνατόν πιο μαζική κλίμακα. Πολυβόλα, κανόνια μεγάλου βεληνεκούς, εξοπλισμένα θωρηκτά, υποβρύχια, νάρκες ξηράς, δηλητηριώδη αέρια και η δυνατότητα εξοπλισμού αεροπλάνων για βομβιστικές επιθέσεις πρόβαλαν ως χαρακτηριστικά αυτού που ένας σχολιαστής ονόμασε «τεχνολογία θανάτου». ³⁵ Όλα αυτά τα όργανα εκμηδένισης, όπως είχε προειδοποιήσει ο Αμπντολ-Μπαχά, θα αναπτύσσονταν και θα εξευγενίζονταν στη διάρκεια της ερχόμενης διαμάχης.

Η επιστήμη και η τεχνολογία ασκούσαν άλλες πιο λεπτές πιέσεις στην επικρατούσα τάξη. Η μεγάλης κλίμακας βιομηχανική παραγωγή, τροφοδοτημένη από τον αγώνα του εξοπλισμού, είχε επιταχύνει τη μετακίνηση πληθυσμών σε αστικά κέντρα. Με το τέλος του προηγούμενου αιώνα, αυτή η διαδικασία είχε ήδη υπονομεύσει κληρονομημένα πρότυπα και πιστεύω, εκθέτοντας αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων σε πρωτότυπες ιδέες για την πραγματοποίηση κοινωνικής αλλαγής και διεγείροντας μαζικές διαθέσεις για υλικά οφέλη που ήταν πρωτύτερα διαθέσιμα μόνο σε επίλεκτα κομμάτια της κοινωνίας. Ακόμη και υπό σχετικά αυταρχικά συστήματα, ο κόσμος είχε αρχίσει να αντιλαμβάνεται το βαθμό στο οποίο εξαρτιόταν η πολιτική εξουσία για την αποτελεσματικότητά της στην ικανότητά της να κερδίζει ευρεία υποστήριξη του κόσμου. Αυτές οι κοινωνικές εξελίξεις θα είχαν απρόβλεπτες και εκτεταμένες συνέπειες. Καθώς ο πόλεμος θα παρατεινόταν ατέλειωτα και η αλόγιστη πίστη με τις απλότητές της θα αμφισβητούταν εκατομμύρια άνθρωποι στρατολογημένοι και στις δύο πλευρές θα άρχιζαν να βλέπουν ότι τα όσα

υποφέρουν είναι άσκοπα και ανώφελα για την ευημερία τη δική τους αλλά και των οικογενειών τους.

Πέρα από αυτές τις συνέπειες της τεχνολογικής και οικονομικής αλλαγής, η επιστημονική εξέλιξη φάνηκε πως ενθάρρυνε εύκολες υποθέσεις σχετικά με την ανθρώπινη φύση, η σχεδόν απαρατήρητη επικάλυψη που ο Μπαχαλλά έχει ονομάσει «η συσκοτίζουσα σκόνη κάθε επίκτητης γνώσης». ³⁶ Αυτές οι αδοκίμαστες απόψεις μεταδόθηκαν σε όλο και πιο ευρύ κοινό. Αισθηματισμός στο δημοφιλή τύπο, φλογερές συζητήσεις μεταξύ επιστημόνων και λογίων, από τη μια πλευρά, και των θεολόγων ή κληρικών με επιρροή, από την άλλη, μαζί με τη γρήγορη εξάπλωση της δημόσιας εκπαίδευσης, συνέχισαν να υπονομεύουν το κύρος των αποδεκτών θρησκευτικών δογμάτων, καθώς και των επικρατούντων ηθικών προτύπων.

Αυτές οι σεισμικές δυνάμεις του νέου αιώνα συνδυάστηκαν για να κάνουν την κατάσταση που αντιμετώπιζε ο Δυτικός κόσμος το 1914 εξαιρετικά ευμετάβλητη. Όταν η μεγάλη σύρραξη ξέσπασε, συνεπώς, ο εφιάλτης ξεπέρασε κατά πολύ τους χειρότερους φόβους των σκεπτόμενων ανθρώπων. Δε θα εξυπηρετούσε κανένα σκοπό να κάνουμε μια επισκόπηση εδώ του κατακλυσμού του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου που έχει αναλυθεί εξαντλητικά. Ο ανθρώπινος νους δεν έχει την ικανότητα να χωρέσει τα ίδια τα στατιστικά στοιχεία: υπολογίζεται ότι περίπου εξήντα εκατομμύρια άνθρωποι βρέθηκαν στην πιο φοβερή κόλαση που γνώρισε ποτέ η ιστορία, από τους οποίους οκτώ εκατομμύρια χάθηκαν στη διάρκεια του πολέμου και άλλα δέκα εκατομμύρια έμειναν μόνιμα ανάπηροι από τραυματισμούς, καμένους πνεύμονες και φρικτές παραμορφώσεις. ³⁷ Οι ιστορικοί υποδηλώνουν ότι το τελικό οικονομικό κόστος μπορεί να έφτασε τα τριάντα δισεκατομμύρια δολάρια, εξαλείφοντας ένα σημαντικό μέρος του συνολικού κεφαλαίου της Ευρώπης.

Ακόμη κι αυτές οι μαζικές απώλειες δεν μπορούν καν να υποδηλώσουν το πλήρες φάσμα της καταστροφής. Ένα από τα ζητήματα που για πολύ καιρό εμπόδιζαν τον Πρόεδρο Γούντροου Γουίλσον να προτείνει στο Κονγκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών τη διακήρυξη του πολέμου που είχε γίνει πια ουσιαστικά αναπόφευκτος ήταν η συναίσθηση της ηθικής ζημιάς που θα επακολουθούσε. Ένα από τα γνωρίσματα που χαρακτήριζε αυτόν τον ασυνήθιστο άντρα -έναν πολιτικός άντρα του οποίου το όραμα επαίνεσαν και ο Αμπντολ-Μπαχά και ο Σόγκι Εφέντι- ήταν η αντίληψή του περί της κτηνωδίας της ανθρώπινης φύσης που θα ήταν η χειρότερη κληρονομιά της τραγωδίας που τότε περιστοίχιζε την Ευρώπη, μια κληρονομιά που δεν μπορούσε να αναστρέψει η ανθρώπινη ικανότητα. ³⁸

Ο αναλογισμός του μεγέθους της συμφοράς που βίωσε η ανθρωπότητα στα τέσσερα χρόνια του πολέμου -και η προκύπτουσα ανάσχεση στη μακρόχρονη και επώδυνη διαδικασία εκπολιτισμού της ανθρώπινης φύσης- προσδίδει μια τραγική δύναμη στα λόγια του Διδάσκαλου που είχε απευθύνει δύο ή τρία χρόνια νωρίτερα σε ακροατήρια σε

ευρωπαϊκές πόλεις όπως το Λονδίνο, το Παρίσι, η Βιέννη, η Βουδαπέστη και η Στουτγάρδη, καθώς και στη Βόρεια Αμερική. Μιλώντας ένα βράδυ στο σπίτι του Κου και της Κας Σάδερλαντ Μάξουελ στο Μοντρεάλ, είχε πει:

Σήμερα ο κόσμος της ανθρωπότητας βαδίζει στο σκοτάδι διότι δεν έχει επαφή με τον κόσμο του Θεού. Γι' αυτό και δε βλέπουμε τα σημάδια του Θεού στις καρδιές των ανθρώπων. Η δύναμη του Αγίου Πνεύματος δεν έχει καμιά επίδραση. Όταν μία θεία πνευματική φώτιση φανερώνεται στον κόσμο της ανθρωπότητας, όταν εμφανίζεται η θεία οδηγία και καθοδήγηση, τότε ακολουθεί η διαφώτιση, ένα νέο πνεύμα γίνεται ενδόμυχα αντιληπτό, κατέρχεται μια νέα δύναμη, και δίνεται μια νέα ζωή. Μοιάζει με τη γέννηση από το ζωικό βασίλειο στο βασίλειο του ανθρώπου.... Θα προσεύχομαι, και πρέπει να προσεύχεστε κι εσείς, ομοίως, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί αυτό το θείο δώρο, ώστε η διαμάχη και η εχθρότητα να εξαφανιστούν, ο πόλεμος και οι αιματοχυσίες να εξαλειφτούν, οι καρδιές να πετύχουν την ιδανική επικοινωνία και όλοι οι άνθρωποι να πιουν από την ίδια πηγή.³⁹

Η εκδικητική συνθήκη ειρήνης που επιβλήθηκε από τις Συμμαχικές δυνάμεις στους νικημένους εχθρούς τους, κατάφερε μόνο, όπως τόσο ο Αμπντολ-Μπαχά όσο και ο Σόγκι Εφέντι έχουν τονίσει, να σπείρει τους σπόρους μιας άλλης, ακόμη πιο φοβερής διαμάχης. Οι πολύ μεγάλες αποζημιώσεις που απαιτούνταν από τους ηττημένους -και η αδικία που απαιτούσε από αυτούς να αποδεχτούν την πλήρη ενοχή για έναν πόλεμο για τον οποίο όλα τα μέρη υπήρξαν, σε μικρό ή μεγάλο βαθμό υπεύθυνα- ήταν ανάμεσα στους παράγοντες που θα προετοίμαζαν εξαχρειωμένους λαούς στην Ευρώπη να ασπαστούν ολοκληρωτικές υποσχέσεις ανακούφισης που σε άλλη περίπτωση μπορεί να μην είχαν διανοηθεί.

Η ειρωνεία είναι ότι άσχετα με το πόσο σκληρές ήταν οι αποζημιώσεις που απαιτούνταν από τους ηττημένους, οι υποτιθέμενοι νικητές είχαν την απεχθή αντίληψη ότι ο θρίαμβός τους -και η απαίτηση για άνευ όρου παράδοση που τον είχε προκαλέσει- είχε εξίσου οδυνηρό κόστος. Τα φοβερά χρέη πολέμου τερμάτισαν για πάντα την οικονομική κυριαρχία που αυτά τα ευρωπαϊκά έθνη είχαν αποκτήσει μέσω τριών αιώνων ιμπεριαλιστικής εκμετάλλευσης του υπόλοιπου πλανήτη. Ο θάνατος εκατομμυρίων νέων ανθρώπων που θα ήταν επειγόντως απαραίτητοι για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των ερχόμενων δεκαετιών ήταν μια απώλεια που δε θα μπορούσε να αποκατασταθεί ποτέ. Πράγματι, η ίδια η Ευρώπη -που μόνο τέσσερα χρόνια πρωτότερα αντιπροσώπευε την εμφανή κορυφή του πολιτισμού και της επιρροής στον κόσμο- έχασε με μια κίνηση αυτή την υπεροχή και άρχισε το αξιοθρήνητο ολίσθημα στη διάρκεια των επόμενων δεκαετιών αποκτώντας μια θέση βοηθητική στη δημιουργία ενός νέου κέντρου δύναμης στη Βόρεια Αμερική.

Αρχικά φάνηκε πως το όραμα του μέλλοντος που είχε συλλάβει ο Γούντροου Γουίλσον θα πραγματοποιείτο τώρα. Εν μέρει αυτό αποδείχτηκε αλήθεια καθώς οι υποτελείς λαοί σε όλη την Ευρώπη απέκτησαν την ελευθερία να χειριστούν τη δική τους μοίρα όταν πρόβαλε από τα ερείπια των προηγούμενων αυτοκρατοριών μια σειρά από καινούργια έθνη-κράτη. Επιπλέον, τα «Δεκατέσσερα Σημεία» του Προέδρου προίκισαν τις δημόσιες δηλώσεις του με ένα τόσο μεγάλο ηθικό κύρος στο νου εκατομμυρίων Ευρωπαίων που ούτε οι πιο δύστροποι από τους άλλους ηγέτες των Συμμαχικών δυνάμεων δεν μπόρεσαν να αδιαφορήσουν για τις επιθυμίες του. Μετά από μήνες διαφωνιών πάνω σε αποικίες, σύνορα και κεφάλαια στο κείμενο της συνθήκης ειρήνης, οι Βερσαλλίες τελικά ενσωμάτωσαν μια μορφή της προτεινόμενης Κοινωνίας των Εθνών, ένας θεσμός που ελπίζετο ότι θα μπορούσε να διευθετήσει μελλοντικές διαφωνίες ανάμεσα σε έθνη και να εναρμονίσει διεθνείς υποθέσεις.

Το σχόλιο του Σόγκι Εφέντι πάνω στη σπουδαιότητα αυτής της ιστορικής πρωτοβουλίας επιβάλλει σκέψη από την πλευρά κάθε Μπαχάι που επιζητεί να κατανοήσει τα γεγονότα αυτού του ταραγμένου αιώνα. Περιγράφοντας δύο στενά συνδεδεμένες εξελίξεις που σχετίζονται με την αυγή της παγκόσμιας ειρήνης, δίνει έμφαση στο γεγονός ότι «προορίζονται να αποκορυφωθούν, στο πλήρωμα του χρόνου, σε μια μοναδική, ένδοξη ολοκλήρωση». ⁴⁰ Η πρώτη, περιγράφει ο Φύλακας, συνδέεται με την αποστολή της Μπαχάι κοινότητας στη Βόρεια Αμερικανική ήπειρο, ενώ η δεύτερη με το πεπρωμένο των Ηνωμένων Πολιτειών ως έθνος. Μιλώντας για το τελευταίο αυτό φαινόμενο, που χρονολογείται από το ξέσπασμα του πρώτου παγκόσμιου πολέμου, ο Σόγκι Εφέντι γράφει:

Δέχτηκε την αρχική του ώθηση μέσα από τη διατύπωση των «Δεκατεσσάρων Σημείων» του προέδρου, συνδέοντας στενά για πρώτη φορά αυτή τη δημοκρατία με τις τύχες του Παλαιού Κόσμου. Βίωσε την πρώτη του αποτυχία μέσα από την αποσύνδεση αυτής της δημοκρατίας από τη μόλις γεννημένη Κοινωνία των Εθνών την οποία εκείνος ο πρόεδρος είχε μοχθήσει να δημιουργήσει.... Πρέπει, όσο μακρύς και βασανιστικός κι αν είναι ο δρόμος, να οδηγήσει, μέσα από μια σειρά νίκες και ανατροπές, στην πολιτική ενοποίηση του Ανατολικού και Δυτικού Ημισφαιρίου, στην ανάδυση μιας παγκόσμιας κυβέρνησης και στην εγκαθίδρυση της Ελάσσονος Ειρήνης, όπως προέβλεψε ο Μπαχαλλά και προανήγγειλε ο Προφήτης Ησαΐας. Πρέπει, τέλος, να αποκορυφωθεί στο ξεδίπλωμα της σημαίας της Μεγίστης Ειρήνης, στη Χρυσή Εποχή της Αποκάλυψης του Μπαχαλλά. ⁴¹

Πόσο τραγική, επομένως, ήταν η μοίρα της σύλληψης που είχε εμπνεύσει τις προσπάθειες του Αμερικανού Προέδρου. Όπως φάνηκε σύντομα, η Κοινωνία ήταν θνησιγενής. Παρόλο που περιλάμβανε στοιχεία όπως νομοθετικό και δικαστικό σώμα, μία εκτελεστική και υποστηρικτική διαχείριση, δεν διέθετε την εξουσία που ήταν ζωτική για το έργο που προτίθετο φαινομενικά να εκτελέσει. Κλειδωμένη στην ιδέα της ανεμπόδιστης εθνικής κυριαρχίας του δεκάτου ενάτου αιώνα, μπορούσε να παίρνει αποφάσεις μόνο με

την ομόφωνη συναίνεση των κρατών μελών, ένας όρος που βασικά απέκλειε την αποτελεσματική δράση.⁴² Η κενότητα του συστήματος εκτέθηκε, επίσης, με την αποτυχία του να περιλάβει μερικά από τα πιο ισχυρά κράτη του κόσμου: Η Γερμανία είχε απορριφτεί ως ηττημένο έθνος υπαίτιο για τον πόλεμο, στη Ρωσία δεν είχε αρχικά επιτραπεί η είσοδος λόγω του καθεστώτος των Μπολσεβίκων της, και οι Ηνωμένες Πολιτείες από μόνες τους είχαν αρνηθεί -σαν αποτέλεσμα στενής πολιτικής κομματικοποίησης στο Κονγκρέσο- είτε να συμμετέχουν στην Κοινωνία είτε να επικυρώσουν τη συνθήκη. Η ειρωνεία είναι ότι ακόμη και οι απρόθυμες προσπάθειες που έγιναν για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων που ζούσαν στα μόλις δημιουργημένα έθνη-κράτη αποδείχτηκαν τελικά σαν κάτι λίγο παραπάνω από όπλα έτοιμα να χρησιμοποιηθούν στις συνεχείς αδελφοκτόνες διαμάχες της Ευρώπης.

Εν ολίγοις, ακριβώς τη στιγμή της ανθρώπινης ιστορίας όταν ένα άνευ προηγουμένου ξέσπασμα βίας είχε υπονομεύσει τους κληρονομημένους προμαχώνες της πολιτισμένης συμπεριφοράς, η πολιτική ηγεσία του Δυτικού κόσμου είχε αποδυναμώσει το μοναδικό εναλλακτικό σύστημα διεθνούς τάξης το οποίο είχε γεννήσει η εμπειρία αυτής της καταστροφής και που μόνο αυτό θα μπορούσε να είχε καταπραΰνει τον ακόμη μεγαλύτερο πόνο που αναμενόταν. Όπως λένε τα προφητικά λόγια του Αμπντολ-Μπαχά: «Ειρήνη, ειρήνη... διακηρύσσουν αδιάκοπα τα χείλη των ηγεμόνων και των λαών, ενώ η φωτιά του άσβεστου μίσους ακόμη σιγοκαίει στις καρδιές τους.» «Τα δεινά από τα οποία υποφέρει ο κόσμος τώρα,» πρόσθεσε το 1920, «θα πολλαπλασιαστούν. Το σκοτάδι που τον περιβάλλει θα βαθύνει.... Οι ηττημένες Δυνάμεις θα συνεχίσουν να υποκινούν αναταραχή. Θα καταφύγουν σε οποιοδήποτε μέσον μπορεί να αναζωπυρώσει τη φλόγα του πολέμου.»⁴³

* * *

Καθώς η κόλαση του πολέμου καταβρόχθιζε τον κόσμο, ο Αμπντολ-Μπαχά έστρεψε την προσοχή του στο ένα εναπομείνον σπουδαίο έργο της θητείας Του, της διακήρυξης στις πιο απομακρυσμένες γωνιές της γης του μηνύματος που είχε παραμεληθεί -ή αντικρουστεί- τόσο στην Ισλαμική όσο και στη Δυτική κοινωνία. Το όργανο που επινόησε για αυτό το σκοπό ήταν το Θεϊκό Σχέδιο διατυπωμένο σε δεκατέσσερις σπουδαίες Πινακίδες, από τις οποίες οι τέσσερις απευθύνονταν στην Μπαχάι κοινότητα της Βόρειας Αμερικής και οι δέκα δευτερεύουσες απευθύνονταν σε συγκεκριμένα τμήματα αυτής της κοινότητας. Μαζί με την Πινακίδα του Κάρμηλου του Μπαχαολλά και τη Θέληση και Διαθήκη του Διδάσκालου, οι Πινακίδες του Θεϊκού Σχεδίου έχουν περιγραφεί από τον Σόγκι Εφέντι ως τρεις από τους «Χάρτες» της Υπόθεσης. Το Θεϊκό Σχέδιο, που αποκαλύφτηκε στη διάρκεια των πιο σκοτεινών ημερών του πολέμου, το 1916 και 1917, καλούσε το μικρό σώμα των Αμερικανών και Καναδών πιστών να αναλάβουν το ρόλο της ηγεσίας στην εγκαθίδρυση της Υπόθεσης του Θεού σε ολόκληρο τον πλανήτη. Οι συνέπειες της παρακαταθήκης ήταν τρομερές. Όπως λέει αυτολεξεί ο Διδάσκαλος:

Η ελπίδα που τρέφει ο Αμπντολ-Μπαχά για σας είναι η ίδια επιτυχία που συνόδεψε τις προσπάθειές σας στην Αμερική να στέψει και τις προσπάθειές σας σε άλλα μέρη του κόσμου, μέσω εσάς η φήμη της Υπόθεσης του Θεού να διαχυθεί σε ολόκληρη την Ανατολή και τη Δύση, και η έλευση της Βασιλείας του Κυρίου των Δυνάμεων να διακηρυχτεί σε όλες τις πέντε ηπείρους της υφής. Τη στιγμή που αυτό το Θείο Μήνυμα μεταφέρεται από τους Αμερικανούς πιστούς από τις όχθες της Αμερικής και διαδίδεται στις ηπείρους της Ευρώπης, της Ασίας, της Αφρικής και της Αυστραλίας, και μακριά ως τα νησιά του Ειρηνικού, αυτή η κοινότητα θα βρει τον εαυτό της σταθερά εγκαθιδρυμένη πάνω στο θρόνο μιας παντοτινής κυριαρχίας. Τότε όλοι οι λαοί του κόσμου θα διαπιστώσουν ότι αυτή η κοινότητα είναι πνευματικά φωτισμένη και θεϊκά καθοδηγημένη. Τότε ολόκληρη η γη θα αντηχεί τους επαίνους της μεγαλοπρέπειας και του μεγαλείου της....⁴⁴

Ο Σόγκι Εφέντι μας υπενθυμίζει ότι αυτή η ιστορική αποστολή που περιγράφεται απ'αυτόν ως «δικαιωματικά της Βορειοαμερικανικής Κοινότητας»,⁴⁵ έχει τη ρίζα του στα λόγια των Δίδυμων Φανερώσεων του Θεού στην εποχή της ωριμότητας της ανθρωπότητας. Εμφανίστηκε πρώτα στα λόγια του Μπαμπ, ο οποίος κάλεσε «λαοί της Δύσης» να «εγερθείτε από τις πόλεις σας», για να «βοηθήσετε το Θεό πριν την Ημέρα όταν ο Κύριος του ελέους κατέλθει σε εσάς στη σκιά των νεφών...», και να γίνετε «αληθινά αδέρφια στη μία και αδιαίρετη θρησκεία του Θεού, απελευθερωμένα από διακρίσεις,... έτσι ώστε εσείς να αντανakλάτε αυτούς και αυτοί εσάς».⁴⁶ Στις εκκλήσεις Του στους «Ηγέτες της Αμερικής και στους Προέδρους των εκεί Δημοκρατιών», ο Ίδιος ο Μπαχαολλά έδωσε μια εντολή που δεν συγκρίνεται με καμιά από τις προσφωνήσεις Του στους αρχηγούς του κόσμου: «Δέστε το σπασμένο με τα χέρια της δικαιοσύνης και συντρίψτε τον τύραννο που ακμάζει με η ράβδο των εντολών του Κυρίου σας, του Διατάσσοντος, του Πάνσοφου.⁴⁷ Ο Μπαχαολλά ήταν εκείνος ο οποίος εισήγαγε μία από τις πιο βαθιές αλήθειες σχετικά με τη διαδικασία με την οποία έχει εξελιχτεί ο πολιτισμός: «Στην Ανατολή το φως της Αποκάλυψής Του έχει χαράξει, στη Δύση έχουν εμφανιστεί τα σημάδια της κυριαρχίας Του. Συλλογιστείτε το μέσα στις καρδιές σας, ω άνθρωποι....»⁴⁸

Παρόλο που το Θεϊκό Σχέδιο, όπως θα έλεγε αργότερα ο Φύλακας, «θα διατηρούνταν σε προσωρινή αδράνεια» μέχρι να εμφανιζόταν το απαραίτητο σύστημα για την εκτέλεσή του, ο Αμπντολ-Μπαχά είχε επιλέξει, ενισχύσει και εξουσιοδοτήσει μια συντροφιά πιστών που θα ηγούνταν του εγχειρήματος. Η δική Του ζωή πλησίαζε τώρα γοργά στο τέλος της, αλλά τα τρία χρόνια που Του είχαν απομείνει μετά τη λήξη του παγκόσμιου πολέμου φάνηκαν, εκ των υστέρων, ότι παρείχαν μια πρώτη γεύση των θριάμβων που θα γνώριζε η ίδια η Υπόθεση με το ξεδίπλωμα του αιώνα. Οι αλλαγμένες συνθήκες τους Αγίους Τόπους έδωσαν την ελευθερία στον Διδάσκαλο να συνεχίσει το έργο Του ανεμπόδιστα και να δημιουργήσει τις συνθήκες στις οποίες η λαμπρότητα του νου και του πνεύματός Του θα μπορούσαν να ασκήσουν την επιρροή τους πάνω σε κυβερνητικούς επισήμους σε επισκέπτες αξιωματούχους κάθε είδους και τις ποικίλες κοινότητες που συνέθεταν τον

πληθυσμό των Αγίων Τόπων. Η ίδια η Προσωρινή Διοίκηση επιδίωξε να εκφράσει την εκτίμησή της για την ενοποιητική επίδραση του παραδείγματός του και του φιλανθρωπικού έργου που πρόσφερε απονέμοντάς Του τον τίτλο του ιππότη.⁴⁹ Ακόμη πιο σημαντικό, ένα ανανεωμένο κύμα προσκυνητών και Πινακίδων στις κοινότητες τόσο της Ανατολής όσο και της Δύσης προκάλεσαν μια εξάπλωση του διδασκαλικού έργου και μια εμβάθυνση της κατανόησης των φίλων όσον αφορά τη σπουδαιότητα του μηνύματος της Πίστης.

Ίσως τίποτε άλλο δεν έδειξε τόσο δραματικά τον πνευματικό θρίαμβο που είχε κερδίσει ο Διδάσκαλος στο Παγκόσμιο Κέντρο της Πίστης όσο τα γεγονότα στη Χάιφα που συνέβησαν αμέσως μετά την ανάληψή Του τις πρώτες ώρες της 28^{ης} Νοεμβρίου του 1921. Την επόμενη μέρα ένα τεράστιο πλήθος χιλιάδων ανθρώπων, εκπροσωπώντας ποικίλες φυλές και αιρέσεις της περιοχής, ακολούθησαν την επικήδεια πομπή ως τις πλαγιές του όρους Κάρμηλου σε μια κατάσταση απροσποίητης θλίψης τέτοιας που δεν είχε ξαναβιώσει ποτέ η πόλη. Οδηγείτο από εκπροσώπους της Βρετανικής κυβέρνησης, μέλη της διπλωματικής κοινότητας και τους επικεφαλής όλων των θρησκευτικών σωμάτων της περιοχής, εκ των οποίων κάποιοι συμμετείχαν στη λειτουργία στο Μαυσωλείο του Μπαμπ. Ένα ασυγκράτητο και ενοποιημένο ξέσπασμα πένθους αντανakλούσε μια ξαφνική συνειδητοποίηση της απώλειας μιας Μορφής το παράδειγμα της οποίας είχε υπηρετήσει σαν κεντρικό σημείο ενότητας σε μια οργισμένη και διαιρεμένη χώρα. Από μόνη της, για όλους όσοι είχαν μάτια να δουν, ήταν σαν μια αναγκαστική υπεράσπιση της αλήθειας της ενότητας της ανθρωπότητας την οποία ο Διδάσκαλος είχε ακούραστα διακηρύξει.

IV

Με το θάνατο του Αμπντολ-Μπαχά, η Αποστολική Εποχή της Υπόθεσης έφτασε στο τέλος της. Η Θεία παρέμβαση που είχε ξεκινήσει εβδομήντα επτά χρόνια νωρίτερα το βράδυ που ο Μπαμπ δήλωσε την αποστολή Του στον Μολλά Χοσέιν -και γεννήθηκε ο Ίδιος ο Αμπντολ-Μπαχά- είχε ολοκληρώσει το έργο της. Υπήρξε, σύμφωνα με τα λόγια του Σόγκι Εφέντι, «μια περίοδος της οποίας τις λάμπεις καμιά νίκη σε αυτή ή οποιαδήποτε άλλη μελλοντική εποχή, οσοδήποτε λαμπρή κι αν είναι, δεν μπορεί να ανταγωνιστεί...»⁵⁰ Μπροστά βρίσκονται τα χίλια ή χιλιάδες χρόνια στα οποία οι δυνατότητες που αυτή η δημιουργική δύναμη έχει φυτέψει στην ανθρώπινη συνείδηση θα ξεδιπλωθούν σταδιακά.

Ο στοχασμός πάνω σε αυτή την τόσο σημαντική συγκυρία στην ιστορία του πολιτισμού φέρνει φανερά στο επίκεντρο τη Μορφή της οποίας η φύση και ο ρόλος υπήρξε κάτι το μοναδικό σε αυτή την πορεία των έξι χιλιάδων ετών. Ο Μπαχαλλά έχει αποκαλέσει τον Αμπντολ-Μπαχά «το Μυστήριο του Θεού». Ο Σόγκι Εφέντι Τον έχει περιγράψει ως «Κέντρο και Άξονα» της Συνθήκης του Μπαχαλλά, το «τέλειο Παράδειγμα» των διδασκαλιών της Αποκάλυψης του Θεού για την εποχή της ανθρώπινης ωριμότητας και

«Κύριο Κίνητρο της Ενότητας της Ανθρωπότητας». Κανένα φαινόμενο παρόμοιο με την εμφάνισή Του δεν είχε ποτέ συνοδέψει οποιαδήποτε από τις Θείες Αποκαλύψεις που είχαν δημιουργήσει τα άλλα μεγάλα θρησκευτικά συστήματα της καταγεγραμμένης ιστορίας. Όλα αυτά υπήρξαν ουσιαστικά στάδια προετοιμασίας της ανθρωπότητας για την ενηλικίωσή της. Ο Αμπντολ-Μπαχά ήταν η ανώτατη Δημιουργία του Μπαχαλλά, Εκείνος που κατέστη τα πάντα δυνατά. Η κατανόηση αυτής της αλήθειας ώθησε ένα διορατικό Αμερικανό να γράψει:

Τώρα έπρεπε να παραδοθεί ένα μήνυμα από το Θεό και δεν υπήρχε καμιά ανθρωπότητα να ακούσει αυτό το μήνυμα. Συνεπώς, ο Θεός έδωσε στον κόσμο τον Αμπντολ-Μπαχά. Ο Αμπντολ-Μπαχά παρέλαβε το μήνυμα του Μπαχαλλά για λογαριασμό της ανθρώπινης φυλής. Αυτός άκουσε τη φωνή του Θεού. Εμπνεύστηκε από το πνεύμα. Απέκτησε απόλυτη συνείδηση και επίγνωση του νοήματος αυτού του μηνύματος, και υποσχέθηκε στην ανθρώπινη φυλή να ανταποκριθεί στη φωνή του Θεού. ...για μένα αυτή είναι η Συνθήκη -το ότι υπήρχε πάνω σε αυτή τη γη κάποιος που μπορούσε να είναι αντιπρόσωπος μιας αδημιούργητης μέχρι τότε φυλής. Υπήρχαν μόνο φυλές, οικογένειες, ιδεολογίες, τάξεις, κλπ., αλλά δεν υπήρχε κανένας άνθρωπος εκτός από τον Αμπντολ-Μπαχά, και ο Αμπντολ-Μπαχά ως άνθρωπος ανέλαβε ο ίδιος το μήνυμα του Μπαχαλλά και υποσχέθηκε στο Θεό ότι θα έφερνε τους ανθρώπους στην ενότητα της ανθρωπότητας, και θα δημιουργούσε μια ανθρωπότητα που θα μπορούσε να είναι το όχημα για τους νόμους του Θεού.⁵¹

Ξεκινώντας την αποστολή Του ως φυλακισμένος ενός σκληρού και αδαούς καθεστώτος και υπό την αμείλικτη επίθεση άπιστων αδελφών που τελικά επιζητούσαν το θάνατό Του, ο Διδάσκαλος εντελώς μόνος δημιούργησε από την Περσική Μπαχά κοινότητα μία λαμπρή επίδειξη της κοινωνικής ανάπτυξης που θα μπορούσε να παράγει η Υπόθεση, ενέπνευσε την εξάπλωση της Πίστης σε όλη την Ανατολή, δημιούργησε κοινότητες αφοσιωμένων πιστών σε όλη τη Δύση, έφτιαξε ένα Σχέδιο για την παγκόσμια ανάπτυξη της Υπόθεσης, κέρδισε το σεβασμό και θαυμασμό των ηγετών του πνεύματος οπουδήποτε έφτανε η επιρροή Του και παρείχε στους οπαδούς του Μπαχαλλά σε όλο τον κόσμο ένα τεράστιο σώμα έγκυρης καθοδήγησης ως προς το σκοπό των νόμων και διδασκαλιών της Πίστης. Στις πλαγιές του Όρους Κάρμηλος ανέγειρε με τεράστιο πόνο και δυσκολία το Μαυσωλείο για τη στέγαση των λειψάνων του μάρτυρα Μπαμπ, το κεντρικό σημείο των διαδικασιών με τις οποίες η ζωή του πλανήτη μας θα οργανωθεί σταδιακά. Μέσα σε όλα αυτά, στην κάθε παραμικρή ευκαιρία μιας ζωής γεμάτης έγνοιες και απαιτήσεις όλων των ειδών -μιας ζωής εκτιθέμενης πάντα σε εξέταση από εχθρούς και φίλους το ίδιο εξασφάλισε για τις μέλλουσες γενεές εκείνο το θησαυρό για τον οποίο ποιητές, φιλόσοφοι και μυστικιστές είχαν ονειρευτεί σε όλες τις εποχές, μια επίδειξη μιας ανεπισκίαστης ανθρώπινης τελειότητας.

Και τέλος, ο Αμπντολ-Μπαχά ήταν Εκείνος που εξασφάλισε ώστε η Θεία Τάξη που την συνέλαβε ο Μπαχαλλά για την ενοποίηση της ανθρώπινης φυλής και την εγκαθίδρυση

της δικαιοσύνης στη συλλογική ζωή της ανθρωπότητας να προμηθευτεί με τα απαιτούμενα μέσα για την πραγματοποίηση του σκοπού του Ιδρυτή της. Για να υπάρξει ενότητα ανάμεσα στα ανθρώπινα όντα -ακόμη και στο πιο απλό επίπεδο- πρέπει να υπάρχουν δύο θεμελιώδεις όροι. Οι συμμετέχοντες πρέπει πρώτα από όλα να συμφωνούν σχετικά με τη φύση της πραγματικότητας καθώς επηρεάζει τις μεταξύ τους σχέσεις αλλά και με το φαινομενικό κόσμο. Πρέπει, δεύτερον, να συναινέσουν ως προς κάποια αναγνωρισμένα και έγκυρα μέσα με τα οποία θα λαμβάνονται αποφάσεις που επηρεάζουν τις μεταξύ τους σχέσεις και που καθορίζουν τους συλλογικούς τους στόχους.

Η ενότητα δεν είναι, δηλαδή, μια κατάσταση που προκύπτει από ένα αίσθημα αμοιβαίας καλής θέλησης και κοινού σκοπού, όσο βαθιά και ειλικρινή κι αν είναι αυτά τα αισθήματα, όπως κι ένας οργανισμός δεν είναι προϊόν κάποιας τυχαίας και άμορφης σχέσης ποικίλων στοιχείων. Η ενότητα είναι ένα φαινόμενο δημιουργικής δύναμης της οποίας η ύπαρξη γίνεται φανερά μέσω των επιδράσεων που παράγει η συλλογική δράση και της οποίας η απουσία προδίδεται από την ανικανότητα τέτοιων προσπαθειών. Όσο κι αν παρέλυσε συχνά από την άγνοια και τη διαστροφή, αυτή η δύναμη υπήρξε πάντα η πρωταρχική επίδραση που οδηγούσε την πρόοδο του πολιτισμού, δημιουργώντας νομικούς κώδικες, κοινωνικούς και πολιτικούς θεσμούς, καλλιτεχνικά έργα, ατέλειωτα τεχνολογικά επιτεύγματα, ηθικές καινοτομίες, υλική ευημερία, και μεγάλες περιόδους δημόσιας ειρήνης των οποίων η ανάμνηση έζησε στη μνήμη των ακόλουθων γενεών ως «χρυσές εποχές».

Μέσω της Αποκάλυψης του Θεού στην ενηλικίωση της ανθρωπότητας, οι πλήρεις δυνατότητες αυτής της δημιουργικής δύναμης έχουν επιτέλους απελευθερωθεί και τα μέσα τα απαραίτητα για την πραγματοποίηση του Θεϊού σκοπού έχουν εγκαθιδρυθεί. Στη Θέληση και Διαθήκη Του που ο Σόγκι Εφέντι έχει περιγράψει ως το «Χάρτη» της Διαχειριστικής Τάξης, ο Αμπντολ-Μπαχά παρουσίασε λεπτομερώς τη φύση και το ρόλο των δίδυμων θεσμών που είναι οι καθορισμένοι Διάδοχοί Του και των οποίων οι συμπληρωματικές λειτουργίες εξασφαλίζουν την ενότητα της Μπαχάι Υπόθεσης και την επίτευξη της αποστολής της καθόλη την Αποκάλυψη, το θεσμό του Φύλακα και του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης. Έδωσε ιδιαίτερα μεγάλη έμφαση στην εξουσία που τους απονέμεται:

Οτιδήποτε αυτοί αποφασίσουν είναι από το Θεό. Όποιος δεν τον υπακούει, ούτε υπακούει αυτούς, δεν έχει υπακούσει το Θεό. Όποιος επαναστατήσει εναντίον του και εναντίον τους έχει επαναστατήσει ενάντια στο Θεό. Όποιος του εναντιωθεί έχει εναντιωθεί στο Θεό. Όποιος φιλονικήσει μαζί τους έχει φιλονικήσει με το Θεό....⁵²

Ο Σόγκι Εφέντι έχει εξηγήσει τη σπουδαιότητα αυτού του ασυνήθιστου Κειμένου:

Η Διαχειριστική Τάξη που αυτό το ιστορικό Έγγραφο έχει εγκαθιδρύσει, πρέπει να σημειωθεί, είναι χάρη στην προέλευση και στο χαρακτήρα της, μοναδική στα

χρονικά των θρησκευτικών συστημάτων του κόσμου. Κανένας Προφήτης πριν από τον Μπαχαλλά, μπορεί να επιβεβαιωθεί με σιγουριά, ... δεν έχει εγκαθιδρύσει, έγκυρα και εγγράφως, οτιδήποτε που να συγκρίνεται με τη Διαχειριστική Τάξη που έχει θεσπίσει ο εξουσιοδοτημένος Ερμηνευτής των διδασκαλιών του Μπαχαλλά, μια Τάξη η οποία... με έναν τρόπο απaráμιλλο σε οποιαδήποτε προηγούμενη θρησκεία, πρέπει να περιφρουρήσει και θα περιφρουρεί από σχίσμα την Πίστη από την οποία έχει πηγάζει.⁵³

Πριν από την ανάγνωση και διακήρυξη της Θέλησης και Διαθήκης, η μεγάλη πλειονότητα των μελών της Πίστης είχε υποθέσει ότι το επόμενο στάδιο στην εξέλιξη της Υπόθεσης θα ήταν η εκλογή του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης, του θεσμού που ιδρύθηκε από τον Ίδιο τον Μπαχαλλά στο Κέταμπ-ε-Ακτάς ως το κυβερνών σώμα του Μπαχάι κόσμου. Ένα σημαντικό γεγονός που πρέπει να καταλάβουν οι σημερινοί Μπαχάι είναι ότι πριν από αυτό το σημείο ο θεσμός του Φύλακα ήταν άγνωστος στην Μπαχάι κοινότητα. Υπήρξε ευρεία αγαλλίαση μετά από τα νέα της μοναδικής διάκρισης που είχε απονείμει ο Διδάσκαλος στον Σόγκι Εφέντι και το συνεχιζόμενο δεσμό με τους Ιδρυτές της Πίστης που ο ρόλος του αντιπροσώπευε. Μέχρι τότε, ωστόσο, δεν υπήρχε καμιά εκτίμηση του σκοπού του Μπαχαλλά ότι ένας τέτοιος θεσμός θα έπρεπε να αναδυθεί ή της ερμηνευτικής λειτουργίας που θα έπρεπε να εκτελέσει – μια λειτουργία της οποίας η ζωτική σημασία έχει γίνει άμεσα φανερό και η οποία εκ των υστέρων φαίνεται καθαρά ότι ήταν σαφής σε ορισμένες από τις Γραφές Του.

Εκείνο που εντελώς ξέφευγε από τη φαντασία οποιουδήποτε ζούσε τότε, είτε πιστού είτε κακοπροαίρετου, ήταν η μεταμόρφωση στη ζωή της Υπόθεσης που επέφερε η Διαθήκη του Διδάσκου. «Αν γνωρίζατε τι θα συμβεί μετά από Εμένα,» είχε δηλώσει ο Αμπντολ-Μπαχά, «σίγουρα θα προσευχόσασταν να επισπευστεί το τέλος μου»;⁵⁴

V

Μια εκτίμηση της θέσης του Φύλακα στην Μπαχάι ιστορία πρέπει να ξεκινήσει με μια αντικειμενική θεώρηση των συνθηκών στις οποίες έπρεπε να εκτελεστεί η αποστολή του Σόγκι Εφέντι. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός ότι το πρώτο μισό αυτής της θητείας ξεδιπλώθηκε ανάμεσα σε πολέμους, μία περίοδος σηματοδευμένη από βαθιά αβεβαιότητα και αγωνία σχετικά με όλες τις απόψεις των ανθρώπινων υποθέσεων. Από τη μια πλευρά είχαν γίνει σημαντικές πρόοδοι ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια ανάμεσα στα έθνη και στις τάξεις. Από την άλλη πλευρά η πολιτική ανικανότητα και μια προκύπτουσα οικονομική παράλυση αναχαίτισαν κατά πολύ τις προσπάθειες για την εκμετάλλευση αυτών των ανοιγμάτων. Υπήρχε παντού η αίσθηση ότι κάποιος θεμελιώδης επαναπροσδιορισμός της φύσης της κοινωνίας και ο ρόλος που θα έπρεπε να παίξουν οι θεσμοί της χρειαζόταν επείγοντως- ένας επαναπροσδιορισμός, πραγματικά, του ίδιου του σκοπού της ανθρώπινης ζωής.

Από κάποιες σημαντικές απόψεις, στο τέλος του πρώτου παγκοσμίου πολέμου, η ανθρωπότητα βρήκε τον εαυτό της ικανή να εξερευνήσει δυνατότητες αδιανόητες μέχρι τότε. Σε ολόκληρη την Ευρώπη και την Εγγύς Ανατολή τα απολυταρχικά συστήματα που ήταν ανάμεσα στα πιο ισχυρά εμπόδια στην ενότητα είχαν εξαλειφθεί. Σε ένα μεγάλο βαθμό, επίσης, απηρχαιωμένα θρησκευτικά δόγματα που είχαν προσφέρει ηθική υποστήριξη στις δυνάμεις της διαμάχης και της αποξένωσης βρίσκονταν παντού υπό αμφισβήτηση. Πρώην υποτελείς λαοί ήταν ελεύθεροι να εξετάσουν σχέδια για το συλλογικό τους μέλλον και να αναλάβουν ευθύνες για τις μεταξύ τους σχέσεις μέσω της υλοποίησης των νέων εθνών-κρατών που δημιουργήθηκαν από τη συνθήκη των Βερσαλλιών. Η ίδια ευφυΐα που είχε προβεί στην παραγωγή όπλων καταστροφής είχε μετατραπεί στα προκλητικά, αλλά ανταποδοτικά έργα της οικονομικής εξάπλωσης. Από τις ζοφερές μέρες του πολέμου είχαν βγει σπαρακτικές ιστορίες, όπως η παρόρμηση που είχε σύντομα ωθήσει Βρετανούς και Γερμανούς στρατιώτες να αφήσουν τα σφαγεία στα χαρακώματα για να γιορτάσουν μαζί τη γέννηση του Χριστού, παρέχοντας ένα αμυδρό ίχνος της ενότητας της ανθρώπινης φυλής που είχε ακούραστα διακηρύξει ο Διδάσκαλος στα ταξίδια Του στην ίδια ήπειρο.⁵⁵ Και το πιο σημαντικό απ'όλα, η ενοποίηση της ανθρωπότητας έκανε ένα τεράστιο βήμα μπροστά, σε μια ασυνήθιστη προσπάθεια φαντασίωσης. Οι ηγέτες του κόσμου, έστω και διστακτικά, είχαν δημιουργήσει ένα διεθνές συμβουλευτικό σύστημα το οποίο, αν και παράλυτο από κεκτημένα συμφέροντα, έδωσε στο ιδανικό της διεθνούς τάξης το πρώτο σχήμα και την πρώτη δομή του.

Η μεταπολεμική εγρήγορση εκφράστηκε παγκόσμια. Υπό την ηγεσία του Σουν Γιατσεν, οι Κινέζοι είχαν ήδη αποτινάξει το διεφθαρμένο αυτοκρατορικό καθεστώς που είχε θέσει σε κίνδυνο την ευημερία της χώρας και επιδίωκαν να θέσουν τα θεμέλια μιας αναγέννησης του μεγαλείου της χώρας. Σε όλη τη Λατινική Αμερική, παρά τις τρομερές και επανειλημμένες δυσχέρειες, λαϊκά κινήματα αγωνίζονταν ομοίως να κερδίσουν τον έλεγχο της μοίρας των χωρών τους και της χρησιμοποίησης των τεράστιων φυσικών πόρων της ηπείρου τους. Στην Ινδία, μία από τις πιο αξιοσημείωτες μορφές του αιώνα, ο Μοχάντας Γκάντι, ξεκίνησε ένα εγχείρημα που όχι μόνο θα έφερνε σε επανάσταση τις τύχες της χώρας του, αλλά επίσης θα επιδείκνυε αποφασιστικά στον κόσμο τι μπορεί να πετύχει η πνευματική δύναμη. Η Αφρική ακόμη περίμενε τη σημαντική στιγμή της μοίρας της, όπως και οι κάτοικοι άλλων αποικιακών χωρών, αλλά για ένα διορατικό άτομο, είχε τεθεί σε κίνηση μια διαδικασία αλλαγής που δεν μπορούσε τελικώς να κατασταλεί επειδή αντιπροσώπευε τους καθολικούς πόθους της ανθρωπότητας.

Αυτές οι πρόοδοι, όσο κι αν είναι ενθαρρυντικές, δεν μπορούσαν να κρύψουν την ιστορική τραγωδία που είχε συμβεί. Στη διάρκεια του δεύτερου μισού του δεκάτου ενάτου αιώνα, η διακήρυξη της Ημέρας του Θεού που απηύθυνε ο Μπαχαλλά στους ηγέτες της εποχής Του, στα χέρια των οποίων βρισκόταν η μοίρα της ανθρωπότητας, είχε είτε απορριφτεί είτε αγνοηθεί από τους παραλήπτες της τόσο στην Ανατολή όσο και στη Δύση. Ο συλλογισμός για τη μεγάλη αυτή παραβίαση της πίστης θέτει σε νηφάλια προοπτική την

επακόλουθη αντίδραση που δέχτηκε η αποστολή του Αμπντολ-Μπαχά στη Δύση. Όσο κι αν χαρεί κανείς γι' τα εγκώμια που δέχτηκε ο Διδάσκαλος από κάθε γωνιά, τα άμεσα αποτελέσματα των προσπαθειών Του έδειξαν μία ακόμη τεράστια ηθική αποτυχία από την πλευρά ενός αξιόλογου τμήματος της ανθρωπότητας και των ηγετών της. Το μήνυμα που είχε καταπιεστεί στην Ανατολή είχε ουσιαστικά αγνοηθεί από ένα Δυτικό κόσμο που βάδιζε στο μονοπάτι της καταστροφής που είχε από καιρό προετοιμαστεί για αυτόν από την επηρμένη αυταρέσκεια, οδηγώντας τελικά στην προδοσία του ιδανικού που είχε ενσαρκωθεί στην Κοινωνία των Εθνών.

Σαν συνέπεια, οι δύο δεκαετίες αμέσως μετά αφότου ανέλαβε ο Σόγκι Εφέντι την ευθύνη της υπεράσπισης της Υπόθεσης του Θεού υπήρξε μια περίοδος αυξανόμενου σκότους σε ολόκληρο το Δυτικό κόσμο που φαινόταν να αντανακλά ένα τεράστιο εμπόδιο στη διαδικασία της ενοποίησης και διαφώτισης που είχε διακηρυχτεί με τέτοια βεβαιότητα από τον Διδάσκαλο. Ήταν σαν να είχε πέσει σε ένα είδος λησμοσύνης η πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή. Αναπτύχθηκαν σοβαρές αμφιβολίες για τη δυνατότητα της φιλελεύθερης δημοκρατικής παράδοσης να χειριστεί τα προβλήματα των καιρών. Πραγματικά, σε κάμποσες ευρωπαϊκές χώρες, κυβερνήσεις εμπνευσμένες από τέτοιες αρχές είχαν αντικατασταθεί από απολυταρχικά καθεστώτα. Σύντομα, το οικονομικό κραχ του 1929 οδήγησε σε μια παγκόσμια μείωση της υλικής ευημερίας, με όλες τις περαιτέρω ηθικές και ψυχολογικές ανασφάλειες που προέκυψαν.

Μία εκτίμηση αυτών των συνθηκών μας βοηθά να καταλάβουμε το μέγεθος της πρόκλησης που είχε να αντιμετωπίσει ο Σόγκι Εφέντι στο ξεκίνημα της θητείας του. Όσον αφορά την αντικειμενική κατάσταση της ανθρωπότητας που συνάντησε, δεν υπήρχε τίποτε που να ενέπνεε σιγουριά ότι το όραμα ενός νέου κόσμου που του είχε κληροδοτηθεί από τον Ιδρυτή της Μπαχάι Υπόθεσης θα αναπτυσσόταν σημαντικά στη διάρκεια των όσων χρόνων θα είχε στη διάθεσή του.

Ούτε και το όργανο που διέθετε κατείχε τη δύναμη, την αντοχή ή τη λεπτότητα που απαιτούσε το έργο του. Το 1923, όταν ο Σόγκι Εφέντι κατάφερε τελικά να αναλάβει τη διοίκηση της Υπόθεσης, ο πυρήνας των οπαδών του Μπαχαολλά αποτελείτο από το σώμα των πιστών στο Ιράν, του οποίου τον αριθμό δεν μπορούσε κανείς ούτε στο περίπου να υπολογίσει τότε. Στερούμενη των περισσότερων μέσων που ήταν απαραίτητα για την προώθηση της Υπόθεσης και σοβαρά περιορισμένη όσον αφορά τους υλικούς πόρους που είχε στη διάθεσή της, η Ιρανική κοινότητα περιστοιχιζόταν από συνεχή παρενόχληση. Στη Βόρεια Αμερική, οι μικρές κοινότητες πιστών που είχαν την τρομακτική ευθύνη του Θεϊκού Σχεδίου, βρέθηκαν να αγωνίζονται ενάντια στις απλές προκλήσεις του βιοπορισμού για τον εαυτό τους και τις οικογένειές τους καθώς η οικονομική κρίση γινόταν όλο και πιο βαθιά. Στην Ευρώπη, στην Αυστραλασία και στην Άπω Ανατολή, ακόμη πιο μικρές Μπαχάι ομάδες κρατούσαν τη φλόγα της Πίστης ζωντανή, όπως έκαναν και απομονωμένες ομάδες, οικογένειες και άτομα σκορπισμένα σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο. Η λογοτεχνία, ακόμη και στα αγγλικά, ήταν ανεπαρκής, και το έργο της

μετάφρασης των Γραφών σε άλλες κύριες γλώσσες και η εύρεση πόρων για την έκδοσή τους ήταν ένα σχεδόν αδύνατο φορτίο.

Παρόλο που το όραμα που είχε μεταδώσει ο Διδάσκαλος έκαιγε τόσο λαμπρά όσο ποτέ, τα μέσα που διέθεταν οι Μπαχάι πρέπει να ήταν εξίσου οικτρά ανεπαρκή ενόψει των καταστάσεων που επικρατούσαν παντού. Τα ογκώδη μαύρα θεμέλια του μελλοντικού Μητρικού Ναού της Δύσης, που θα υψωνόταν στην όχθη της λίμνης βόρεια του Σικάγο, φαινόταν να χλευάζει τη λαμπρή σύλληψη που είχε καταπλήξει τον αρχιτεκτονικό κόσμο μόλις λίγα χρόνια πρωύτερα. Στη Βαγδάτη, η «Πλέον Ιερή Οικία», που χαρακτηρίστηκε από τον Μπαχαλλά ως κεντρικό σημείο του Μπαχάι προσκυνήματος, είχε καταληφθεί από τους πολέμιους της Πίστης. Στους ίδιους τους Αγίους Τόπους, το Μέγαρο του Μπαχαλλά, ερειπωνόταν σαν αποτέλεσμα της παραμέλησης από τους παραβάτες της Συνθήκης που είχαν εγκατασταθεί εκεί, και το Μουσουλείο που φιλοξενούσε τα πολύτιμα λείψανα του Μπαμπ και του Αμπντολ-Μπαχά δεν είχε προχωρήσει πέρα από μια απλή πέτρινη κατασκευή που είχε ανεγερθεί από τον Διδάσκαλο.

Μία σειρά από εξερευνητικές συζητήσεις με σημαίνοντες Μπαχάι κατέστησαν σαφές στο Φύλακα ότι ακόμη και μια επίσημη συζήτηση με αρμόδιους πιστούς σχετικά με τη δημιουργία μιας διεθνούς γραμματείας δε θα ήταν μόνο άχρηστη, αλλά πιθανόν και αντιπαραγωγική. Μόνος του, επομένως, ο Σόγκι Εφέντι ξεκίνησε το έργο της προώθησης του τεράστιου εγχειρήματος που είχε ανατεθεί στα χέρια του. Το πόσο εντελώς μόνος ήταν είναι σχεδόν αδύνατον για την παρούσα γενιά των Μπαχάι να συλλάβει. Στο βαθμό που μπορεί κανείς να το συλλάβει, η διαπίστωση είναι εξαιρετικά οδυνηρή.

Αρχικά, ο Φύλακας υπέθεσε ότι τα μέλη της ευρύτερης οικογένειας του Διδάσκαλου, των οποίων η διακεκριμένη καταγωγή έλκυε εξαιρετικό σεβασμό από τους Μπαχάι παντού, θα καλωσόριζαν την ευκαιρία να τον βοηθήσουν στην πραγματοποίηση του σκοπού που είχε διατυπωθεί στη Διαθήκη του Διδάσκαλου σε μια γλώσσα τόσο επιτακτική και συγκινητική. Έτσι, κάλεσε τους αδελφούς του, τα ξαδέλφια και μία από τις αδελφές του, των οποίων η μόρφωση τους έδινε τα προσόντα για το σκοπό, να προσφέρουν τη διαχειριστική υποστήριξη που χρειαζόταν το απαιτητικό έργο της αποστολής του. Ήταν τραγικό που με το πέρασμα του χρόνου, από αυτά τα άτομα ο ένας μετά τον άλλον αποδείχτηκε ανικανοποίητος με τον υποστηρικτικό ρόλο που τους είχε δοθεί και αδιάφορος στην εκτέλεση των λειτουργιών του. Ακόμη πιο σοβαρά, ο Σόγκι Εφέντι βρέθηκε να αντιμετωπίζει μια κατάσταση στην οποία η εξουσία που του είχε απονεμηθεί, παρόλο που είχε διατυπωθεί με μη συμβιβαστικούς όρους στη Θέληση και Διαθήκη, θεωρείτο από εκείνους που συγγένευαν μαζί του σχετικά συμβολική στο χαρακτήρα. Αυτά τα άτομα προτιμούσαν να βλέπουν την ηγεσία της Πίστης ουσιαστικά σαν μια οικογενειακή υπόθεση στην οποία μεγάλο βάρος έπρεπε να δοθεί στις γνώμες των πρεσβύτερων μορφών ανάμεσά τους, οι οποίες είχαν υποτίθεται τα προσόντα για ένα τέτοιο προνόμιο. Ξεκινώντας με εκδηλώσεις βαρύθυμης αντίστασης, η κατάσταση επιδεινώθηκε σταθερά σε σημείο που τα παιδιά και τα εγγόνια του Αμπντολ-Μπαχά

ένιωσαν ελεύθερα να διαφωνήσουν με τον καθορισμένο διάδοχό Του και να παραβούν τις οδηγίες του.

Η Ρουχιέ Χανόμ, η οποία είδε αυτή τη διαδικασία της διαφθοράς στα πιο τελευταία της στάδια και η ίδια υπέφερε πολύ βιώνοντας τις επιδράσεις της τόσο στο έργο της Υπόθεσης όσο και στο Φύλακα προσωπικά, έχει γράψει:

...πρέπει κανείς να καταλάβει την ιστορία του Κάιν και του Άβελ, την ιστορία των οικογενειακών φθόνων που σαν μια σκοτεινή κλωστή στο ύφασμα της ιστορίας, παρατηρείται σε όλες τις εποχές της και μπορεί να ανιχνευτεί σε όλα τα γεγονότα της.... Η αδυναμία της ανθρώπινης καρδιάς, η οποία τόσο συχνά προσκολλάται σε ένα ανάξιο αντικείμενο, η αδυναμία του ανθρώπινου νου, που είναι επιρρεπής στην υπεροψία και στην αυτοπεποίθηση σε προσωπικές γνώμες, εμπλέκουν τους ανθρώπους σε ένα σύμφυρμα συναισθημάτων που τυφλώνουν την κρίση τους και τους οδηγούν σε λάθος δρόμους.... Παρόλο που αυτό το φαινόμενο της παραβίασης της Συνθήκης φαίνεται να είναι μία έμφυτη άποψη της θρησκείας αυτό δε σημαίνει ότι δεν παράγει μια σαρωτική επίδραση πάνω στο ίδιο το Κέντρο της Συνθήκης. Ολόκληρη η ζωή του Σόγκι Εφέντι σκοτεινίασε από τις φαύλες προσωπικές επιθέσεις που δέχτηκε.⁵⁶

Αυτό το σκοτεινό παρασκήνιο ρίχνει όλο και περισσότερο λαμπερό φως στα επιτεύγματα του Πλέον Ιερού Φύλλου, της αδελφής του Αμπντολ-Μπαχά και τελευταίας επιβίωσας της Ηρωικής Εποχής της Πίστης. Η Μπαχιέ Χανόμ έπαιξε ένα ζωτικό ρόλο στη διαφύλαξη των συμφερόντων της Υπόθεσης μετά το θάνατο του Διδασκάλου και έγινε το μοναδικό αποτελεσματικό στήριγμα του Σόγκι Εφέντι. Η αφοσίωσή της προκάλεσε την πένα του να γράψει ίσως τα άκρως συγκινητικά κείμενα που έχει ποτέ γράψει. Η αποστροφή που της απηύθυνε μετά το θάνατό της το 1932 διατυπώθηκε σε μια επιστολή στους Μπαχάι «σε ολόκληρη τη Δύση», η οποία λέει σε κάποιο απόσπασμά της:

Μόνο οι μέλλουσες γενεές και πένες πιο ικανές από τη δική μου θα μπορέσουν να αποτίσουν άξιο φόρο τιμής στο υπερέχον μεγαλείο της πνευματικής της ζωής, στο μοναδικό ρόλο που έπαιξε σε όλα τα ταραχώδη στάδια της Μπαχάι ιστορίας, στις εκδηλώσεις ανεπιφύλακτης εξύμνησης που ξεχείλισαν από την πένα τόσο του Μπαχαολλά και του Αμπντολ-Μπαχά, του Κέντρου της Συνθήκης Του, αν και δεν έχουν καταγραφεί, και γενικά στους ως επί το πλείστον ανύποπτους από τον κόσμο παθιασμένους θαυμαστές της στην Ανατολή και στη Δύση, στο πόσο επηρέασε την πορεία μερικών κύριων γεγονότων στα χρονικά της Πίστης, τα βάσανα που υπέφερε, τις θυσίες που έκανε, τα σπάνια δώρα αδιάκοπης συμπόνιας που πρόσφερε τόσο έντονα – αυτά και πολλά άλλα είναι τόσο άλυτα συνυφασμένα με τη δομή της ίδιας της Υπόθεσης που κανένας μελλοντικός ιστορικός της Πίστης του Μπαχαολλά δεν μπορεί να αγνοήσει ή να μειώσει.... Ποιες από τις ευλογίες να αφηγηθώ που με την αδιάκοπη φροντίδα της σκόρπισε πάνω μου, στις πιο κρίσιμες και ταραγμένες

ώρες της ζωής μου; Για μένα, που στέκομαι σε μια τόσο τρομερή ανάγκη της ζωτικής χάρης του Θεού, ήταν το ζωντανό σύμβολο πολλών ιδιοτήτων που έμαθα να θαυμάζω στον Αμπντολ-Μπαχά. ⁵⁷

Για πολλά χρόνια, ο Φύλακας ένιωθε ότι η προστασία της Υπόθεσης απαιτούσε από αυτόν να διατηρήσει μια στάση σιωπής για την επιδεινωτική κατάσταση στην Άγια Οικογένεια. Μόνο όταν η εναντίωση τελικά ξέσπασε σε πράξεις ανοιχτής περιφρόνησης, εμπλέκοντας τελικά την οικογένεια σε ντροπιαστική συνεργασία ακόμη και σε γάμους με μέλη της ίδιας της ομάδας των παραβατών της Συνθήκης ενάντια στο δόλο των οποίων η Θέληση και Διαθήκη του Διδάσκαλου είχε προειδοποιήσει με σφοδρή γλώσσα, καθώς και με μια τοπική οικογένεια άκρως εχθρική προς την Υπόθεση, ο Σόγκι Εφέντι τελικά ένωσε αναγκασμένος να εκθέσει στον Μπαχά κόσμο της φύση των παραπτωμάτων που είχε να αντιμετωπίσει. ⁵⁸

Αυτή η θλιβερή ιστορία είναι σημαντική για μια κατανόηση της Υπόθεσης στον εικοστό αιώνα όχι μόνο για αυτό που ο Φύλακας ονόμασε τον «όλεθρο» που ξέσπασε στην Άγια Οικογένεια, αλλά και για το φως που ρίχνει στις προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει όλο και περισσότερο η Μπαχά κοινότητα στα ερχόμενα χρόνια, προκλήσεις που προβλέφθηκαν με σαφή γλώσσα τόσο από τον Διδάσκαλο όσο και από το Φύλακα. Εκτός από την υποκρισία που χαρακτήριζε πολλούς από αυτούς, οι συγγενείς του Σόγκι Εφέντι έδειξαν λίγη ή και καμιά επίγνωση της πνευματικής φύσης του ρόλου που είχε απονεμηθεί σε αυτόν στη Θέληση και Διαθήκη. Το ότι η Αποκάλυψη του Θεού στην εποχή της ωριμότητας της ανθρωπότητας θα έπρεπε να φέρει μαζί της, ως κεντρικό χαρακτηριστικό της αποστολής της, μια εξουσία ουσιαστική για την επανοικοδόμηση της κοινωνικής τάξης αποτελούσε μια πνευματική πρόκληση που φάνηκαν ανίκανοι, ή ίσως ποτέ δεν επιδίωξαν να κατανοήσουν. Η εγκατάλειψη του Φύλακα από αυτούς είναι ένα μάθημα που θα παραμείνει στις μέλλουσες γενεές να κρίνουν σε όλους τους αιώνες της Μπαχά Αποκάλυψης. Η μοίρα αυτών των πλέον προνομιούχων αλλά ανάξιων ανθρώπων διαγράφει για όλους όσοι διαβάζουν την ιστορία τους τόσο τη σπουδαιότητα που έχει η Συνθήκη του Μπαχαολλά για την ενοποίηση της ανθρωπότητας όσο και τις ασυμβίβαστες απαιτήσεις που έχει από εκείνους που την επιζητούν ως καταφύγιο.

* * *

Εξετάζοντας τα γεγονότα της θητείας του Σόγκι Εφέντι, οι Μπαχά χρειάζεται να κάνουν μια προσπάθεια για να δουν, μέσω των δικών του ματιών, τη φύση της αποστολής που του είχε ανατεθεί. Οδηγός μας είναι το σώμα των γραφών που έχει αφήσει. Ο Αμπντολ-Μπαχά είχε διακηρύξει σε αναρίθμητες Πινακίδες και ομιλίες την κεντρική αρχή του μηνύματος του Μπαχαολλά: «Σε αυτή τη θαυμαστή Αποκάλυψη, αυτό τον ένδοξο αιώνα, τα θεμέλια της Πίστης του Θεού και το διακριτικό γνώρισμα του Νόμου του είναι η

συνειδητοποίηση της Ενότητας της Ανθρωπότητας.»⁵⁹ Ο Αμπντολ-Μπαχά ήταν εξίσου emphatic όταν διαβεβαίωνε, όπως ήδη σημειώθηκε, ότι οι επαναστατικές αλλαγές που συνέβαιναν σε κάθε τομέα της ανθρώπινης προσπάθειας έκαναν τώρα την ενοποίηση της ανθρωπότητας ένα ρεαλιστικό αντικειμενικό σκοπό. Αυτό ήταν το όραμα που για τα τριάντα έξι χρόνια της θητείας του παρείχαν την οργανωτική δύναμη του έργου του Σόγκι Εφέντι. Οι συνέπειές του ήταν το θέμα μερικών από τα πιο σημαντικά μηνύματα που έγραψε. Απευθυνόμενος το 1931 στους φίλους στη Δύση, άνοιξε μπροστά τους ένα λαμπρό ορίζοντα:

Η αρχή της Ενότητας της Ανθρωπότητας -ο άξονας γύρω από τον οποίο περιστρέφονται όλες οι διδασκαλίες του Μπαχάολλα- δεν είναι απλώς μια έκρηξη αδαούς συναισθηματισμού ή μια έκφραση αόριστου και ευσεβούς πόθου. Η έκκλησή της δεν πρέπει να ταυτιστεί απλώς με μια εκ νέου αφύπνιση του πνεύματος της αδελφότητας και της καλής θέλησης μεταξύ των ανθρώπων, ούτε και στοχεύει μόνο και μόνο στην προώθηση της αρμονικής συνεργασίας ανάμεσα σε μεμονωμένους λαούς και έθνη. Οι συνέπειές της είναι πιο βαθιές, οι αξιώσεις της μεγαλύτερες από οτιδήποτε είχε επιτραπεί στους Προφήτες του παρελθόντος να προωθήσουν. Το μήνυμά της δεν ισχύει μόνο για το άτομο, αλλά ενασχολείται κυρίως με τη φύση των απαραίτητων εκείνων σχέσεων που πρέπει να συνδέουν όλα τα κράτη και τα έθνη ως μέλη μιας ανθρώπινης οικογένειας. ... Συνεπάγεται μια οργανική αλλαγή στη δομή της σημερινής κοινωνίας, μια αλλαγή τέτοια που ο κόσμος δεν έχει βιώσει ακόμα. ... Απαιτεί την επαν-οικοδόμηση και την αποστρατικοποίηση όλου του πολιτισμένου κόσμου -ενός κόσμου οργανικά ενοποιημένου σε όλες τις ουσιαστικές πλευρές της ζωής του, του πολιτικού μηχανισμού του, της πνευματικής φιλοδοξίας του, του εμπορίου και της οικονομίας του, της γραφής και της γλώσσας του και παρά ταύτα απεριόριστου στην ποικιλία των εθνικών χαρακτηριστικών των ομόσπονδων μονάδων του.⁶⁰

Μια ιδέα που αναδείχτηκε εμφανώς στις γραφές του Φύλακα ήταν η οργανική μεταφορά με την οποία ο Μπαχάολλα και ακολούθως ο Αμπντολ-Μπαχά είχαν συλλάβει την χιλιετή διαδικασία που έχει φέρει την ανθρωπότητα σε αυτό το σημείο αποκορύφωσης στη συλλογική της ιστορία. Εκείνη η εικόνα ήταν η παρομοίωση που μπορεί να γίνει ανάμεσα, από τη μια πλευρά, στα στάδια χάρη στα οποία η ανθρώπινη κοινωνία έχει βαθμιαία οργανωθεί και ενοποιηθεί και από την άλλη η διαδικασία με την οποία κάθε ανθρώπινο ον αναπτύσσεται αργά περνώντας από τους περιορισμούς της νηπιακής ύπαρξης στις δυνάμεις της ωριμότητας. Εμφανίζεται εξόχως σε διάφορες από τις γραφές του Σόγκι Εφέντι σχετικά με τη μεταμόρφωση που συμβαίνει στην εποχή μας:

Οι μεγάλης διάρκειας εποχές της νηπιακής και παιδικής ηλικίας, μέσα από τις οποίες έπρεπε να περάσει η ανθρώπινη φυλή, έχουν υποχωρήσει στο βάθος. Η ανθρωπότητα βιώνει τώρα τις αναταραχές που σχετίζονται σταθερά με το πιο διαταραγμένο στάδιο της εξέλιξής της, το στάδιο της εφηβείας, όταν ο

παρορμητισμός της νιότης και η σφοδρότητά της φτάνουν στο αποκορύφωμά τους και πρέπει βαθμιαία να αντικατασταθούν από την ηρεμία, τη σοφία και την ωριμότητα που χαρακτηρίζουν το στάδιο της ενηλικίωσης.⁶¹

Η ενασχόληση με αυτή την απέραντη ιδέα επρόκειτο να οδηγήσει τον Σόγκι Εφέντι να παράσχει στον Μπαχάι κόσμο μια συμπαγή περιγραφή του μέλλοντος που από τότε έχει επιτρέψει σε τρεις γενιές πιστών να εκφράσουν για κυβερνήσεις, τα μέσα και το κοινό σε κάθε μέρος του κόσμου την προοπτική μέσα στην οποία η Μπαχάι Πίστη επιδιώκει το έργο της:

Η ενότητα της ανθρώπινης φυλής, όπως την οραματίστηκε ο Μπαχαολλά, συνεπάγεται την εγκαθίδρυση μιας παγκόσμιας κοινοπολιτείας στην οποία όλα τα έθνη, οι φυλές, οι θρησκείες, οι τάξεις είναι στενά και μόνιμα ενωμένα και στην οποία η αυτονομία των κρατών μελών και η ατομική ελευθερία και πρωτοβουλία των ατόμων που τους συνθέτουν διαφυλάσσονται ρητά και ολοκληρωτικά. Αυτή η κοινοπολιτεία πρέπει, όσο μπορούμε να τη φανταστούμε, να συνίσταται από ένα παγκόσμιο νομοθετικό σώμα, του οποίου τα μέλη, ως θεματοφύλακες ολόκληρης της ανθρωπότητας, θα έχουν τον τελικό έλεγχο όλων των πόρων όλων των εθνών που την απαρτίζουν και θα θεσπίζουν νόμους που θα απαιτούνται για τη ρύθμιση της ζωής, την ικανοποίηση των αναγκών και τη διευθέτηση των σχέσεων όλων των φυλών και λαών. Ένα παγκόσμιο εκτελεστικό όργανο, υποστηριζόμενο από μια διεθνή Δύναμη, θα εκτελεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται και θα εφαρμόζει τους νόμους που θεσπίζονται από αυτό το παγκόσμιο νομοθετικό σώμα, και θα διασφαλίζει την οργανική ενότητα ολόκληρης της κοινοπολιτείας. Ένα παγκόσμιο δικαστήριο θα εκδικάζει και θα εκδίδει τη δεσμευτική και τελεσίδικη ετυμηγορία του σε όλες τις τυχόν διαφορές που μπορεί να προκύψουν μεταξύ των διαφόρων στοιχείων που συνθέτουν αυτό το παγκόσμιο σύστημα.... Οι οικονομικοί πόροι του κόσμου θα οργανωθούν, οι πηγές πρώτων υλών θα αντληθούν και θα χρησιμοποιηθούν πλήρως, οι αγορές του θα συντονιστούν και θα αναπτυχθούν και η διανομή των προϊόντων του θα ρυθμιστεί ισότιμα.⁶²

Γράφοντας μια οριστική ερμηνεία της Διαχειριστικής Τάξης στο «Θεία Αποστολή του Μπαχαολλά», ο Σόγκι Εφέντι έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο ρόλο που θα έπαιζε ο θεσμός που ο ίδιος αντιπροσώπευε στο να βοηθήσει την Υπόθεση «να έχει μια μακρόχρονη και αδιάκοπη επίδραση πάνω σε μια σειρά γενεών....» Αυτή η μοναδική δωρεά εκφράστηκε με ιδιαίτερη σαφήνεια στην περιγραφή που έκανε της διπλής φύσης της ιστορικής διαδικασίας που έβλεπε να ξεδιπλώνεται στον εικοστό αιώνα. Το τοπίο των διεθνών υποθέσεων, έλεγε, θα μετασχηματιζόταν όλο και περισσότερο από τις διπλές δυνάμεις της «σύνθεσης» και της «αποσύνθεσης», και οι δύο τελικά πέρα από ανθρώπινο έλεγχο. Υπό το φως αυτού που βλέπουν τα μάτια μας σήμερα, η πρόβλεψη που κάνει για τη λειτουργία αυτής της διπλής διαδικασίας κόβει την ανάσα: η δημιουργία ενός «μηχανισμού παγκόσμιας διεπικοινωνίας ... που θα λειτουργεί με εκπληκτική ταχύτητα και τέλεια

τακτικότητα».⁶³ η υπονόμευση του έθνους-κράτους ως του κύριου ρυθμιστή της ανθρώπινης μοίρας· οι καταστροφικές επιδράσεις που θα είχε η αυξανόμενη ηθική κατάρρευση σε ολόκληρο τον κόσμο πάνω στην κοινωνική συνοχή· η ευρεία δημόσια απογοήτευση που θα προέκυπτε από την πολιτική διαφθορά· και -κάτι αδιανόητο για άλλους της γενιάς του- η αύξηση παγκόσμιων παραγόντων αφιερωμένων στην προώθηση της ανθρώπινης ευημερίας, στο συντονισμό της οικονομικής δραστηριότητας, στον προσδιορισμό διεθνών προτύπων και στην ενθάρρυνση ενός αισθήματος αλληλεγγύης ανάμεσα στις διάφορες φυλές και κουλτούρες. Αυτές κι άλλες εξελίξεις, εξήγησε ο Φύλακας, θα άλλαζαν θεμελιωδώς τις συνθήκες στις οποίες η Μπαχάι Υπόθεση θα επιδίωκε την αποστολή της στις επόμενες δεκαετίες.

Μία από τις εκπληκτικές εξελίξεις αυτού του είδους που διέκρινε ο Σόγκι Εφέντι στις Γραφές που κλήθηκε να ερμηνεύσει αφορούσε το μελλοντικό ρόλο των Ηνωμένων Πολιτειών ως έθνους, και, σε ένα μικρότερο βαθμό, των αδελφών τους εθνών στο Δυτικό ημισφαίριο. Η πρόβλεψή του γίνεται ακόμη περισσότερο αξιοσημείωτη όταν κανείς θυμάται ότι έγραφε στη διάρκεια μιας περιόδου της ιστορίας όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν μια στάση σταθερά απομονωτική τόσο στην εξωτερική τους πολιτική όσο και στις πεποιθήσεις της πλειονότητας των πολιτών τους. Ο Σόγκι Εφέντι, ωστόσο, προέβλεψε ότι η χώρα θα έπαιζε ένα «δραστήριο και αποφασιστικό ρόλο... στην οργάνωση και διευθέτηση των υποθέσεων της ανθρωπότητας». Υπενθύμισε στους Μπαχάι την προσδοκία του Αμπντολ-Μπαχά ότι, λόγω της μοναδικής φύσης της κοινωνικής τους σύνθεσης και της πολιτικής τους ανάπτυξης -σε αντίθεση με οποιαδήποτε «έμφυτη υπεροχή ή ειδικό αξίωμα» των λαών τους- οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν αναπτύξει δυνατότητες που τις έκαναν ικανές να είναι «το πρώτο έθνος που θα εγκαταστήσει τα θεμέλια της διεθνούς συμφωνίας». Πράγματι, προείδε τις κυβερνήσεις και τους λαούς ολόκληρου του ημισφαιρίου να προσανατολίζονται προς αυτή την κατεύθυνση.⁶⁴

Ο ρόλος που η Μπαχάι κοινότητα πρέπει να παίξει στην πραγματοποίηση αυτής της ιστορικής διαδικασίας είχε προεικονιστεί στις εκκλήσεις που είχε απευθύνει στους οπαδούς Του ο Μπαμπ, μόλις στη γέννηση της Υπόθεσης:

Ω αγαπημένοι Μου φίλοι! Είστε οι φορείς του ονόματος του Θεού αυτή την Ημέρα... Είστε οι ταπεινοί για τους οποίους ο Θεός έχει μιλήσει έτσι στο Βιβλίο Του: «Και Επιθυμούμε να δείξουμε εύνοια σε εκείνους που ταπεινώθηκαν στη χώρα και να τους κάνουμε πνευματικούς ηγέτες ανάμεσα στους ανθρώπους και να τους κάνουμε κληρονόμους Μας.» Έχετε κληθεί σε αυτή τη θέση, θα τη φτάσετε μόνο αν εγερθείτε να ποδοπατήσετε κάτω από τα πόδια σας κάθε γήινη επιθυμία και πασχίσετε να γίνετε εκείνοι «οι τιμημένοι υπηρέτες Του που δεν μιλούν μέχρι να έχει μιλήσει Αυτός και οι οποίοι εκτελούν την εντολή Του».... Μη δίνετε σημασία στις αδυναμίες σας, προσηλώστε το βλέμμα σας στην ακατανίκητη δύναμη του Κυρίου, του Θεού σας, του Παντοδύναμου.... Εγερθείτε στο όνομά Του, εναποθέστε την εμπιστοσύνη σας πλήρως σε Αυτό και να είστε βέβαιοι για την τελική νίκη.⁶⁵

Ήδη το 1923, ο Σόγκι Εφέντι παρακινήθηκε να ανοίξει την καρδιά του σε αυτό το θέμα στους φίλους στη Βόρεια Αμερική:

Ας προσευχηθούμε στο Θεό ώστε αυτές τις μέρες που το σκοτάδι έχει περιβάλει τον κόσμο,, την ώρα που οι σκοτεινές δυνάμεις της φύσης, του μίσους, της επανάστασης, της αναρχίας και της αντίδρασης απειλούν την ίδια τη σταθερότητα της ανθρώπινης κοινωνίας, οι πιο πολύτιμοι καρποί του πολιτισμού υποβάλλονται σε σφοδρές και άνευ προηγουμένου δοκιμασίες, όλοι να μπορέσουμε να συνειδητοποιήσουμε, πιο βαθιά από ποτέ, ότι αν και δεν είμαστε παρά μια χούφτα ανάμεσα στις ταραγμένες μάζες του κόσμου, είμαστε αυτή την ημέρα τα εκλεκτά όργανα της χάρις του Θεού, ότι η αποστολή μας είναι η πλέον επείγουσα και ζωτική για τη μοίρα της ανθρωπότητας, και, ενισχυμένοι από αυτά τα αισθήματα, να εγερθούμε για να επιτύχουμε τον ιερό σκοπό του Θεού για την ανθρωπότητα. ⁶⁶

* * *

Έχοντας πλήρη επίγνωση της κατάστασης στην οποία είχε πέσει η κοινωνία, τις συνέπειες της προδοσίας του στα χέρια των μελών της οικογένειας στη βοήθεια των οποίων θα έπρεπε να μπορούσε να βασιστεί, και της σχετικής αδυναμίας των πόρων που του ήταν διαθέσιμοι στην ίδια την Μπαχάι κοινότητα, ο Σόγκι Εφέντι εγέρθηκε να σφυρηλατήσει τα μέσα που χρειαζόνταν για να πραγματοποιήσει την αποστολή που του είχε κληροδοτηθεί.

Ως κάποιο βαθμό, οι περισσότεροι Μπαχάι αναμφίβολα αντιλήφθηκαν ότι τα Συμβούλια που είχαν κληθεί να σχηματίσουν είχαν μια σπουδαιότητα πολύ μεγαλύτερη από την απλή διαχείριση των πρακτικών υποθέσεων για τις οποίες ευθύνονταν. Ο Αμπντολ-Μπαχά, ο οποίος είχε κατευθύνει αυτή την ανάπτυξη, είχε μιλήσει για αυτά λέγοντας ότι ήταν σαν:

...φωτεινοί λύχνοι και ουράνιοι κήποι, από τους οποίους οι ευωδιές της αγιότητας διαχέονται πάνω σε όλες τις περιοχές, και τα φώτα της γνώσης σκορπίζονται παντού πάνω σε όλα τα δημιουργήματα. Από αυτά το πνεύμα της ζωής ρέει προς κάθε κατεύθυνση. Αυτά, πράγματι, είναι οι ισχυρές πηγές της προόδου του ανθρώπου, σε όλους τους καιρούς και κάτω από όλες τις συνθήκες. ⁶⁷

Ήταν ευθύνη του Σόγκι Εφέντι, ωστόσο, να βοηθήσει την κοινότητα να καταλάβει τη θέση και το ρόλο αυτών των εθνικών και τοπικών συμβουλευτικών σωμάτων στο πλαίσιο της Διαχειριστικής Τάξης που δημιουργήθηκαν από τον Μπαχαολλά και αναπτύχθηκαν λεπτομερώς στις διατάξεις της Θέλησης και Διαθήκης του Διδάσκαλου. Ένα εμπόδιο που αντιμετώπισε ένας σημαντικός αριθμός πιστών σε αυτό το ζήτημα ήταν η αδοκίμαστη παραδοχή πολλών ότι η Υπόθεση ήταν ουσιαστικά ένας «πνευματικός» σύνδεσμος στον οποίο η οργάνωση, αν και δεν ισχύει αναγκαστικά το αντίθετο, δεν συνιστούσε ένα

έμφυτο γνώρισμα του Θείου σκοπού. Τονίζοντας ότι το Κέταμπ-ε-Ακντάς και η Θέληση και Διαθήκη «δεν είναι μόνο συμπληρωματικά, αλλά ... επιβεβαιώνουν αμοιβαία το ένα το άλλο, και είναι αδιαχώριστα μέρη μιας πλήρους μονάδας»,⁶⁸ ο Φύλακας κάλεσε τους πιστούς να στοχαστούν βαθιά πάνω σε μια κεντρική αλήθεια της Υπόθεσης που είχαν ασπαστεί:

Λίγοι θα αποτύχουν να αντιληφθούν ότι το Πνεύμα που εμφύσησε ο Μπαχαλλά πάνω στον κόσμο, και το οποίο φανερώνεται με ποικίλους βαθμούς έντασης μέσα από τις προσπάθειες που γίνονται από τους δεδηλωμένους υποστηρικτές Του και έμμεσα μέσα από ορισμένες ανθρωπιστικές οργανώσεις, δεν μπορεί ποτέ να διαποτίσει και να ασκήσει μια μόνιμη επίδραση πάνω στην ανθρωπότητα εκτός κι αν ενσαρκώνεται σε μια ορατή Τάξη η οποία θα φέρει το όνομά Του, θα ταυτίζεται πλήρως με τις αρχές Του και θα λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους Του.⁶⁹

Προέβη στο να ωθήσει τους οπαδούς της Πίστης να αντιληφθούν την ουσιαστική διαφορά ανάμεσα στην Υπόθεση του Μπαχαλλά, της οποίας τα Αποκαλυφθέντα Κείμενα περιέχουν λεπτομερείς διατάξεις για μια τέτοια έγκυρη Τάξη, και εκείνες τις προπαρασκευαστικές Αποκαλύψεις των οποίων οι Γραφές υπήρξαν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους σιωπηρές στο θέμα της διαχείρισης των υποθέσεων και στην ερμηνεία του σκοπού του Ιδρυτή τους. Σύμφωνα με τα λόγια του Μπαχαλλά: «Ο Προφητικός Κύκλος έχει αληθινά λήξει. Η Αιώνια Αλήθεια έχει έρθει τώρα. Αυτός έχει υψώσει τη Σημαία της Δύναμης....»⁷⁰ Σε αντίθεση με τις Αποκαλύψεις του παρελθόντος, η Αποκάλυψη του Θεού σε αυτή την εποχή έχει γεννήσει, έλεγε ο Σόγκι Εφέντι, «ένα ζωντανό οργανισμό», του οποίου οι νόμοι και οι θεσμοί συνθέτουν «τα ουσιώδη μιας Θείας Οικονομίας», «ένα πρότυπο για τη μελλοντική κοινωνία», και «το μοναδικό παράγοντα για την ενοποίηση του κόσμου και τη διακήρυξη της κυριαρχίας της εντιμότητας και δικαιοσύνης πάνω στη γη».⁷¹

Οι φίλοι θα πρέπει να πασχίσουν να αντιληφθούν, συνεπώς, παρότρυνε ο Φύλακας, ότι τα Πνευματικά Συμβούλια που εγκαθιστούσαν φιλόπονα σε όλο τον κόσμο ήταν οι πρόδρομοι των τοπικών και εθνικών «Οίκων Δικαιοσύνης» που οραματίστηκε ο Μπαχαλλά. Κατά αυτό τον τρόπο, ήταν αναπόσπαστα κομμάτια της Διαχειριστικής Τάξης που, εν καιρώ, θα «διεκδικήσει την αξίωσή της και θα επιδείξει την ικανότητά της να θεωρείται όχι μόνο σαν τον πυρήνα αλλά σαν το ίδιο το πρότυπο της Νέας Παγκόσμιας Τάξης που προορίζεται να αγκαλιάσει με το πλήρωμα του χρόνου ολόκληρη την ανθρωπότητα».⁷²

Για κάποιους στις νέες κοινότητες της Δύσης, μια τέτοια απομάκρυνση από τις παραδοσιακές ιδέες σχετικά με τη φύση και το ρόλο της θρησκείας αποδείχτηκε μια πολύ μεγάλη δοκιμασία και οι Μπαχαί κοινότητες βρέθηκαν στη δύσκολη θέση βλέποντας πολύτιμους συνεργάτες τους να απομακρύνονται σε αναζήτηση πνευματικών επιδιώξεων πιο ταιριαστών στις δικές τους διαθέσεις. Για την τεράστια πλειονότητα των πιστών,

ωστόσο, σημαντικά μηνύματα από την πένα του Φύλακα, όπως «ο Στόχος μιας Νέας Παγκόσμιας Τάξης» και «Η Θεία Αποστολή του Μπαχαλλά», έριξαν λαμπρό φως ακριβώς στο ζήτημα που τους απασχολούσε περισσότερο, τη σχέση μεταξύ της πνευματικής αλήθειας και της κοινωνικής ανάπτυξης, εμπνέοντάς τους μια αποφασιστικότητα να παίζουν το ρόλο τους στην εγκατάσταση των θεμελίων για το μέλλον της ανθρωπότητας.

Ο Φύλακας παρείχε, επίσης, την οργανωτική εικόνα για το επιβλητικό αυτό έργο. Η «Ηρωική Εποχή» της Αποκάλυψης του Μπαχαλλά, δήλωσε, είχε λήξει με το θάνατο του Αμπντολ-Μπαχά. Η Μπαχάι κοινότητα τώρα ξεκινούσε τη «Σιδηρά Εποχή», τη «Σχηματιστική Εποχή», στην οποία η Διαχειριστική Τάξη θα χτιζόταν σε ολόκληρο τον πλανήτη, οι θεσμοί της θα εγκαθιδρύονταν και οι έμφυτες σε αυτούς δυνάμεις της «οικοδόμησης της κοινωνίας» θα αποκαλύπτονταν πλήρως. Πολύ μπροστά υπήρχε αυτό που ο Σόγκι Εφέντι καλούσε «Χρυσή Εποχή» της Αποκάλυψης, που θα οδηγούσε τελικά στην ανάδυση της Μπαχάι Παγκόσμιας Κοινοπολιτείας που θα είναι η εγκαθίδρυση πάνω στη γη της Βασιλείας του Θεού και η δημιουργία ενός παγκόσμιου πολιτισμού.⁷³ Η ώθηση που είχε μεταδοθεί αρχικά στις ανθρώπινες συνειδήσεις μέσω της αποκάλυψης του ίδιου του Δημιουργικού Λόγου, του οποίου οι κοινωνικές συνέπειες είχαν διακηρυχτεί από τον Διδάσκαλο, μεταφραζόταν τώρα από τον καθορισμένο ερμηνευτή τους στο λεξιλόγιο της πολιτικής και οικονομικής μεταμόρφωσης στο οποίο γινόταν παντού ο δημόσιος διάλογος του αιώνα. Εκείνο που προσέδωσε στη διαδικασία ασυγκράτητη δύναμη, φώτισε όλο και πιο νέες διαστάσεις της Μπαχάι εμπειρίας και χρησίμευσε ως το βασικό ελατήριο για την ενοποίηση της ανθρωπότητας που κήρυττε ήταν η Συνθήκη που ο Μπαχαλλά είχε συνάψει μεταξύ του Ίδιου και εκείνων που στρέφονταν σε Αυτόν.

Παρόλο που δεν χαρακτηρίζονταν από την αρχή «Πνευματικά Συμβούλια», τα συμβούλια που οι τοπικές Μπαχάι κοινότητες στην Περσία είχαν ενθαρρυνθεί από τον Αμπντολ-Μπαχά να δημιουργήσουν είχαν αναλάβει την ευθύνη για τη διαχείριση των υποθέσεών τους. Υπό το φως αυτού που επρόκειτο να ακολουθήσει, όποιος έχει συναίσθηση της ιστορίας δεν μπορεί παρά να εκπλαγεί από το γεγονός ότι το πρώτο Πνευματικό Συμβούλιο της Πίστης, αυτό της Τεχεράνης, ιδρύθηκε το 1897, τη χρονιά της γέννησης του ίδιου του Σόγκι Εφέντι. Υπό την καθοδήγηση του Διδάσκαλου, οι περιοδικές συναντήσεις που γίνονταν από τα τέσσερα Χέρια της Υπόθεσης στην Περσία είχαν βαθμιαία εξελιχθεί σε αυτό το θεσμό που λειτουργούσε ταυτόχρονα ως «Κεντρικό Πνευματικό Συμβούλιο» και ως το διοικητικό σώμα της τοπικής κοινότητας στην πρωτεύουσα. Την εποχή του θανάτου του Αμπντολ-Μπαχά, είχαν σχηματιστεί πάνω από τριάντα Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια στην Περσία. Το 1922 ο Σόγκι Εφέντι ζήτησε να σχηματιστεί επίσημα το Εθνικό Πνευματικό Συμβούλιο της Περσίας, ένα επίτευγμα που καθυστέρησε μέχρι το 1934 λόγω των απαιτήσεων που σχετίζονταν με την αξιόπιστη απογραφή της κοινότητας σαν βάση για την εκλογή αντιπροσώπων.

Έξω από την Περσία, οι πιστοί στο Εσκαμπάντ στο Ρωσικό Τουρκεστάν, εξέλεξαν το πρώτο τους Τοπικό Πνευματικό Συμβούλιο, ένα σώμα που ανέλαβε ένα σημαντικό ρόλο στο σχέδιο για την κατασκευή του πρώτου Μπαχάι Μασρεκολ-Ασκάρ στο Εσκαμπάντ. Στη Βόρεια Αμερική μια ποικιλία από συμβουλευτικά σχήματα –«Διοικητικά Συμβούλια», «Συμβούλια Διοίκησης», «Συμβούλια Συζήτησης» και «Λειτουργικές Επιτροπές»- εκτελούσαν ανάλογες λειτουργίες εξελισσόμενα βαθμιαία σε σώματα που συνέθεταν τους προδρόμους των Πνευματικών Συμβουλίων. Την εποχή του θανάτου του Διδάσκαλου, λειτουργούσαν ίσως σαράντα τέτοια συμβούλια στη Βόρεια Αμερική. Αυτές οι εξελίξεις προετοίμασαν το δρόμο για την τελική ανάδυση του πρώτου Εθνικού Πνευματικού Συμβουλίου των Μπαχάι των Ηνωμένων Πολιτειών και του Καναδά που προέκυψε από το «Ενωτικό Συμβούλιο του Ναού», ένα σώμα που δημιουργήθηκε το 1909 για να συντονίσει την κατασκευή του μελλοντικού Οίκου Λατρείας. Σχηματίστηκε το 1923, παρόλο που οι διαχειριστικές προϋποθέσεις που έθεσε ο Φύλακας για αυτό το βήμα καλύφθηκαν μόλις το 1925. Πριν από αυτή την τελευταία ημερομηνία, Εθνικά Συμβούλια είχαν ιδρυθεί στις Βρετανικές Νήσους, στη Γερμανία και Αυστρία, και στην Αίγυπτο και το Σουδάν.⁷⁴

Καθώς συνέβαινε ο σχηματισμός των Εθνικών και Τοπικών Πνευματικών Συμβουλίων, ο Φύλακας άρχισε να δίνει έμφαση στη σπουδαιότητα να εξασφαλιστεί η αναγνώρισή τους ως «νομικά πρόσωπα» υπό τον αστικό νόμο. Εξασφαλίζοντας μια τέτοια επίσημη σύσταση, με οποιαδήποτε μορφή πρακτικώς, οι Μπαχάι διαχειριστικοί θεσμοί θα μπορούσαν να διατηρούν περιουσία, να συνάπτουν συμβόλαια και βαθμιαία να αναλάβουν μια σειρά από νόμιμα δικαιώματα ζωτικά για τα συμφέροντα της Υπόθεσης. Η σπουδαιότητα που έδωσε ο Σόγκι Εφέντι σε αυτό το νέο στάδιο της διαχειριστικής εξέλιξης γίνεται φανερή στις φωτοτυπίες αυτών των αστικών οργάνων που άρχισαν να γίνονται ένα κύριο γνώρισμα της φωτογραφικής κάλυψης της εξάπλωσης της Πίστης σε διαδοχικούς τόμους του The Bahá'í World. Πράγματι, μόλις το Μέγαρο στο Μπαχτζί αποκτήθηκε ξανά και επιδιορθώθηκε πλήρως παίρνοντας την αρχική του μορφή, και επιπλώθηκε κατάλληλα, ο Σόγκι Εφέντι συγκέντρωσε μια συλλογή αυτών των πολύτιμων εγγράφων για να εκτεθούν εκεί σαν ενθάρρυνση και ενημέρωση για το αυξανόμενο κύμα προσκυνητών στο Παγκόσμιο Κέντρο.

Οι διαδικασίες της επίσημης σύστασης ξεκίνησαν με την υιοθέτηση το 1927 μιας Διακήρυξης Συνδικάτου και Καταστατικού για το Εθνικό Πνευματικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Πολιτειών και του Καναδά, που απέκτησε επίσημη αναγνώριση σαν εθελοντικό συνδικάτο δύο χρόνια αργότερα. Στις 17 Φεβρουαρίου του 1932 το πρώτο τοπικό Μπαχάι Συμβούλιο, εκείνο του Σικάγου, υιοθέτησε έγγραφα σύστασης τα οποία, μαζί με εκείνα που υιοθετήθηκαν από εκείνο της Πόλης της Νέας Υόρκης στη 31 Μαρτίου εκείνου του έτους, επρόκειτο να γίνουν πρότυπο για τέτοιου είδους όργανα σε όλο τον κόσμο. Ήδη το 1949, το Εθνικό Πνευματικό Συμβούλιο των Μπαχάι του Καναδά –που σχηματίστηκε όταν οι δύο Βορειοαμερικάνικες Μπαχάι κοινότητες είχαν χωριστεί την

προηγούμενη χρονιά- κατόρθωσε να εξασφαλίσει επίσημη αναγνώριση της θέσης του υπό τον αστικό νόμο μέσω μιας ειδικής Νομοθετικής Πράξης του Κοινοβουλίου, μια νίκη την οποία χαιρέτησε ο Σόγκι Εφέντι ως «μια πράξη εντελώς άνευ προηγουμένου στα χρονικά της Πίστης σε οποιαδήποτε χώρα, είτε στην Ανατολή είτε στη Δύση». ⁷⁵

Αυτές οι επείγουσες διαχειριστικές απαιτήσεις δεν διέσπασαν την προσοχή του Σόγκι Εφέντι από άλλα έργα που ήταν ζωτικά για τη διαμόρφωση της πνευματικής ζωής μιας παγκόσμιας κοινότητας. Το πιο σημαντικό από αυτά ήταν το επίπονο έργο που μόνο αυτός μπορούσε να εκτελέσει παρέχοντας στο αυξανόμενο σώμα των πιστών που δεν είχαν περσική καταγωγή άμεση και αξιόπιστη πρόσβαση στις Γραφές των Ιδρυτών της Πίστης. Τα Απόκρυφα Λόγια, ο Κετάμπ-ε-Ικάν, το ανεκτίμητο θησαυροφυλάκιο που συλλέχθηκε με τόσο αγάπη και ενόραση υπό τον τίτλο Ανθολογία από τις Γραφές του Μπαχαλλά, Προσευχές και Διαλογισμοί του Μπαχαλλά και Επιστολή στο Γιο του Λύκου, παρείχαν την πνευματική τροφή που χρειαζόταν επειγόντως το έργο της Υπόθεσης, καθώς και η μετάφραση του Σόγκι Εφέντι και η έκδοση της «Αφήγησης» του Ναμπίλ υπό τον τίτλο Dawn Breakers.

Οι Μπαχάι προσκυνητές βρήκαν και άλλου είδους πνευματική ενίσχυση στους Αγίους Τόπους και στις ιστορικές τοποθεσίες που απέκτησε ο Φύλακας -συχνά μετά από παρατεταμένες και επίπονες διαπραγματεύσεις- και επισκεύασε στοργικά. Ο Σόγκι Εφέντι ανταποκρίθηκε εξίσου δυναμικά σε απροσδόκητες ευκαιρίες που προσφέρθηκαν για την ιστορική του προοπτική. Το 1925, ένα Μουσουλμανικό δικαστήριο των Σουνιτών στην Αίγυπτο αρνήθηκε να δώσει επίσημη αστική αναγνώριση σε γάμους μεταξύ Μουσουλμάνων γυναικών και Μπαχάι αντρών, επιμένοντας ότι «Η Μπαχάι Πίστη είναι μια νέα θρησκεία, εντελώς ανεξάρτητη» και ότι «κανένας Μπαχάι, συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί Μουσουλμάνος» (και συνεπώς να είχε το δικαίωμα να παντρευτεί κάποιον που είναι Μουσουλμάνος). ⁷⁶ Εκμεταλλευόμενος τις περαιτέρω συνέπειες αυτής της εμφανούς ήττας, ο Φύλακας χρησιμοποίησε σοφά την οριστική κρίση του δικαστηρίου για να ενισχύσει την αξίωση της Υπόθεσης σε διεθνείς κύκλους ότι είναι μια διεθνής Πίστη, που ξεχωρίζει και διακρίνεται από τις ισλαμικές της ρίζες.

* * *

Καθώς η Μπαχάι κοινότητα έχτιζε διαχειριστικά θεμέλια που θα της επέτρεπαν να παίξει έναν αποτελεσματικό ρόλο στις ανθρώπινες υποθέσεις, η επιταχυνόμενη διαδικασία της αποσύνθεσης που είχε διακρίνει ο Σόγκι Εφέντι υπονόμει τη δομή της κοινωνικής τάξης. Οι πηγές της, όσο κι αν αγνοούνταν σταθερά από πολλούς κοινωνικούς και πολιτικούς θεωρητικούς, αρχίζουν, μετά από κάμποσες δεκαετίες, να αποκτούν αναγνώριση σε διεθνή συνέδρια αφιερωμένα στην ειρήνη και στην ανάπτυξη. Στη δική μας εποχή, δεν είναι πια ασυνήθιστο να συναντά κανείς σε τέτοιους κύκλους ελικρινείς αναφορές στον ουσιαστικό ρόλο που πρέπει να παίξουν «πνευματικές» και «ηθικές»

δυνάμεις στην επίτευξη λύσεων σε επείγοντα προβλήματα. Για έναν Μπαχάι αναγνώστη, μια τέτοια καθυστερημένη αναγνώριση ξυπνά ηχώ προειδοποίησης που απηύθυνε ο Μπαχαλλά έναν αιώνα νωρίτερα στους ηγέτες των ανθρώπινων υποθέσεων: «Η ζωτικότητα της πίστης των ανθρώπων στο Θεό εξαφανίζεται σε κάθε χώρα.... Η διάβρωση της ασέβειας κατατρώνει τα ζωτικά στοιχεία της ανθρώπινης κοινωνίας.....»⁷⁷

Η ευθύνη αυτής της μεγαλύτερης των τραγωδιών, τόνισε ο Φύλακας, έγκειται πρωτίστως στους ώμους των θρησκευτικών αρχηγών του κόσμου. Η σφοδρότερη αποδοκιμασία από τον Μπαχαλλά φυλάσσεται για εκείνους οι οποίοι, ενώ υποτίθεται ότι μιλούν στο όνομα του Θεού, έχουν επιβάλει σε εύπιστες μάζες ένα σύμφυρμα δογμάτων και προκαταλήψεων που έχουν αποτελέσει το μεγαλύτερο και μοναδικό εμπόδιο ενάντια στο οποίο η πρόοδος του πολιτισμού έχει αναγκαστεί να αγωνιστεί. Ενώ αναγνωρίζει τις ανθρωπιστικές υπηρεσίες αμέτρητων κληρικών, τονίζει τις συνέπειες του τρόπου με τον οποίο αυτοδιοριζόμενοι θρησκευτικοί ελίτ, σε όλη την ιστορία, έχουν παρεμβάλει τον εαυτό τους ανάμεσα στην ανθρωπότητα και σε όλες τις φωνές της προόδου, μη αποκλείοντας ακόμη και τους ίδιους τους Απεσταλμένους του Θεού. «Υπάρχει πιο θλιβερή 'καταπίεση',» ρωτάει, «από το όταν αναζητάει μια ψυχή την αλήθεια και επιθυμεί να φτάσει στη γνώση του Θεού και δεν ξέρει πού να τη βρει...;»⁷⁸ Σε μια εποχή επιστημονικής προόδου και ευρείας δημόσιας εκπαίδευσης, οι συσσωρευμένες επιδράσεις της προκύπτουσας απογοήτευσης επρόκειτο να κάνουν τη θρησκευτική πίστη να φαίνεται άσχετη. Ανίκανοι οι ίδιοι να χειριστούν την πνευματική κρίση, οι περισσότεροι από αυτούς τους κληρικούς διαφόρων θρησκειών που έμαθαν για το μήνυμα του Μπαχαλλά είτε αγνόησαν την ηθική επιρροή που επεδείκνυε είτε του εναντιώθηκαν ενεργά.⁷⁹

Η αναγνώριση αυτού του χαρακτηριστικού της ιστορίας δεν μειώνει τη ζημιά που έγινε από εκείνους που επιδίωξαν να εκμεταλλευτούν το πνευματικό κενό που δημιουργήθηκε ως εκ τούτου. Ο πόθος για πίστη είναι άσβεστος, ένα έμφυτο κομμάτι που συνθέτει τον άνθρωπο. Όταν αναχαιτίζεται ή προδίδεται, η λογική ψυχή οδηγείται στο να αναζητήσει ένα σημείο αναφοράς, μια πυξίδα, οσοδήποτε ανεπαρκές ή ανάξιο, γύρω από το οποίο μπορεί να οργανώσει την εμπειρία και να τολμήσει πάλι να αναλάβει τα ρίσκα που είναι μια αναπόφευκτη πλευρά της ζωής. Με αυτό το σκεπτικό ο Σόγκι Εφέντι προειδοποίησε τα μέλη της Πίστης, με ασυνήθιστα δυνατή γλώσσα, ότι πρέπει να προσπαθήσουν να καταλάβουν την πνευματική συμφορά που έπληξε ένα μεγάλο μέρος της ανθρωπότητας στη διάρκεια των δεκαετιών μεταξύ των δύο παγκόσμιων πολέμων:

Ο Ίδιος ο Θεός έχει εκθρονιστεί από τις καρδιές των ανθρώπων κι ένας ειδωλολατρικός κόσμος παθιασμένα και κραυγαλέα επικροτεί και λατρεύει τους ψευδείς θεούς που οι δικές τους μάταιες φαντασιώσεις έχουν δημιουργήσει, και τα παραπλανημένα χέρια του έχουν τόσο ασεβώς εξυψώσει.... Οι υψηλοί τους ιερείς είναι οι πολιτικοί και οι γνώστες της ανθρώπινης κοινωνίας, οι λεγόμενοι σοφοί της εποχής, η θυσία τους η σάρκα και το αίμα των σφαγμένων μαζών, οι επωδοί τους ξεπερασμένα συνθήματα και ύπουλα και άσχετα υποδείγματα, εγκώμιό τους ο

καπνός της αγωνίας που ανεβαίνει από τα τις πληγωμένες καρδιές των στερημένων, των ακρωτηριασμένων και των άστεγων.⁸⁰

Όπως τα καιροσκοπικά μιάσματα, και οι επιθετικές ιδεολογίες εκμεταλλεύτηκαν την κατάσταση που δημιουργήθηκε από την παρακμή της θρησκευτικής ζωτικότητας. Παρόλο που ήταν αδιαχώριστα μεταξύ τους στη διαφθορά της πίστης που αντιπροσώπευαν, τα τρία θρησκευτικά συστήματα που έπαιζαν έναν κυρίαρχο ρόλο στις ανθρώπινες υποθέσεις στη διάρκεια του εικοστού αιώνα διέφεραν έντονα στα δευτερεύοντα και πιο ευδιάκριτα χαρακτηριστικά τους στα οποία ο Φύλακας επέστησε προσοχή. Καταδικάζοντας τα «σκοτεινά, ψευδή και διαστρεβλωμένα δόγματα» που θα έφερναν την καταστροφή σε «οποιονδήποτε άνθρωπο ή λαό που πιστεύει σε αυτά», ο Σόγκι Εφέντι προειδοποίησε ειδικά ενάντια στους «τριπλούς θεούς του Εθνικισμού, Ρατσισμού και Κομμουνισμού».⁸¹

Για το ιδρυτικό καθεστώς του Φασισμού, που δημιουργήθηκε από τη λεγόμενη «Προέλαση στη Ρώμη» το 1922, δεν χρειάζεται να ειπωθούν πολλά. Πολύ πριν από αυτό και προτού περάσει στη λήθη ο αρχηγός του στη διάρκεια των τελευταίων μηνών του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου, ο Φασισμός είχε γίνει ένα αντικείμενο χλευασμού ανάμεσα στην πλειονότητα ακόμη κι εκείνων που αρχικά τον υποστήριζαν. Η σημασία του βρίσκεται μάλλον στο πλήθος των μιμητών που παρήγαγε και οι οποίοι επρόκειτο να πολλαπλασιαστούν σε όλο τον κόσμο σαν κάποια κακοήθη σειρά μεταλλάξεων από τις τότε δεκαετίες. Τροφοδοτημένη από ένα μανιώδη εθνικισμό, αυτή η παρεκτροπή του ανθρώπινου πνεύματος θεοποίησε το κράτος, ανακάλυψε παντού φανταστικές απειλές κατά την εθνική επιβίωση οποιωνδήποτε δυστυχημένων λαών εναντίον των οποίων είχε στραφεί και κήρυξε σε όλους όσοι άκουγαν την ιδέα ότι ο πόλεμος έχει μια «εξευγενιστική» επίδραση πάνω στην ανθρώπινη ψυχή. Οι στολές, οι ψηλές μπότες, τα λάβαρα και οι τρομπέτες που ήταν μέρος της επίδειξης στην κωμική όπερα δεν πρέπει να κρύψουν από ένα σύγχρονο παρατηρητή τη μοχθηρή κληρονομιά που έχει αφήσει στη δική μας εποχή διαφυλάσσοντας στο πολιτικό λεξιλόγιο όρους όπως *desaparecidos* («οι εξαφανισμένοι»).

Ενώ συμεριζόταν την ειδωλολατρία του κράτους που υποστήριζε ο Φασισμός, η αδελφική του ιδεολογία του Ναζισμού έγινε η φωνή μιας ακόμη πιο αρχαίας και ύπουλης διαστροφής. Στη σκοτεινή καρδιά του βρισκόταν μια εμμονή με αυτό που οι υποστηρικτές του καλούσαν «κάθαρση της φυλής». Η επίμονη αποφασιστικότητα με την οποία επιδίωξε τους φονικούς στόχους του δεν εξασθένησε με κανέναν τρόπο εξαιτίας των καταφανώς εσφαλμένων αιτημάτων πάνω στα οποία βασιζόταν. Το ναζιστικό σύστημα ήταν μοναδικό ως προς την κτηνωδία της πράξης που σχετίζεται με το όνομά του, το σχέδιο της γενοκτονίας που εκτελέστηκε συστηματικά εναντίον πληθυσμών που είτε θεωρούνταν ανάξιοι ή επιβλαβείς για το μέλλον της ανθρωπότητας, ένα σχέδιο που περιλάμβανε μια σκόπιμη απόπειρα για την κυριολεκτική εξαφάνιση όλου του Ιουδαϊκού λαού. Τελικά, η αποφασιστικότητα του Ναζισμού ότι μια «κυρίαρχη φυλή» δικής του σύλληψης θα έπρεπε να κυβερνήσει όλο τον πλανήτη ήταν αυτή που ήταν καταρχήν υπεύθυνη για την

εκπλήρωση της προφητικής προειδοποίησης του Αμπντολ-Μπαχά είκοσι χρόνια νωρίτερα ότι ένας άλλος πόλεμος, πολύ πιο τρομερός από τον πρώτο, θα έσπερνε τον όλεθρο στον κόσμο. Όπως ο Φασισμός, έτσι και ο Ναζισμός έχει αφήσει κατάλοιπα στη δική μας εποχή. Στην περίπτωση του, αυτά παίρνουν τη μορφή μιας γλώσσας και συμβόλων μέσα από τα οποία, περιθωριακά στοιχεία της σύγχρονης κοινωνίας, αποθαρρυνόμενα από την οικονομική και κοινωνική διαφθορά γύρω τους και απελπισμένα από την απουσία λύσεων, αφήνουν την οργή τους να ξεσπάσει σε μειονότητες τις οποίες κατηγορούν για τις απογοητεύσεις τους.

Ο ψευδής θεός που ωθήθηκε να προσδιορίσει σαφώς ο Διδάσκαλος και εκείνος που καταδικάστηκε ονομαστικά από τον Σόγκι Εφέντι, είχε επιδείξει το χαρακτήρα του από το ξεκίνημά του με το να καταστρέψει βάνουσα, στη διάρκεια του τελευταίου μέρους του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, την πρώτη δημοκρατική κυβέρνηση που εγκαθιδρύθηκε ποτέ στη Ρωσία. Επί πολλά χρόνια, το σύστημα του Σοβιέτ που δημιουργήθηκε από τον Βλαδιμίρ Λένιν κατάφερε να παρουσιαστεί σε πολλούς ως ένας ευεργέτης της ανθρωπότητας και ο υπέρμαχος της κοινωνικής δικαιοσύνης. Υπό το φως των ιστορικών γεγονότων, τέτοιου είδους αξιώσεις ήταν τερατώδεις. Οι μαρτυρίες που είναι διαθέσιμες τώρα παρέχουν αδιάσειστα στοιχεία για τόσο τεράστια εγκλήματα και τόσο απερίγραπτους παραλογισμούς ασύγκριτους στα έξι χιλιάδες χρόνια της καταγεγραμμένης ιστορίας. Μέχρι σε ένα βαθμό που δεν μπορούσε κανείς να φανταστεί ποτέ, πόσο μάλλον να προσπαθήσει, η Λενινική συνωμοσία ενάντια στην ανθρώπινη φύση επιδίωξε επίσης συστηματικά να εξαλείψει την πίστη στο Θεό. Οποιαδήποτε άποψη κι αν έχουν σήμερα για την κατάσταση οι θεωρητικοί της πολιτικής, κανείς δεν μπορεί να εκπλήσσεται μαθαίνοντας ότι μια τέτοια σκόπιμη βία στη ρίζα της ανθρώπινης πρωτοβουλίας οδήγησε αμείλικτα στην οικονομική και πολιτική καταστροφή εκείνων των κοινωνιών που ήταν αρκετά άτυχες για να πέσουν υπό την επιρροή του Σοβιέτ. Η μακροπρόθεσμη πνευματική του επίδραση, επρόκειτο, κατά τρόπο τραγικό, να διαστρεβλώσει, εξυπηρετώντας το δικό του ανήθικο σχέδιο, τους θεμιτούς πόθους για ελευθερία και δικαιοσύνη υποτελών λαών σε ολόκληρο τον κόσμο.

Από μια Μπαχά άποψη, η λατρεία από την ανθρωπότητα ειδώλων δικής της επινόησης έχει σημασία όχι λόγω των ιστορικών γεγονότων που συνδέονται με αυτές τις δυνάμεις, όσο τρομερές κι αν είναι, αλλά λόγω του μαθήματος που δίδαξε. Κοιτάζοντας πίσω στο μισοσκότεινο κόσμο στον οποίο αυτές οι διαβολικές δυνάμεις διαφαινόταν πάνω στο μέλλον της ανθρωπότητας, πρέπει κανείς να αναρωτηθεί ποια ήταν η αδυναμία στην ανθρώπινη φύση που την κατέστησε ευάλωτη σε τέτοιες επιρροές. Το να βλέπει κανείς σε κάποιον όπως τον Μπενίτο Μουσολίνι τη μορφή ενός «Άντρα της Μοίρας», το να νιώσει κανείς υποχρεωμένος να καταλάβει τις φυλετικές θεωρίες του Αδόλφου Χίτλερ σαν οτιδήποτε άλλο εκτός από καταφανή προϊόντα ενός αρρωστημένου νου, το να έχει ασπαστεί σοβαρά την εκ νέου ερμηνεία της ανθρώπινης εμπειρίας μέσα από δόγματα που είχαν γεννήσει τη Σοβιετική Ένωση του Ιωσήφ Στάλιν -μια τόσο ηθελημένη εγκατάλειψη

της λογικής από την πλευρά ενός αξιόλογου τμήματος των διανοούμενων ηγετών της κοινωνίας απαιτεί έναν απολογισμό στις μέλλουσες γενεές. Μια τέτοια αξιολόγηση, αν γίνει αμερόληπτα, αργά ή γρήγορα, πρέπει να εστιάσει την προσοχή σε μια αλήθεια που ενυπάρχει σαν ένα κεντρικό νήμα στις γραφές όλων των θρησκειών της ανθρωπότητας. Σύμφωνα με τα λόγια του Μπαχαλλά:

Σχετικά με την πραγματικότητα του ανθρώπου... Αυτός έχει εστιάσει την ακτινοβολία όλων των ονομάτων και ιδιοτήτων Του και την έχει κάνει καθρέφτη του Ίδιου Του του Εαυτού.... Αυτές οι ενέργειες ... υπάρχουν, ωστόσο, σε λανθάνουσα κατάσταση μέσα του, όπως η φλόγα κρύβεται μέσα στο κερί και οι ακτίνες του φωτός υπάρχουν δυνάμει μέσα στη λάμπα.... Ούτε το κερί ούτε η λάμπα δεν μπορούν να ανάψουν μέσω των δικών τους αβοήθητων προσπαθειών, ούτε είναι ποτέ δυνατόν για τον καθρέφτη να απαλλαγεί μόνος του από τη σκουριά του.⁸²

Η συνέπεια του τυφλού έρωτα της ανθρωπότητας με τις ιδεολογίες που ο δικός της νους είχε συλλάβει επρόκειτο να παράγει μια τρομακτική επιτάχυνση της διαδικασίας αποσύνθεσης που διέλυε τη δομή της κοινωνικής ζωής και καλλιεργούσε τις πιο ταπεινές ορμές της ανθρώπινης φύσης. Η κτηνωδία που είχε επιφέρει ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος έγινε τώρα ένα πανταχού παρόν χαρακτηριστικό της κοινωνικής ζωής στο περισσότερο μέρος του πλανήτη. «Έτσι έχουμε συγκεντρώσει μαζί τους εργάτες της αδικίας», προειδοποίησε ο Μπαχαλλά πάνω από έναν αιώνα νωρίτερα. «Τους βλέπουμε να σπεύδουν προς το είδωλό τους.... Σπεύδουν προς το Πυρ της Κολάσεως και το συγχέουν με το φως.»⁸³

VI

Αφού η διαχειριστική διάρθρωση της Υπόθεσης πήρε μορφή, ο Σόγκι Εφέντι έστρεψε την προσοχή του στο έργο που είχε αναγκαστεί να καθυστερήσει για πολύ καιρό, την υλοποίηση του Θεϊκού Σχεδίου του Διδάσκαλου. Στην Περσία η ανάπτυξη είχε ήδη προχωρήσει καλά. Καθοδηγημένο πρώτα από τον Μπαχαλλά και ακολούθως από τον Αμπντολ-Μπαχά, ένα σώμα ειδικά καθορισμένων δασκάλων -οι μομπαλεγίν (muballighín)- έδιναν ώθηση στο έργο σε τοπικό επίπεδο σε ολόκληρη τη χώρα, και η ύπαρξη μιας ζωηρής κοινοτικής ζωής βοηθούσε στη σχετικά γρήγορη ενσωμάτωση των νέων δηλώσεων. Οι πόροι από το Χοκουκολλά συμπληρωμένοι από την πρακτική του διορισμού αναπληρωτών, που ήταν ήδη ένα καθιερωμένο χαρακτηριστικό της Περσικής Μπαχάι συνείδησης, παρείχαν υλική υποστήριξη για αυτή τη διδασκαλική δραστηριότητα.

Στη Δύση, η έμπνευση για την προώθηση της Πίστης είχε δοθεί από την ανταπόκριση στις εκκλήσεις του Διδάσκαλου από εξέχοντα άτομα όπως ήταν η Λούα Γκέτσινγκερ (Lua Getsinger), η Μέι Μάξγουελ (May Maxwell) και η Μάρθα Ρουτ (Martha Root). Η αναφορά και μόνο σε αυτά τα ονόματα εξαίρει τη χαρακτηριστική άνθηση της Υπόθεσης στη Δύση στην οποία ο Διδάσκαλος επέστησε ιδιαίτερη προσοχή:

Στην Αμερική, οι γυναίκες έχουν ξεπεράσει τους άντρες σε αυτό τον τομέα και έχουν το προβάδισμα σε αυτό το πεδίο. Αγωνίζονται πιο σκληρά για να καθοδηγήσουν τους λαούς του κόσμου, και οι προσπάθειές τους είναι μεγαλύτερες. Λαμβάνουν επιβεβαίωση από τις θείες δωρεές και ευλογίες.⁸⁴

Στην Ανατολή, οι κοινωνικές καταστάσεις της εποχής ουσιαστικά επέβαλαν να πάρουν κυρίως οι άντρες την πρωτοβουλία για την προώθηση της Υπόθεσης. Λίγοι τέτοιοι περιορισμοί επικρατούσαν στη Βόρεια Αμερική και στην Ευρώπη, όπου ένας γαλαξίας αλησμόνητων γυναικών έγιναν οι κύριοι εκφραστές του Μπαχάι μηνύματος και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Να σκεφτεί κανείς τη Σάρα Φάρμερ (Sarah Farmer), της οποίας το σχολείο στο Γκριν Έικερ (Green Acre) παρείχε στη νηπιακή Μπαχάι κοινότητα ένα χώρο συζήτησης για την παρουσία της Πίστης σε σημαίνοντες διανοούμενους, τη Σάρα Λέιντι Μπλόμφιλντ (Sara Lady Blomfield), της οποία η κοινωνική θέση προσέδωσε πρόσθετη δύναμη στο ζήλο με τον οποίο υπερασπιζόταν τις διδασκαλίες, τη Μάριον Τζακ (Marion Jack), που απαθανάτιστηκε από τον Σόγκι Εφέντι ως το πρότυπο για τους Μπαχάι πρωτοπόρους, τη Λόρα Ντρέιφους-Μπάρνι (Laura Dreyfus-Barney), που έδωσε στην Πίστη την ανεκτίμητη συλλογή των ομιλιών του Διδάσκαλου στο τραπέζι του δείπνου, τις Μερικές Απαντημένες Ερωτήσεις, την Άγκνες Πάρσονς (Agnes Parsons), ιδρύτρια μαζί με το Λούις Γκρέγκορι (Louis Gregory) της «Φυλετικής Φιλίας» πρωτοβουλίες που είχαν εμπνευστεί από τον Αμπντολ-Μπαχά, την Κορίν Τρου (Corinne True), Keith Ransom-Kehler, Helen Goodall, Juliet Thompson, Grace Ober, Ethel Rosenberg, Clara Dunn, Alma Knobloch και μια διακεκριμένη συντροφιά άλλων, από τις οποίες οι πιο πολλές ήταν πρωτοπόροι σε κάποιο νέο πεδίο Μπαχάι υπηρεσίας.

Στον κατάλογο πρέπει να προστεθεί το όνομα της Βασίλισσας Μαρί της Ρουμανίας, την οποία οι εποχές θα επευφημούν ως το πρώτο εστεμμένο κεφάλι που αναγνώρισε την Αποκάλυψη του Μπαχαολλά για σήμερα. Το θάρρος που έδειξε αυτή η μοναχική γυναίκα δηλώνοντας δημόσια την πίστη της, μέσω των επιστολών που απηύθυνε άφοβα σε εκδότες διαφόρων εφημερίδων τόσο στην Ευρώπη όσο και στη Βόρεια Αμερική, κατά πάσα πιθανότητα παρουσίασε το όνομα της Υπόθεσης σε ακροατήρια που ανέρχονταν σε εκατομμύρια αναγνώστες.

Παρά την εντυπωσιακή ανταπόκριση που είχαν αυτές οι προσπάθειες, η έλλειψη ενός οργανωμένου μέσου εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων αρχικά περιόρισε τα οφέλη που προέκυπταν για τις Μπαχάι κοινότητες σε Δυτικές χώρες. Η ακμή της Διαχειριστικής Τάξης άλλαξε δραματικά αυτή την κατάσταση. Καθώς δημιουργήθηκαν Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια, τέθηκαν στόχοι, διατέθηκαν και οι πόροι για να υποστηρίξουν ατομικές διδασκαλικές προσπάθειες, και εκείνοι που δήλωσαν την πίστη τους βρέθηκαν να συμμετέχουν στις πολλές δραστηριότητες μιας ενδιαφέρουσας Μπαχάι κοινοτικής ζωής. Τώρα ήταν δυνατόν να μεταφραστεί και να εκδοθεί συστηματικά η λογοτεχνία, διανέμονταν τακτικά νέα γενικού ενδιαφέροντος και οι δεσμοί που ένωναν τους πιστούς με το Παγκόσμιο Κέντρο της Πίστης γίνονταν όλο και πιο δυνατοί.

Τα δύο κύρια όργανα με τα οποία ο Σόγκι Εφέντι ξεκίνησε να καλλιεργεί μια υψηλή αφοσίωση στη διδασκαλία τόσο στην Ανατολή όσο και στη Δύση ήταν τα ίδια με εκείνα πάνω στα οποία είχε βασιστεί και ο Διδάσκαλος. Ένα σταθερό κύμα επιστολών προς κοινότητες και άτομα άνοιξε νέους ορίζοντες για τους παραλήπτες στην πίστη που είχαν ασπαστεί. Οι πιο σημαντικές από αυτές τις επαφές, ωστόσο, είχαν γίνει τώρα εκείνες που απευθύνονταν σε Εθνικά και Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια. Η επίδρασή τους γινόταν πιο έντονη από το κύμα των προσκυνητών που επέστρεφαν και μοιράζονταν την ενόραση που είχαν αποκτήσει από την άμεση επαφή με το Κέντρο της υπόθεσης. Μέσω αυτών των επαφών κάθε πιστός ως άτομο ενθαρρυνόταν να δει τον εαυτό του σαν ένα όργανο της δύναμης που έρεε μέσω της Συνθήκης. Η ανεκτίμητη συλλογή που τελικά εμφανίστηκε με τον τίτλο Μηνύματα προς την Αμερική, 1932-1946 προσφέρει μια επισκόπηση των βημάτων με τα οποία ο Σόγκι Εφέντι βύθισε όλο και πιο βαθιά τους Βορειοαμερικανούς πιστούς στη σημασία του Θεϊκού Σχεδίου του Διδάσκαλου για την «πνευματική κατάκτηση του πλανήτη»:

Με το μεγαλείο και την ηρεμία της πίστης τους, με τη σταθερότητα και διαύγεια του οράματός τους, την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους, την αυστηρότητα της πειθαρχίας τους, την ιερότητα των ηθών τους και το μοναδικό παράδειγμα της κοινοτικής τους ζωής, μπορούν και πράγματι πρέπει σε έναν κόσμο μολυσμένο από τις αθεράπευτες διαφθορές του, παράλυτο από τους στοιχειωμένους φόβους του, σπαραγμένο από τα καταστροφικά του μίση, και εξαντλημένο κάτω από το βάρος των φρικτών του δυστυχιών να επιδείξουν την ισχύ της αξίωσής τους να θεωρούνται ως ο μοναδικός μυστικοφύλακας εκείνης της χάρης στην επενέργεια της οποίας πρέπει να βασιστεί η απόλυτη απελευθέρωση, η θεμελιώδης επανοργάνωση και η υπέρτατη ευδαιμονία όλης της ανθρωπότητας.⁸⁵

Ο Φύλακας παρουσίασε μπροστά στα μάτια της Βορειοαμερικανικής Μπαχάι κοινότητας ένα όραμα του πνευματικού τους πεπρωμένου. Τα μέλη της ήταν, έλεγε, «οι πνευματικοί απόγονοι των ηρώων της Υπόθεσης του Θεού», οι ανερχόμενοι θεσμοί τους ήταν «τα ορατά σύμβολα της αδιαμφισβήτητης κυριαρχίας της [Πίστης]», οι δάσκαλοι και οι πρωτοπόροι που έστελνε ήταν οι «λαμπαδηφόροι ενός ακόμη αγέννητου πολιτισμού», συλλογική τους πρόκληση ήταν να καταλάβουν ένα υπερέχον μερίδιο στην εγκατάσταση των θεμελίων της Παγκόσμιας Τάξης «την οποία ο Μπαμπ έχει αναγγείλει, ο νους του Μπαχαολλά έχει οραματιστεί και της οποίας τα χαρακτηριστικά ο Αμπντολ-Μπαχά, ο Αρχιτέκτονας της, έχει σκιαγραφήσει....»⁸⁶

Η γλώσσα των μηνυμάτων είναι μεγαλοπρεπής, μαγευτική. Αναγνωρίζοντας το σκοτάδι που δημιουργούσαν η ευρεία αθεΐα, η βία και η ανατριχιαστική ανηθικότητα, ο Σόγκι Εφέντι περιέγραψε το ρόλο που πρέπει να παίξουν οι Μπαχάι παντού ως όργανα της μεταμορφωτικής δύναμης της νέας Αποκάλυψης:

Δικό τους είναι το καθήκον να κρατήσουν ψηλά και άσβεστη τη λαμπάδα της Θείας καθοδήγησης, καθώς οι σκιές της νύχτας κατέρχονται και τελικά περιβάλλουν ολόκληρη την ανθρώπινη φυλή. Αποστολή τους είναι, ανάμεσα στις ταραχές, τους κινδύνους και τις ανησυχίες της, να είναι μάρτυρες του οράματος και να διακηρύξουν τον ερχομό εκείνης της αναγεννημένης κοινωνίας, εκείνης της επαγγελθείσας από το Χριστό Βασιλείας, εκείνης της Παγκόσμιας Τάξης της οποίας η δημιουργική ορμή είναι το πνεύμα του Ίδιου του Μπαχαλλά και μόνο, της οποίας η κυριαρχία είναι ολόκληρος ο πλανήτης, της οποίας το σύνθημα είναι η ενότητα, της οποίας η αναζωογονητική δύναμη είναι η δύναμη της Δικαιοσύνης, της οποίας ο κατευθυντήριος σκοπός είναι η βασιλεία της εντιμότητας και της αλήθειας και της οποίας η υπέρτατη δόξα είναι η απόλυτη, η ατάραχη και παντοτινή ευδαιμονία ολόκληρου του ανθρώπινου είδους.⁸⁷

Το 1936 ο Φύλακας έκρινε πως η διαχειριστική διάρθρωση της Υπόθεσης ήταν επαρκώς ευρεία και στέρεη στη Βόρεια Αμερική που μπορούσε να ξεκινήσει το πρώτο στάδιο της υλοποίησης του ίδιου του Θεϊκού Σχεδίου. Με τον κόσμο να βαίνει σταθερά προς μια άλλη παγκόσμια σύρραξη και η προοπτική για τις προσπάθειες των Περσών πιστών να περιορίζεται σοβαρά, η εστίαση έπρεπε αναγκαστικά να γίνει στην εξάπλωση και σταθεροποίηση της Μπαχάι κοινότητας στο Δυτικό ημισφαίριο σαν προετοιμασία για τα ακόμη πιο μεγάλα έργα που αναμένονταν. Καλώντας τους καθορισμένους «εκτελεστές» του Σχεδίου, τους πιστούς στη Βόρεια Αμερική, ο Φύλακας εξέθεσε ένα Επταετές Σχέδιο, προγραμματισμένο να διαρκέσει από το 1937 έως το 1944. Στόχοι του ήταν να ιδρυθεί τουλάχιστον ένα Τοπικό Πνευματικό Συμβούλιο σε κάθε πολιτεία των Ηνωμένων Πολιτειών και κάθε επαρχία του Καναδά, και να ανοιχτούν στην Υπόθεση δεκατέσσερις δημοκρατίες στη Λατινική Αμερική. Σε αυτούς τους στόχους προστέθηκε και το καθήκον, το εξαιρετικά απαιτητικό για μια κοινότητα με ακόμη πολύ περιορισμένους αριθμούς και σοβαρά δυσχερείς οικονομικούς πόρους, της ολοκλήρωσης του εξωτερικού καλλωπισμού του «Μητρικού Ναού της Δύσης».

Η Ρουχίε Χανόμ έχει επισημάνει ένα χτυπητό παραλληλισμό μεταξύ δύο εξελίξεων στη διάρκεια αυτής της περιόδου της ιστορίας. Από τη μια πλευρά, ισχυρά έθνη προωθούσαν στρατιές εισβολής των οποίων ο στόχος ήταν να καταλάβουν τους φυσικούς πόρους των γειτονικών κρατών -ή απλώς να ικανοποιήσουν μια διάθεση για κατάκτηση. Στη διάρκεια αυτής της ίδιας περιόδου, ο Σόγκι Εφέντι δραστηριοποιούσε τη θλιβερά μικρή ομάδα πρωτοπόρων που του ήταν διαθέσιμοι, και τους έστελνε στους διδασκαλικούς στόχους του Σχεδίου που είχε δημιουργήσει. Μέσα σε λίγα σύντομα χρόνια, τα τεράστια τάγματα της επίθεσης θα συντρίβονταν ανελέητα, τα ονόματά τους και οι κατακτήσεις τους θα εξαλείφονταν από την ιστορία. Η μικρή συντροφιά των πιστών που είχαν εξορμήσει κρατώντας τη ζωή στα χέρια τους για να εκπληρώσουν την αποστολή που τους είχε εμπιστευτεί ο Φύλακας θα επιτύχανε και θα ξεπερνούσε όλους τους στόχους της, στόχοι που σύντομα έγιναν τα θεμέλια ανθηρών κοινοτήτων.⁸⁸

Για να εκτιμηθεί αυτό το έργο είναι χρήσιμο για τους Μπαχάι να καταλάβουν όχι μόνο το ρόλο που παίζει ο σχεδιασμός στη ζωή της Υπόθεσης, αλλά και τη μοναδική φύση αυτής της συμβολής στην Μπαχάι έκφρασή της. Ο συστηματικός προσδιορισμός στόχων που πρέπει να επιτευχθούν και οι αποφάσεις για το πώς να επιτευχθούν αυτοί δεν σημαίνει ότι η Μπαχάι κοινότητα έχει αναλάβει την ευθύνη να «σχεδιάσει» ένα μέλλον για τον εαυτό της, όπως συνήθως υποδηλώνει η ιδέα του σχεδιασμού. Αυτό που κάνουν οι Μπαχάι θεσμοί, μάλλον, είναι να συντάξουν το έργο της Υπόθεσης με τη Θεϊκά παρακινημένη διαδικασία που βλέπουν να ξεδιπλώνεται σταθερά στον κόσμο, μια διαδικασία που τελικά θα πραγματοποιήσει το σκοπό της, άσχετα από ιστορικές συνθήκες ή γεγονότα. Η πρόκληση για τη Διαχειριστική Τάξη είναι να εξασφαλίσει, όσο το επιτρέπει η Πρόνοια, ώστε οι Μπαχάι προσπάθειες να συμβαδίζουν με το Μεγαλύτερο Σχέδιο του Θεού, διότι μόνο ενεργώντας έτσι μπορούν οι δυνατότητες που ενυπάρχουν στην Υπόθεση από τον Μπαχαολλά να αποδώσουν καρπούς. Το ότι οι διατάξεις του Κετάμπ-ε-Ακντάς και η Θέληση και Διαθήκη του Αμπντολ-Μπαχά εξασφαλίζουν την επιτυχία στις προσπάθειες των Μπαχάι επιδεικνύεται εντυπωσιακά στην αδιάσπαστη σειρά θριάμβων που ακολούθησαν τα σχέδια που δημιουργήθηκαν από τον Σόγκι Εφέντι.

Τον Αύγουστο του 1944, ο Σόγκι Εφέντι κατάφερε να εορτάσει την ολοκλήρωση του πρώτου Επταετούς Σχεδίου. Ο Φύλακας σφράγισε τη στιγμή με ένα δώρο προς τους Μπαχάι του κόσμου, ένα δώρο που αντιπροσωπεύει ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της ζωής του. Η έκδοση, το 1944, του *God Passes By*, η περιεκτική και βαθυστόχαστη ιστορία του των πρώτων εκατό χρόνων της Υπόθεσης, άνοιξε για τους πιστούς ένα παράθυρο στην πνευματική διαδικασία με την οποία πραγματοποιείται ο σκοπός του Μπαχαολλά για την ανθρωπότητα.

Η ιστορία είναι ένα ισχυρό όργανο. Στην καλύτερη περίπτωση, παρέχει μια άποψη για το παρελθόν και ρίχνει φως στο μέλλον. Γεμίζει την ανθρώπινη συνείδηση με ήρωες, αγίους και μάρτυρες των οποίων το παράδειγμα ξυπνάει στον καθένα που συγκινείται από αυτά, δυνατότητες που δεν είχαν διανοηθεί ότι κατείχαν. Βοηθάει στο να καταλάβει κανείς τον κόσμο -και την ανθρώπινη εμπειρία. Δίνει έμπνευση, παρηγορεί και διαφωτίζει. Εμπλουτίζει τη ζωή. Στο μεγάλο σώμα της λογοτεχνίας και του θρύλου που έχει αφήσει στην ανθρωπότητα, το χέρι της ιστορίας μπορεί να θεωρηθεί ότι λειτουργεί διαμορφώνοντας ένα μεγάλο μέρος από την πορεία του πολιτισμού -στους θρύλους που έχουν εμπνεύσει τα ιδανικά κάθε λαού από το ξεκίνημα της καταγεγραμμένης ιστορίας, καθώς και στα έπη του Ραμαγιάννα (*Ramayana*), στους άθλους που δοξάζονται στην Οδύσσεια και στην Αινειάδα, στα Σκανδιναβικά σάγκα (*Nordic sagas*), στο Σαχναμέ (*Shahnameh*) και σε μεγάλο μέρος της Βίβλου και του Κορανίου.

Το *God Passes By* ανυψώνει αυτό το σπουδαίο έργο του νου σε ένα επίπεδο που είχε δοκιμαστεί επίπονα αλλά ποτέ δεν επιτεύχθηκε σε καμιά εποχή στο παρελθόν. Εκείνοι που ανοίγονται στο όραμά του, ανακαλύπτουν μέσα του μια οδό προσπέλασης στην κατανόηση του Σκοπού του Θεού, μια οδό που συγκλίνει με την τεράστια έκταση της

απαράμιλλης μετάφρασης από το Φύλακα των Αποκαλυμμένων Κειμένων. Η εμφάνισή του στην εκατονταετηρίδα της γέννησης της Υπόθεσης -ακριβώς μόλις ο Μπαχάι κόσμος γιόρταζε την επιτυχία της πρώτης συλλογικής προσπάθειας που είχε ποτέ καταφέρει να κάνει- έδειξε στους πανταχού πιστούς το πλήρες μεγαλείο και τη σημασία εκατό χρόνων ακατάπαυστης θυσίας.

* * *

Σε ένα σχετικά πρώιμο στάδιο στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ο Φύλακας έθεσε αυτή τη διαμάχη σε μια προοπτική για τους Μπαχάι που ήταν πολύ διαφορετική από εκείνη που γενικώς ίσχυε. Ο πόλεμος έπρεπε να ειπωθεί, έλεγε, «σαν την άμεση συνέχιση» της σύρραξης που ξεκίνησε το 1914. Τελικά θα κατέληγε να ειπωθεί σαν την «ουσιαστική προϋπόθεση για την ενοποίηση του κόσμου». Η είσοδος στον πόλεμο των Ηνωμένων Πολιτειών, των οποίων ο πρόεδρος είχε εισάγει το σχέδιο ενός συστήματος διεθνούς τάξης, αλλά το οποίο είχε από μόνο του απορρίψει αυτή τη φανταστική πρωτοβουλία, θα οδηγούσε το έθνος αυτό, προέβλεψε ο Σόγκι Εφέντι, «να αναλάβει μέσω δυσχερειών το υπερέχον μερίδιο της ευθύνης του να θέσει, μια για πάντα, ευρεία, παγκόσμια, ακλόνητα θεμέλια εκείνου του αμφισβητημένου κι όμως αθάνατου Συστήματος.»⁸⁹

Αυτές οι δηλώσεις αποδείχτηκαν προφητικές. Με το τέλος των εχθροπραξιών, έγινε βαθμιαία φανερό ότι βρισκόταν υπό εξέλιξη μια θεμελιώδης μεταβολή στη συνείδηση σε ολόκληρο τον κόσμο και ότι κληρονομημένες υποθέσεις, θεσμοί και προτεραιότητες που είχαν προοδευτικά υπονομευτεί από δυνάμεις που λειτουργούσαν στη διάρκεια του πρώτου μισού του αιώνα τώρα γκρεμίζονταν. Αν η αλλαγή δεν μπορούσε ακόμη να περιγραφεί ως μια αναδύουσα πεποίθηση για την ενότητα της ανθρωπότητας, κανένας αντικειμενικός παρατηρητής δεν θα μπορούσε να παρανοήσει το γεγονός ότι τα εμπόδια που αναχαίτιζαν μια τέτοια διαπίστωση, που είχαν αντέξει όλες τις επιθέσεις εναντίον τους νωρίτερα στον ίδιο αιώνα, τελικά υποχωρούσαν. Ο νους στρέφεται προς τα προφητικά λόγια του Κορανίου: «Και βλέπεις τα βουνά και νομίζεις ότι είναι στέρεα, αλλά θα εξαφανιστούν όπως εξαφανίζονται και τα σύννεφα.» (78:20) Το αποτέλεσμα ήταν να εμπνευστούν προοδευτικά μυαλά με ένα αίσθημα πεποίθησης ότι θα ήταν δυνατόν να οικοδομηθεί ένα νέο είδος κοινωνίας που δεν θα διαφύλασσε μόνο τη μακροπρόθεσμη ειρήνη του κόσμου αλλά θα εμπλούτιζε και τη ζωή όλων των κατοίκων του.

Αρχικά, αυτή η νέα γέννηση ελπίδας είχε προκύψει, όπως είχε προβλέψει ο Σόγκι Εφέντι, από την «παράφορη οδύνη» που είχε επιτέλους καταφέρει να «εμφυτεύσει εκείνο το αίσθημα ευθύνης» που οι αρχηγοί νωρίτερα στον ίδιο αιώνα είχαν επιδιώξει να αποφύγουν.⁹⁰ Σε αυτή τη νέα επίγνωση είχαν προστεθεί οι επιδράσεις του φόβου που είχε προκληθεί από την εφεύρεση και χρήση ατομικών όπλων, μια αντίδραση που θυμίζει στους Μπαχάι τις προφητικές δηλώσεις του Διδάσκालου στη Βόρεια Αμερική ότι τελικά η ειρήνη θα ερχόταν επειδή τα έθνη θα οδηγούνταν στο να την δεχτούν. Το Montreal Daily

Star είχε παραθέσει ακριβώς τα λόγια Του: «[Η ειρήνη] θα είναι παγκόσμια στον εικοστό αιώνα. Όλα τα έθνη θα οδηγηθούν σε αυτήν.»⁹¹ Τα χρόνια που ακολούθησαν αμέσως το 1945 είδαν προόδους στην πλαisiώση μιας νέας κοινωνικής τάξης που ξεπέρασε πολύ τις πιο λαμπρές ελπίδες προηγούμενων δεκαετιών.

Το πιο σημαντικό από όλα ήταν η προθυμία εθνικών κυβερνήσεων να δημιουργήσουν ένα νέο σύστημα διεθνούς τάξης και να το προικίσουν με την αρμοδιότητα να διαφυλάττει την ειρήνη που τόσο τραγικά δεν επιτράπηκε στην αποθανούσα Κοινωνία των Εθνών. Αφού συναντήθηκαν στο Σαν Φρανσίσκο τον Απρίλιο του 1945 -στην πολιτεία όπου ο Αμπντολ-Μπαχά είχε προφητικά δηλώσει, «Είθε η πρώτη σημαία της διεθνούς ειρήνης να υψωθεί σε αυτή την πολιτεία»- αντιπρόσωποι πενήντα εθνών υιοθέτησαν το Χάρτη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, το όνομα του οποίου προτάθηκε από τον Πρόεδρο Φραγκλίνο Ρούσβελτ.⁹² Ακολούθησε επικύρωση από τον απαιτούμενο αριθμό κρατών μελών εκείνο τον Οκτώβριο, και το πρώτο Γενικό Συμβούλιο του νέου οργανισμού συνήλθε στις 10 Ιανουαρίου του 1946, στο Λονδίνο. Τον Οκτώβριο του 1949, ο ακρογωνιαίος λίθος της μόνιμης έδρας των Ηνωμένων Εθνών τοποθετήθηκε στην πόλη της Νέας Υόρκης, που είχε ανακηρυχθεί τριάντα επτά χρόνια νωρίτερα από τον Αμπντολ-Μπαχά ως «Πόλη της Συνθήκης». Στη διάρκεια της επίσκεψής Του εκεί είχε προβλέψει: «Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ... το λάβαρο της διεθνούς συμφωνίας θα ξεδιπλωθεί εδώ για να εξαπλωθεί ανάμεσα σε όλα τα έθνη του κόσμου.»⁹³

Είναι αξιοσημείωτο ότι επίσης χάρη στην πρωτοβουλία ενός πολιτικού ηγέτη ενός από τα έθνη του Δυτικού ημισφαιρίου στο οποίο είχε απευθυνθεί ο Μπαχαολλά, οι εκκλήσεις Του για συλλογική ασφάλεια -φάνηκε πρώτα στις εικονικές κυρώσεις που ψηφίστηκαν από την Κοινωνία των Εθνών ενάντια στο φασισμό στην Αιθιοπία- απέκτησαν τελικά πρακτική ισχύ. Το Νοέμβριο του 1956, ο Λέστερ Μπάουλς Πίρσον (Lester Bowles Pearson), ο τότε υπουργός Εξωτερικών και μετά πρωθυπουργός του Καναδά, εξασφάλισε τη δημιουργία από τα Ηνωμένα Έθνη της πρώτης τους δύναμης διεθνούς διαφύλαξης της ειρήνης, ένα επίτευγμα που χάρισε στο δημιουργό του βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.⁹⁴ Η πλήρης φύση της εξουσίας που περιλαμβανόταν σε μια τέτοια εντολή θα αναδυόταν σταθερά σαν ένα κύριο χαρακτηριστικό των διεθνών σχέσεων στη διάρκεια του δεύτερου μισού του αιώνα. Ξεκινώντας με τον έλεγχο των συμφωνιών που γίνονταν ανάμεσα σε εχθρικά κράτη, η αρχή της συλλογικής δράσης για υπεράσπιση της ειρήνης σταδιακά πήρε τη μορφή στρατιωτικών παρεμβάσεων όπως εκείνη του Πολέμου στον Κόλπο, στην οποία η συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας επιβλήθηκε με τη βία στα επιτιθέμενα κράτη.

Παράλληλα με την καθιέρωση του νέου συστήματος των Ηνωμένων Εθνών και τα βήματα για την εφαρμογή των κυρώσεών του, συνέβη μια δεύτερη κύρια καινοτομία. Ακόμη και πριν τελειώσουν οι εχθροπραξίες, τηλεθεατές σε ολόκληρο τον κόσμο εκπλήσσονταν από την τηλεοπτική κάλυψη της απελευθέρωσης από τα στρατόπεδα θανάτου των Ναζί, η οποία εξέθετε σε όλους τις τρομακτικές συνέπειες του ρατσισμού.

Αυτό που μπορεί επαρκώς να περιγραφεί μόνο σαν ένα βαθύ αίσθημα ντροπής για τα βάθη της φαυλότητας που θα μπορούσε ποτέ να διαπράξει η ανθρωπότητα συγκλόνισε τη συνείδηση της ανθρωπότητας. Μέσα από το παράθυρο της ευκαιρίας που άνοιξε για λίγο, μια ομάδα αφοσιωμένων και διορατικών αντρών και γυναικών υπό την εμπνέουσα αρχηγία μορφών όπως ήταν η Έλενορ Ρούσβελτ (Eleanor Roosevelt), εξασφάλισαν την υιοθέτηση της Διεθνούς Διακήρυξης των Ανθρώπινων δικαιωμάτων από τα Ηνωμένα Έθνη. Η ηθική δέσμευση που αντιπροσώπευε καθιερώθηκε από την επακόλουθη ίδρυση από τα Ηνωμένα Έθνη της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Εν καιρώ, η ίδια η Μπαχάι κοινότητα θα είχε καλό λόγο να εκτιμήσει, απευθείας, τη σπουδαιότητα του συστήματος σαν μια ασπίδα προστασίας των μειονοτήτων από τις καταχρήσεις του παρελθόντος.

Αυτό που αποτέλεσε αποκορύφωμα και των δύο προόδων ήταν η απόφαση των εθνών που είχαν θριαμβεύσει στην πρόσφατη διαμάχη να δικάσουν ηγετικές μορφές του ναζιστικού καθεστώτος. Για πρώτη φορά στην ιστορία, οι ηγέτες ενός κυρίαρχου έθνους -άντρες που επιδίωξαν να επιχειρηματολογήσουν για τη συνταγματικότητα των πολιτικών αξιωμάτων που είχαν καταλάβει- μεταφέρθηκαν ενώπιον δημόσιου δικαστηρίου, τα εγκλήματά τους εξετάστηκαν ανηλεώς και καταγράφηκαν, καταδικάστηκαν δεόντως, και εκείνοι που δεν δραπέτευσαν μέσω αυτοκτονίας είτε απαγχονίστηκαν είτε τους επιβλήθηκε ποινή μακρόχρονης φυλάκισης. Καμιά σοβαρή διαμαρτυρία δεν έγινε εναντίον αυτής της διαδικασίας η οποία, θεωρητικά, αποτελούσε θεμελιώδη παρέκκλιση από τους υπάρχοντες κανόνες διεθνούς δικαίου. Παρόλο που η ακεραιότητα των διεργασιών εφθάρη σοβαρά από τη συμμετοχή δικαστών που είχαν οριστεί από μια Σοβιετική δικτατορία της οποίας τα εγκλήματα συναγωνίζονταν ή και ξεπερνούσαν εκείνα του κατηγορούμενου καθεστώτος, η πράξη δημιούργησε ένα ιστορικό προηγούμενο. Απέδειξε, για πρώτη φορά, ότι το φετίχ της «εθνικής κυριαρχίας» έχει αναγνωρίσιμα και εκτελεστά όρια.

Ξεκινώντας σε αυτά τα ίδια χρόνια, η εκπλήρωση ενός πολύ καθυστερημένου ιδανικού ξεδιπλώθηκε στη διάλυση των μεγάλων αυτοκρατοριών που δεν είχαν απλώς επιζήσει το 1918 αλλά είχαν καταφέρει να επεκτείνουν την επιρροή τους με την απόκτηση «προσωρινής διοίκησης», «προτεκτοράτων» και αποικιών που κατέκτησαν από ηττημένες δυνάμεις. Τώρα αυτά τα απηρχαιωμένα συστήματα πολιτικής καταπίεσης είχαν κατακλυστεί από ένα αυξανόμενο κύμα κινητοποιήσεων εθνικής απελευθέρωσης πολύ πέρα από τις εξασθενημένες δυνατότητές τους για να αντισταθούν. Με εκπληκτική ταχύτητα όλες τους είτε εγκατέλειψαν οικειοθελώς τις αξιώσεις τους είτε εξαναγκάστηκαν από αποικιακούς επαναστάτες να υποκλιθούν στην ίδια μοίρα που είχε πλήξει τους Οθωμανούς και Αψβούργους προκατόχους τους νωρίτερα τον ίδιο αιώνα.

Ξαφνικά οι λαοί του κόσμου βρήκαν για τον εαυτό τους ένα μέρος να στέκονται με αξιοπρέπεια, ένα χώρο να εκφράζουν τις ανησυχίες που τους επηρέαζαν πιο βαθιά, και τις αμυδρές απαρχές του ρόλου να αποφασίζουν για το δικό τους μέλλον και της

ανθρωπότητας γενικότερα. Είχε γίνει μια στροφή που άφηνε πίσω της έξη ή περισσότερες χιλιετίες ιστορίας. Πέρα από όλα τα συνεχιζόμενα εκπαιδευτικά μειονεκτήματα, τις οικονομικές αδικίες και τα εμπόδια που είχαν δημιουργηθεί από πολιτικούς και διπλωματικούς ελιγμούς -πέρα από όλους αυτούς τους πρακτικούς αλλά ιστορικά πρόσκαιρους περιορισμούς- μια νέα εξουσία βρισκόταν σε λειτουργία στις ανθρώπινες υποθέσεις στην οποία όλοι θα μπορούσαν να ελπίζουν λογικά κάπως να προσφύγουν. Αντιπρόσωποι κάποτε υποτελών λαών, των οποίων οι εξωτικά ντυμένοι πολεμιστές είχαν κλείσει την παρέλαση της Εξηκοστής Επετείου στο Λονδίνο, μόλις πέντε δεκαετίες νωρίτερα, τώρα άρχισαν να εμφανίζονται ως αντιπρόσωποι στο Συμβούλιο Ασφαλείας και να καταλαμβάνουν ανώτερες θέσεις στα Ηνωμένα Έθνη και σε μη-κυβερνητικές οργανώσεις κάθε είδους. Το μέγεθος της αλλαγής ίσως συμβολίζεται καλύτερα από το γεγονός ότι ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών σήμερα κατάγεται από την Γκάνα, ενώ οι δύο αμέσως προηγούμενοι προκάτοχοί του ήταν αντίστοιχα από την Αίγυπτο και το Περού.⁹⁵

Και ούτε είχε αυτή η αλλαγή απλώς έναν επίσημο και διαχειριστικό χαρακτήρα. Με το πέρασμα του χρόνου, όλο και μεγαλύτερος αριθμός διακεκριμένων μορφών από κάθε κοινωνική τάξη, ξέφευγαν από τα οικεία όρια της φυλετικής, πολιτισμικής ή θρησκευτικής ταυτότητας. Σε κάθε ήπειρο της υφελίου, ονόματα όπως αυτά των Anne Frank, Martin Luther King Jr., Paolo Freire, Ravi Shankar, Gabriel García Márquez, Kiri Te Kanawa, Andrei Sakharov, Mother Teresa and Zhang Yimou έγιναν πηγή έμπνευσης και ενθάρρυνσης για πλήθος συμπολιτών τους.⁹⁶ Σε κάθε τομέα ζωής, ο ηρωισμός, η επαγγελματική υπεροχή ή η ηθική διάκριση θα μπορούσε όλο και πιο πολύ να μιλήσουν από μόνοι τους και να αγκαλιαστούν από την πλειονότητα των ανθρώπων. Το παγκόσμιο ξεχείλισμα στοργής και χαράς που επρόκειτο να χαιρετίσει την απελευθέρωση από τη φυλακή του Νέλσον Μαντέλα και η ακόλουθη εκλογή του ως προέδρου της χώρας του θα αντανακλούσε ένα αίσθημα ανάμεσα στους λαούς κάθε φυλής και έθνους ότι αυτά τα ιστορικά γεγονότα συμβόλιζαν νίκες της ίδιας της ανθρωπίνης οικογένειας.

Έγινε φανερό, επίσης, ότι οι προ του πολέμου αντιλήψεις σχετικά με τη χρήση και τη κατανομή πλούτου έπρεπε να εξεταστούν λεπτομερώς. Εκτός από τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, οι οποίες αναμφίβολα δραστηριοποίησαν κάμποσους από εκείνους που αφοσιώθηκαν σε αυτό το έργο, η οικονομική μετατόπιση που δημιουργήθηκε από τα γεγονότα των προηγούμενων τριών δεκαετιών είχε καταστήσει σαφές ότι οι υπάρχοντες ρυθμίσεις ήταν ξεπερασμένες και μη αποτελεσματικές. Πειράματα για την αντιμετώπιση τέτοιων προβλημάτων σε εθνικό επίπεδο είχαν γίνει σε διάφορες χώρες σαν αντίδραση στην οικονομική κρίση στη διάρκεια του 1930. Τώρα είχε επινοηθεί επιτυχώς και είχε πάρει τη θέση του, ένα σύστημα ασφαλούς συνδυασμού των θεσμών με κατεύθυνση προς την παραδοχή ότι οι εθνικές οικονομίες συνιστούν στοιχεία ενός παγκόσμιου συνόλου. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορείου, η Παγκόσμια Τράπεζα, και διάφορες δευτερεύουσες υπηρεσίες, άρχισαν

καθυστερημένα να καταπιάνονται με τις συνέπειες ενός ενοποιημένου κόσμου, και με τα ζητήματα που συσχετίζονταν με την κατανομή του πλούτου και ενυπήρχαν σε αυτή την εξέλιξη. Στοχαστές στις αναπτυσσόμενες χώρες δεν άργησαν να τονίσουν ότι τέτοιες πρωτοβουλίες εξυπηρετούσαν πρωτίστως τις ανάγκες του Δυτικού κόσμου. Παραταύτα, η εμφάνισή τους σηματοδότησε μια θεμελιώδη αλλαγή κατεύθυνσης που θα επέτρεπε όλο και πιο πολύ τη συμμετοχή σε ένα ευρύ φάσμα κρατών και θεσμών.

Ένα είδος ανθρωπιστικής πρωτοβουλίας που δεν είχε διανοηθεί κανείς προηγούμενα άνοιξε μια ακόμη διάσταση της παγκόσμιας ενοποίησης που συνέβαινε. Ξεκινώντας με το Σχέδιο Μάρσαλ που επινοήθηκε από την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων από τον πόλεμο ευρωπαϊκών κρατών, εκείνα τα έθνη που ήταν σε θέση να το κάνουν στράφηκαν προς την εξέταση προγραμμάτων που μπορούσαν να ευνοήσουν την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη ανερχόμενων εθνών. Η ευρεία δημοσιότητα ξύπνησε ένα αίσθημα αλληλεγγύης με τον υπόλοιπο κόσμο από την πλευρά λαών σε χώρες που απολάμβαναν λογικά επίπεδα παιδείας, περίθαλψης της υγείας και εφαρμογής της τεχνολογίας. Με τον καιρό, αυτή η φιλόδοξη πρωτοβουλία δέχτηκε επίθεση για τα διφορούμενα κίνητρα που της αποδόθηκαν. Ούτε μπορεί κανείς να αρνηθεί ότι τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα των αναπτυξιακών σχεδίων υπήρξαν άκρως απογοητευτικά στην αποτυχία τους να κλείσουν το τεράστιο χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Καμιά από τις συνθήκες δεν μπορεί να επισκιάσει, ωστόσο, ένα αίσθημα κοινής ανθρωπιάς στους σκοπούς της που μίλησε με μεγάλη ευγλωττία στην αντίδραση που προκάλεσε από μια στρατιά ιδεαλιστών νέων από πολλές χώρες.

Είναι παράδοξο ότι, ιδιαίτερα στην Άπω Ανατολή, ο πόλεμος είχε μια ορισμένη απελευθερωτική επίδραση στις συνειδήσεις. Ήδη από το 1904, κάποια μέρη της Ανατολής έβλεπαν τη Ρωσο-Ιαπωνική διαμάχη σαν μια ενθαρρυντική απόδειξη ότι οι μη Δυτικοί λαοί μπορούσαν να αντισταθούν στην εμφανώς ακαταμάχητη ισχύ της Δύσης. Η επίδραση είχε ενισχυθεί από τα γεγονότα του πρώτου παγκοσμίου πολέμου και είχε εξελιχθεί πολύ από την επιτυχία του Ιαπωνικού οπλισμού να αντέξει για τόσο πολύ καιρό τη μαζική δυτική προσπάθεια αφοσιωμένη στη συντριβή τους στη διάρκεια της περιόδου 1941-1945. Το δεύτερο μισό του αιώνα είδε αυτή την νέα τεχνολογική ιδιοφυΐα να δημιουργεί σύγχρονες οικονομίες σε έξη έθνη της περιοχής των οποίων τα νεωτεριστικά προϊόντα και η βιομηχανική ενέργεια, ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών και πληροφορικής, μπόρεσαν να σταθούν μαζί με τα καλύτερα που είχε να προσφέρει ο υπόλοιπος κόσμος.

* * *

Ήδη το 1946, το τέλος των εχθροπραξιών είχε ανοίξει το δρόμο για το ξεκίνημα από τον Σόγκι Εφέντι ενός δεύτερου Επταετούς Σχεδίου, που ωφελήθηκε από τη νέα δεκτικότητα στο μήνυμα της Πίστης που προκλήθηκε από την αλλαγή στις συνειδήσεις που ήδη τότε

ήταν εμφανής. Για άλλη μια φορά η Βορειοαμερικάνικη Μπαχάι κοινότητα εκκαλείτο να αναλάβει μια απαιτητική ευθύνη, αυτή που ουσιαστικά έχτισε και ανέπτυξε τα επιτεύγματα του προηγούμενου Σχεδίου. Η μεγάλη διαφορά, ωστόσο, ήταν ότι διάφορες άλλες Μπαχάι κοινότητες ήταν τώρα σε θέση να συμμετάσχουν. Ήδη το 1938, οι Μπαχάι της Ινδίας, του Πακιστάν και της Βιρμανίας είχαν ξεκινήσει ένα σχέδιο δικό τους. Καθώς οι διεθνείς εχθροπραξίες έφτασαν σταδιακά στο τέλος τους, τα Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια της Περσίας, των Βρετανικών Νήσων, της Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας, της Γερμανίας και Αυστρίας, της Αιγύπτου και του Σουδάν, και του Ιράκ -απελευθερωμένα από τους περιορισμούς που τους είχαν επιβληθεί εξαιτίας του πολέμου- ξεκίνησαν σχέδια ποικίλης διάρκειας για να επεκτείνουν τη βάση της Διαχειριστικής Τάξης, να εγκαταστήσουν σκαπανείς σε στόχους τόσο στην πατρίδα όσο και στο εξωτερικό και να πολλαπλασιάσουν τη διαθέσιμη Μπαχάι λογοτεχνία.

Ήδη το 1953 όλα αυτά τα έργα είχαν απολύτως ολοκληρωθεί. Τρία νέα Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια είχαν ιδρυθεί και είχαν επίσης αναλάβει συμπληρωματικά διδασκαλικά σχέδια, μια σειρά από Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια είχαν σχηματιστεί στην Ευρώπη, πρωτοβουλίες από πέντε διαφορετικές εθνικές κοινότητες που λειτουργούσαν υπό το συντονισμό του Εθνικού Πνευματικού Συμβουλίου των Βρετανικών Νήσων είχαν οδηγήσει στην εγκατάσταση σκαπανέων στην Ανατολική και στη Δυτική Αφρική και το μεγάλο σχέδιο που είχε τεθεί σε κίνηση με την τοποθέτηση από τον Διδάσκαλο του ακρογωνιαίου λίθου του Μητρικού Ναού της Δύσης είχε επιτέλους ολοκληρωθεί.⁹⁷

Προτού μπορέσουν να γιορτάσουν οι πιστοί αυτά τα επιτεύγματα, μια νέα πρόκληση εκπληκτικών διαστάσεων ξεδιπλώθηκε από τον Σόγκι Εφέντι. Ωθούμενος από ιστορικές δυνάμεις που μόνο εκείνος ήταν σε θέση να εκτιμήσει, ο Φύλακας ανήγγειλε το ξεκίνημα στο ερχόμενο Ρεζβάν ενός δεκαετούς διάρκειας παγκοσμίου Σχεδίου, το οποίο χαρακτήρισε «Πνευματική Σταυροφορία». Χρησιμοποιώντας τις ενέργειες όλων των δώδεκα Εθνικών Πνευματικών Συμβουλίων που υπήρχαν τότε -το δωδέκατο όντας εκείνο της Ιταλο-Ελβετικής κοινότητας- ζητούσε την εγκαθίδρυση της Πίστης σε εκατόν τριάντα μία επιπλέον χώρες και εδάφη, μαζί με το σχηματισμό σαράντα τεσσάρων νέων Εθνικών Πνευματικών Συμβουλίων, τη νομική αναγνώριση τριάντα τριών από αυτά, μια τεράστια αύξηση της Μπαχάι λογοτεχνίας, την οικοδόμηση Οίκων Λατρείας στο Ιράν και στη Γερμανία (ο πρώτος αντικαταστάθηκε από Ναό στην Αφρική και στην Αυστραλία όταν αναχαιτίστηκε το έργο στη Τεχεράνη), και την επέκταση του αριθμού των Τοπικών Πνευματικών Συμβουλίων σε όλο τον κόσμο συνολικά στα πέντε χιλιάδες από τα οποία τριακόσια πενήντα θα έπρεπε να έχουν νομική αναγνώριση. Από την τότε συλλογική τους εμπειρία οι Μπαχάι του κόσμου δεν ήταν σε καμιά περίπτωση προετοιμασμένοι για ένα τόσο κολοσσιαίο έργο. Το μέγεθος της πρόκλησης εκτέθηκε από τον Σόγκι Εφέντι σε ένα τηλεγράφημα της 8ης Οκτωβρίου του 1952:

Νιώθω [αυτή την] ώρα ευοίωνη για να διακηρύξω σε ολόκληρο τον Μπαχάι κόσμο το προγραμματισμένο ξεκίνημα ...[της] βεβαρυμένης από τη μοίρα, συγκλονιστικής, δεκαετούς διάρκειας Πνευματικής Σταυροφορίας [που] περιλαμβάνει [την] υφήλιο εμπλοκή [τη] συντονισμένη συμμετοχή όλων των Εθνικών Πνευματικών Συμβουλίων του Μπαχάι κόσμου στοχεύοντας στην άμεση επέκταση της πνευματικής κυριαρχίας του Μπαχαλλά ... σε όλα τα υπόλοιπα Κυρίαρχα Κράτη, Χώρες υπό ξένη εξάρτηση περιλαμβάνοντας Πριγκιπάτα, Σουλτανάτα, Εμιράτα, Σεϊχάτα, Προτεκτοράτα, Κηδεμονευόμενα Εδάφη και Αποικίες του Στέμματος [που είναι] σκορπισμένα στην επιφάνεια ολόκληρου του πλανήτη. Ολόκληρο το σώμα των δεδηλωμένων υποστηρικτών της τα πάντα υποτάσσουσας Πίστης του Μπαχαλλά καλείται τώρα να επιτύχει μέσα σε μόνο μία δεκαετία άθλους που θα επισκιάσουν στο σύνολό τους τα κατορθώματα που στην πορεία των έντεκα προηγούμενων δεκαετιών φώτισαν τα χρονικά της Μπαχάι σκαπανείας.⁹⁸

Η νίκη σε ένα τόσο φιλόδοξο εγχείρημα θα σήμαινε ότι η αγκάλη της Πίστης θα εκτεινόταν σε όλη την υφήλιο, τα θεμέλια των θεσμών της Διαχειριστικής της Τάξης θα επεκτείνονταν τουλάχιστον πενταπλά και ότι η κοινοτική της ζωή θα εμπλουτιζόταν χάρη στη συμμετοχή πιστών από ένα τεράστιο αριθμό ανέγγιχτων πολιτισμών, εθνών και φυλών.

Στην πραγματικότητα, το Σχέδιο ζητούσε να κάνει η Υπόθεση ένα γιγαντιαίο άλμα πάνω από όσα θα μπορούσε αλλιώς να αποτελέσουν πολλαπλά στάδια στην εξέλιξή της. Αυτό που είδε καθαρά ο Σόγκι Εφέντι -και αυτό που οι δυνάμεις της προνοητικότητας που διέθετε έμφυτα ο Φύλακας τον βοηθούσαν να δει- ήταν ότι μια ιστορική συγκυρία συνθηκών πρόσφερε στην Μπαχάι κοινότητα μια ευκαιρία που δεν θα ξαναερχόταν και πάνω στην οποία θα βασιζόταν εντελώς η επιτυχία των μελλοντικών σταδίων στην εκτέλεση του Θεϊκού Σχεδίου. Αυτό που δεν δίστασε να ονομάσει «εκκλήσεις του Κυρίου των Δυνάμεων» ενσαρκώθηκε σε ένα μήνυμα που κυριεύσε τη φαντασία των Μπαχάι σε κάθε μέρος του κόσμου:

Ανεξάρτητα από το πόσο μεγάλη η περίοδος που τους χωρίζει από την τελική νίκη· όσο επίπονο το έργο· όσο τρομερές οι προσπάθειες που απαιτούνται από αυτούς· όσο σκοτεινές οι μέρες που η ανθρωπότητα, σαστισμένη και οικτρά βασανισμένη, πρέπει, την ώρα της οδύνης της, να διανύσει· όσο σφοδρές οι δοκιμασίες με τις οποίες θα έρθουν αντιμέτωποι εκείνοι που πρέπει να επανορθώσουν τις τύχες της. ...τους ικετεύω, στο πολύτιμο αίμα που χύθηκε σε τόσο μεγάλη αφθονία, στη ζωή των αμέτρητων αγίων και ηρώων που θυσιάστηκαν, στην υπέρτατη, στην ένδοξη θυσία του Προφήτη-Προδρόμου της Πίστης μας, στις δοκιμασίες που υπέστη πρόθυμα ο Ίδιος ο Ιδρυτής της, έτσι ώστε να ζήσει η Υπόθεσή Του, η Τάξη Του να λυτρώσει το συντετριμμένο κόσμο και η δόξα της να κατακλύσει ολόκληρο τον πλανήτη- τους ικετεύω, καθώς πλησιάζει αυτή η σοβαρή ώρα, να αποφασίσουν ποτέ να μην υποχωρήσουν, ποτέ να μη διστάσουν, ποτέ να μην

αναπαυτούν μέχρι που κάθε στόχος των Σχεδίων που θα διακηρυχτούν, σε μεταγενέστερη ημερομηνία, να φτάσει στην απόλυτη εκπλήρωσή του.⁹⁹

Η ανταπόκριση ήταν άμεση. Μέσα σε λίγους μήνες μηνύματα από το Παγκόσμιο Κέντρο άρχισαν να μοιράζονται τα νέα μιας ακολουθίας νικών από τη μια χώρα στην άλλη. Εκείνοι οι σκαπανείς που κατάφεραν να έχει πρόσβαση η Πίστη για πρώτη φορά σε μια χώρα ή επικράτεια χαρακτηρίστηκαν «Ιππότες του Μπαχαλλά», και τα ονόματά τους χαραχτήκαν σε έναν Κύλινδρο Τιμής προορισμένο, εν καιρώ, να τοποθετηθεί, όπως ζητήθηκε από το Φύλακα, κάτω από το κατώφλι στην είσοδο του Μαουσολείου του Μπαχαλλά. Τίποτα δεν επιβεβαίωσε τόσο δραματικά την προνοητικότητα που ενσαρκώθηκε στα διαδοχικά Σχέδια του Σόγκι Εφέντι, όσο το γεγονός ότι, μέσα σε κάθε ένα από τα κράτη-έθνη που δημιουργήθηκαν μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, οι Μπαχάι κοινότητες και τα Πνευματικά Συμβούλια αποτελούσαν ήδη μέρος της δομής της εθνικής ζωής.

Μια λαμπρή διαδοχή επιτευγμάτων ακολούθησε αυτά τα αρχικά. Ήδη τον Οκτώβριο του 1957, που η Πίστη είχε εγκαθιδρυθεί σε πάνω από διακόσιες πενήντα χώρες και επικράτειες, ο Σόγκι Εφέντι μπορούσε να αναγγείλει την αγορά οικοπέδων για δέκα νέους ναούς και την έναρξη των έργων για τους Οίκους Λατρείας στην Καμπάλα, στο Σίδνι και στη Φρανκφούρτη, την απόκτηση ιδιοκτησίας για σαράντα έξη από τα απαιτούμενα Χαζιρατολ-Κοντς, μια τεράστια αύξηση στην παραγωγή Μπαχάι λογοτεχνίας, επιπρόσθετες αναγνωρίσεις Συμβουλίων που είχαν αυξήσει το συνολικό αριθμό στα εκατόν ενενήντα πέντε, μια αυξανόμενη αναγνώριση του Μπαχάι γάμου και των Μπαχάι αργιών, και η πρόοδος των έργων στο [κτήριο] Διεθνή Μπαχάι Κειμήλια, το πρώτο κτήριο που κτίστηκε στο ευρύ τόξο που ο Φύλακας είχε καθορίσει να είναι στην πλαγιά του Όρους Κάρμηλου. Οποιοσδήποτε κάνει μια επισκόπηση των γεγονότων εκείνων των ημερών δεν μπορεί παρά να συγκινηθεί βαθιά από την πατρική φροντίδα με την οποία ο Σόγκι Εφέντι διασφάλισε την επίτευξη αυτών των μεγαλόπρεπων αποτελεσμάτων, όπως φάνηκε στην επίπονη ονομαστική απαρίθμηση, στο τελευταίο γενικό μήνυμα που έγραψε για τη Σταυροφορία, τον Απρίλιο του 1957, του κάθε ένα από τα εξήντα τρία περιφερειακά διδασκαλικά συνέδρια και ινστιτούτα που οργανώθηκαν εκείνο το χρόνο σε όλο τον Μπαχάι κόσμο.

Μια τέτοια επισκόπηση θα ήταν ελλιπής χωρίς την κατανόηση των παράλληλων εξελίξεων της Διαχειριστικής Τάξης στο διεθνές επίπεδο που ανέλαβε ο Φύλακας στη διάρκεια αυτών των χρόνων. Αυτά τα βήματα αποδείχτηκαν κρίσιμα όχι μόνο για τη νίκη της Σταυροφορίας αλλά και για τη σταθεροποίηση και προστασία του μέλλοντος της Υπόθεσης. Μαζί με την αρμοδιότητα για τη λήψη αποφάσεων που περιέρχεται στους αιρετούς θεσμούς της Πίστης, μια παράλληλη λειτουργία της Διαχειριστικής Τάξης είναι να ασκεί μια πνευματική, ηθική και διανοητική επίδραση τόσο σε αυτούς τους θεσμούς όσο και στη ζωή των μελών της κοινότητας. Αυτή η ευθύνη που συνέλαβε ο Ίδιος ο Μπαχαλλά, της «διάχυσης των Θείων Ευωδίων, της εξύψωσης των ψυχών των

ανθρώπων, της προώθησης της μάθησης, της βελτίωσης του χαρακτήρα όλων των ανθρώπων...» εναποτίθεται από τη Θέληση και Διαθήκη του Κυρίου ειδικά στα Χέρια της Υπόθεσης του Θεού.¹⁰⁰

Στη διάρκεια της θητείας τόσο του Μπαχαλλά όσο και του Αμπντολ-Μπαχά, οι πιστοί εκείνοι στους οποίους είχε δοθεί αυτή η υψηλή θέση είχαν παίξει κρίσιμο ρόλο στην προώθηση του διδασκαλικού έργου στην Ανατολή. Καθώς η σύλληψη της δεκαετούς Σταυροφορίας σχηματιζόταν στο μυαλό του, ο Σόγκι Εφέντι προέβη στο να ενεργοποιήσει την πνευματική υποστήριξη που μπορούσε να δώσει αυτός ο θεσμός στην επίτευξη των στόχων του Σχεδίου. Σε ένα τηλεγράφημα της 24 Δεκεμβρίου του 1951, ανακοίνωσε το διορισμό της πρώτης ομάδας των δώδεκα Χεριών της Υπόθεσης του Θεού, που κατανέμονταν εξίσου στους Αγίους Τόπους, στην Ασία, στην Αμερική και στην Ευρώπη. Αυτοί οι διακεκριμένοι υπηρέτες της Υπόθεσης καλούνταν να εστιάσουν την προσοχή τους άμεσα στην πρόκληση να κινητοποιήσουν τις ενέργειες των φίλων και να παρέχουν στα εκλεγμένα σώματα ενθάρρυνση και συμβουλές. Σύντομα μετά από αυτό ο αριθμός των Χεριών της Υπόθεσης ανήλθε από τους δώδεκα στους δεκαεννέα.

Οι διαθέσιμοι πόροι για την εκτέλεση αυτής της ευθύνης αυξήθηκαν σημαντικά με την απόφαση του Φύλακα, τον Οκτώβριο του 1952, να ζητήσει από τα Χέρια της Υπόθεσης να δημιουργήσουν πέντε επικουρικά σώματα, ένα για κάθε ήπειρο: εκείνα στην Αμερική, Ευρώπη και Αφρική απαρτίζονταν από εννέα μέλη, ενώ εκείνα στην Ασία και Αυστραλασία από επτά και δύο αντίστοιχα. Ακολούθως, δημιουργήθηκαν ξεχωριστά επικουρικά σώματα για να βοηθήσουν στην προστασία της Πίστης, η άλλη από τις δύο κύριες λειτουργίες των Χεριών της Υπόθεσης.

Ένα μήνυμα της 3ης Ιουνίου του 1957 εξυμνούσε την ενέργεια της Ισραηλινής κυβέρνησης να εκτελέσει την τελική απόφαση του εφετείου της χώρας σύμφωνα με την οποία γινόταν έξωση στην επιζήσασα ομάδα των παραβατών της Συνθήκης από το Χαράμ-ε-Ακντάς που περιέβαλε το εστιακό Κέντρο του Μπαχάι κόσμου στο Μπαχτζί.¹⁰¹ Μόνο μία μέρα αργότερα, ωστόσο, ένα τηλεγράφημα προειδοποιούσε δυσοίωνα για την επείγουσα ανάγκη να δράσουν από κοινού οι ανώτεροι θεσμοί της Πίστης για να την προστατέψουν από νέους κινδύνους τους οποίους ο Φύλακας αντιλαμβανόταν ότι συγκεντρώνονταν στον ορίζοντα. Αυτό ακολουθήθηκε τον Οκτώβριο από ένα μήνυμα που ανακοίνωνε ότι ο αριθμός των Χεριών της Υπόθεσης του Θεού είχε ανέλθει από τους δεκαεννέα στους είκοσι επτά χαρακτηρίζοντας αυτούς τους ανώτερους αξιωματούχους ως «Κύριους Διαχειριστές της εμβρυακής Παγκόσμιας Κοινοπολιτείας του Μπαχαλλά» και αναθέτοντάς τους την ευθύνη να συζητούν με τα Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια επειγόντως απαραίτητα μέτρα για την προστασία της Πίστης.

Λιγότερο από ένα μήνα αργότερα, ο Μπαχάι κόσμος συγκλονίστηκε από την είδηση του θανάτου του Σόγκι Εφέντι, στις 4 Νοεμβρίου του 1957, από επιπλοκές που ακολούθησαν την ασιατική γρίπη από την οποία προσβλήθηκε στη διάρκεια μιας

επίσκεψής του στο Λονδίνο. Το Κέντρο της Υπόθεσης που για τριάντα έξη χρόνια είχε καθημερινά καθοδηγήσει την εξέλιξή της, του οποίου το όραμα περιέκλειε τόσο τη ροή των γεγονότων όσο και τις ενέργειες που έπρεπε να κάνει η Μπαχάι κοινότητα και του οποίου τα μηνύματα ενθάρρυνσης υπήρξαν η πνευματική γραμμή της ζωής για αμέτρητους Μπαχάι σε όλο τον πλανήτη, είχε ξαφνικά χαθεί, αφήνοντας τη μεγάλη Σταυροφορία μισοτελειωμένη και το μέλλον της Διαχειριστικής Τάξης σε κρίση.

* * *

Το θλιβερό και συνταρακτικό αίσθημα ερήμωσης που δημιουργήθηκε από την απώλεια του Φύλακα προσδίδει όλο και μεγαλύτερη σπουδαιότητα στο θρίαμβο του Σχεδίου που είχε συλλάβει και εμπνευστεί. Την 21η Απριλίου 1963, τα ψηφοδέλτια αντιπροσώπων από πενήντα έξη Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια, συμπεριλαμβανομένου και των σαράντα τεσσάρων νέων σωμάτων που κλήθηκαν και επιτυχώς σχηματίστηκαν στη διάρκεια της Δεκαετούς Σταυροφορίας, δημιούργησαν τον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης, το διοικητικό σώμα της Υπόθεσης που συνέλαβε ο Μπαχαλλά και διαβεβαίωσε σαφώς ότι θα λαμβάνει Θεία καθοδήγηση στην άσκηση των λειτουργιών του:

Επιβάλλεται στους Θεματοφύλακες του Οίκου Δικαιοσύνης να συζητούν μαζί σχετικά με εκείνα τα θέματα που δεν έχουν φαινομενικά αποκαλυφτεί στο Βιβλίο και να επιβάλλουν εκείνο που τους είναι ευάρεστο. Ο Θεός αληθινά θα τους εμπνεύσει με οτιδήποτε Εκείνος επιθυμεί και Αυτός, αληθινά, είναι ο Χορηγός, ο Πάνσοφος.¹⁰²

Φάνηκε ιδιαίτερα αρμόζον η εκλογή -που έγινε από τη συνάθροιση αντιπροσώπων και όσων είχαν ψηφίσει ταχυδρομικώς- να γίνει στο σπίτι του Διδάσκालου, του Οποίου η Θέληση και Διαθήκη είχε περιγράψει σχεδόν εξήντα χρόνια νωρίτερα το σκοπό και το εύρος της εξουσίας που απονεμόταν από τα λόγια του Μπαχαλλά:

Προς το Ιερό Βιβλίο πρέπει να στραφούν όλοι και όλα όσα δεν έχουν ρητώς καταγραφεί εκεί πρέπει να παραπεμφθούν στον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης. Ότι αυτό το σώμα, είτε ομόφωνα είτε με πλειοψηφία αποφασίσει, αυτό είναι πραγματικά η Αλήθεια και ο Σκοπός του Ίδιου του Θεού. Όποιος παρεκκλίνει από αυτό είναι από εκείνος που αγαπάει τη διχόνοια, που έχει δείξει μοχθηρία και έχει στραφεί μακριά από τον Κύριο της Συνθήκης.¹⁰³

Ένα σημαντικό προκαταρκτικό βήμα για την εκλογή είχε παρθεί από τον Σόγκι Εφέντι το 1951, όταν όρισε τα μέλη του Διεθνούς Συμβουλίου για να τον βοηθήσουν στο έργο του. Το 1961, όπως είχε εξηγήσει ότι συνέβη, πάρθηκε το δεύτερο βήμα της διαδικασίας όταν αυτός ο θεσμός εξελίχθηκε σε ενιαμελές Συμβούλιο, εκλεγμένο από τα μέλη των Εθνικών Πνευματικών Συμβουλίων. Συνεπώς, όταν η Δεκαετής Σταυροφορία έφτασε στο νικηφόρο

τέλος της το 1963, ο Μπαχάι κόσμος είχε αποκτήσει σημαντική εμπειρία στο γεμάτο πρόκληση έργο που καλείτο τότε να εκτελέσει.

Οι ιστορικοί ανεπιφύλακτα θα αποδώσουν εύσημα στην κινητοποίηση της προσπάθειας που έκανε αυτή τη στιγμή δυνατή, στα Χέρια της Υπόθεσης, τα οποία παρείχαν το συντονισμό που στερούταν ο Μπαχάι κόσμος εξαιτίας της απώλειας της ηγεσίας του Φύλακα. Οργάνωντας ακούραστα τη γη για την προώθηση του Σχεδίου του Σόγκι Εφέντι, συνερχόμενοι σε ετήσιες συσκέψεις για να προσφέρουν ενθάρρυνση και ενημέρωση, εμπνέοντας τις προσπάθειες των νεοδημιουργηθέντων αντιπροσώπων τους και αντικρούοντας τις προσπάθειες μιας νέας ομάδας παραβατών της Συνθήκης να υπονομεύσουν την ενότητα της Πίστης, αυτή η μικρή συντροφιά πονεμένων αντρών και γυναικών κατάφερε να εξασφαλίσει την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Σταυροφορίας στον απαιτούμενο χρόνο και να θέσει τα απαραίτητα θεμέλια για την οικοδόμηση της κορυφαίας μονάδας της Διαχειριστικής Τάξης. Το γεγονός ότι ζήτησαν τα δικά τους μέλη να απαλλαγούν από την εκλογή στον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης, έτσι ώστε να εκτελέσουν τις υπηρεσίες που τους είχε αναθέσει ο Φύλακας, τα Χέρια προίκισαν επίσης τον Μπαχάι κόσμο, σαν μια δεύτερη σημαντική κληρονομιά, με μια πνευματική διάκριση άνευ προηγουμένου στην ανθρώπινη ιστορία. Ποτέ πριν δεν συνέβη άτομα στα χέρια των οποίων είχε περιέλθει η υπέρτατη εξουσία σε μια μεγάλη θρησκεία και τα οποία απολάμβαναν ένα επίπεδο υπόληψης ασύγκριτου από άλλους στην κοινότητά τους, να ζητήσουν να μην συμμετάσχουν στην άσκηση της υπέρτατης εξουσίας, θέτοντας τον εαυτό τους εντελώς στην υπηρεσία του Σώματος του εκλεγμένου από την κοινότητα των υπόλοιπων πιστών για αυτό το ρόλο.¹⁰⁴

VII

Όσο μεγάλη κι αν είναι η απόσταση μεταξύ του θεσμού του Φύλακα και της μοναδικής θέσης του Κέντρου της Συνθήκης, ο ρόλος που έπαιξε ο Σόγκι Εφέντι μετά το θάνατο του Διδασκάλου είναι μοναδικός στην ιστορία της Υπόθεσης. Θα συνεχίσει να κατέχει αυτή την κεντρική θέση στη ζωή της Πίστης σε όλους τους ερχόμενους αιώνες. Από κάποιες σημαντικές απόψεις μπορεί να ειπωθεί ότι ο Σόγκι Εφέντι επέκτεινε κατά επιπλέον τριάντα έξη κρίσιμα χρόνια την επίδραση του καθοδηγητικού χεριού του Διδάσκαλου στην οικοδόμηση της Διαχειριστικής Τάξης και στην εξάπλωση και σταθεροποίηση της Πίστης του Μπαχαολλά. Αρκεί κανείς να κάνει την έντρομη προσπάθεια να φανταστεί τη μοίρα της νηπιακής Υπόθεσης του Θεού αν δεν κρατιόταν γερά, την περίοδο που ήταν εντελώς ευάλωτη, στα χέρια εκείνου που είχε προετοιμαστεί για αυτό το σκοπό από τον Αμπντολ-Μπαχά και ο οποίος δέχτηκε να υπηρετήσει -με την πλήρη σημασία της λέξης- ως Φύλακάς της.

Παρόλο που τόνιζε στο σώμα των υπόλοιπων πιστών ότι οι δίδυμοι Διάδοχοι του Διδάσκαλου ήταν «αδιαχώριστοι» και «συμπληρωματικοί» στις λειτουργίες που είχε ο καθένας οριστεί να εκτελέσει, είναι σαφές ότι ο Σόγκι Εφέντι νωρίς αποδέχτηκε τις

συνέπειες του γεγονότος ότι ο Παγκόσμιος Οίκος Δικαιοσύνης δεν θα μπορούσε να υπάρξει προτού μια μακρόχρονη διαδικασία διαχειριστικής ανάπτυξης δημιουργήσει τη βοηθητική δομή των Εθνικών και Τοπικών Πνευματικών Συμβουλίων που απαιτούσε. Ήταν εντελώς ειλικρινής με την Μπαχάι κοινότητα σχετικά με τις συνέπειες του γεγονότος ότι είχε κληθεί να ασκήσει την υπέρτατη ευθύνη του μόνος. Σύμφωνα με τα δικά του λόγια:

Αν διαχωριζόταν από τον εξίσου ουσιώδη θεσμό του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης αυτό το ίδιο το Σύστημα της Διαθήκης του Αμπντολ-Μπαχά θα παρέλυε στη δράση του και θα ήταν ανίσχυρο να συμπληρώσει τα κενά που ο Ιδρυτής του Κετάμπ-ε-Ακντάς έχει σκόπιμα αφήσει στο σώμα των νομοθετικών και διαχειριστικών Του διατάξεων.¹⁰⁵

Έχοντας επίγνωση αυτής της αλήθειας, ο Σόγκι Εφέντι πορεύτηκε με προσεκτικό σεβασμό προς τους περιορισμούς που του είχαν τεθεί από τις συνθήκες, μια αφοσίωση για την οποία θα περηφανεύονται οι οπαδοί του Μπαχαολλά σε όλες τις εποχές που θα έρθουν. Το ιστορικό των τριάντα έξι χρόνων υπηρεσίας του στην Πίστη -ένα ιστορικό που όπως εκείνο του παππού του είναι ανοιχτό για επισκόπηση και αξιολόγηση από τις μέλλουσες γενιές- δεν περιέχει, όπως ο ίδιος διαβεβαίωσε την Μπαχάι κοινότητα, καμιά ενέργεια από την πλευρά του που να «παραβιάζει την ιερή και προκαθορισμένη σφαίρα αρμοδιοτήτων» του Παγκοσμίου Οίκου Δικαιοσύνης. Δεν είναι μόνο ότι ο Σόγκι Εφέντι απείχε από το να νομοθετήσει. Κατάφερε να εκπληρώσει την αποστολή του εισάγοντας μόνο προσωρινές διατάξεις, αφήνοντας τις αποφάσεις σε τέτοια ζητήματα εντελώς στον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης.

Πουθενά δεν είναι αυτή η εγκράτεια πιο εντυπωσιακή από όσο στο κεντρικό θέμα του διαδόχου στο θεσμό του Φύλακα. Ο Σόγκι Εφέντι δεν είχε δικούς του κληρονόμους και τα άλλα κλαδιά της Άγιας Οικογένειας είχαν παραβιάσει τη Συνθήκη. Οι Μπαχάι Γραφές δεν περιέχουν καμιά καθοδήγηση για μια τέτοια περίπτωση αλλά η Θέληση και Διαθήκη του Διδάσκαλου είναι σαφής ως προς το πώς πρέπει να διευθετούνται τα ζητήματα που δεν είναι ξεκάθαρα:

Επιβάλλεται σε αυτά τα μέλη (του Παγκοσμίου Οίκου Δικαιοσύνης) να συγκεντρωθούν σε ένα ορισμένο μέρος και να συζητήσουν για όλα τα προβλήματα που έχουν προκαλέσει διαφορές, για ερωτήματα που είναι ασαφή και ζητήματα που δεν έχουν ρητώς καταγραφεί στο Βιβλίο. Οτιδήποτε αυτοί αποφασίσουν έχει την ίδια ισχύ με το ίδιο το Κείμενο.¹⁰⁶

Σύμφωνα με αυτή την οδηγία από την Πένα του Κέντρου της Συνθήκης, ο Σόγκι Εφέντι παρέμεινε σιωπηλός αφήνοντας το θέμα του διαδόχου ή διαδόχων στα χέρια του Σώματος και μόνο που είχε την αρμοδιότητα να αποφανθεί για το ζήτημα. Πέντε μήνες μετά τη

σύστασή του ο Παγκόσμιος Οίκος Δικαιοσύνης διευκρίνισε το θέμα σε ένα μήνυμα ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1963 προς όλα τα Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια:

Μετά από προσευχές και προσεχτική μελέτη των Άγιων Κειμένων ... και μετά από επί μακρόν εξέταση ... ο Παγκόσμιος Οίκος Δικαιοσύνης διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει καμιά περίπτωση να ορίσει ή να νομοθετήσει έτσι ώστε να είναι δυνατός ο ορισμός ενός δεύτερου Φύλακα που να διαδεχτεί τον Σόγκι Εφέντι.¹⁰⁷

Για το ξεκίνημα μιας αποστολής για την οποία η ιστορία δεν του παρείχε κανένα προηγούμενο, ο Σόγκι Εφέντι δεν μπορούσε να κοιτάξει πουθενά αλλού παρά στις Γραφές των Ιδρυτών της Πίστης και στο παράδειγμα του Διδάσκαλου για την καθοδήγηση που απαιτούσε το έργο του. Κανένα σώμα συμβούλων δεν μπορούσε να τον βοηθήσει να προσδιορίσει το νόημα των Κειμένων που είχε κληθεί να ερμηνεύσει για μια Μπαχάι κοινότητα που είχε θέσει όλη της την εμπιστοσύνη πάνω του. Παρόλο που διάβαζε ευρέως τα δημοσιευμένα έργα ιστορικών, οικονομολόγων και πολιτικών στοχαστών, μια τέτοια έρευνα δεν μπορούσε να κάνει τίποτε παραπάνω από μια πρώτη ύλη που το εμπνευσμένο όραμά του για την Υπόθεση έπρεπε να οργανώσει. Η σιγουριά και το θάρρος που χρειαζόνταν για να κινητοποιήσει μια ετερογενή κοινότητα πιστών να αναλάβουν έργα που, με αντικειμενικά κριτήρια, ξεπερνούσαν κατά πολύ τις δυνατότητές τους, μπορούσαν να βρεθούν μόνο στις πνευματικές πηγές της δικής του καρδιάς. Κανένας αμερόληπτος παρατηρητής του εικοστού αιώνα, όσο δύσπιστος κι αν είναι σχετικά με τις αξιώσεις μιας θρησκείας, δεν μπορεί να μην αναγνωρίσει ότι η ακεραιότητα με την οποία ένας νέος άντρας στα είκοσί του αποδέχτηκε μια τόσο τρομερή ευθύνη -και το μέγεθος της νίκης που κέρδισε- αποτελούν αποδείξεις μιας τεράστιας πνευματικής δύναμης ενυπάρχουσας στην Υπόθεση που υπερασπιζόταν.

Η αποδοχή όλων αυτών είναι η αναγνώριση ότι οι δυνατότητες με τις οποίες η Συνθήκη είχε προικίσει το θεσμό του Φύλακα δεν ήταν μια μορφή μαγείας. Η επιτυχής άσκησή τους συνεπαγόταν, όπως έχει συγκινητικά περιγράψει η Ρουχίε Χανόμ, μια ατέλειωτη διαδικασία δοκιμασίας, αξιολόγησης και εξευγενισμού. Πλημμυρίζει κανείς από δέος παρατηρώντας την ακρίβεια με την οποία ο Σόγκι Εφέντι ανέλυε πολιτικές και κοινωνικές διαδικασίες στα πρώτα στάδια της ανάπτυξής τους, και τη μαεστρία με την οποία ο νους του περιέκλειε ένα καλειδοσκόπιο γεγονότων, τόσο σύγχρονων όσο και ιστορικών, συσχετίζοντας τις συνέπειές τους με την αποκάλυψη της Βούλησης της Πρόνοιας. Το ότι αυτό το διανοητικό έργο εκτελέστηκε σε ένα επίπεδο πολύ ανώτερο από εκείνο που συνήθως λειτουργεί ο ανθρώπινος νους δεν καθιστά την προσπάθεια λιγότερο πραγματική και αγχωτική. Μάλλον, λαμβάνοντας υπόψη την ενόραση σχετικά με την ανθρώπινη φύση και την ανθρώπινη συμπεριφορά που ήταν αναπόσπαστα στοιχεία του θεσμού που αντιπροσώπευε ο Σόγκι Εφέντι, συνέβη το αντίθετο.¹⁰⁸

Αφού έχουν περάσει πάνω από σαράντα χρόνια από το θάνατο του Σόγκι Εφέντι, η μακροπρόθεσμη σπουδαιότητα του έργου του στην εξέλιξη της Διαχειριστικής Τάξης έχει

αρχίσει να διαφαίνεται με λαμπρή σαφήνεια. Αν ήταν διαφορετικές οι συνθήκες, η Θέληση και Διαθήκη του Αμπντολ-Μπαχά είχαν προβλέψει την πιθανότητα να ακολουθήσουν ένας ή περισσότεροι διάδοχοι στο θεσμό που ενσάρκωνε ο Σόγκι Εφέντι. Προφανώς δεν μπορούμε να διεισδύσουμε στο μυαλό του Θεού. Αυτό που είναι σαφές και αναμφισβήτητο, ωστόσο, είναι ότι μέσω της ερμηνευτικής του αρμοδιότητας η δομή της Διαχειριστικής Τάξης καθώς και η πορεία που θα ακολουθήσει η μελλοντική της ανάπτυξη, έχουν μόνιμα καθοριστεί από τον Σόγκι Εφέντι ο οποίος εκπλήρωσε -από κάθε άποψη και στο ανώτατο βαθμό που μπορεί κανείς να φανταστεί- την αποστολή που του ανατέθηκε από τον Διδάσκαλο. Εξίσου σαφές και αναμφισβήτητο είναι το γεγονός ότι τόσο η δομή όσο και η πορεία αντιπροσωπεύουν τη Βούληση του Θεού.

VIII

Όπως είχε προφητικά προειδοποιήσει ο Σόγκι Εφέντι, δυνάμεις που υπονόμευαν κληρονομημένα συστήματα και πεποιθήσεις κάθε είδους, συνέχιζαν να προχωρούν παράλληλα με τις ενοποιητικές διαδικασίες που λειτουργούσαν στον κόσμο. Δεν μας εκπλήσσει, επομένως, το ότι η ευφορία που προέκυψε από την αποκατάσταση της ειρήνης τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ανατολή φάνηκε ότι είχε τη πιο σύντομη διάρκεια. Δεν είχαν καλά καλά τερματιστεί οι εχθροπραξίες όταν οι ιδεολογικές διαιρέσεις μεταξύ του Μαρξισμού και της φιλελεύθερης δημοκρατίας ξέσπασαν σε απόπειρες για την εξασφάλιση της κυριαρχίας ανάμεσα στις αντίστοιχες ομάδες εθνών που ενέπνεαν. Το φαινόμενο του «Ψυχρού Πολέμου», στο οποίο ο αγώνας για την υπεροχή σταμάτησε σχεδόν χωρίς στρατιωτική διαμάχη, ξεπρόβαλε σαν το πολιτικό παράδειγμα των επόμενων δεκαετιών.

Η απειλή που παρουσιάστηκε από μια νέα κρίση στη διεθνή τάξη οξύνθηκε από προόδους στην πυρηνική τεχνολογία και την επιτυχία και των δύο ομάδων εθνών στον εφοδιασμό τους με μια όλο και μεγαλύτερη σειρά όπλων μαζικής καταστροφής. Οι τρομακτικές εικόνες στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι είχαν αφυπνίσει την ανθρωπότητα για τη φρικτή πιθανότητα μια σειρά από σχετικά μικρότερα ατυχήματα, τόσο ανυπολόγιστα όσο η διαδικασία που τέθηκε σε κίνηση από το περιστατικό του 1914 στο Σαράγιεβο, να οδηγήσουν αυτή τη φορά στον αφανισμό ενός σημαντικού μέρους του παγκόσμιου πληθυσμού και να αφήσουν μεγάλες περιοχές της υφελίου ακατοίκητες. Για τους Μπαχάι, αυτή η προοπτική μπορούσε να φέρει ζωντανά στο νου τη σοβαρή προειδοποίηση που αναφέρθηκε από τον Μπαχαολλά δεκαετίες νωρίτερα: Υπάρχουν παράξενα και εκπληκτικά πράγματα μέσα στη γη αλλά είναι κρυμμένα από το νου και την αντίληψη των ανθρώπων. Αυτά τα πράγματα είναι ικανά να αλλάξουν ολόκληρη την ατμόσφαιρα της γης και η μόλυνσή τους θα μπορούσε να αποβεί θανατηφόρα.»¹⁰⁹

Κατά πολύ η μεγαλύτερη τραγωδία που προέκυψε από αυτό τον τελευταίο αγώνα για παγκόσμια κυριαρχία ήταν ο μαρασμός που προκάλεσε στις ελπίδες πρώην υποτελών λαών οι οποίοι είχαν καλωσορίσει την ευκαιρία που πίστευαν ότι τους είχε δοθεί για να

χτίσουν μια νέα ζωή δικής τους επινόησης. Η επίμονη αποφασιστικότητα μερικών από τις επιζήσαντες αποικιακές δυνάμεις να καταπνίξουν αυτές τις ελπίδες, ενώ ήταν καταδικασμένη να αποτύχει στα μάτια οποιουδήποτε αντικειμενικού παρατηρητή, δεν άφησε άλλη διέξοδο, σε πολλές χώρες, στην παρόρμηση για απελευθέρωση, εκτός από το να προσλάβει το χαρακτήρα επαναστατικού αγώνα. Ήδη το 1960, τέτοια κινήματα, τα οποία ήταν ήδη ένα χαρακτηριστικό της πολιτικής σκηνής στη διάρκεια των πρώτων δεκαετιών του αιώνα, άρχιζαν να αντιπροσωπεύουν την πρωταρχική μορφή αυτόχθονης πολιτικής δραστηριότητας στα πιο πολλά υποτελή έθνη.

Αφού η κινητήρια δύναμη της ίδιας της αποικιοκρατίας ήταν η οικονομική εκμετάλλευση, ήταν ίσως αναπόφευκτο που τα περισσότερα απελευθερωτικά κινήματα προσέλαβαν ένα ευρέως σοσιαλιστικό, ιδεολογικό χαρακτήρα. Για τη Σοβιετική Ένωση, η κατάσταση φάνηκε ότι πρόσφερε μια ευκαιρία να προκαλέσει μια αλλαγή στην υπάρχουσα συμμαχία των εθνών με την απόκτηση μιας μεγαλύτερης επιρροής πάνω σε αυτό που τώρα πια είχε αρχίσει να λέγεται ο «Τρίτος Κόσμος». Η αντίδραση της Δύσης -οπουδήποτε η αναπτυξιακή βοήθεια αποτύγχανε να διατηρήσει την αφοσίωση των πληθυσμών που την δέχονταν- ήταν να καταφύγει στην ενθάρρυνση και στον εξοπλισμό μιας ευρείας ποικιλίας αυταρχικών καθεστώτων.

Καθώς οι εξωτερικές δυνάμεις χειραγωγούσαν νέες κυβερνήσεις, η προσοχή στρεφόταν όλο και πιο πολύ από μια αντικειμενική εξέταση των αναπτυξιακών αναγκών σε ιδεολογικούς και πολιτικούς αγώνες που είχαν μικρή ή καμία σχέση με την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα. Τα αποτελέσματα ήταν ομοιόμορφα ολέθρια. Οικονομική χρεοκοπία, κατάφωρες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κατάρρευση αστικής διοίκησης, και αύξηση καιροσκοπικών ελίτ που είδαν στη δυστυχία των χωρών τους μόνο ευκαιρίες για να πλουτύνουν οι ίδιοι -τέτοια ήταν η σπαραξικάρδια μοίρα που κατέπνιξε τη μία μετά την άλλη τα νέα έθνη τα οποία, μόλις λίγα χρόνια πρωτότερα, είχαν αρχίσει τη ζωή γεμάτη υποσχέσεις.

Εκείνο που ενέπνευσε αυτές τις πολιτικές και οικονομικές κρίσεις ήταν η αμείλικτη αύξηση και σταθεροποίηση μιας ασθένειας της ανθρώπινης ψυχής απεριόριστα πιο καταστροφικής από οποιοσδήποτε άλλες συγκεκριμένες εκδηλώσεις της. Ο θρίαμβός της σηματοδότησε ένα νέο και δυσοίωνο στάδιο στη διαδικασία της κοινωνικής και πνευματικής αποσύνθεσης που είχε προσδιορίσει ο Σόγκι Εφέντι. Δημιουργημένη από την ευρωπαϊκή σκέψη του δεκάτου ενάτου αιώνα, αφού απέκτησε τεράστια επιρροή μέσω των επιτευγμάτων της αμερικάνικης καπιταλιστικής κουλτούρας, και αφού προικίστηκε από το μαρξισμό με την ψευδή αξιοπιστία την ιδιόμορφη για εκείνο το σύστημα, ο υλισμός αναδύθηκε ακμαίος στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα σαν ένα είδος παγκόσμιας θρησκείας που αξίωνε απόλυτη εξουσία πάνω στην προσωπική και κοινωνική ζωή της ανθρωπότητας. Το πιστεύω της ήταν η ίδια η απλότητα. Η πραγματικότητα -συμπεριλαμβανομένης της ανθρώπινης πραγματικότητας και της διαδικασίας με την οποία εξελίσσεται- είναι ουσιαστικά υλική από τη φύση της. Ο στόχος της ανθρωπίνης

ζωής είναι, ή οφείλει να είναι, η ικανοποίηση υλικών αναγκών και επιθυμιών. Η κοινωνία υπάρχει για να διευκολύνει αυτή την αναζήτηση, και αυτό που θα πρέπει να απασχολεί συλλογικά την ανθρωπότητα είναι ο συνεχής εξευγενισμός του συστήματος με σκοπό να το κάνει πιο αποτελεσματικό στην εκτέλεση του έργου που της έχει ανατεθεί.

Με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, εξαφανίστηκε οποιαδήποτε παρόρμηση για να επινοηθεί και να προωθηθεί κάποιο επίσημο υλιστικό σύστημα. Ούτε θα είχε υπηρετηθεί οποιοσδήποτε χρήσιμος σκοπός από τέτοιες προσπάθειες, καθώς ο υλισμός δεν αντιμετώπιζε σύντομα καμιά σημαντική πρόκληση στα περισσότερα μέρη του κόσμου. Η θρησκεία, εκεί όπου δεν οδηγείτο απλώς πίσω στο φανατισμό και στην απερίσκεπτη απόρριψη της προόδου, κατάντησε σταδιακά σε ένα είδος προσωπικής προτεραιότητας, μια προτίμηση, μια επιδίωξη προορισμένη να ικανοποιήσει πνευματικές και αισθηματικές ανάγκες και επιθυμίες του ατόμου. Το αίσθημα της ιστορικής αποστολής που είχε προσδιορίσει τις μεγαλύτερες θρησκείες έμαθε να ευχαριστείται από το να παρέχει θρησκευτική υποστήριξη σε εκστρατείες κοινωνικής αλλαγής που γίνονταν από κοσμικά κινήματα. Ο ακαδημαϊκός κόσμος, που κάποτε ήταν η σκηνή μεγάλων εκμεταλλεύσεων του νου και του πνεύματος, απέκτησε το ρόλο ενός είδους σχολαστικής βιομηχανίας που ενασχολούταν με τη φροντίδα του μηχανισμού διατριβών, συμποσίων, πιστώσεων και βοηθημάτων για εκδόσεις.

Είτε σαν κοσμοθεωρία, είτε σαν μια απλή ορμή, το αποτέλεσμα του υλισμού είναι να αφαιρέσει από το κίνητρο συμπεριφοράς του ανθρώπου -ακόμη και από το ενδιαφέρον του- τις πνευματικές παρορμήσεις που διακρίνουν τη λογική ψυχή. «Διότι η αγάπη για το εγώ,» έχει πει ο Αμπντολ-Μπαχά, «είναι ζυμωμένη στον ίδιο τον πηλό του ανθρώπου, και δεν είναι δυνατόν, χωρίς καμιά ελπίδα ουσιαστικής επιβράβευσης, να παραμελήσει το δικό του παρόν υλικό καλό.»¹¹⁰ Όταν λείπει η πεποίθηση για την πνευματική φύση της πραγματικότητας και την πληρότητα που μόνο αυτή προσφέρει, δεν εκπλήσσει όταν βρίσκει κανείς στην καρδιά της σύγχρονης κρίσης του πολιτισμού μια λατρεία του ατομισμού που δεν επιτρέπει όλο και περισσότερο κανέναν περιορισμό και που εξυψώνει την απόκτηση και την προσωπική πρόοδο στη στάθμη των μεγαλύτερων πολιτιστικών αξιών. Ο ατομισμός της κοινωνίας που προκύπτει έχει σηματοδοτήσει ένα νέο στάδιο στη διαδικασία της αποσύνθεσης για την οποία οι γραφές του Σόγκι Εφέντι μιλούν τόσο επιτακτικά.

Η πρόθυμη αποδοχή της ρήξης των νημάτων, το ένα μετά το άλλο, του ηθικού ιστού που καθοδηγεί και θέτει υπό έλεγχο την ατομική ζωή σε οποιοδήποτε κοινωνικό σύστημα, είναι μια αυτοκαταστροφική προσέγγιση της πραγματικότητας. Αν οι ηγέτες του πνεύματος ήταν ειλικρινείς στην αξιολόγησή τους των αποδείξεων που είναι άμεσα διαθέσιμες, θα έβρισκε κανείς τη ριζική αιτία των φαινομενικά άσχετων προβλημάτων όπως είναι η μόλυνση του περιβάλλοντος, η οικονομική παράλυση, η εθνική βία, η ευρεία δημόσια απάθεια, η μαζική αύξηση του εγκλήματος, και επιδημίες που ρημάζουν ολόκληρους πληθυσμούς. Αναμφίβολα όσο σημαντική κι αν είναι η εφαρμογή νομικής,

κοινωνιολογικής ή τεχνολογικής εμπειρογνωμοσύνης σε τέτοια ζητήματα, θα ήταν εξωπραγματικό να φανταστούμε ότι προσπάθειες αυτού του είδους θα επιφέρουν οποιαδήποτε σημαντική λύτρωση χωρίς μια θεμελιώδη αλλαγή της ηθικής συνείδησης και συμπεριφοράς.

* * *

Εκείνο που πέτυχε ο Μπαχάι κόσμος στη διάρκεια εκείνων των ίδιων χρόνων αποκτά μια επιπρόσθετη λαμπρότητα σε αντίθεση με το βάθος αυτού του σκοτεινού ορίζοντα. Είναι αδύνατο να υπερτονίσουμε τη σπουδαιότητα του επιτεύγματος που δημιούργησε τον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης. Για περίπου έξη χιλιάδες χρόνια η ανθρωπότητα πειραματίστηκε με μια σχεδόν απεριόριστη ποικιλία μεθόδων συλλογικής λήψης αποφάσεων. Από την πλεονεκτική σκοπιά του εικοστού αιώνα, η πολιτική ιστορία του κόσμου παρουσιάζει ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο σκηνικό στο οποίο δεν υπήρχε καμιά δυνατότητα που να έμεινε ανεκμετάλλευτη από την ανθρώπινη ευφυΐα. Συστήματα βασισμένα σε αρχές τόσο διαφορετικά όσο η θεοκρατία, η μοναρχία, η αριστοκρατία, η ολιγαρχία, η δημοκρατία και η σχεδόν αναρχία έχουν πολλαπλασιαστεί ελεύθερα, μαζί με ατέλειωτες καινοτομίες που επιδίωξαν να συνδυάσουν ποικίλα επιθυμητά χαρακτηριστικά αυτών των δυνατοτήτων. Παρόλο που οι πιο πολλές επιλογές επιδόθηκαν σε καταχρήσεις του ενός ή του άλλου είδους, η μεγάλη πλειονότητα έχει αναμφίβολα συμβάλει σε ποικίλους βαθμούς στην εκπλήρωση ελπίδων εκείνων των οποίων τα συμφέροντα σκόπιμα υπηρετούσαν.

Στη διάρκεια αυτής της μακρόχρονης εξελικτικής διαδικασίας, καθώς όλο και μεγαλύτεροι και ποικίλοι πληθυσμοί έρχονταν υπό τον έλεγχο του ενός ή του άλλου συστήματος διακυβέρνησης, ο πειρασμός της παγκόσμιας αυτοκρατορίας επανειλημμένα κατέλαβε τη φαντασία των Καισάρων και Ναπολεόντων που κατεύθυναν αυτή την επέκταση. Η προκύπτουσα σειρά ολέθριων αποτυχιών που έχουν προσδώσει στην ιστορία την ικανότητά της τόσο να γοητεύει όσο και να προκαλεί φρίκη, φαίνεται ότι παρείχαν πειστικές αποδείξεις ότι η πραγματοποίηση της φιλοδοξίας βρίσκεται πέρα από την προσέγγιση οποιουδήποτε ανθρώπινου παράγοντα, άσχετα με το πόσο μεγάλοι είναι οι πόροι που της είναι διαθέσιμοι ή πόσο σταθερή η εμπιστοσύνη της στην ευφυΐα της ιδιαίτερης κουλτούρας της.

Κι όμως η ενοποίηση της ανθρωπότητας υπό ένα σύστημα διακυβέρνησης που μπορεί να απελευθερώσει τις πλήρεις δυνατότητες που λανθάνουν στην ανθρώπινη φύση και επιτρέπει την έκφρασή τους σε προγράμματα που ωφελούν όλους, αποτελεί σαφώς το επόμενο στάδιο στην εξέλιξη του πολιτισμού. Η φυσική ενοποίηση του πλανήτη στην εποχή μας και οι αφυπνιστικές προσδοκίες της μάζας των κατοίκων του έχουν επί τέλους δημιουργήσει τις συνθήκες που επιτρέπουν την επίτευξη του ιδανικού, αν και με έναν τρόπο πολύ διαφορετικό από εκείνον που φαντάστηκαν οι αυτοκρατορικοί ονειροπόλες

του παρελθόντος. Σε αυτή την προσπάθεια οι κυβερνήσεις του κόσμου συνεισέφεραν στην ίδρυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με όλες τις μεγάλες ευλογίες του, όλα τα θλιβερά της ελαττώματα.

Κάπου μπροστά βρίσκονται οι περαιτέρω μεγάλες αλλαγές που θα επιβάλουν τελικά την αποδοχή της αρχής της ίδιας της παγκόσμιας διακυβέρνησης. Τα Ηνωμένα Έθνη δεν διαθέτουν μια τέτοια αρμοδιότητα και ούτε υπάρχει κάτι στις σύγχρονες συνομιλίες των πολιτικών αρχηγών που να οραματίζεται σοβαρά μια τόσο ριζική επανασυγκρότηση της διαχείρισης των υποθέσεων του πλανήτη. Το ότι αυτό θα συμβεί εν ευθέτω χρόνω ο Μπαχαλλά το έχει καταστήσει εντελώς σαφές. Το ότι θα απαιτηθούν ακόμη μεγαλύτερη δυστυχία και απογοήτευση για να αναγκάσουν την ανθρωπότητα να κάνει αυτό το μεγάλο βήμα μπροστά φαίνεται, αλίμονο, σαφές. Για την εγκαθίδρυσή της θα χρειαστεί οι εθνικές κυβερνήσεις κι άλλα κέντρα εξουσίας να υποτάξουν στη διεθνή αποφασιστικότητα, άνευ όρων και αμετάκλητα, όλο το εύρος της υπερβατικής εξουσίας που υπονοείται στη λέξη «κυβέρνηση».

Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να αγωνιστούν οι Μπαχάι για να εκτιμήσουν τη μοναδική νίκη που κέρδισε η Υπόθεση το 1963 και η οποία σταθεροποιήθηκε με τα χρόνια από τότε. Μια πλήρη κατανόηση της σημασίας της είναι πέρα από την ικανότητα αντίληψης της σημερινής και ίσως των αμέσως επόμενων γενιών των πιστών. Στο βαθμό που το αντιλαμβάνεται ένας Μπαχάι, δεν θα συγκρατήσει τίποτε στην αποφασιστικότητά του να υπηρετήσει το σκοπό της.

Η διαδικασία που οδήγησε στην εκλογή του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης -που έγινε δυνατή χάρη στην επιτυχή ολοκλήρωση των τριών αρχικών σταδίων του Θεϊκού Σχεδίου του Διδάσκαλου υπό την ηγεσία του Σόγκι Εφέντι- πολύ πιθανόν αποτέλεσε την πρώτη παγκόσμια δημοκρατική εκλογή της ιστορίας. Κάθε μία από τις ακόλουθες εκλογές από τότε έγιναν από ένα όλο και πιο ευρύ και ποικίλο σώμα των εκλεγμένων αντιπροσώπων της κοινότητας, μια ανάπτυξη που έχει τώρα φτάσει το σημείο που αναμφισβήτητα εκπροσωπεί τη βούληση ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος ολόκληρης της ανθρώπινης φυλής. Δεν υπάρχει τίποτα -πραγματικά τίποτα που να έχει φανταστεί οποιαδήποτε ομάδα ανθρώπων- που να μοιάζει με οποιονδήποτε τρόπο με αυτή την επίτευξη.

Όταν κανείς αναλογιστεί, περαιτέρω, την πνευματική ατμόσφαιρα που διαποτίζει τις Μπαχάι εκλογές και την πειθαρχημένη συμπεριφορά που απαιτείται ακόμη και στις πιο απλές λειτουργίες τους, νιώθει ταπεινός από μια πολύ μεγαλύτερη επίγνωση. Στην ανόρθωση του ανώτατου διοικητικού θεσμού της Πίστης, διαπιστώνει κανείς έναν αγώνα στο έσχατο της ανθρώπινης ικανότητας να κερδίσει την ευχαρίστηση του Θεού, μια ενοποιημένη και φλογερή αποφασιστικότητα ότι σε τίποτα απολύτως, είτε αυτό έχει να κάνει με πολιτισμικές συνθήκες είτε με τις παρακινήσεις προσωπικής επιθυμίας, δεν μπορεί να επιτραπεί να κηλιδώσει την αγνότητα αυτής της τελικής συλλογικής πράξης. Τίποτα πέρα από αυτό δεν βρίσκεται στην ανθρώπινη δύναμη. Μέσω αυτής η

ανθρωπότητα έχει κάνει κυριολεκτικά οτιδήποτε θα μπορούσε να κάνει, και ο Θεός, αποδεχόμενος αυτή την καθαγιασμένη προσπάθεια από την πλευρά εκείνων που έχουν ενστερνιστεί την Υπόθεσή Του, έχει προικίσει αυτό το θεσμό που έχει έτσι δημιουργηθεί με τις δυνάμεις εκείνες που του έχουν υποσχεθεί το Κετάμπ-ε-Ακντάς και η Θέληση και Διαθήκη του Αμπντολ-Μπαχά. Δεν είναι άξιο απορίας που ο Αμπντολ-Μπαχά προέβλεψε στη διαδικασία που οδηγεί στην κορυφαία ιστορική στιγμή του 1963, την εκατονταετηρίδα της δήλωσης της αποστολής του Μπαχαλλά, την εκπλήρωση του οράματος του προφήτη Δανιήλ, «μακάριος ὁ ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριάκοντα πέντε». Σύμφωνα με τα λόγια του Διδάσκαλου:

Διότι σύμφωνα με αυτό τον υπολογισμό ένας αιώνας θα έχει περάσει από την αυγή του Ήλιου της Αλήθειας, τότε οι διδασκαλίες του Θεού θα εδραιωθούν σταθερά πάνω στη γη και το Θείο Φως θα πλημμυρίσει τον κόσμο από την Ανατολή ως τη Δύση. Τότε, εκείνη την ημέρα, οι πιστοί θα αγαλιάσουν! ¹¹¹

Με την εγκαθίδρυση του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης ο δεύτερος από τους δύο επόμενους θεσμούς που ονόμασε ο Αμπντολ-Μπαχά ως εγγυητές της ακεραιότητας της Υπόθεσης είχε αναδυθεί. Το τεράστιο σώμα των γραφών του Φύλακα και το πρότυπο της διαχειριστικής ζωής που είχε δημιουργήσει και που είχε χαραχτεί ανεξίτηλα στην Μπαχάι συνείδηση, είχαν προικίσει τον Μπαχάι κόσμο με τα μέσα για την εξασφάλιση καθολικής συμφωνίας σχετικά με το σκοπό της Αποκάλυψης του Θεού. Στον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης κατείχε επίσης την απόλυτη εξουσία που συνέλαβε ο Μπαχαλλά για την άσκηση της λειτουργίας λήψης αποφάσεων της Διαχειριστικής Τάξης. Όπως εξηγεί η Θέληση και η Διαθήκη, οι δύο θεσμοί μοιράζονται από κοινού τη Θεία υπόσχεση της αδιάκοπης καθοδήγησης:

Ο ιερός και γεμάτος νεανικότητα κλάδος, ο φύλακας της Υπόθεσης του Θεού, καθώς και ο Παγκόσμιος Οίκος Δικαιοσύνης, που εκλέγεται και εγκαθιδρύεται παγκοσμίως, βρίσκονται και οι δύο κάτω από την φροντίδα και την προστασία της Ωραιότητας του Αμπχά, κάτω από τη σκέπη και την αλάνθαστη καθοδήγηση της Ιερότητάς Του, του Ύψιστου (ας προσφερθεί η ζωή μου και για τους δύο). Οτιδήποτε αυτοί αποφασίζουν είναι από το Θεό. ¹¹²

Η σχέση μεταξύ αυτών των δύο κέντρων εξουσίας, έχει εξηγήσει περαιτέρω ο Σόγκι Εφέντι, είναι συμπληρωματική στην οποία κάποιες λειτουργίες μοιράζονται από κοινού και άλλες εξειδικεύονται για τον ένα ή τον άλλον από τους δύο θεσμούς. Κι όμως, πάσχισε να τονίσει ότι:

Πρέπει να γίνει σαφώς κατανοητό από τον κάθε πιστό ότι ο θεσμός του Φύλακα σε καμιά περίπτωση δεν καταργεί, ούτε μειώνει στο ελάχιστο βαθμό, τις αρμοδιότητες που έχουν δοθεί στον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης από τον Μπαχαλλά στο Κετάμπ-ε-Ακντάς κι έχουν επανειλημμένα και επίσημα

επιβεβαιωθεί από τον Αμπντολ-Μπαχά στη Διαθήκη Του. Δεν αποτελεί με κανέναν τρόπο μια αντίφαση προς τη Διαθήκη και στις Γραφές του Μπαχαολλά, ούτε ακυρώνει οποιαδήποτε από τις αποκαλυμμένες εντολές Του.¹¹³

Η αναγνώριση της μοναδικότητας αυτού που έχει φέρει ο Μπαχαολλά ανοίγει τη φαντασία στη συμβολή που μπορεί να έχει η Υπόθεση στην ενοποίηση της ανθρωπότητας και στην οικοδόμηση μιας παγκόσμιας κοινωνίας. Η άμεση ευθύνη για την εγκαθίδρυση παγκόσμιας κυβέρνησης εναποτίθεται στους ώμους των κρατών-εθνών. Αυτό που καλείται να κάνει η Μπαχάι κοινότητα, σε αυτό το στάδιο της κοινωνικής και πολιτικής εξέλιξης της ανθρωπότητας, είναι να συμβάλει με κάθε μέσο που διαθέτει στη δημιουργία συνθηκών που θα ενθαρρύνουν και θα διευκολύνουν αυτό το τρομερά απαιτητικό έργο. Με τον ίδιο τρόπο που ο Μπαχαολλά διαβεβαίωσε τους μονάρχες της εποχής Του ότι «δεν είναι η επιθυμία Μας να απλώσουμε χέρι στα βασίλεια σας»,¹¹⁴ έτσι και η Μπαχάι κοινότητα δεν διαθέτει πολιτική ατζέντα, απέχει από κάθε ανάμειξη σε κομματική δραστηριότητα και αποδέχεται ανεπιφύλακτα την εξουσία της πολιτικής κυβέρνησης στις δημόσιες υποθέσεις. Οποιοσδήποτε ανησυχίες κι αν έχουν οι Μπαχάι σχετικά με σύγχρονες καταστάσεις ή σχετικά με τις ανάγκες των δικών τους μελών εκφράζονται μέσω συνταγματικών διόδων.

Η δύναμη που διαθέτει η Υπόθεση για να επηρεάσει την πορεία της ιστορίας δεν βρίσκεται μόνο στην πνευματική ισχύ του μηνύματός της αλλά και στο παράδειγμα που προσφέρει. «Είναι τόσο δυνατό το φως της ενότητας που μπορεί να φωτίσει ολόκληρη τη γη.»¹¹⁵ Η ενότητα της ανθρωπότητας που ενσαρκώνεται στην Πίστη αντιπροσωπεύει όπως τόνισε ο Σόγκι Εφέντι, «όχι ένα απλό ξέσπασμα αδαούς συναισθηματισμού ή μια έκφραση θαμπής και ευσεβούς ελπίδας». Η οργανική ενότητα του σώματος των πιστών -και η Διαχειριστική Τάξη που την κάνει εφικτή- είναι αποδείξεις εκείνου που ο Σόγκι Εφέντι αποκάλυψε «η δύναμη που διαθέτει η Πίστη τους να οικοδομεί κοινωνία.»¹¹⁶ Καθώς η Υπόθεση εξαπλώνεται και οι δυνατότητες που λανθάνουν στη Διαχειριστική της Τάξη γίνονται όλο και πιο εμφανείς, θα ελκύει όλο και περισσότερο την προσοχή των ηγετών του πνεύματος εμπνέοντας προοδευτικά μυαλά με την πεποίθηση ότι τα ιδανικά τους είναι τελικά πραγματοποιήσιμα. Σύμφωνα με τα λόγια του Σόγκι Εφέντι:

Θρησκευτικοί ηγέτες, εκφραστές πολιτικών θεωριών, κυβερνήτες ανθρώπινων θεσμών, που διαπιστώνουν τώρα με σύγχυση και φόβο τη χρεοκοπία των ιδεών τους και την αποσύνθεση των έργων τους, καλά θα έκαναν να στρέψουν το βλέμμα τους προς την Αποκάλυψη του Μπαχαολλά και να διαλογιστούν πάνω στην Παγκόσμια Τάξη, η οποία ενώ είναι διαφυλαγμένη στις διδασκαλίες Του, αργά και ανεπαίσθητα υψώνεται ανάμεσα στη σύγχυση και στο χάος του σημερινού πολιτισμού.¹¹⁷

Μια τέτοια εξέταση θα εστιάσει την προσοχή στη δύναμη που έχει δώσει τη δυνατότητα στην Μπαχάι ενότητα να είναι εφικτή, σταθερή και να διατηρείται. «Το φως των ανθρώπων,» λέει ο Μπαχαολλά, «είναι η Δικαιοσύνη.» Ο σκοπός του, προσθέτει,

«είναι η εμφάνιση της ενότητας ανάμεσα στους ανθρώπους. Ο ωκεανός της θείας σοφίας υψώνεται με αυτό τον ύψιστο λόγο». ¹¹⁸ Ο χαρακτηρισμός «Οίκοι Δικαιοσύνης που έχει δοθεί στους θεσμούς που θα διοικήσουν την Παγκόσμια Τάξη που Αυτός συνέλαβε, σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, αντανakλά την κεντρικότητα αυτής της αρχής στις διδασκαλίες της Αποκάλυψης και στη ζωή της Υπόθεσης. Καθώς η Μπαχάι κοινότητα γίνεται ένας όλο και πιο οικείος μέτοχος στη ζωή της κοινωνίας, η εμπειρία της θα προσφέρει μια όλο και πιο ενθαρρυντική απόδειξη αυτού του κρίσιμου νόμου στη θεραπεία των αμέτρητων δεινών που, σε τελευταία ανάλυση, είναι οι συνέπειες της διχόνοιας που πλήττει την ανθρώπινη οικογένεια. «Μάθε, αληθινά,» εξηγεί ο Μπαχαολλά, «ότι αυτές οι συμφορές που έχουν πλήξει τον κόσμο τον προετοιμάζουν για την έλευση της Μεγίστης Δικαιοσύνης.»¹¹⁹ Σαφώς αυτό το κορυφαίο στάδιο στην εξέλιξη της ανθρώπινης κοινωνίας θα συμβεί σε έναν κόσμο πολύ διαφορετικό από αυτόν που γνωρίζουμε σήμερα.

IX

Το άμεσο αποτέλεσμα από την επιτυχία της Δεκαετούς Σταυροφορίας και η εγκαθίδρυση του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης επρόκειτο να δώσουν μια ισχυρή ώθηση στην ανάπτυξη της Υπόθεσης. Αυτή τη φορά η πρόοδος -η οποία επηρέασε ουσιαστικά κάθε άποψη της Μπαχάι ζωής- πήρε τη μορφή εκτεταμένων εξελίξεων που εκτιμώνται καλύτερα αν ολόκληρη η περίοδος από το 1963 ειπωθεί σαν ένα όλο. Στη διάρκεια αυτών των κρίσιμων τριάντα επτά χρόνων το έργο προχώρησε γρήγορα μπροστά σε δύο παράλληλους τομείς: στην εξάπλωση και σταθεροποίηση της ίδιας της Μπαχάι κοινότητας και συνάμα, σε μια δραματική αύξηση της επιρροής που άρχισε να ασκεί η Πίστη στη ζωή της κοινωνίας. Ενώ το φάσμα των Μπαχάι δραστηριοτήτων ήταν πολύ ποικίλο, οι πιο πολλές από αυτές τις προσπάθειες έτειναν να συμβάλουν άμεσα στη μία ή στην άλλη από τις δύο εξελίξεις.

Μια απόφαση που πάρθηκε από τον Οίκο Δικαιοσύνης σε ένα αρχικό σημείο αυτής της περιόδου αποδείχτηκε κρίσιμη για όλες τις απόψεις τόσο της διδασκαλικής όσο και της διαχειριστικής ανάπτυξης. Η συνειδητοποίηση ότι δεν υπήρχε διάδοχος του Σόγκι Εφέντι έφερε μαζί της και τη διαπίστωση ότι ούτε θα ήταν δυνατόν πια να οριστούν καινούργια Χέρια της Υπόθεσης. Το πόσο ουσιώδης είναι η λειτουργία αυτού του θεσμού στην πρόοδο της Πίστης είχε φανεί με αξέχαστη δυναμικότητα στη διάρκεια των έξι ανήσυχων ετών μεταξύ το 1957 και 1963. Συνεπώς, ακολουθώντας την εντολή που τον εξουσιοδοτούσε να δημιουργήσει νέους θεσμούς, ¹²⁰ ανάλογα με τις ανάγκες της Υπόθεσης, ο Οίκος Δικαιοσύνης δημιούργησε, τον Ιούνιο του 1968, τα Ηπειρωτικά Σώματα των Συμβούλων. Αφού δόθηκε στο νέο θεσμό η ικανότητα να επεκτείνει στο μέλλον τη λειτουργία των Χεριών της Υπόθεσης για την προστασία και διάδοση της Πίστης, ανέλαβε και την ευθύνη της καθοδήγησης του έργου των ήδη υπαρχόντων Επικουρικών Σωμάτων και επωμίστηκε από κοινού με τα Εθνικά Συμβούλια τις ευθύνες για την προαγωγή της Πίστης. Οι μεγάλες νίκες που εορτάστηκαν στο τέλος του Εννεαετούς Σχεδίου, το 1973, που ήταν από μόνες

τους λαμπρές, έδειξαν την ασυνήθιστη άνεση με την οποία το νέο διαχειριστικό σώμα είχε αναλάβει τα καθήκοντά του και τον ενθουσιασμό με τον οποίο είχε αγκαλιαστεί τόσο από πιστούς όσο και από Συμβούλια. Η στιγμή σηματοδοτήθηκε και από μία ακόμη κύρια εξέλιξη της Διαχειριστικής Τάξης, τη δημιουργία του Διεθνούς Κέντρου Διδασκαλίας, του Σώματος που θα μετέφερε στο μέλλον ορισμένες από τις ευθύνες που εκτελούνταν από την ομάδα των «Χεριών της Υπόθεσης που διέμεναν στους Αγίους Τόπους», κι από αυτό το σημείο και μετά θα συντόνιζε το έργο των Σωμάτων των Συμβούλων σε όλο τον κόσμο.

Οραματιζόμενος την πορεία που θα ακολουθούσε η ανάπτυξη της Υπόθεσης, ο Σόγκι Εφέντι είχε γράψει για την «εγκαινίαση παγκόσμιων εγχειρημάτων που προορίζονταν να ξεκινήσουν, σε μελλοντικές περιόδους εκείνης της ίδιας Εποχής [Σχηματισμού], από τον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης, που θα συμβολίζουν την ενότητα και θα συντονίζουν και θα ενώνουν τις δραστηριότητες των ... Εθνικών Συμβουλίων.»¹²¹ Αυτά τα παγκόσμια έργα άρχισαν το 1964 με το Εννεαετές Σχέδιο που θα το ακολουθούσε ένα Πενταετές Σχέδιο (1974), ένα Επταετές Σχέδιο (1979), ένα Εξαετές Σχέδιο (1986), ένα Τριετές Σχέδιο (1993), ένα Τετραετές Σχέδιο (1996), και ένα Δωδεκάμηνο Σχέδιο που έκλεισε τον αιώνα. Οι μεταβολές στην έμφαση που διέκρινε τη μία από την άλλη από αυτές τις αλληπάλληλες προσπάθειες παρέχουν μια χρήσιμη ένδειξη της ανάπτυξης που βίωνε η Υπόθεση σε αυτές τις δεκαετίες και των καινούριων ευκαιριών και προκλήσεων που παρήγαγε αυτή η ανάπτυξη. Πολύ πιο σημαντικό από τις διαφορές ανάμεσά τους, όμως, είναι το γεγονός ότι οι δραστηριότητες που καλούνταν να γίνουν σε κάθε Σχέδιο αποτελούσαν επεκτάσεις πρωτοβουλιών που είχαν παρακινηθεί από τον Σόγκι Εφέντι, ο οποίος με τη σειρά του είχε αδράξει και επεξεργαστεί νήματα που είχαν υφανθεί από τους Ιδρυτές της Πίστης -η εκπαίδευση Πνευματικών Συμβουλίων, η μετάφραση, παραγωγή και διανομή λογοτεχνίας, η ενθάρρυνση καθολικής συμμετοχής από τους φίλους, η προσοχή στον πνευματικό εμπλουτισμό της Μπαχάι ζωής, προσπάθειες με στόχο την ανάμειξη της Μπαχάι κοινότητας στη ζωή της κοινωνίας, η ενίσχυση της Μπαχάι οικογενειακής ζωής, και η διαπαιδαγώγηση παιδιών και νέων. Ενώ αυτές οι ποικίλες πορείες θα συνεχίσουν απεριόριστα να ξεδιπλώνουν νέες δυνατότητες, το γεγονός ότι η κάθε μία έχει πηγάσει από τη δημιουργική ώθηση της ίδιας της Αποκάλυψης, προσδίδει σε κάθε τι που κάνει η Μπαχάι κοινότητα μια ενοποιητική δύναμη που είναι τόσο το μυστικό όσο και η εγγύηση για την τελική της επιτυχία.

Οι δύο πρώτες δεκαετίες της διαδικασίας ήταν μία από τις πιο πλούσιες περιόδους που έχει βιώσει ποτέ η Μπαχάι κοινότητα. Μέσα σε ένα αξιοσημείωτα σύντομο χρονικό διάστημα, ο αριθμός των Τοπικών Πνευματικών Συμβουλίων πολλαπλασιάστηκε και η εθνική και πολιτιστική ποικιλομορφία των μελών έγινε ένα όλο και πιο χαρακτηριστικό γνώρισμα της Μπαχάι ζωής. Παρόλο που η κατάπτωση της κοινωνίας δημιουργούσε προβλήματα στους Μπαχάι διαχειριστικούς θεσμούς, μια σχετική επίδραση επρόκειτο να παράγει ένα σημαντικό αυξημένο ενδιαφέρον για το μήνυμα της Υπόθεσης. Στην αρχή η κοινότητα υποβλήθηκε στην πρόκληση της «διδασκαλίας των μαζών». Ήδη το 1967,

καλούνταν «να αρχίσει, σε παγκόσμια κλίμακα και σε κάθε στρώμα της ανθρώπινης κοινωνίας, μια διαρκή και εντατική διακήρυξη του λυτρωτικού μηνύματος ότι ο Επαγγεληθείς είχε έρθει....»¹²²

Καθώς οι πιστοί ξεκίνησαν από αστικά κέντρα δυνατές εκστρατείες για να φτάσουν στις μάζες των λαών του κόσμου που ζούσαν σε χωριά και αγροτικές περιοχές, ήρθαν αντιμέτωποι με μια δεκτικότητα στο μήνυμα του Μπαχαλλά που ξεπερνούσε οτιδήποτε θα μπορούσαν να είχαν φανταστεί. Ενώ η ανταπόκριση συνήθως έπαιρνε μορφές πολύ διαφορετικές από εκείνες που ήταν οικείες στους δασκάλους, οι καινούριοι πιστοί αγκαλιάζονται με ενθουσιασμό. Δεκάδες χιλιάδες νέοι Μπαχάι συνέρευσαν στην Υπόθεση από ολόκληρη την Αφρική, την Ασία και τη Λατινική Αμερική, αντιπροσωπεύοντας συχνά το μεγαλύτερο μέρος από ολόκληρα αγροτικά χωριά. Οι δεκαετίες του 1960 και 1970 ήταν δυναμικές μέρες για μια Μπαχάι κοινότητα της οποίας η μεγαλύτερη ανάπτυξη εκτός Ιράν ήταν αργή και μετρημένη. Οι φίλοι στον Ειρηνικό είχαν τη μεγάλη διάκριση να ελκύσουν στην Υπόθεση τον πρώτο Αρχηγό Κράτους, την Υψηλότητά του Μαλιετόα Τανουμαφίλι Β' της Σαμόα, μια διάκριση για την οποία μόνο τα μελλοντικά γεγονότα θα παρέχουν ένα αρμόζον πλαίσιο.

Στην καρδιά της ανάπτυξης, όπως συνέβη στη ζωή της Υπόθεσης από την αρχή, ήταν η δέσμευση του κάθε πιστού ως ατόμου. Ήδη, στη διάρκεια της θητείας του Σόγκι Εφέντι, κάποιοι διορατικοί άνθρωποι είχαν πάρει την πρωτοβουλία να φτάσουν σε αυτόχθονες πληθυσμούς σε χώρες όπως η Ουγκάντα, η Βολιβία και η Ινδονησία. Στη διάρκεια του Εννεαετούς Σχεδίου, όλο και μεγαλύτεροι αριθμοί τέτοιων δασκάλων καταπιάστηκαν με αυτό το έργο, ιδιαίτερα στην Ινδία, διάφορες χώρες στην Αφρική και σε πολλές περιοχές της Λατινικής Αμερικής, καθώς και σε νησιά του Ειρηνικού, στην Αλάσκα και σε αυτόχθονες λαούς του Καναδά και στο μαύρο αγροτικό πληθυσμό των νοτίων Ηνωμένων Πολιτειών. Η σκαπανεία έφερε ζωτική υποστήριξη στο έργο, ενθαρρύνοντας την ανάδυση ομάδων δασκάλων ανάμεσα στους ίδιους τους ιθαγενείς πιστούς.

Παρόλα αυτά, σύντομα έγινε φανερό ότι η ατομική πρωτοβουλία από μόνη της, όσο εμπνευσμένη και ενεργητική κι αν είναι, δεν μπορούσε να ανταποκριθεί επαρκώς στις ευκαιρίες που ανοίγονταν. Το αποτέλεσμα ήταν να ξεκινήσουν οι Μπαχάι κοινότητες ένα ευρύ φάσμα συλλογικών έργων διδασκαλίας και διακήρυξης φέρνοντας στη μνήμη τις ηρωικές μέρες των πρώτων πιστών. Ομάδες φλογερών δασκάλων διαπίστωσαν ότι τώρα ήταν δυνατό να παρουσιάσουν το μήνυμα της Πίστης όχι απλώς σε μια ακολουθία αναζητητών αλλά σε ολόκληρες ομάδες, ακόμη και σε ολόκληρες κοινότητες. Οι δεκάδες χιλιάδες έγιναν εκατοντάδες χιλιάδες. Η ανάπτυξη της Πίστης σήμαινε ότι τα μέλη των Πνευματικών Συμβουλίων, των οποίων η εμπειρία είχε περιοριστεί στην ενίσχυση της κατανόησης της Πίστης από άτομα που είχαν μεγαλώσει σε πολιτισμούς αμφιβολίας ή θρησκευτικού φανατισμού, έπρεπε να προσαρμοστούν σε εκφράσεις πίστης από την πλευρά ολόκληρων ομάδων από ανθρώπους στους οποίους η θρησκευτική συνείδηση και ανταπόκριση αποτελούσαν φυσικά χαρακτηριστικά της καθημερινής ζωής.

Κανένα κομμάτι της κοινότητας δεν συνέβαλε τόσο ενεργητικά ή σημαντικά σε αυτήν κρίσιμη διαδικασία ανάπτυξης όσο οι Μπαχάι νέοι. Στα κατορθώματά τους στη διάρκεια αυτών των κρίσιμων δεκαετιών -όπως, πραγματικά, καθόλη την ιστορία των περασμένων εκατόν πενήντα χρόνων- υπενθυμίζεται ξανά και ξανά ότι η συντριπτική πλειονότητα του αριθμού των ηρώων που προώθησαν την πορεία της Υπόθεσης στα μέσα του δεκάτου ενάτου αιώνα ήταν όλοι νέοι άνθρωποι. Ο Ίδιος ο Μπαμπ δήλωσε την αποστολή Του όταν ήταν εικοσιπέντε ετών, και ο Ανίς, που είχε την άφθαρτη δόξα να πεθάνει μαζί με τον Κύριό του, ήταν πολύ νεαρός. Ο Γοντούς ανταποκρίθηκε στην Αποκάλυψη σε ηλικία είκοσι δύο ετών. Η Ζεϊνάμπ, της οποίας η ηλικία δεν έχει καταγραφεί ποτέ, ήταν επίσης μια πολύ νεαρή γυναίκα. Ο Σείχ Αλή, που τόσο αγαπήθηκε και από τον Γοντούς αλλά και από τον Μολλά Χοσείν, μαρτύρησε στα είκοσί του, ενώ ο Μοχαμάντ-ε-Μπακέρ-Νακς θυσιάσε τη ζωή του όταν ήταν μόνο δεκατεσσάρων ετών. Η Ταχερέ ήταν στα είκοσί της όταν ασπάστηκε την Υπόθεση του Μπαμπ.

Ακολουθώντας το μονοπάτι που αυτές οι ασυνήθιστες μορφές είχαν ανοίξει, χιλιάδες νέοι Μπαχάι εγέρθηκαν τα ακόλουθα χρόνια να διακηρύξουν το μήνυμα της Πίστης από άκρη σε άκρη όλων των πέντε ηπείρων και στα σκόρπια νησιά της υφελίου. Καθώς άρχισε να αναδύεται μια διεθνής νεανική κουλτούρα στην κοινωνία στη διάρκεια των δεκαετιών του εξήντα και εβδομήντα, πιστοί με ταλέντα στη μουσική, στο θέατρο και στις τέχνες επέδειξαν κάτι από αυτό που ο Σόγκι Εφέντι εννοούσε όταν τόνιζε: «Θα εξαπλωθεί αστραπιαία η Υπόθεση την ημέρα όταν το πνεύμα και οι διδασκαλίες της εμφανιστούν στη σκηνή ή στις τέχνες και στα γράμματα...»¹²³ Το πνεύμα του ζήλου και του ενθουσιασμού που χαρακτηρίζει τα νιάτα έχει επίσης προσφέρει μια συνεχή πρόκληση στο γενικό σώμα της κοινότητας για να εξερευνήσει όλο και πιο τολμηρά τις επαναστατικές κοινωνικές συνέπειες των διδασκαλιών του Μπαχαλλά.

Το κύμα των εγγραφών έφερε μαζί του, ωστόσο, εξίσου μεγάλα προβλήματα. Στο άμεσο επίπεδο, το ανθρώπινο δυναμικό των Μπαχάι κοινοτήτων που ενασχολούταν με το έργο σύντομα καταφορτώθηκε από το έργο της προσφοράς της ενισχυτικής εμβάθυνσης που χρειάζονταν οι μάζες των νέων πιστών και της σταθεροποίησης των κοινοτήτων και Πνευματικών Συμβουλίων που προέκυπταν. Πέρα από αυτό, πολιτισμικές προκλήσεις όπως αυτές που συνάντησαν οι πρώτοι Πέρσες πιστοί που πρώτοι είχαν επιδιώξει να παρουσιάσουν την Πίστη στη Δύση τώρα είχαν πολλαπλασιαστεί σε ολόκληρο τον κόσμο. Θεολογικές και διαχειριστικές αρχές που πιθανόν να είχαν βασανιστικό ενδιαφέρον για σκαπανείς και δασκάλους σπανίως ενδιέφεραν τους καινούριους πιστούς από διαφορετικές κοινωνικές και πολιτισμικές καταβολές. Συχνά διαφορές απόψεων σχετικά με στοιχειώδη ζητήματα, όπως η χρήση του χρόνου ή απλοί κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς, δημιουργούσαν κενά στην κατανόηση, κάτι που κατασττούσε την επικοινωνία εξαιρετικά δυσχερή.

Αρχικά, τέτοιου είδους προβλήματα αποδείχτηκαν τονωτικά αφού τόσο οι Μπαχάι θεσμοί όσο και οι πιστοί ατομικά μοχλούσαν να βρουν νέους τρόπους προσέγγισης των

καταστάσεων -νέους τρόπους, πραγματικά, κατανόησης σημαντικών κειμένων στις ίδιες τις Μπαχάι Γραφές. Έγιναν αποφασιστικές προσπάθειες σαν ανταπόκριση στις οδηγίες του Παγκόσμιου Κέντρου ότι η εξάπλωση και σταθεροποίηση αποτελούν δίδυμες διαδικασίες που πρέπει να συμβαδίζουν. Εκεί όπου οι ελπίδες για αποτελέσματα δεν πραγματοποιήθηκαν άμεσα, ωστόσο, συχνά εμφανιζόταν ένα ποσοστό αποθάρρυνσης. Η αρχική ταχεία αύξηση στα ποσοστά εγγραφών μειώθηκε σημαντικά σε πολλές χώρες, βάζοντας σε πειρασμό μερικούς Μπαχάι θεσμούς και κοινότητες να στραφούν πίσω σε πιο οικείες δραστηριότητες και πιο προσβάσιμο κοινό.

Το βασικό αποτέλεσμα των αναποδιών, ωστόσο, ήταν ότι έκαναν τις κοινότητες να καταλάβουν ότι οι υψηλές προσδοκίες των πρώτων χρόνων ήταν από μερικές απόψεις αρκετά μη ρεαλιστικές. Παρόλο που οι εύκολες επιτυχίες των αρχικών διδασκαλικών δραστηριοτήτων ήταν ενθαρρυντικές, δεν έχτισαν από μόνες τους μια Μπαχάι κοινοτική ζωή που θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις ανάγκες των καινούριων μελών της και να είναι αυτοδημιούργητη. Μάλιστα, σκαπανείς και καινούριοι πιστοί ήρθαν αντιμέτωποι σε ερωτήματα για τα οποία η Μπαχάι εμπειρία στη Δύση -ακόμη και στο Ιράν- πρόσφερε λίγες απαντήσεις. Πώς έπρεπε να ιδρυθούν τα Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια -και άπαξ και ιδρύονταν πώς έπρεπε να λειτουργήσουν- σε περιοχές όπου μεγάλος αριθμός καινούριων πιστών είχε εισχωρήσει ξαφνικά στην Υπόθεση, βασισμένοι απλά στη δύναμη της πνευματικής τους κατανόησης σχετικά με την αλήθεια της; Πώς σε κοινωνίες που κυριαρχούνταν ανέκαθεν από άντρες έπρεπε να ακουστεί εξίσου και η φωνή των γυναικών; Πώς έπρεπε να διευθετηθεί συστηματικά η εκπαίδευση μεγάλου αριθμού παιδιών σε πολιτισμικές καταστάσεις όπου επικρατούσε η φτώχεια και ο αναλφαβητισμός; Ποιες προτεραιότητες θα έπρεπε να καθοδηγήσουν την Μπαχάι ηθική διδασκαλία και πώς θα μπορούσαν αυτοί οι στόχοι να συσχετιστούν με τον καλύτερο τρόπο με τους επικρατούντες κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς του ντόπιου πληθυσμού; Πώς θα μπορούσε να καλλιεργηθεί μια ζωνή κοινοτική ζωή που θα προωθούσε την πνευματική ανάπτυξη των μελών της; Ποιες προτεραιότητες θα έπρεπε επίσης να τεθούν σχετικά με την παραγωγή Μπαχάι λογοτεχνίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την ξαφνική έκρηξη που είχε σημειωθεί στον αριθμό των γλωσσών που αντιπροσωπεύονταν στην κοινότητα; Πώς θα μπορούσε να διαφυλαχθεί η ακεραιότητα του θεσμού της Γιορτής Δεκαεννέα Ημερών τη στιγμή που αυτή η ζωτική δραστηριότητα θα ήταν ανοιχτή σε επιρροές εμπλουτισμού από ποικίλες πολιτισμικές εκφράσεις; Και γενικά σε όλους τους τομείς, πώς θα συγκεντρώνονταν, θα χρηματοδοτούνταν και θα συντονίζονταν όλοι οι αναγκαίοι πόροι;

Η πίεση αυτών των επιτακτικών και αλληλεξαρτώμενων προκλήσεων έριξε τον Μπαχάι κόσμο σε μια διαδικασία μάθησης που αποδείχτηκε τόσο σημαντική όσο και η ίδια η εξάπλωση. Με σιγουριά θα μπορούσε να πει κανείς ότι στη διάρκεια αυτών των χρόνων δεν υπήρχε ουσιαστικά κανένα είδος διδασκαλικής δραστηριότητας, κανένας συνδυασμός εξάπλωσης, σταθεροποίησης και διακήρυξης καμιά διαχειριστική επιλογή, καμιά

προσπάθεια πολιτισμικής προσαρμογής που να μην είχε δοκιμαστεί ενεργητικά σε κάποιο μέρος του Μπαχάι κόσμου. Το τελικό αποτέλεσμα της εμπειρίας ήταν μία εντατική εκπαίδευση ενός μεγάλου μέρους της Μπαχάι κοινότητας στις συνέπειες του μαζικού διδασκαλικού έργου, μια εκπαίδευση που δεν θα μπορούσε να είχε συμβεί με κανέναν άλλο τρόπο. Από τη φύση της και μόνο, η διαδικασία ήταν κυρίως τοπική και περιφερειακή στο στόχο της, ποιοτική περισσότερο παρά ποσοτική στα κέρδη της και επαυξητική περισσότερο παρά μεγάλης κλίμακας στην πρόοδο που πέτυχε. Αν δεν ήταν το επίπονο, πάντα δύσκολο και συχνά απογοητευτικό έργο της σταθεροποίησης που έγινε στη διάρκεια αυτών των χρόνων, όμως, η ακόλουθη στρατηγική της συστηματικοποίησης στην προώθηση της εισόδου κατά στρατιές θα είχε πολύ λίγα να δουλέψει.

Το γεγονός ότι το Μπαχάι μήνυμα διείσδυε τώρα στη ζωή όχι μόνο μικρών ομάδων αλλά ολόκληρων κοινοτήτων είχε επίσης το αποτέλεσμα της αναζωογόνησης ενός ζωτικού χαρακτηριστικού μιας πιο πρώιμης φάσης στην εξέλιξη της Υπόθεσης. Για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, η Πίστη βρέθηκε για άλλη μια φορά σε μια κατάσταση όπου η διδασκαλία και η σταθεροποίηση ήταν αδιαχώριστα συνδεδεμένες με την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Στα πρώτα χρόνια του αιώνα, υπό την καθοδήγηση του Αμπντολ-Μπαχά και του Φύλακα, οι Ιρανοί πιστοί -στερημένοι της ευκαιρίας να συμμετάσχουν εξίσου σε οποιαδήποτε περιορισμένα αγαθά πρόσφερε η κοινωνία της εποχής- είχαν εγερθεί να οικοδομήσουν επίπονα ένα είδος κοινοτικής ζωής πέρα από τις ανάγκες ή την πρόσβαση των σχετικά απομονωμένων Μπαχάι ομάδων σε όλη τη Βόρεια Αμερική και Δυτική Ευρώπη. Στο Ιράν, η πνευματική και ηθική ανάπτυξη, οι διδασκαλικές δραστηριότητες, η δημιουργία σχολείων και κλινικών, η ανέγερση διαχειριστικών θεσμών και η ενθάρρυνση πρωτοβουλιών που στόχευαν στην οικονομική αυτάρκεια και ευημερία- όλα ήταν από την πρώτη φάση αδιαχώριστα χαρακτηριστικά μιας οργανικά ενοποιημένης διαδικασίας ανάπτυξης. Τώρα -στην Αφρική, στη Λατινική Αμερική και σε κάποια μέρη της Ασίας- οι ίδιες προκλήσεις και ευκαιρίες είχαν ξαναεμφανιστεί.

Ενώ οι κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες ανάπτυξης βρίσκονταν από πολύ καιρό υπό εξέλιξη, ιδιαίτερα στη Λατινική Αμερική και στην Ασία, αποτελούσαν απομονωμένα έργα που εκτελούνταν από ομάδες πιστών υπό την καθοδήγηση συγκεκριμένων Εθνικών Συμβουλίων και δεν είχαν σχέση με κανένα σχέδιο. Τον Οκτώβριο του 1983, όμως, οι Μπαχάι κοινότητες σε ολόκληρο τον κόσμο κλήθηκαν να ενσωματώσουν τέτοιου είδους προσπάθειες στα τακτικά προγράμματα του έργου τους. Δημιουργήθηκε ένα Γραφείο Κοινωνικής και Οικονομικής Ανάπτυξης στο Παγκόσμιο Κέντρο για να συντονίζει τη μάθηση και να βοηθά στην αναζήτηση οικονομικής υποστήριξης.

Η δεκαετία που ακολούθησε γνώρισε ευρύ πειραματισμό σε ένα πεδίο έργου για το οποίο οι περισσότεροι Μπαχάι θεσμοί ήταν πολύ λίγο προετοιμασμένοι. Ενώ μοχλούσαν να επωφεληθούν από τα μοντέλα που δοκιμάζονταν από πολλούς αναπτυξιακούς παράγοντες που λειτουργούσαν ανά τον κόσμο, οι Μπαχάι κοινότητες αντιμετώπισαν

την πρόκληση να συσχετίσουν ότι είχαν βρει σε ποικίλους τομείς ενδιαφέροντος -εκπαίδευση, υγεία, αλφαριθμητισμός, γεωργία και τεχνολογία επικοινωνιών- στην κατανόησή τους των Μπαχάι αρχών. Ο πειρασμός ήταν μεγάλος λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος των πόρων που επενδύθηκαν από κυβερνήσεις και ιδρύματα και την πεποίθηση με την οποία γινόταν αυτή η προσπάθεια, μόνο και μόνο για να δανειστούν μεθόδους σύγχρονους της εποχής ή για να προσαρμόσουν Μπαχάι προσπάθειες σε επικρατούσες θεωρίες. Καθώς εξελισσόταν το έργο, ωστόσο, οι Μπαχάι θεσμοί άρχισαν να στρέφουν την προσοχή τους στο στόχο της επινόησης αναπτυξιακών παραδειγμάτων που θα μπορούσαν να αφομοιώσουν αυτό που παρατηρούσαν στη γενικότερη κοινωνία στην ξεχωριστή ιδέα της Πίστης περί ανθρωπίνων ικανοτήτων.

Πουθενά δεν δικαιώθηκε τόσο εντυπωσιακά η στρατηγική των ακόλουθων Σχεδίων όπως έγινε στην Ινδία. Η κοινότητα εκεί έχει γίνει σήμερα ένας γίγαντας της Υπόθεσης που αριθμεί πάνω από ένα εκατομμύριο ψυχές. Το έργο της εξαπλώνεται κατά μήκος μιας απέραντης χώρας που φιλοξενεί μια τεράστια πολυμορφία πολιτισμών, γλωσσών, εθνικών ομάδων και θρησκευτικών παραδόσεων. Από πολλές απόψεις η εμπειρία αυτού του εξαιρετικά ευλογημένου σώματος πιστών περικλείει τους μόχθους των Μπαχάι ανά τον κόσμο, τους πειραματισμούς, τις κακοτυχίες και τις νίκες καθόλη τη διάρκεια αυτών των κρίσιμων τριών δεκαετιών. Η τρομερή αύξηση στις εγγραφές είχε φέρει μαζί της όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζονταν σε άλλα μέρη του κόσμου αλλά σε μια μαζική κλίμακα. Ο μακρύς δρόμος που οδηγούσε την Ινδική Μπαχάι κοινότητα στη σημερινή της υπεροχή ήταν γεμάτος με τις πιο επίπονες δυσκολίες, μερικές από τις οποίες απείλησαν κάποιες φορές να καταπνίξουν τους διαθέσιμους διαχειριστικούς πόρους. Οι νίκες που κερδίστηκαν, όμως, παρέχουν μια πρώτη γεύση για τις επιβεβαιώσεις που θα ευλογήσουν με τον καιρό τις προσπάθειες Μπαχάι κοινοτήτων που παλεύουν με τις ίδιες προκλήσεις σε άλλες ηπείρους. Ήδη το 1985, η ανάπτυξη της Πίστη στην Ινδία είχε φτάσει στο σημείο όπου οι ανάγκες και οι ευκαιρίες τόσο πολλών διαφορετικών περιοχών απαιτούσαν μια πιο σωστά εστιασμένη προσοχή από αυτήν που θα μπορούσαν να προσφέρουν από μόνα τους τα Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια. Έτσι γεννήθηκε ο νέος θεσμός του Περιφερειακού Μπαχάι Συμβουλίου, δραστηριοποιώντας τη διαδικασία της διαχειριστικής αποκέντρωσης που έχει από τότε αποδειχτεί τόσο αποτελεσματική σε πολλά άλλα μέρη.

Το 1986, η εξάπλωση και σταθεροποίηση που συνέβη στην Ινδία στέφτηκε κατάλληλα με τον εγκαινιασμό του όμορφου «Ναού του Λωτού». Παρόλο που το έργο έτρεφε αισιόδοξες προσδοκίες όσον αφορά την επίδραση που θα είχε η ολοκλήρωσή του στη δημόσια αναγνώριση της Πίστης, η πραγματικότητα έχει ξεπεράσει απεριόριστα τις πιο λαμπρές ελπίδες. Σήμερα, ο Οίκος Λατρείας της Ινδίας έχει γίνει ο κυριότερος πόλος έλξης επισκεπτών στη χώρα, δέχεται κατά μέσο όρο πάνω από δέκα χιλιάδες επισκέπτες καθημερινά, προβάλλεται έντονα σε εκδόσεις, ταινίες και τηλεοπτικές παραγωγές. Το ενδιαφέρον που προκάλεσε αυτή η Πίστη που κατάφερε να εμπνεύσει και να ενσαρκωθεί σε μια τόσο μεγαλόπρεπη δημιουργία έχει προσδώσει νέα έννοια στην περιγραφή που

έδωσε ο Αμπντολ-Μπαχά στους Μπαχάι Ναούς αποκαλώντας τους «σιωπηρούς δασκάλους» της Πίστης.

Η πρόοδος της ινδικής Μπαχάι κοινότητας, τόσο στην εσωτερική της ανάπτυξη όσο και στη σχέση της με τη γενικότερη κοινωνία φάνηκε από μια πρωτοβουλία σκαπανείας που ανέλαβε το Νοέμβριο του 2000 στο πεδίο της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης. Το Εθνικό Συμβούλιο, εκμεταλλευόμενο τη φήμη που είχε επάξια κερδίσει ανάμεσα σε προοδευτικούς κύκλους στη χώρα, διοργάνωσε, σε συνεργασία με το μόλις δημιουργημένο από την Μπαχάι Διεθνή Κοινότητα Ινστιτούτο Σπουδών Παγκόσμιας Ευημερίας,¹²⁴ ένα συμπόσιο με θέμα «Επιστήμη, Θρησκεία και Ανάπτυξη». Στο έργο συμμετείχαν πάνω από εκατό από τις πιο σημαίνουσες αναπτυξιακές οργανώσεις στη χώρα και το γεγονός ενέπνευσε εθνική κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης. Η εκδήλωση χάραξε μια ξεχωριστή συμβολή των Μπαχάι στην προώθηση της κοινωνικής προόδου και προετοίμασε το έδαφος για παρόμοια συμπόσια στην Αφρική, Λατινική Αμερική και σε άλλες περιοχές όπου δημιουργικές Μπαχάι κοινότητες μπορούν να βοηθήσουν στη διαμόρφωση εκείνων που μπορεί κάλλιστα να γίνει μία από τις κυριότερες ιστορίες επιτυχίας της Πίστης.

Στη διάρκεια των ιδίων αυτών χρόνων, η Ασιατική ήπειρος είδε επίσης την ξαφνική ανάδυση της Μπαχάι κοινότητας στη Μαλαισία σαν μια μηχανή του έργου εξάπλωσης που κέρδιζε τους δικούς της στόχους με εκπληκτική ταχύτητα κι έστελνε σκαπανείς και ταξιδιώτες δασκάλους σε γειτονικές χώρες. Μια εξέλιξη που έκανε δυνατή αυτή την εντυπωσιακή πρόοδο ήταν οι δεσμοί πνευματικής συνεργασίας που είχαν σχηματιστεί μεταξύ ανθρώπων Κινεζικής και Ινδικής προέλευσης. Επισκέπτες της Μαλαισίας μιλούσαν σχεδόν με δέος για τον τρόπο που η Μαλαισιανή κοινότητα, παρόλο που εργαζόταν υπό πολλούς περιορισμούς και αδυναμίες, γινόταν ακριβώς η ενσάρκωση των στρατιωτικών μεταφορικών εκφράσεων με τις οποίες οι γραφές του Σόγκι Εφέντι επιζητούν να συλλάβουν το πνεύμα των Μπαχάι διδασκαλικών προσπαθειών.

Ωστόσο, ούτε η παγκόσμια ανάπτυξη της Μπαχάι κοινότητας ούτε και η πρόοδος της μάθησης που βίωνε δεν αφηγούνται όλη την ιστορία αυτών των πολυτάραχων και δημιουργικών δεκαετιών. Όταν γραφτεί τελικά η ιστορία της περιόδου, ένα από τα πιο λαμπρά της κεφάλαια θα εξιστορούν τις πνευματικές νίκες που κερδίστηκαν από Μπαχάι κοινότητες, ιδιαίτερα στην Αφρική, οι οποίες επέζησαν μετά από πόλεμο, τρομοκρατία, πολιτική τυραννία και ακραίες στερήσεις και οι οποίες βγήκαν από αυτές τις δοκιμασίες ανέπαφες ως προς την πίστη τους και αποφασισμένες να ξαναρχίσουν το διακοπτόμενο έργο της οικοδόμησης μιας βιώσιμης συλλογικής Μπαχάι ζωής. Η κοινότητα στην Αιθιοπία, πατρίδα μιας από τις πιο παλιές και πλούσιες πολιτιστικές παραδόσεις του κόσμου, κατάφερε να διατηρήσει τόσο το ηθικό των μελών της όσο και τη συνοχή των διαχειριστικών της δομών κάτω από την ανηλεή πίεση μιας βάνανσης δικτατορίας. Όσο για τους φίλους σε άλλα κράτη της ηπείρου, μπορεί πραγματικά να ειπωθεί ότι ο δρόμος της αφοσίωσής τους στην Υπόθεση πέρασε από μια κόλαση βασάνων τέτοιων που σπάνια συναντά κανείς στη σύγχρονη ιστορία. Τα χρονικά της Πίστης διαθέτουν λίγες ακόμη πιο

συγκινητικές μαρτυρίες της απόλυτης δύναμης του πνεύματος από τις ιστορίες θάρρους και αγνότητας καρδιάς που βγήκαν από την κόλαση που κατέπνιγε τους φίλους στο τότε Ζαΐρ, ιστορίες που θα εμπνέουν γενιές και γενιές στο μέλλον και θα αντιπροσωπεύουν ανεκτίμητες συνεισφορές στη δημιουργία μιας παγκόσμιας Μπαχάι κουλτούρας. Χώρες όπως η Ουγκάντα και η Ρουάντα πρόσθεσαν δικά τους αλησμόνητα κατορθώματα σε αυτό το ιστορικό ηρωικού αγώνα.

Εξίσου εμπνευστική ήταν η επίδειξη της ικανότητας ανανέωσης που είναι έμφυτη στην Υπόθεση και η οποία αναδύθηκε στα στρατόπεδα προσφύγων της Καμπότζης κατά μήκος των συνόρων με την Ταϊλάνδη. Μέσα από τις ηρωικές προσπάθειες μιας χούφτας δασκάλων, ιδρύθηκαν Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια ανάμεσα σε ανθρώπους που είχαν επιζήσει μετά από μια εκστρατεία γενοκτονίας που σχεδόν δεν μπορεί να συλλάβει η ανθρώπινη καρδιά, που είχαν χάσει αμέτρητους αγαπημένους τους καθώς επίσης κι όλα τους τα υπάρχοντα στο δρόμο της υλικής ασφάλειας, αλλά στους οποίους ακόμη έκαιγε η λαχτάρα της ανθρώπινης ψυχής για πνευματική αλήθεια. Μια ασυνήθιστη επίτευξη σχετικού είδους ήταν εκείνη της Λιβεριανής Μπαχάι κοινότητας. Αφού οδηγήθηκαν από τα σπίτια τους σε εξορία σε γειτονικές χώρες, πολλοί από αυτούς τους ατρόμητους πιστούς μετέφεραν μαζί τους ολόκληρη την κοινοτική τους ζωή, ιδρύοντας Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια, συνεχίζοντας το διδασκαλικό έργο, την εκπαίδευση των παιδιών τους, χρησιμοποιώντας το χρόνο τους για να μάθουν νέες δεξιότητες και βρίσκοντας στη μουσική, στο χορό και στο θέατρο δυνάμεις του πνεύματος που βοηθούσαν να κρατήσουν την ελπίδα ζωντανή μέχρι που θα μπορούσαν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Καθώς λάμβανε χώρα η διαδικασία εκπαίδευσης σε μεθόδους μαζικής διδασκαλίας, η κατάσταση των μελών της Πίστης μεταμορφωνόταν. Το 1992, ο Μπαχάι κόσμος γιόρτασε το δεύτερό του Ιερό Έτος, δηλαδή τα εκατό χρόνια από την ανάληψη του Μπαχαολλά και τη διακήρυξη της Συνθήκης Του. Πιο εύγλωττα από ό,τι θα μπορούσαν να εκφράσουν τα λόγια, η εθνική και πολιτισμική ποικιλομορφία των 27000 πιστών που συγκεντρώθηκαν στο συνεδριακό κέντρο Javits στην πόλη της Νέας Υόρκης -μαζί με τους χιλιάδες που ήταν παρόντες σε εννέα βοηθητικά συνέδρια στο Βουκουρέστι, στο Μπουένος Άιρες, στη Μόσχα, στο Ναϊρόμπι, στο Νέο Δελχί, στην πόλη του Παναμά, στη Σιγκαπούρη, στο Σίδνεϋ και στη Δυτική Σαμόα- παρείχαν ακαταμάχητη απόδειξη της επιτυχίας του Μπαχάι διδασκαλικού έργου σε ολόκληρο τον κόσμο. Μια συγκινητική στιγμή ήταν εκείνη κατά την οποία συνδέθηκε δορυφορικά η συνάντηση στη Μόσχα με εκείνη που γινόταν στην πόλη της Νέας Υόρκης και οι Μπαχάι παντού κατασυγκινήθηκαν από τους χαιρετισμούς στα ρώσικα -την κοινή γλώσσα 280 περίπου εκατομμυρίων ανθρώπων από τουλάχιστον δεκαπέντε χώρες- που διακήρυτταν μια νέα φάση στην ανταπόκριση της ανθρωπότητας στον Μπαχαολλά.

Στα συνέδρια της Μόσχας και του Βουκουρεστίου μπορούσε κανείς να πάρει μια γεύση από την αναγέννηση των Μπαχάι κοινοτήτων που είχαν σχεδόν σβήσει κάτω από την καταπίεση του Σοβιετικού καθεστώτος και των συνεργατών του. Ένα από τρία τελευταία

απομείναντα Χέρια της Υπόθεσης, ο Αλή Ακμπάρ Φορουτάν, ο οποίος είχε ζήσει στη Ρωσία, είχε τη μεγάλη χαρά να επιστρέψει στη Μόσχα, σε ηλικία ογδόντα έξι ετών, για τις πρώτες εκλογές του Εθνικού Συμβουλίου της χώρας. Τοπικά Πνευματικά Συμβούλια ξεπήδησαν σε όλες τις χώρες που είχαν μόλις ανοιχτεί στην Πίστη και εκλέχτηκαν έξι καινούρια Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια. Σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα, η σκαπανεία και οι διδασκαλικές δραστηριότητες σε χώρες κατά μήκος της νότιας περιφέρειας της πρώην Σοβιετικής αυτοκρατορίας -όπου η Πίστη είχε παρομοίως απαγορευτεί- σύντομα δημιούργησαν ακόμη πιο πολλά Τοπικά Συμβούλια και οκτώ επιπλέον Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια. Η Μπαχάι λογοτεχνία μεταφράστηκε σε μια σειρά από νέες γλώσσες, πάρθηκαν ενεργά βήματα για την εξασφάλιση της πολιτικής αναγνώρισης των Μπαχάι θεσμών, και αντιπρόσωποι από την Ανατολική Ευρώπη και τις χώρες του τώρα εξαφανισμένου Σοβιετικού μπλοκ άρχισαν να συμμετάσχουν μαζί με τους ομοθρήσκους τους στο έργο των εξωτερικών υποθέσεων της Πίστης σε διεθνές επίπεδο.

Βαθμιαία, επίσης, το μήνυμα της Πίστης άρχισε να καλωσορίζεται σε πολλά μέρη της Κίνας και ανάμεσα σε κινέζικους πληθυσμούς στο εξωτερικό. Η Μπαχάι λογοτεχνία μεταφράστηκε στη γλώσσα των Μανδαρίνων, ακροατήρια πανεπιστημίων σε πολλές κινεζικές πόλεις προσκάλεσαν Μπαχάι λογίους, ιδρύθηκε ένα Κέντρο Μπαχάι Σπουδών στο περίφημο Ινστιτούτο Παγκόσμιων Θρησκειών στο Πεκίνο,¹²⁵ το οποίο λειτουργεί μέσα στην Ακαδημία Κοινωνικών Επιστημών και πολλοί Κινέζοι ιεράρχες είναι γενναιόδωροι στην εκτίμησή τους των αρχών που ανακαλύπτουν στις Γραφές. Υπό το φως της μεγάλης εξύμνησης που κάνει ο Αμπντολ-Μπαχά για τον κινέζικο πολιτισμό και το ρόλο της στο μέλλον της ανθρωπότητας, αρχίζει κανείς να προσδοκά τη δημιουργική συμβολή που θα έχουν οι πιστοί αυτής της προέλευσης στη διανοητική και ηθική ζωή της Υπόθεσης στα επόμενα χρόνια.¹²⁶

Η σπουδαιότητα αυτών των τριών δεκαετιών αγώνα, μάθησης και θυσίας έγινε φανερή όταν έφτασε η στιγμή να επινοηθεί ένα παγκόσμιο Σχέδιο που θα εκμεταλλευόταν την ενόραση που είχε αποκτηθεί και τους πόρους που είχαν αναπτυχθεί. Η Μπαχάι κοινότητα που ξεκίνησε το Τετραετές Σχέδιο το 1996 ήταν πολύ διαφορετική από εκείνο το πρόθυμο αλλά καινούριο και ακόμη άπειρο σώμα πιστών το οποίο, το 1964, είχε τολμήσει το πρώτο από αυτού του είδους έργα που δεν υποστηρίζονταν πια από το καθοδηγητικό χέρι του Σόγκι Εφέντι. Ήδη το 1996, μπορούσε να δει κανείς όλα τα ξεχωριστά νήματα του εγχειρήματος ως αναπόσπαστα μέρη ενός συνεκτικού όλου.

Με αυτήν την παιδεία είχε επίσης έρθει μια πολύ απαραίτητη προοπτική για το τι είχε επιτευχθεί. Η εξάπλωση της Υπόθεσης τις τρεις προηγούμενες δεκαετίες είχε φανεί στην ανταπόκριση μερικών εκατομμυρίων ανθρώπων που είχαν επηρεαστεί από τη γνωριμία τους με το μήνυμα του Μπαχάι σε σημείο που είχαν παρακινηθεί να ταυτιστούν σε ποικίλους βαθμούς με την Υπόθεση του Θεού. Γνώριζαν ότι ένας καινούριος Αγγελιαφόρος του Θεού είχε εμφανιστεί, είχε συλλάβει κάτι από το πνεύμα της πίστης και επηρεαστεί δυναμικά από τη Μπαχάι διδασκαλία περί ενότητας της ανθρωπότητας.

Μία μικρή μειονότητα ανάμεσά τους κατάφερε να ξεπεράσει αυτό το σημείο. Ωστόσο, κατά το μεγαλύτερο μέρος τους αυτοί οι φίλοι ήταν ουσιαστικά αποδέκτες διδασκαλικών προγραμμάτων που διεξάγονταν από δασκάλους και σκαπανείς από το εξωτερικό. Μία από τις μεγαλύτερες δυνάμεις των μαζών της ανθρωπότητας ανάμεσα από τους οποίους προήλθαν οι καινούριοι πιστοί βρίσκεται στην ανοιχτή καρδιά που έχει την ικανότητα να επιφέρει διαρκή κοινωνική μεταμόρφωση. Η μεγαλύτερη αδυναμία αυτών των ίδιων πληθυσμών ήταν μέχρι τώρα μια παθητικότητα που την έμαθαν επειδή εκτέθηκαν επί πολλές γενιές σε εξωτερικές επιρροές οι οποίες, άσχετα με το πόσο μεγάλα μπορεί να ήταν τα υλικά τους οφέλη, ακολουθούσαν σχέδια που συσχετίζονταν συχνά μόνο επιφανειακά -στην καλύτερη περίπτωση- στις πραγματικές ανάγκες και καθημερινές ζωές των ιθαγενών.

Το Τετραετές Σχέδιο, που αποτελούσε μεγάλη εξέλιξη των σχεδίων εκείνων που είχαν αμέσως προηγηθεί, είχε επινοηθεί έτσι ώστε να εκμεταλλεύεται τις ευκαιρίες και την ενόραση που είχε συνεπώς αποκτηθεί. Ο στόχος της προώθησης της διαδικασίας εισόδου κατά στρατιές έγινε ο μοναδικός στόχος του εγχειρήματος. Τα μαθήματα που είχαν παρθεί στη διάρκεια προηγούμενων Σχεδίων έδιναν τώρα έμφαση στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων των πιστών -οπουδήποτε- έτσι ώστε όλοι να μπορούσαν να εγερθούν ως πεπεισμένοι πρωταγωνιστές της αποστολής της Πίστης. Το όργανο για την επίτευξη αυτού του στόχου είχε υποστεί σταθερό εξευγενισμό στη διάρκεια των πρωτύπων Σχεδίων και είχε επιδείξει την αποτελεσματικότητά του.

Όπως και με τις περισσότερες από τις άλλες μεθόδους και δραστηριότητες με τις οποίες αναπτυσσόταν η Πίστη, αυτό το όργανο ήταν παρομοίως σύλληψη του Αμπντολ-Μπαχά, ο οποίος ζητά στις Πινακίδες του Θεϊκού Σχεδίου οπαδούς με βαθείς γνώσεις να «συγκεντρώσουν τη νεολαία της αγάπης του Θεού σε σχολεία εκπαίδευσης και να τους διδάξουν όλες τις θείες αποδείξεις και τα αδιαμφισβήτητα επιχειρήματα που έχουν καταγραφεί και σώζονται στα θεία βιβλία και σε επιστολές που αναφέρονται στη φανέρωση του Επαγγελθέντος....»¹²⁷ Έργα σκαπανείας και η οργανωμένη εκπαίδευση αυτού του είδους είχαν ήδη γίνει στο Ιράν, στη διάρκεια των πρώτων χρόνων του αιώνα, από τον πολυαγαπημένο Σαντρο'ς Σοντούρ.¹²⁸ Με την πάροδο των χρόνων, τα χειμερινά και καλοκαιρινά σχολεία πολλαπλασιάστηκαν και τα διαδοχικά Σχέδια ενθάρρυναν επίσης πειραματισμούς στην ανάπτυξη Μπαχάϊ ινστιτούτων.

Σίγουρα η πιο σημαντική πρόοδος σε αυτή την τελευταία άποψη συνέβη σε μια περίοδο τουλάχιστον δύο δεκαετιών, ξεκινώντας τη δεκαετία του εβδομήντα στην Κολομβία όπου επινοήθηκε ένα συστηματικό και διαρκές πρόγραμμα εκπαίδευσης στις Γραφές και το οποίο υιοθετήθηκε σύντομα από γειτονικά κράτη. Επηρεασμένη από τις παράλληλες προσπάθειες της κολομβιανής κοινότητας στο πεδίο της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, η πρόοδος ήταν ακόμη περισσότερο εντυπωσιακή στο γεγονός ότι είχε επιτευχθεί μέσα σε ένα κλίμα βίας και ανομίας που συγκλόνιζε τη ζωή της περιβάλλουσας κοινωνίας.

Το κατόρθωμα των Κολομβιανών αποδείχτηκε μια πηγή έμπνευσης και παράδειγμα για Μπαχάι κοινότητες σε άλλα μέρη του κόσμου. Την εποχή που τελείωσε το Τετραετές Σχέδιο, πάνω από εκατό χιλιάδες πιστοί ενασχολούνταν παγκοσμίως με τα προγράμματα των τουλάχιστον τριακοσίων μόνιμων εκπαιδευτικών ινστιτούτων. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, μια πλειονότητα περιφερειακών ινστιτούτων είχε οδηγήσει τη διαδικασία ένα στάδιο παραπέρα δημιουργώντας δίκτυα «κύκλων μελέτης» οι οποίοι αξιοποιούν τα ταλέντα των πιστών για να αναπαράγουν το έργο του ινστιτούτου σε τοπικό επίπεδο. Είναι ήδη εμφανές ότι η επιτυχία του έργου του ινστιτούτου έχει ενισχύσει σημαντικά τη μακροπρόθεσμη διαδικασία μέσω της οποίας θα σχηματιστεί ένα παγκόσμιο σύστημα Μπαχάι εκπαίδευσης.¹²⁹

Παρόλο που οι αγώνες αυτών των δεκαετιών ήταν σχετικά συγκρατημένοι -τουλάχιστον συγκρινόμενοι με το πρότυπο της Ηρωικής Εποχής- παρέχουν στην τωρινή γενιά των Μπαχάι ένα παράθυρο για εκείνο που ο Σόγκι Εφέντι περιγράφει σαν κυκλική φύση της ιστορίας της Πίστης: «μία σειρά από εσωτερικές και εξωτερικές κρίσεις, ποικίλης σφοδρότητας, ισοπεδωτικές στα άμεσα αποτελέσματά τους, αλλά η καθεμία απελευθερώνοντας μυστηριωδώς ένα ανάλογο μέγεθος θεϊκής δύναμης, προσδίδοντας έτσι μια νέα ώθηση στο ξεδίπλωμά της.»¹³⁰ Αυτά τα λόγια θέτουν σε προοπτική την ακολουθία των προσπαθειών, πειραμάτων, απογοητεύσεων και θριάμβων που χαρακτήρισαν το ξεκίνημα μιας μεγάλης κλίμακας διδασκαλία και προετοίμασαν την Μπαχάι κοινότητα για τις ακόμη μεγαλύτερες προκλήσεις που αναμένονταν.

Καθόλη την ιστορία, το κύριο μέρος της ανθρωπότητας, στην καλύτερη περίπτωση, ήταν θεατές της προόδου του πολιτισμού. Ο ρόλος τους ήταν να υπηρετήσουν τα σχέδια των οποιωνδήποτε επίλεκτων είχαν προσωρινά κατακτήσει τον έλεγχο της διαδικασίας. Ακόμη και οι διαδοχικές Αποκαλύψεις του Θεού, των οποίων ο στόχος ήταν η απελευθέρωση του ανθρώπινου πνεύματος, αιχμαλωτίστηκαν κατά καιρούς, από το «επίμονο εγώ», καθηλώθηκαν από ανθρώπινα δόγματα, τελετουργίες, κληρικά προνόμια και σχισματικές διαμάχες και έφτασαν στο τέλος τους με τον έσχατο σκοπό τους ματαιωμένο.

Ο Μπαχάολλά έχει έρθει για να απελευθερώσει την ανθρωπότητα από αυτά τα μακροχρόνια δεσμά, και οι τελευταίες δεκαετίες του εικοστού αιώνα ήταν αφιερωμένες από την κοινότητα των οπαδών Του σε δημιουργική δοκιμή των μέσων με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί ο στόχος Του. Η αποπεράτωση του Θεϊκού Σχεδίου επιβάλλει τίποτε λιγότερο από τη συμμετοχή ολόκληρου του σώματος της ανθρωπότητας στο έργο της δικής της πνευματικής, κοινωνικής και διανοητικής ανάπτυξης. Οι δοκιμασίες που αντιμετώπισε η Μπαχάι κοινότητα στις δεκαετίες μετά το 1963 είναι ακριβώς οι απαραίτητες που εξευγενίζουν την προσπάθεια και εξαγνίζουν το κίνητρο έτσι που να καθιστούν εκείνους που συμμετέχουν άξιους για μια τόσο σημαντική αποστολή. Αυτού του είδους οι δοκιμασίες αποτελούν τις σίγουρες αποδείξεις εκείνης της διαδικασίας ωρίμανσης που περιέγραψε τόσο πειστικά ο Αμπντολ-Μπαχά:

Μερικά κινήματα εμφανίζονται, παρουσιάζουν μια σύντομη περίοδο δραστηριότητας και ύστερα σταματούν. Άλλα επιδεικνύουν ένα μεγαλύτερο μέγεθος προόδου και δύναμης, αλλά προτού φτάσουν στην ώριμη ανάπτυξη εξασθενούν, αποσυντίθενται και χάνονται στη λήθη.... Υπάρχει ένα ακόμη είδος κινήματος ή υπόθεσης που από ένα πολύ μικρό, δυσδιάκριτο ξεκίνημα προχωράει με σίγουρη και σταθερή πρόοδο, βαθμιαία διευρύνεται και εξαπλώνεται μέχρι που καταλαμβάνει παγκόσμιες διαστάσεις. Αυτής της φύσης είναι το Μπαχάι Κίνημα.¹³¹

X

Η αποστολή του Μπαχαλλά δεν περιορίζεται στην ανέγερση της Μπαχάι κοινότητας. Η Αποκάλυψη του Θεού έχει έρθει για ολόκληρη την ανθρωπότητα και θα κερδίσει την υποστήριξη των θεσμών της κοινωνίας σε βαθμό που θα βρουν στο παράδειγμά της ενθάρρυνση και έμπνευση για τις προσπάθειές τους να θέσουν τα θεμέλια μιας δίκαιης κοινωνίας. Για να εκτιμήσει κανείς αυτό το παράλληλο μέλημα, χρειάζεται μόνο να φέρει στη μνήμη το χρόνο και τη φροντίδα που αφιέρωσε ο Ίδιος ο Μπαχαλλά στο να καλλιεργήσει σχέσεις με κυβερνητικούς αξιωματούχους, στοχαστές, εξέχουσες μορφές σε διάφορες ομάδες μειονοτήτων και τους διπλωματικούς αντιπροσώπους ξένων κυβερνήσεων που είχαν διοριστεί και υπηρετούσαν στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Η πνευματική επίδραση αυτής της προσπάθειας είναι εμφανής στο φόρο τιμής που απονεμήθηκε στο χαρακτήρα και στις αρχές Του ακόμη και από τόσο δριμύεις εχθρούς όπως ήταν ο Αλή Πασάς και ο Πέρσης Πρέσβης στην Κωνσταντινούπολη, ο Μιρζά Χοσέιν Χαν. Ο πρώτος, ο οποίος καταδίκασε το Φυλακισμένο του σε εξορία στην αποικία καταδίκων στην Άκκα, ωθήθηκε παρά ταύτα να Τον περιγράψει ως «έναν άντρα υψηλής διάκρισης, παραδειγματικής συμπεριφοράς, μεγάλης μετριοπάθειας και μία πλέον αξιοπρεπή μορφή», του οποίου οι διδασκαλίες, κατά τη γνώμη του υπουργού, «ήταν άξιες υψηλής εκτίμησης». ¹³² Ο τελευταίος, του οποίου οι μηχανορραφίες ήταν κατά κύριο λόγο η αιτία για τη δηλητηρίαση του νου του Αλή Πασά και των συνεργατών του, παραδέχτηκε ειλικρινά, μερικά χρόνια αργότερα, τη μεγάλη αντίθεση ανάμεσα στο ηθικό και διανοητικό ανάστημα του Εχθρού του και τη ζημιά που προκλήθηκε στις Περσο-Τουρκικές σχέσεις από τη φήμη για απληστία και ανεντιμότητα που χαρακτήριζε τους περισσότερους από τους συμπατριώτες του που διέμεναν στην Κωνσταντινούπολη.

Από την αρχή, ο Αμπντολ-Μπαχά, έτρεφε θερμό ενδιαφέρον για προσπάθειες δημιουργίας μιας νέας διεθνούς τάξης. Είναι αξιοσημείωτο, για παράδειγμα, ότι στις δημόσιες αναφορές Του στη Βόρεια Αμερική στο σκοπό της επίσκεψής Του εκεί έδινε ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσκληση της οργανωτικής επιτροπής του Συνεδρίου Ειρήνης της Λέικ Μόχονκ να προσφωνήσει Αυτός τη διεθνή συνάντηση. Ήταν επίσης γενναιόδωρος στην ενθάρρυνση που παρείχε στην Κεντρική Οργάνωση για τη Βιώσιμη Ειρήνη στη Χάγη. Ήταν, ωστόσο, εντελώς ειλικρινής στη συμβουλή που πρόσφερε. Επιστολές που είχε γράψει η Εκτελεστική Επιτροπή της οργάνωσης της Χάγης σε Αυτόν στη διάρκεια του

πολέμου παρείχαν την ευκαιρία για μια ανταπόκριση που τράβηξε την προσοχή των οργανωτών στη διακήρυξη από τον Μπαχαλλά πνευματικών αληθειών που μόνο αυτές μπορούν να παρέχουν τα θεμέλια για την πραγματοποίηση των στόχων τους:

Ω εσείς σεβαστοί που είστε πρωτοπόροι ανάμεσα στους καλοθελητές του κόσμου της ανθρωπότητας!... Σήμερα η Παγκόσμια Ειρήνη είναι ένα ζήτημα μεγάλης σπουδαιότητας, αλλά η ενότητα στη συνείδηση είναι ουσιώδης, έτσι ώστε να διασφαλιστούν τα θεμέλια αυτού του ζητήματος, να σταθεροποιηθεί η εδραίωσή του και να ισχυροποιηθεί το οικοδόμημά του.... Σήμερα τίποτα εκτός από τη δύναμη του Λόγου του Θεού που περικλείει τις αλήθειες των πραγμάτων δεν μπορεί να φέρει τις σκέψεις, το νου, την καρδιά και το πνεύμα κάτω από τη σκιά ενός Δέντρου. Αυτός είναι ο ισχυρός σε όλα τα πράγματα, ο αναζωογονητής των ψυχών, ο προστάτης και εκείνος που ελέγχει τον κόσμο της ανθρωπότητας.¹³³

Πέρα από αυτό, ο κατάλογος των ατόμων με επιρροή με τα οποία ο Διδάσκαλος πέρασε υπομονετικές ώρες τόσο στη Βόρεια Αμερική όσο και στην Ευρώπη -ιδιαίτερα άτομα που πάσχιζαν να προάγουν το στόχο της παγκόσμιας ειρήνης και του ανθρωπισμού- αντανakλά τη συναίσθηση της ευθύνης που έχει η Υπόθεση απέναντι στην ανθρωπότητα γενικότερα. Όπως μαρτυρεί η ασυνήθιστη ανταπόκριση που προκάλεσε ο θάνατός Του, ακολούθησε αυτή την πορεία μέχρι το τέλος της ζωής Του.

Ο Σόγκι Εφέντι ανέλαβε αυτό το κληροδότημα αμέσως με το ξεκίνημα της θητείας του. Ήδη το 1925, ενθάρρυνε το ενδιαφέρον μιας Αμερικανίδας πιστής, της Τζιν Στάναρντ, να ιδρύσει ένα «Διεθνές Μπαχάι Γραφείο», και την κατήυθνε στη Γενεύη, έδρα της Κοινωνίας των Εθνών. Ενώ το Γραφείο δεν ασκούσε καμιά διαχειριστική εξουσία, δρούσε, σύμφωνα με τα λόγια του Φύλακα, «ως μεσάζων ανάμεσα στη Χάιφα και άλλα Μπαχάι κέντρα» και λειτουργούσε ως «κέντρο διανομής» πληροφοριών στην καρδιά της Ευρώπης, ενώ ο ρόλος του αναγνωρίστηκε επίσημα όταν ο εκδοτικός οίκος της Κοινωνίας των Εθνών επιδίωξε και δημοσίευσε μια περιγραφή των δραστηριοτήτων του Γραφείου.¹³⁴

Όπως συνέβη συχνά στην ιστορία της Υπόθεσης, μια απροσδόκητη κρίση συνέβαλε στο να αυξηθεί σημαντικά η ανάμιξη των Μπαχάι στην ευρύτερη κοινωνία σε διεθνές επίπεδο. Το 1928, ο Σόγκι Εφέντι ενθάρρυνε το Πνευματικό Συμβούλιο της Βαγδάτης να κάνει έφεση στην Επιτροπή Μόνιμων Εντολών της Κοινωνίας των Εθνών ενάντια στην κατάληψη, από Σίιτες αντιπάλους, της οικίας του Μπαχαλλά σε εκείνη την πόλη. Αναγνωρίζοντας την αδικία που είχε γίνει, το Συμβούλιο της Κοινωνίας των Εθνών, ζήτησε ομόφωνα από τη Βρετανία που είχε την προσωρινή διοίκηση, το Μάρτιο του 1929, να πιέσει την κυβέρνηση του Ιράκ «με στόχο την άμεση αποκατάσταση της αδικίας που είχαν υποστεί οι ενάγοντες». Επανειλημμένες υπεκφυγές από την ιρακινή κυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης και της παραβίασης μιας σοβαρής υπόσχεσης από την πλευρά του ίδιου του μονάρχη, είχε σαν αποτέλεσμα την παράταση της υπόθεσης για χρόνια μέσω αλληπάλληλων συνεδριάσεων της Επιτροπής, αφήνοντας την οικία στα χέρια εκείνων που

την είχαν καταλάβει, μια κατάσταση που μέχρι σήμερα παραμένει αδιόρθωτη.¹³⁵ Απτόητος από αυτή την αποτυχία, ο Σόγκι Εφέντι επέστησε την προσοχή της Μπαχάι κοινότητας στο ιστορικής σημασίας όφελος που είχε αποκομίσει η Υπόθεση από αυτή την εκστρατεία. Όπως είχε συμβεί πρωτύτερα με την απόρριψη από το μουσουλμανικό δικαστήριο των Σουνιτών της έφεσης μιας αιγυπτιακής Μπαχάι κοινότητας σχετικά με το γάμο, ο Φύλακας επισήμανε ότι:

Αρκεί να πει κανείς ότι παρόλες αυτές τις ασταμάτητες καθυστερήσεις, διαμαρτυρίες και υπεκφυγές ... η δημοσιότητα που πέτυχε η Πίστη από αυτό τον αξέχαστο δικαστικό αγώνα και την υπεράσπιση της υπόθεσής της -την υπόθεση της αλήθειας και της δικαιοσύνης- από το ανώτατο δικαστήριο του κόσμου, ήταν τέτοια που διέγειρε το θαυμασμό των φίλων της και σάστισε τους εχθρούς της.¹³⁶

Η γέννηση των Ηνωμένων Εθνών άνοιξε στην Πίστη ένα ακόμη πιο ευρύ πεδίο για τις προσπάθειές της να ασκήσει μια πνευματική επιρροή στη ζωή της κοινωνίας. Ήδη το 1947, μια ειδική «Επιτροπή Παλαιστίνης» των Ηνωμένων Εθνών ζήτησε τις απόψεις του Σόγκι Εφέντι για το μέλλον εκείνης της, υπό προσωρινής διοίκησης, περιοχής. Η ανταπόκρισή του στην ερώτηση του πρόσφερε μια ευκαιρία να παρουσιάσει μια αυθεντική έκθεση της ιστορίας και των διδασκαλιών της ίδιας της Υπόθεσης. Την ίδια εκείνη χρονιά, με την ενθάρρυνση του Σόγκι Εφέντι, το Εθνικό Πνευματικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Πολιτειών και του Καναδά υπέβαλε στη διεθνή οργάνωση ένα έγγραφο με τίτλο «Μια Μπαχάι Διακήρυξη Ανθρωπίνων Υποχρεώσεων και Δικαιωμάτων», που επρόκειτο να εμπνεύσει το έργο Μπαχάι συγγραφέων και εκπροσώπων στις δεκαετίες που ακολούθησαν.¹³⁷ Ένα χρόνο αργότερα, τα οκτώ Εθνικά Συμβούλια που υπήρχαν τότε, εξασφάλισαν από το υπεύθυνο σώμα των Ηνωμένων Εθνών διαπιστευτήρια για τη «Μπαχάι Διεθνή Κοινότητα» ως μια διεθνή μη κυβερνητική οργάνωση.

Δεν ήταν μόνο η αργά αναδύουσα σχέση της Πίστης με τη νέα διεθνή τάξη που απέσπασε την υποστήριξη αυτού του είδους από το Φύλακα. Οι σελίδες του *God Passes By* και των απομνημονευμάτων της Αματολ-Μπαχά είναι γεμάτες από αναφορές σε ανταποκρίσεις που έγιναν από σημαίνοντα άτομα και οργανισμούς στις πρωτοβουλίες του Σόγκι Εφέντι και σε εκδηλώσεις σε όλο τον κόσμο στις οποίες είχαν προσκληθεί να συμμετάσχουν Μπαχάι αντιπρόσωποι. Ιστορικά, εκπλήσσεται κανείς από την τεράστια διαφορά ανάμεσα σε πολλές από αυτές τις σχετικά ανακόλουθες περιστάσεις και την προσοχή που τους δόθηκε από μια μορφή της οποίας το έργο δεν ήταν μόνο τεράστιας σημασίας για το μέλλον της ανθρωπότητας, αλλά η οποία κατάλαβε πλήρως τη σχετική σπουδαιότητα των γεγονότων που ξεδιπλώνονταν γύρω του. Αυτό που πήρε η Μπαχάι κοινότητα σε αυτή την προσεχτική καταγραφή είναι μια οδηγία για τον τρόπο που πρέπει να εκμεταλλεύεται τις όλο και περισσότερες ευκαιρίες που γεννιούνται από πολύ απλά ξεκινήματα.

Από τη στιγμή της αναγνώρισής της η Μπαχάι Διεθνής Κοινότητα άρχισε να παίζει έναν ενεργητικό ρόλο στις υποθέσεις των Ηνωμένων Εθνών. Μια δραστηριότητα που της χάρισε μεγάλη εκτίμηση ήταν ένα πρόγραμμα που εκτελέστηκε, μέσω του επεκτεινόμενου δικτύου των Μπαχάι Συμβουλίων, για να παρέχει στο κοινό πληροφορίες για τα ίδια τα Ηνωμένα Έθνη και το οποίο έδωσε γενναιόδωρη υποστήριξη σε αγωνιζόμενες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών σε όλο τον κόσμο. Ήδη το 1970, η Κοινότητα είχε εξασφαλίσει συμβουλευτικό καθεστώς στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC). Το 1974 της προσφέρθηκε επίσημη συνεργασία με το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) και το 1976 απέκτησε συμβουλευτικό καθεστώς στο Ταμείο Παιδιών των Ηνωμένων Εθνών (UNICEF). Η επιρροή και η εμπειρογνωμοσύνη που αναπτύχθηκαν στη διάρκεια αυτών των χρόνων έδειξαν τις δυνατότητές τους, το 1955 και 1962, όταν η Κοινότητα πέτυχε στο να εξασφαλίσει τη μεσολάβηση των Ηνωμένων Εθνών υπέρ των πιστών που υφίσταντο διωγμό στο Ιράν και στο Μαρόκο αντίστοιχα.

* * *

Το 1980, οι υπομονετικές δραστηριότητες των εξωτερικών υποθέσεων των Εθνικών Πνευματικών Συμβουλίων και του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών της Κοινότητας ωθήθηκαν ξαφνικά σε ένα καινούριο στάδιο της ανάπτυξής τους. Ο καταλύτης ήταν η απόπειρα από τους Σίιτες κληρικούς του Ιράν να εξουδετερώσουν την Υπόθεση στη χώρα της γέννησής της. Οι συνέπειες ήταν οι λιγότερο αναμενόμενες τόσο από τους διώκτες της Πίστης όσο και από τους υποστηρικτές της.

Καθόλη τη διάρκεια των πολλών δεκαετιών στις οποίες οι πιστοί στην κοιτίδα της Πίστης υφίσταντο περιοδικούς διωγμούς για τα πιστεύω τους, οι μουλάδες που υποκινούσαν και καθοδηγούσαν αυτές τις υποθέσεις, δρούσαν από κοινού με τους διαδοχικούς μονάρχες της χώρας. Οι τελευταίοι, φαινομενικά απόλυτοι στην εξουσία τους, περιορίζονταν στην πραγματικότητα από πολιτικούς υστεροβουλίες που τους καθιστούσαν ευάλωτους σε εξωτερικές πιέσεις, ιδιαίτερα από Δυτικές κυβερνήσεις. Έτσι έγινε όταν η προσβολή που εκφράστηκε από Ρώσους, Βρετανούς και άλλους διπλωμάτες ανάγκασε το Σάχη Νασερεντίν, παρά τη θέλησή του, να δώσει τέλος στην οργιαστική βία που είχε αφαιρέσει τη ζωή πολλών πιστών στις αρχές του 1850 και είχε απειλήσει κι εκείνη του Ίδιου του Μπαχαλλά. Στη διάρκεια του εικοστού αιώνα οι Κατζάρροι διάδοχοί του είχαν ομοίως ασχοληθεί με τον εξευμενισμό της άποψης ξένων κυβερνήσεων. Το σχέδιο επαναλήφθηκε το 1955 όταν ο δεύτερος σάχης των Παχλαβί, ο οποίος είχε παρακινηθεί από τους μουλάδες να εγκρίνει ένα αντι-Μπαχαϊκό κύμα βίας, αναγκάστηκε από τη διαμαρτυρία των Ηνωμένων Εθνών και από ενστάσεις από την πλευρά της αμερικανικής κυβέρνησης να σταματήσει απότομα την εκστρατεία -και οι δύο παρεμβάσεις ήταν προάγγελοι συμβάντων που θα ακολουθούσαν.

Τέτοιου είδους έλεγχοι στη συμπεριφορά του κλήρου φαινόταν να είχαν παραγκωνιστεί από την ισλαμική επανάσταση του 1979. Ξαφνικά οι μουλάδες βρίσκονταν οι ίδιοι στην εξουσία, ορίζοντας τους δικούς τους υποψήφιους στις υψηλότερες θέσεις στην καινούρια δημοκρατία, και τελικά αναλαμβάνοντας αυτά τα πόστα κατευθείαν. Ιδρύθηκαν «Επαναστατικά δικαστήρια», υπόλογα μόνο στον ανώτερο κλήρο. Ένας στρατός «επαναστατικών φρουρών», πολύ πιο αποτελεσματικός από τη μυστική αστυνομία του σάχη, και το ίδιο θηριώδης, πήρε υπό τον έλεγχό του κάθε τομέα της δημόσιας ζωής.

Ενώ η προσοχή της νέας κάστας κυβερνώντων είχε επικεντρωθεί κυρίως σε αυτό που πίστευε ότι ήταν απειλές από ξένες κυβερνήσεις, σημαίνοντα στοιχεία της, αντίκριζαν μια ευκαιρία να καταστρέψουν επιτέλους την Ιρανική Μπαχάι κοινότητα.¹³⁸ Δεν χρειάζεται να γίνει εδώ ανασκόπηση των σπαρακτικών λεπτομερειών της εκστρατείας που ακολούθησε. Η σπουδαιότητά τους βρίσκεται, μάλλον, στην ανταπόκριση που υπήρξε σε αυτές τις επιθέσεις από χιλιάδες Μπαχάι -άντρες, γυναίκες και παιδιά- σε ολόκληρη τη χώρα. Η άρνησή τους να αποκηρύξουν την πίστη τους, με κόστος ακόμη και τη ζωή τους, ενέπνευσε στους ομοθρήσκους τους σε ολόκληρο τον κόσμο μια υψηλή αφοσίωση στην Υπόθεση για την οποία γίνονταν αυτές οι θυσίες. Δεν ήταν, όμως, μόνο τα μέλη της Πίστης εκείνοι που επηρεάστηκαν από αυτά τα γεγονότα. Δεκαετίες νωρίτερα, το 1889, ένας διακεκριμένος Δυτικός σχολιαστής του ηρωισμού των πρώιμων οπαδών της Πίστης είχε γράψει προφητικά για τις δοκιμασίες των πρώτων πιστών:

Είναι οι ζωές αυτών, η ελπίδα τους που δεν απογοητεύεται, η αγάπη τους που δεν ψυχραίνεται, η σταθερότητά τους που δεν κλονίζεται, αυτά τα οποία σφραγίζουν αυτό το θαυμαστό κίνημα με ένα χαρακτήρα εντελώς δικό του... Δεν είναι κάτι μικρό και εύκολο να υπομείνει κανείς τα όσα υπέμειναν αυτοί, και σίγουρα εκείνο που θεώρησαν αυτοί να αξίζει τη ζωή την ίδια, αξίζει να προσπαθήσει κανείς να το καταλάβει. Δεν λέω τίποτα για την ισχυρή επιρροή που, όπως πιστεύω, θα ασκήσει η πίστη των Μπαμπί στο μέλλον, ούτε για τη νέα ζωή που ίσως εμφυσήσει σε μια νεκρή ανθρωπότητα. Διότι, είτε πετύχει, είτε αποτύχει, ο λαμπρός ηρωισμός των Μπαμπί μαρτύρων είναι κάτι αιώνιο και άφθαρτο... Αλλά αυτό που δεν μπορώ να ελπίσω ότι σας έχω μεταφέρει είναι η φοβερή ευσυνειδησία αυτών των ανθρώπων και η απερίγραπτη επίδραση που αυτή η ευσυνειδησία, σε συνδυασμό με άλλες ιδιότητες, ασκεί σε οποιονδήποτε έχει όντως έρθει σε επαφή μαζί τους.¹³⁹

Αυτά τα λόγια προεικόνισαν την ανάπτυξη ενός παρόμοιου αισθήματος ανάμεσα σε παρατηρητές, όχι Μπαχάι, στη διάρκεια των ισλαμικών επαναστατικών χρόνων και αυτό επρόκειτο να γίνει μία από τις πιο ισχυρές δυνάμεις προώθησης της ανάδυσης της Υπόθεσης από την αφάνεια. Αντιλαμβάνεται κανείς σε αυτά τα πρώιμα λόγια, επίσης, την κατ'ουσίαν πνευματική φύση αυτού που πάντα διακυβευόταν στην κοιτίδα της Πίστης. Πέρα από μια αποστροφή για την παράλογη κτηνωδία των διωγμών, ένα αυξανόμενο μέρος της ξένης γνώμης έχει συγκινηθεί βαθιά από την αντίδραση των Ιρανών Μπαχάι.

Ο εικοστός αιώνας έχει, αλίμονο, συνταραχτεί από τις δοκιμασίες αμέτρητων θυμάτων καταπίεσης. Αυτό που έκανε την κατάσταση των Μπαχάι μοναδική ήταν η στάση που υιοθετήθηκε από εκείνους που υφίσταντο τις δοκιμασίες. Οι Ιρανοί πιστοί αρνήθηκαν να αποδεχτούν τον πολύ οικείο ρόλο των θυμάτων. Όπως οι Ιδρυτές της Πίστης που πέρασαν πριν από αυτούς, ανέλαβαν την ηθική ευθύνη του σημαντικού ζητήματος ανάμεσα σε αυτούς και τους αντιπάλους τους. Αυτοί ήταν, και όχι τα επαναστατικά δικαστήρια ή οι επαναστατικοί φρουροί, που έθεσαν γρήγορα τους όρους της αναμέτρησης, και αυτό το ασυνήθιστο κατόρθωμα επηρέασε όχι μόνο τις καρδιές αλλά και το νου εκείνων που παρατηρούσαν την κατάσταση έξω από την Μπαχάι Πίστη. Η διωκόμενη κοινότητα ούτε επιτέθηκε στους καταπιεστές της, ούτε επιδίωξε πολιτικό πλεονέκτημα από την κρίση. Ούτε ζήτησαν οι Μπαχάι υπερασπιστές της σε άλλες χώρες τη διάλυση του Ιρανικού συντάγματος, ούτε καν για εκδίκηση. Όλοι απαιτούσαν μόνο δικαιοσύνη -την αναγνώριση των δικαιωμάτων από την Παγκόσμια Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που είχε εγκριθεί από την κοινότητα των εθνών, κι επικυρωθεί από την Ιρανική κυβέρνηση και πολλά από αυτά είχαν ενσωματωθεί ακόμη και σε άρθρα του Ισλαμικού συντάγματος.

Η κρίση ώθησε τον Μπαχάι κόσμο σε ασυνήθιστους άθλους. Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια που είχαν μικρή ή καθόλου εμπειρία στην ανάπτυξη σχέσεων εργασίας με τους αξιωματούχους των κυβερνήσεων στις χώρες τους κλήθηκαν να ζητήσουν κυβερνητική υποστήριξη για αποφάσεις σε διάφορα επίπεδα του διεθνούς συστήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και το έπραξαν αυτό με εξέχουσα επιτυχία. Κάθε χρόνο, επί είκοσι αδιάκοπα χρόνια, η υπόθεση των Ιρανών Μπαχάι αποτελούσε θέμα στο διεθνές σύστημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συγκεντρώνοντας υποστήριξη σε αλληπάλληλες αποφάσεις, εξασφαλίζοντας προσοχή στα παράπονα των Μπαχάι στις αποστολές των ειδικών απεσταλμένων που είχαν οριστεί από την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, και σταθεροποιώντας αυτές τις κατακτήσεις μέσα από αποφάσεις της Τρίτης Επιτροπής της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Κάθε απόπειρα του Ιρανικού καθεστώτος να διαφύγει τη διεθνή επίκριση του τρόπου που μεταχειριζόταν τους Μπαχάι πολίτες του απέτυχε να κλονίσει την υποστήριξη που έλκυε το Μπαχάι ζήτημα από μια επίμονη πλειονότητα ευμενών εθνών που εκπροσωπούνταν στην Επιτροπή. Το επίτευγμα ήταν ακόμη πιο αξιοσημείωτο λόγω της συνεχούς αλλαγής των μελών της Επιτροπής και της απαιτητικής ημερήσιας διάταξης που περιελάμβανε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε άλλες χώρες που επηρέαζαν εκατομμύρια θύματα.

Την ίδια στιγμή που ασκείτο απευθείας πίεση στην Ιρανική κυβέρνηση, η υπόθεση έλκυε μια άνευ προηγουμένου δημοσιότητα σε ολόκληρο τον κόσμο σε εφημερίδες, περιοδικά και εκπεμπόμενα μέσα ενημέρωσης. Εφημερίδες όπως The New York Times, η Le Monde και η Frankfurter Allgemeine Zeitung, που διαβάζονται διεθνώς, κάλυψαν ευρέως τους διωγμούς, και τηλεοπτικά δίκτυα στην Αυστραλία, στον Καναδά, στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες παρήγαγαν λεπτομερείς

παρουσιάσεις με τη μορφή μαγκαζίνο. Οι παραβιάσεις καταδικάζονταν συχνά με έντονα σχόλια των συντακτών. Εκτός από την υποστήριξη που δόθηκε έτσι στις προσπάθειες να εξασφαλιστεί αποτελεσματική παρέμβαση στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αυτού του είδους η δημοσιότητα είχε σαν αποτέλεσμα να παρουσιάσει, συνήθως για πρώτη φορά και σε ένα κοινό δεκάδων εκατομμυρίων ανθρώπων, ακριβείς και ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις Μπαχάι διδασκαλίες και τα πιστεύω. Τόσο η δημοσιότητα όσο και η εκστρατεία που πραγματοποιήθηκε μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών παρείχε σε σημαίνοντες αξιωματούχους σε ολόκληρο τον κόσμο μια διαρκής ευκαιρία να κρίνουν για τον εαυτό τους τόσο τις διδασκαλίες της Υπόθεσης όσο και το χαρακτήρα της Μπαχάι κοινότητας.

Ένα πρόβλημα που προέκυψε από τους διωγμούς ήταν αυτό που αντιμετώπισαν χιλιάδες Ιρανοί Μπαχάι που βρέθηκαν αβοήθητοι χωρίς επικυρωμένα διαβατήρια σε χώρες όπου υπηρετούσαν ως σκαπανείς, ή αναγκάστηκαν να τραπούν σε φυγή από το Ιράν επειδή οι ίδιοι ή οι οικογένειές τους στερησιμώθηκαν στο πογκρόμ. Το 1983, ένα Διεθνές Γραφείο Μπαχάι Προσφύγων ιδρύθηκε στον Καναδά, ^{14ο} όπου η κυβέρνηση υπήρξε ιδιαίτερα ευαίσθητη στις διαμαρτυρίες που έγιναν από το Εθνικό Πνευματικό Συμβούλιο της χώρας. Στα επόμενα χρόνια, με τη βοήθεια της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ένας αριθμός άλλων χωρών άνοιξαν ομοίως τις πόρτες τους σε πάνω από δέκα χιλιάδες Ιρανούς Μπαχάι, πολλοί από τους οποίους συμπλήρωσαν στόχους σκαπανείας στους νέους τόπους διαμονής τους.

* * *

Όχι μόνο η Μπαχάι κοινότητα αλλά και το ίδιο το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών ωφελήθηκε από αυτό το μακρόχρονο αγώνα. Αρχικά, μετά την Ισλαμική επανάσταση, η κοινότητα των πιστών στο Ιράν αντιμετώπισε μια απειλή για την ίδια της την επιβίωση. Με τον καιρό, η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, όσο αργά και δυσκίνητα μπορεί να φαίνονται οι επιχειρήσεις της σε κάποιους εξωτερικούς παρατηρητές, πέτυχε να αναγκάσει το Ιρανικό καθεστώς να δώσει τέλος στους χειρότερους διωγμούς. Με αυτό τον τρόπο, «η υπόθεση των Ιρανών Μπαχάι» σημείωσε σημαντική νίκη τόσο για την Επιτροπή όσο και για την Μπαχάι Πίστη. Χρησίμευσε σαν μια εκπληκτική επίδειξη της δύναμης της κοινότητας των εθνών, δρώντας μέσω του μηχανισμού που δημιουργήθηκε για αυτό το σκοπό, για να θέσει υπό έλεγχο πρότυπα καταπίεσης που είχαν αμαυρώσει τις σελίδες της καταγεγραμμένης ιστορίας σε όλες τις εποχές.

Αυτή η περίσταση τονίζει τη σχέση των δραστηριοτήτων της Πίστης με τη ζωή της γενικότερης κοινωνίας στην οποία συμβαίνουν αυτές οι προσπάθειες. Μαζί με την παγκόσμια ειρήνη, η ανάγκη της διεθνούς κοινότητας να πάρει αποτελεσματικά βήματα για την πραγματοποίηση των ιδανικών της Παγκόσμιας Διακήρυξης Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων και των σχετικών της συνθηκών αποτελεί μια επείγουσα πρόκληση που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα στην παρούσα στιγμή της ιστορίας της. Υπάρχουν σχετικά λίγα μέρη στον κόσμο όπου μειονότητες δεν στερούνται ακόμη, εξαιτίας των θρησκευτικών, εθνικιστικών και εθνικών προκαταλήψεων, βασικές ανθρώπινες ανάγκες κάποιου είδους. Κανένα σώμα ανθρώπων πάνω στον πλανήτη δεν καταλαβαίνει καλύτερα αυτό το ζήτημα από ό,τι η Μπαχάι κοινότητα. Έχει υποστεί κακομεταχείριση -και συνεχίζει να υφίσταται σε μερικές χώρες- για την οποία δεν υπάρχει καμιά πιθανή δικαιολόγηση, είτε νομική είτε ηθική. Έχει προσφέρει τους μάρτυρές της και έχει χύσει τα δάκρυά της παραμένοντας πιστή στην πεποίθησή της ότι το μίσος και η αντεκδίκηση φθείρουν την ψυχή. Κι έχει μάθει, όσο συνέβη σε λίγες κοινότητες, πώς να χρησιμοποιήσει το σύστημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών με τον τρόπο που είχε προσδιοριστεί από τους δημιουργούς αυτού του συστήματος, χωρίς να έχει σαν λύση την ανάμειξή της στην κομματική πολιτική οποιουδήποτε είδους, πόσο μάλλον στη βία. Βασιζόμενη σε αυτή την εμπειρία, έχει τώρα ξεκινήσει ένα πρόγραμμα ενθάρρυνσης κυβερνήσεων σε είκοσι χώρες να καθιερώσουν δημόσια εκπαιδευτικά προγράμματα στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παρέχοντας οποιαδήποτε πρακτική βοήθεια μπορεί να διαθέτει.¹⁴¹ Σε ολόκληρο τον κόσμο είναι ιδιαίτερα δραστήρια στην προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών. Πιο σημαντικό απ'όλα, παρέχει ένα ζωντανό παράδειγμα αδελφότητας από το οποίο αμέτρητοι άνθρωποι έξω από τους κόλπους της αντλούν κουράγιο και ελπίδα.

* * *

Καθώς ξεδιπλωνόταν η κρίση στο Ιράν, μια πρωτοβουλία που πάρθηκε από τον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης ώθησε ξαφνικά το έργο των εξωτερικών υποθέσεων της Μπαχάι κοινότητας σε ένα εντελώς νέο επίπεδο. Το 1985, η δήλωση *Η Υπόσχεση για Παγκόσμια Ειρήνη*, που απευθυνόταν σε όλη την ανθρωπότητα γενικά, δόθηκε στην κυκλοφορία μέσω των Εθνικών Πνευματικών Συμβουλίων. Μέσα σε αυτήν, ο Οίκος Δικαιοσύνης βεβαίωνε με όρους μη προκλητικούς αλλά αδιάλλακτους, την Μπαχάι πεποίθηση στην έλευση της διεθνούς ειρήνης ως το επόμενο στάδιο στην εξέλιξη της κοινωνίας. Παρουσιάζονταν επίσης στοιχεία της μορφής που θα έπρεπε να πάρει αυτή η πολυπόθητη ανάπτυξη, πολλά από τα οποία ξεπερνούσαν την πολιτική φρασεολογία με την οποία συζητείται συνήθως αυτό το θέμα. Κατέληγε στο συμπέρασμα:

Η εμπειρία της Μπαχάι κοινότητας μπορεί να ειπωθεί σαν ένα παράδειγμα αυτής της επεκτεινόμενης ενότητας [της ανθρωπότητας].... Αν η Μπαχάι εμπειρία μπορεί να συνεισφέρει σε οποιοδήποτε βαθμό στην ενίσχυση της ελπίδας στην ενότητα της ανθρώπινης φυλής, είμαστε χαρούμενοι να την προσφέρουμε σαν ένα πρότυπο για μελέτη.

Ενώ ο άμεσος σκοπός της δημοσίευσης ήταν να παρέχει σε Μπαχάι θεσμούς και στους πιστούς μια συμπαγής γραμμή συζήτησης για τις συνδιαλλαγές τους με κυβερνητικές αρχές, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, μέσα ενημέρωσης και σημαίνουσες προσωπικότητες, ένα έμμεσο αποτέλεσμα ήταν ότι ενεργοποιήθηκε μια εντατική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση της ίδιας της Μπαχάι κοινότητας σε διάφορες σημαντικές Μπαχάι διδασκαλίες. Η επίδραση των ιδεών και προοπτικών στο έγγραφο γινόταν σύντομα ευρέως αισθητή σε συνελεύσεις, δημοσιεύσεις, καλοκαιρινά και χειμερινά σχολεία και τις γενικές συζητήσεις των πιστών παντού.

Από πολλές απόψεις, *Η Υπόσχεση για Παγκόσμια Ειρήνη* μπορεί να ειπωθεί ότι έθεσε την ατζέντα για τις Μπαχάι συνδιαλλαγές με τα Ηνωμένα Έθνη και τις βοηθητικές τους οργανώσεις στα χρόνια μετά το 1985. Ενισχύοντας τη φήμη που είχε ήδη κερδίσει, η Μπαχάι Διεθνής Κοινότητα έγινε, μέσα σε λίγα μόλις χρόνια, μία από τις πιο σημαίνουσες μεταξύ των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Επειδή είναι, και φαίνεται ότι είναι εντελώς μη κομματικοποιημένη, την εμπιστεύονται όλο και περισσότερο σαν μια μεσάζουσα φωνή σε περίπλοκες και συχνά αγχώδεις συζητήσεις σε διεθνείς κύκλους πάνω σε σημαντικά θέματα κοινωνικής προόδου. Αυτή η φήμη έχει δυναμώσει από την εκτίμηση του γεγονότος ότι η Κοινότητα απέχει, καταρχήν, από το να εκμεταλλεύεται μια τέτοιου είδους εμπιστοσύνη για να προβάλει δικές της μεροληπτικές ατζέντες. Ήδη το 1968, ένας Μπαχάι αντιπρόσωπος είχε εκλεγεί μέλος στην Εκτελεστική Επιτροπή των Μη-Κυβερνητικών Οργανώσεων, καταλαμβάνοντας ακολούθως θέσεις προέδρου και αντιπροέδρου. Από αυτό το σημείο και μετά, ζητήθηκε όλο και πιο πολύ από αντιπροσώπους της Κοινότητας να συγκαλέσουν συνεδριάσεις, να είναι πρόεδροι σωμάτων ευρέος φάσματος: επιτροπές, ομάδες με ειδικές αποστολές, ομάδες εργασίας, και συμβουλευτικά σώματα. Στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων χρόνων, ο Κύριος Αντιπρόσωπος της Κοινότητας έχει υπηρετήσει ως διοικητικός γραμματέας του Συνεδρίου των Μη-Κυβερνητικών Οργανώσεων, που είναι το κεντρικό συντονιστικό σώμα μη κυβερνητικών ομάδων που συνεργάζονται με τα Ηνωμένα Έθνη.

Η δομή της Διεθνούς Μπαχάι Κοινότητας αντανακλά τις αρχές που καθοδηγούν το έργο της. Έχει ξεφύγει από να βάζει ετικέτες όπως κάνουν απλά άλλες ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος. Ενώ χρησιμοποιεί στο έπακρο την εμπειρογνωμοσύνη και τους εκτελεστικούς πόρους του Γραφείου της των Ηνωμένων Εθνών και του Γραφείου Δημόσιας Πληροφόρησης, η Κοινότητα έχει φτάσει στο σημείο να αναγνωρίζεται από τις υπόλοιπες μη κυβερνητικές οργανώσεις ουσιαστικά ως ένας «σύνδεσμος» δημοκρατικά εκλεγμένων εθνικών «συμβουλίων» που αντιπροσωπεύουν το σύνολο της ανθρωπότητας. Η Μπαχάι εκπροσώπηση σε διεθνείς εκδηλώσεις συνήθως περιλαμβάνει μέλη που έχουν οριστεί από διάφορα Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια που έχουν εμπειρία στα ζητήματα που συζητούνται και που μπορούν να παρέχουν τις προοπτικές της περιοχής τους.

Αυτό το χαρακτηριστικό της ανάμειξης της Πίστης στη ζωή της κοινωνίας -στην οποία κινητήρια αρχή και λειτουργική μέθοδο αντιπροσωπεύουν δύο διαστάσεις μιας

ενοποιημένης προσέγγισης στα θέματα- επέδειξε τη δύναμή του σε μια σειρά από συναντήσεις κορυφής και σχετικά συνέδρια που οργανώθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη μεταξύ του 1990 και 1996. Σε εκείνη την περίοδο των έξι περίπου χρόνων, οι πολιτικοί ηγέτες του κόσμου βρέθηκαν μαζί επανειλημμένα υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για να συζητήσουν τις κύριες προκλήσεις που αντιμετώπιζε η ανθρωπότητα καθώς πλησίαζε το τέλος του εικοστού αιώνα. Κανέναν Μπαχάι δεν μπορεί να κάνει μια ανασκόπηση στα θέματα αυτών των ιστορικών συγκεντρώσεων χωρίς να εκπλαγεί από το πόσο ενδελεχώς αντανakλούσε η ατζέντα τις κυριότερες διδασκαλίες του Μπαχαολλά. Κρίθηκε αρμόζον η εκατονταετηρίδα της ανάληψής Του να τιμηθεί στο μέσον της πορείας, προκίζοντας τις συναντήσεις, για τους Μπαχάι, με πνευματικό νόημα πέρα απλώς από τους δηλωμένους στόχους τους.

Ανάμεσα σε εκείνες τις συγκεντρώσεις, το Παγκόσμιο Συνέδριο με θέμα την Εκπαίδευση για Όλους στην Ταϋλάνδη (1990), η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για τα Παιδιά στη Νέα Υόρκη (1990), το Συνέδριο των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον στο Ρίο ντε Τζανέιρο (1992), ένα αγωνιώδες και χαοτικό Παγκόσμιο Συνέδριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη Βιέννη (1993), το Διεθνές Συνέδριο για τον Πληθυσμό στο Κάιρο (1994), Η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Κοινωνική Ανάπτυξη στην Κοπεγχάγη (1995), το ιδιαίτερα δραστήριο Τέταρτο Παγκόσμιο Συνέδριο για τις Γυναίκες στο Πεκίνο (1995),¹⁴² ξεχωρίζουν ως τα κυριότερα σημεία αυτής της πορείας παγκόσμιου διαλόγου για προβλήματα που επηρεάζουν τους λαούς του κόσμου. Στα μη κυβερνητικά συνέδρια που γίνονταν συγχρόνως, Μπαχάι αντιπροσωπείες, αποτελούμενες από μέλη από πολλά διαφορετικά κράτη, είχαν την ευκαιρία να θέσουν ζητήματα υπό ένα πνευματικό αλλά και κοινωνικό πρίσμα. Απόδειξη της εμπιστοσύνης που απολαμβάνει η Κοινότητα ανάμεσα σε εκατοντάδες άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις ήταν το γεγονός ότι Μπαχάι αντιπροσωπείες επιλέγονταν επανειλημμένα από τους ομότιμους τους για να συμπεριληφθούν στις λίγες ομάδες που τους δινόταν η τιμητική ευκαιρία να προσφωνήσουν σε συνέδρια από το βήμα, παρά να διανέμουν απλώς και μόνο έντυπα αντίγραφα των παρουσιάσεων.

* * *

Στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων του αιώνα, πολλά Εθνικά Πνευματικά Συμβούλια σημείωσαν δικές τους εντυπωσιακές νίκες στο πεδίο των εξωτερικών υποθέσεων. Δύο εξέχοντα παραδείγματα υποδηλώνουν το χαρακτήρα και τη σπουδαιότητα αυτών των προόδων. Η πρώτη επιτεύχθηκε από το Εθνικό Πνευματικό Συμβούλιο της Γερμανίας, όπου η φύση των Μπαχάι εκλεγμένων σωμάτων είχε αμφισβητηθεί από τοπικές αρχές επειδή δεν ήταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Γερμανικού αστικού κώδικα. Υποστηρίζοντας την έφεση του Τοπικού Πνευματικού Συμβουλίου των Μπαχάι του Τούμπινγκεν ενάντια σε αυτή την απόφαση, το Ανώτατο συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας κατέληξε στην απόφαση ότι η Μπαχάι διαχειριστική Τάξη αποτελεί

αδιάσπαστο στοιχείο της Πίστης κι επομένως είναι αδιαχώριστη από την Μπαχάι πίστη. Το ανώτατο Δικαστήριο δικαιολόγησε την αρμοδιότητά του στην υπόθεση επικαλούμενο τη μαρτυρία ότι η ίδια η Μπαχάι Πίστη είναι μια θρησκεία, μία κρίση με εκτεταμένες συνέπειες σε μια κοινωνία όπου οι εκκλησιαστικοί αντίπαλοι έχουν επιδιώξει για πολλά χρόνια να δώσουν μια παραποιημένη εικόνα της Υπόθεσης παρουσιάζοντάς της ως «μόδα» ή ως «αίρεση». Η κατηγορηματική γλώσσα της απόφασης αξίζει να επαναληφθεί:

...ο χαρακτήρας της Μπαχάι Πίστης ως μιας θρησκείας και της Μπαχάι Κοινότητας ως μιας θρησκευτικής κοινότητας είναι εμφανής, στην καθημερινή ζωή, στην πολιτισμική παράδοση και στην αντίληψη του κοινού καθώς και στην επιστήμη της συγκριτικής θρησκειολογίας.¹⁴³

Η Μπαχάι Βραζιλιανή κοινότητα ήταν εκείνη που κέρδισε μια νίκη στο πεδίο των εξωτερικών υποθέσεων τόσο μοναδική στην Μπαχάι ιστορία. Στις 28 Μαΐου του 1992, το ανώτατο νομοθετικό σώμα της χώρας, είχε μια ειδική συνεδρίαση για να αποτίσει φόρο τιμής στον Μπαχαολλά με την ευκαιρία της εκατονταετηρίδας από την ανάληψή Του. Ο ομιλητής διάβασε ένα μήνυμα από τον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης και αντιπρόσωποι από όλα τα κόμματα σηκώθηκαν, ένας ένας, για να αναγνωρίσουν τη συμβολή της Πίστης και του Ιδρυτή της στη βελτίωση του ανθρώπου. Μια συγκινητική προσφώνηση από έναν εξέχοντα βουλευτή περιέγραψε τις Μπαχάι διδασκαλίες ως το «πιο κολοσσιαίο θρησκευτικό έργο που γράφτηκε ποτέ από την πένα ενός και μόνο Ανθρώπου».¹⁴⁴

Τέτοιες εκτιμήσεις της φύσης της υπόθεσης και του έργου που προσπαθεί να επιτύχει -προερχόμενες όπως έγινε από τα υψηλότερα δικαστικά και νομοθετικά επίπεδα, αντίστοιχα, δύο κύριων εθνών του κόσμου- υπήρξαν νίκες του πνεύματος τόσο σημαντικές στον τόπο τους όσο και εκείνες που κερδήθηκαν στο διδασκαλικό πεδίο. Βοηθούν στο να ανοίξουν τις πόρτες εκείνες μέσω των οποίων η θεραπευτική επίδραση του Μπαχαολλά ξεκινά να αγγίζει τη ζωή της ίδιας της κοινωνίας.

XI

Η εικόνα που χρησιμοποιούσε ο Αμπντολ-Μπαχά για να περιγράψει για τους ακροατές Του την ερχόμενη μεταμόρφωση της κοινωνίας ήταν εκείνη του φωτός. Η ενότητα, δήλωνε, είναι η δύναμη που φωτίζει τις προόδους όλων των μορφών της ανθρωπίνης προσπάθειας. Η εποχή που ξεκινούσε θα κατέληγε να θεωρηθεί στο μέλλον ως «αιώνας φωτός», διότι μέσα σε αυτόν θα επιτευχθεί η παγκόσμια αναγνώριση της ενότητας της ανθρωπότητας. Έχοντας αυτά τα θεμέλια θα αρχίσει η διαδικασία ανοικοδόμησης μιας παγκόσμιας κοινωνίας που ενσαρκώνει τις αρχές της δικαιοσύνης.

Το όραμα εκφράστηκε από τον Διδάσκαλο σε διάφορες Πινακίδες και ομιλίες Του. Η πληρέστερη έκφρασή του γίνεται σε μια Πινακίδα απευθυνόμενη από τον Αμπντολ-Μπαχά στην Τζέιν Ελίζαμπεθ Ουάιτ, σύζυγο του πρώην Προέδρου της Ελεύθερης Εκκλησίας της Σκωτίας. Η Κα Ουάιτ ήταν ένθερμη υποστηρίκτρια των Μπαχάι

διδασκαλιών, είχε επισκεφτεί τον Αμπντολ-Μπαχά στην Άκκα και αργότερα θα έκανε τις προετοιμασίες για την ιδιαίτερη θερμή υποδοχή Του στο Εδιμβούργο. Χρησιμοποιώντας την οικεία μεταφορά των «κεριών», ο Αμπντολ-Μπαχά έγραψε στην Κα Ουάιτ:

Ω αξιότιμη κυρία!... Δείτε πώς το φως της [ενότητας] χαράζει πάνω στο σκοτεινό ορίζοντα του κόσμου. Το πρώτο κερί είναι η ενότητα στη σφαίρα της πολιτικής της οποίας οι πρώτες αναλαμπές μπορούν τώρα να διακριθούν. Το δεύτερο κερί είναι η ενότητα της σκέψης στα παγκόσμια εγχειρήματα, της οποίας η ολοκλήρωση θα διαπιστωθεί σύντομα. Το τρίτο κερί είναι η ενότητα στην ελευθερία που σίγουρα θα επέλθει. Το τέταρτο κερί είναι η ενότητα των θρησκειών που είναι ο ακρογωνιαίος λίθος των ίδιων των θεμελίων και η οποία, με τη δύναμη του Θεού, θα αποκαλυφτεί σε όλο της το μεγαλείο. Το πέμπτο κερί είναι η ενότητα των εθνών -μια ενότητα που θα εδραιωθεί ασφαλώς σε αυτό τον αιώνα, κάνοντας όλους τους λαούς του κόσμου να θεωρήσουν τους εαυτούς τους πολίτες μιας κοινής πατρίδας. Το έκτο κερί είναι η ενότητα των φυλών, που κάνει όλους όσοι ζουν στη γη να είναι λαοί και άνθρωποι μιας φυλής. Το έβδομο κερί είναι η ενότητα των γλωσσών, δηλαδή η επιλογή μιας παγκόσμιας γλώσσας την οποία όλοι θα διδάσκονται και θα μιλούν. Κάθε ένα από αυτά θα συμβούν αναπόφευκτα, εφόσον η δύναμη της Βασιλείας του Θεού θα βοηθήσει και θα συνδράμει στην πραγματοποίησή τους.¹⁴⁵

Ενώ θα περάσουν δεκαετίες -ή ακόμη πολύ παραπάνω- μέχρι να πραγματοποιηθεί πλήρως το όραμα που εμπεριέχεται σε αυτό το αξιοθαύμαστο έγγραφο, τα ουσιώδη στοιχεία όσων υπόσχεται είναι αποδεδειγμένα γεγονότα σε όλο τον κόσμο. Σε διάφορες από τις μεγάλες αλλαγές που οραματίζεται -στην ενότητα των φυλών και στην ενότητα των θρησκειών- η πρόθεση των λόγων του Διδάσκαλου είναι σαφής και οι διαδικασίες που συνεπάγονται έχουν προχωρεί πολύ παρά τη μεγάλη αντίσταση από κάποιες πλευρές. Σε ένα μεγάλο βαθμό αυτό ισχύει και στην ενότητα των γλωσσών. Η ανάγκη για κάτι τέτοιο αναγνωρίζεται τώρα από όλες τις πλευρές, όπως φαίνεται στις συνθήκες που έχουν αναγκάσει τα Ηνωμένα Έθνη και μεγάλο μέρος της μη κυβερνητικής κοινότητας να υιοθετήσουν κάμποσες «επίσημες γλώσσες». Έως ότου παρθεί μια απόφαση μετά από διεθνή συμφωνία, η επίδραση των εξελίξεων όπως είναι το διαδίκτυο, η διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, η ανάπτυξη τεχνολογικών όρων σε διάφορους τομείς και η ίδια η παγκόσμια εκπαίδευση, ήταν να δοθεί η δυνατότητα, μέχρις ένα σημείο, στα αγγλικά να συμπληρώσουν το κενό.

«Ενότητα της σκέψης στα παγκόσμια εγχειρήματα», μια ιδέα στην οποία οι πιο ιδεαλιστικές φιλοδοξίες στο ξεκίνημα του εικοστού αιώνα δεν μπορούσαν να βρουν σημεία αναφοράς, είναι επίσης εμφανής παντού σε μεγάλο βαθμό σε τεράστια προγράμματα κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, ανθρωπιστικής βοήθειας και φροντίδας για προστασία του περιβάλλοντος του πλανήτη και των ωκεανών του. Όσο για την «ενότητα στη σφαίρα της πολιτικής», ο Σόγκι Εφέντι έχει εξηγήσει ότι αναφέρεται στην ενότητα

που θα επιτύχουν τα κυρίαρχα κράτη μεταξύ τους, μια αναπτυσσόμενη διαδικασία της οποίας η παρούσα φάση είναι η ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών. Η υπόσχεση του Διδάσκαλου για «ενότητα των εθνών», από την άλλη, προσέβλεπε στη σημερινή παγκόσμια αποδοχή ανάμεσα στους λαούς του κόσμου του γεγονότος ότι, όσο μεγάλες κι αν είναι οι διαφορές ανάμεσά τους, είναι όλοι κάτοικοι μιας μοναδικής παγκόσμιας πατρίδας.

Η «ενότητα στην ελευθερία» έχει, βεβαίως, γίνει σήμερα μια παγκόσμια φιλοδοξία των κατοίκων της γης. Ανάμεσα στις κύριες εξελίξεις που της προσδίδουν νόημα, ο Διδάσκαλος μπορεί κάλλιστα να είχε υπόψη τη σημαντική εξάλειψη της αποικιοκρατίας και την επακόλουθη αύξηση της αυτοδιάθεσης ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό της εθνικής ταυτότητας στο τέλος του αιώνα.

Οποιοσδήποτε απειλές κι αν κρέμονται επάνω από το μέλλον της ανθρωπότητας, ο κόσμος έχει μεταμορφωθεί από τα γεγονότα του εικοστού αιώνα. Το ότι τα χαρακτηριστικά της διαδικασίας έχουν επίσης περιγραφεί από τη Φωνή που την προέβλεψε με τέτοια βεβαιότητα οφείλει να επιβάλλει ειλικρινή στοχασμό από την πλευρά σοβαρών πνευμάτων παντού.

* * *

Οι αλλαγές που προκλήθηκαν στην κοινωνική και ηθική ζωή της ανθρωπότητας δέχτηκαν ισχυρή επιβεβαίωση σε μια σειρά από διεθνείς συναντήσεις που συγκλήθηκαν από την αρμοδιότητα των Ηνωμένων Εθνών για να σηματοδοτήσουν τον ερχόμενο τέλος της «χιλιετηρίδας» και το ξεκίνημα μιας νέας. Στις 22 με 26 Μαΐου 2000, εκπρόσωποι τουλάχιστον χιλίων μη κυβερνητικών οργανώσεων συγκεντρώθηκαν στη Νέα Υόρκη μετά από πρόσκληση του Κόφι Ανάν, του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Στη δήλωση που πρόβαλε από αυτή τη συνάντηση, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών υποσχέθηκαν να έχουν οι οργανώσεις το εξής ιδανικό: «...είμαστε μία ανθρώπινη οικογένεια, με όλη μας την πολυμορφία, που ζούμε σε μια κοινή πατρίδα και μοιραζόμαστε έναν δίκαιο, βιώσιμο και ειρηνικό κόσμο, καθοδηγούμενοι από παγκόσμιες αρχές δημοκρατίας....»¹⁴⁶

Λίγο αργότερα, από τις 28 μέχρι τις 31 Αυγούστου 2000, μια δεύτερη συγκέντρωση έφερε κοντά ηγέτες των περισσότερων θρησκευτικών κοινοτήτων του κόσμου, πάλι στην Έδρα των Ηνωμένων Εθνών. Η Μπαχάι Διεθνής Κοινότητα εκπροσωπήθηκε από το Γενικό Γραμματέα της ο οποίος προσφώνησε μία από τις συνεδριάσεις της ολομέλειας. Κανένας παρατηρητής δεν μπορεί να μην εκπλαγεί από το επίσημο κάλεσμα των θρησκευτικών αρχηγών του κόσμου προς τις κοινότητές τους «να σεβαστούν το δικαίωμα της ελευθερίας στη θρησκεία, να επιδιώξουν συμβιβασμό, και να ενασχοληθούν με την αμοιβαία συγχώρηση και λύτρωση....»¹⁴⁷

Αυτά τα δυο προκαταρκτικές εκδηλώσεις προετοίμασαν το έδαφος για αυτό που είχε χαρακτηριστεί ως Συνάντηση Κορυφής της Χιλιετηρίδας, συνάντηση στην Έδρα των Ηνωμένων Εθνών στις 6-8 Σεπτεμβρίου 2000. Φέρνοντας κοντά 149 επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων, η συζήτηση επιδίωξε να δώσει ελπίδα και επιβεβαίωση στους λαούς των εθνών που εκπροσωπήθηκαν. Η Συνάντηση Κορυφής πήρε καλώς την πρωτοβουλία να καλέσει έναν εκπρόσωπο για το φόρουμ των μη κυβερνητικών οργανώσεων για να εκφράσει τις ανησυχίες που είχαν αναγνωριστεί στην προπαρασκευαστική συνάντηση. Στους Μπαχάι φάνηκε τόσο σπουδαίο όσο και ευάρεστο που το άτομο στο οποίο δόθηκε αυτή η μεγάλη τιμή ήταν ο Κύριος Αντιπρόσωπος της Μπαχάι Διεθνούς Κοινότητας στα Ηνωμένα Έθνη, με την ιδιότητά του ως Συν-Προέδρου του Φόρουμ. Τίποτα δεν σκιαγραφεί τόσο έντονα τη διαφορά ανάμεσα στον κόσμο του 1900 και του 2000 όσο το κείμενο του Ψηφίσματος της Συνάντησης Κορυφής, που υπογράφηκε από όλους τους συμμετέχοντες κι αναφερόταν από αυτούς στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών:

Επαναβεβαιώνουμε επίσημα ότι τα Ηνωμένα Έθνη είναι η απαραίτητη κοινή οικία όλης της ανθρώπινης οικογένειας μέσω της οποίας να επιδιώξουμε να πραγματοποιήσουμε τις παγκόσμιες φιλοδοξίες μας για την ειρήνη, τη συνεργασία και την ανάπτυξη. Συνεπώς υποσχόμαστε την ανεπιφύλακτη υποστήριξή μας σε αυτούς τους κοινούς στόχους και την αποφασιστικότητά μας να τους πετύχουμε.¹⁴⁸

Κλείνοντας αυτή την ακολουθία των ιστορικών συναντήσεων, ο Κορς Ανάν απευθύνθηκε ο ίδιος στους συγκεντρωμένους ηγέτες του κόσμου με εκπληκτικά ειλικρινή λόγια -λόγια που για πολλούς Μπαχάι μετέφεραν την ηχώ της σοβαρής νοθεσίας του Μπαχαολλά στους τώρα εξαφανισμένους βασιλείς και αυτοκράτορες οι οποίοι ήταν προκάτοχοι αυτών των ηγετών: «Εναπόκειται στη δική σας δύναμη και συνεπώς είναι δική σας ευθύνη να πετύχετε τους στόχους που έχετε ορίσει. Μόνο εσείς μπορείτε να προσδιορίσετε αν τα Ηνωμένα Έθνη ανταποκρίνονται σε αυτή την πρόκληση.»¹⁴⁹

* * *

Παρά την ιστορική σημασία των συναντήσεων και το γεγονός ότι η πλειονότητα των πολιτικών, αστικών και θρησκευτικών αρχηγών της ανθρωπότητας συμμετείχε σε αυτές, η Συνάντηση Κορυφής της Χιλιετηρίδας έκανε μικρή εντύπωση στο νου του κόσμου στις περισσότερες χώρες. Δόθηκε γενναιόδωρη προσοχή από τα μέσα ενημέρωσης σε ορισμένες από τις εκδηλώσεις αλλά λίγοι αναγνώστες ή ακροατές δεν θα παρατηρούσαν την έκφραση σκεπτικισμού που χαρακτήριζε το χειρισμό του θέματος από συντάκτες ή το πνεύμα αμφιβολίας -ακόμη και του κυνισμού- που διαπότιζε πολλές από τις ειδήσεις. Αυτός ο οξύς διαχωρισμός ανάμεσα σε ένα γεγονός που θα μπορούσε δικαιολογημένα να ισχυριστεί κανείς ότι σηματοδότησε μια κρίσιμη καμπή στην ανθρώπινη ιστορία, από τη μία, και την έλλειψη ενθουσιασμού ή ακόμη κι ενδιαφέροντος που διέγειρε ανάμεσα σε πληθυσμούς που ήταν οι υποτιθέμενοι καρπωτές του, από την άλλη, ήταν ίσως το πιο

χτυπητό χαρακτηριστικό των παρατηρήσεων της χιλιετίας. Εξέθεσε το βάθος της κρίσης που βιώνει ο κόσμος στο τέλος του αιώνα, στο οποίο οι διαδικασίες τόσο της σύνθεσης όσο και της αποσύνθεσης που είχαν αποκτήσει φόρα στη διάρκεια των εκατό περασμένων χρόνων φαίνεται να επιταχύνονται μέρα με τη μέρα.

Εκείνοι που λαχταρούν να πιστέψουν στις ουτοπιστικές δηλώσεις των ηγετών του κόσμου αγωνίζονται την ίδια στιγμή στη λαβή δύο φαινομένων που υπονομεύουν μια τέτοια πεποίθηση. Το πρώτο έχει ήδη εξεταστεί με κάποια λεπτομέρεια σε αυτές τις σελίδες. Η κατάρρευση των ηθικών θεμελίων της κοινωνίας έχει κάνει το μεγαλύτερο μέρος της ανθρωπότητας να περιπλανιέται χωρίς σημεία αναφοράς σε έναν κόσμο που γίνεται καθημερινά όλο και πιο απειλητικός και απρόβλεπτος. Αν υπονοούσαμε ότι η διαδικασία έχει σχεδόν φτάσει στο τέλος της θα δίναμε απλώς φρούδες ελπίδες. Μπορεί κανείς να εκτιμήσει ότι καταβάλλονται έντονες πολιτικές προσπάθειες, ότι συνεχίζονται οι εντυπωσιακές επιστημονικές προόδους ή ότι βελτιώνονται οι οικονομικές συνθήκες για ένα μερίδιο της ανθρωπότητας -όλα αυτά χωρίς να βλέπει σε αυτές τις εξελίξεις οτιδήποτε που να μοιάζει με ελπίδα για μια ασφαλή ζωή για τον ίδιο, ή ακόμη πιο σημαντικά για τα παιδιά του. Το αίσθημα της απογοήτευσης το οποίο, όπως προειδοποίησε ο Σόγκι Εφέντι, θα δημιουργούσε η εξάπλωση της πολιτικής διαφθοράς στο νου του συνόλου της ανθρωπότητας είναι τώρα ευρέως διαδεδομένο. Ξεσπάσματα ανομίας έχουν αποκτήσει διαστάσεις επιδημίας τόσο στην αστική όσο και στην αγροτική ζωή σε πολλές χώρες. Η αποτυχία κοινωνικών ελέγχων, η προσπάθεια δικαιολόγησης των πιο ακραίων μορφών διεστραμμένης συμπεριφοράς ως πρωτεύοντα ζητήματα αστικών δικαιωμάτων και μια σχεδόν παγκόσμια εξύμνηση του εκφυλισμού και της βίας στις τέχνες και στα μέσα ενημέρωσης- αυτά καθώς και άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις που πλησιάζουν την ηθική αναρχία υποδηλώνουν ένα μέλλον που παραλύει τη φαντασία. Με φόντο αυτό το απελπιστικό τοπίο η διανοητική μόδα της εποχής, που επιδιώκει να βγάλει μια αρετή από τη φρικτή αναγκαιότητα, έχει υιοθετήσει για τον εαυτό της την ονομασία και την αποστολή της «αποδόμησης».

Η δεύτερη από τις δύο εξελίξεις που υπονομεύουν την πίστη στο μέλλον ήταν το επίκεντρο μερικών από τις πιο αγωνιώδεις συζητήσεις στη Συνάντηση Κορυφής της Χιλιετηρίδας. Η επανάσταση στην πληροφορική που ξεκίνησε στην τελευταία δεκαετία του αιώνα με την εφεύρεση του Παγκόσμιου Ιστού μεταμόρφωσε αμετάκλητα μεγάλο μέρος της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η διαδικασία της «παγκοσμιοποίησης» που ακολουθούσε μια μεγάλη και αυξανόμενη καμπή για μια περίοδο κάμποσων αιώνων εμψυχώθηκε από νέες δυνάμεις πέρα από τη φαντασία των περισσότερων ανθρώπων. Οικονομικές δυνάμεις, ξεφεύγοντας από τους παραδοσιακούς φραγμούς, δημιούργησαν στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας του αιώνα μια νέα παγκόσμια τάξη στο σχεδιασμό, στην παραγωγή και στη διανομή του πλούτου. Η ίδια η γνώση έγινε ένα σημαντικά πιο πολύτιμο αγαθό από ό,τι ακόμη το οικονομικό κεφάλαιο και οι υλικοί πόροι. Μέσα σε ένα συγκλονιστικά σύντομο χρονικό διάστημα, εθνικά σύνορα που ήταν ήδη υπό επίθεση,

έγιναν διαπερατά με αποτέλεσμα τεράστια ποσά να περνούν τώρα στιγμιαία μέσα από αυτά με την εντολή ενός σήματος από υπολογιστή. Σύνθετες επιχειρήσεις παραγωγής έχουν αναδιαμορφωθεί έτσι που να ενσωματώνουν και να μεγιστοποιούν τις οικονομίες που είναι διαθέσιμες από τις συνεισφορές μεγάλης ποικιλίας ειδικευόμενων συμμετεχόντων άσχετα με τις εθνικές τους θέσεις. Αν κανείς χαμήλωνε τους ορίζοντές του σε αμιγώς υλιστικές θεωρήσεις, η γη έχει ήδη προσλάβει κάτι από το χαρακτήρα της «μιας χώρας» και οι κάτοικοι διαφόρων χωρών τη θέση των καταναλωτών «πολιτών» της.

Ούτε είναι η μεταμόρφωση απλώς οικονομική. Όλο και πιο πολύ η παγκοσμιοποίηση καταλαμβάνει πολιτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις. Έχει γίνει σαφές ότι οι δυνάμεις του θεσμού του έθνους-κράτους, που ήταν κάποτε διαιτητής και προστάτης της τύχης της ανθρωπότητας έχουν διαβρωθεί δραστικά. Ενώ οι εθνικές κυβερνήσεις συνεχίζουν να παίζουν ένα κρίσιμο ρόλο, πρέπει τώρα να κάνουν χώρο για τέτοια ανερχόμενα κέντρα εξουσίας όπως είναι οι πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις όλων των ειδών και τεράστιες ενώσεις μέσων ενημέρωσης, των οποίων η συνεργασία είναι ζωτική για την επιτυχία των περισσότερων προγραμμάτων που αποβλέπουν στην επίτευξη σημαντικών οικονομικών και κοινωνικών στόχων. Ακριβώς όπως το μεταναστευτικό ρεύμα του χρήματος ή των επιχειρήσεων συναντά ελάχιστα εμπόδια στα εθνικά σύνορα, έτσι δεν μπορούν τα εθνικά σύνορα ούτε να ασκήσουν πια αποτελεσματικό έλεγχο πάνω στη διάδοση της γνώσης. Η επικοινωνία μέσω διαδικτύου, η οποία έχει τη δυνατότητα να μεταδώσει σε δευτερόλεπτα ολόκληρα τα περιεχόμενα βιβλιοθηκών που χρειάστηκαν αιώνες μελέτης να συγκεντρωθούν, εμπλουτίζει τρομερά τη διανοητική ζωή οποιουδήποτε έχει την ικανότητα να τη χρησιμοποιήσει, καθώς και παρέχει εξεζητημένη μόρφωση σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών κλάδων. Το σύστημα, που προέβλεψε τόσο προφητικά ο Σόγκι Εφέντι πριν από εξήντα χρόνια, χτίζει ένα αίσθημα μιας κοινότητας που τη μοιράζονται οι χρήστες της και που δεν ανέχεται ούτε γεωγραφικές ούτε πολιτισμικές αποστάσεις.

Τα οφέλη για πολλά εκατομμύρια ανθρώπους είναι εμφανή και εντυπωσιακά. Η σχέση “κόστος και αποδοτικότητα” που προκύπτει από το συντονισμό πρώην ανταγωνιστικών εργασιών τείνει να φέρει αγαθά και υπηρεσίες στη διάθεση πληθυσμών που δεν μπορούσαν προηγουμένως να ελπίσουν ότι θα τα απολαύσουν. Τεράστιες αυξήσεις στα ποσά που διατίθενται για έρευνα και ανάπτυξη διευρύνουν την ποικιλία και την ποιότητα αυτών των πλεονεκτημάτων. Κάτι σαν ένα ισοπεδωτικό αποτέλεσμα στη κατανομή των ευκαιριών στην εργασία μπορεί να φανεί στην ευκολία με την οποία οι επιχειρήσεις μπορούν να μεταβάλουν τη βάση τους από το ένα μέρος του κόσμου σε άλλο. Η εγκατάλειψη συνόρων στο διεθνές εμπόριο μειώνει ακόμη περισσότερο το κόστος των αγαθών για τους καταναλωτές. Δεν είναι δύσκολο να εκτιμήσει κανείς, από την Μπαχάι οπτική γωνία, τη δυναμική αυτών των μεταμορφώσεων για το χτίσιμο των θεμελίων της παγκόσμιας κοινωνίας που οραματίστηκε ο Μπαχαόλλά στις Γραφές Του.

Πέρα από το γεγονός ότι εμπνέει αισιοδοξία για το μέλλον, όμως, η παγκοσμιοποίηση θεωρείται γενικώς και από όλο και μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων σε όλο τον κόσμο σαν την κύρια απειλή του μέλλοντος. Η βιαιότητα των εξεγέρσεων που ξεκίνησαν με αφορμή τις συναντήσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Εμπορίου, της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη διάρκεια των δύο τελευταίων χρόνων πιστοποιεί το βάθος του φόβου και της απέχθειας που έχει προκαλέσει η αύξηση της παγκοσμιοποίησης. Η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης αυτών των απρόβλεπτων ξεσπασμάτων εστίασε την προσοχή του κοινού σε διαμαρτυρίες ενάντια στις κατάφωρες ανισότητες στην κατανομή πλεονεκτημάτων και ευκαιριών, που η παγκοσμιοποίηση φαίνεται να αυξάνει μόνο, και σε προειδοποιήσεις ότι, αν δεν επιβληθούν αποτελεσματικοί έλεγχοι γρήγορα, οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές σε κοινωνικούς και πολιτικούς, καθώς και σε οικονομικούς και περιβαλλοντικούς τομείς.

Τέτοιου είδους ανησυχίες έχουν βάση. Μόνο και μόνο οι οικονομικές στατιστικές αποκαλύπτουν μια εικόνα των σύγχρονων παγκόσμιων καταστάσεων που είναι έντονα συνταρακτική. Το διευρυνόμενο χάσμα ανάμεσα στο ένα πέμπτο του πληθυσμού της γης που ζει στις χώρες με το υψηλότερο εισόδημα και το ένα πέμπτο στις χώρες με το χαμηλότερο εισόδημα είναι μια ζοφερή ιστορία. Σύμφωνα με την Αναφορά, του 1999, για την Ανθρώπινη Ανάπτυξη που δημοσιεύτηκε από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών, αυτό το χάσμα, το 1990 είχε την αναλογία του εξήντα προς ένα. Αυτό σημαίνει ότι ένα μερίδιο της ανθρωπότητας απολάμβανε πρόσβαση στα εξήντα τα εκατό του παγκόσμιου πλούτου, τη στιγμή που ένα άλλο, εξίσου μεγάλο, μερίδιο του πληθυσμού αγωνιζόταν να επιβιώσει απλώς και μετά βίας με το ένα τα εκατό αυτού του πλούτου. Το 1997, σαν συνέπεια της ταχείας ανάπτυξης της παγκοσμιοποίησης, το χάσμα είχε διευρυνθεί μέσα σε επτά μόνο χρόνια σε μια αναλογία του εβδομήντα δύο προς ένα. Ακόμη κι αυτό το απεχθές γεγονός δεν λαμβάνει υπόψη τη σταθερή πτώχευση της πλειονότητας των υπόλοιπων δισεκατομμυρίων ανθρώπων υπάρξεων που είναι παγιδευμένοι στον ισθμό ανάμεσα σε αυτά τα δύο άκρα ο οποίος στενεύει αμείλικτα. Όχι μόνο δεν βρίσκεται υπό έλεγχο η κρίση αλλά επιταχύνει ολοφάνερα. Οι συνέπειες για το μέλλον της ανθρωπότητας, όσον αφορά τη στέρηση και την απόγνωση που κυριεύει τουλάχιστον τα δύο τρίτα του πληθυσμού της γης, είναι η αιτία της απάθειας με την οποία αντιμετωπίστηκε ο εορτασμός των επιτευγμάτων της Παγκόσμιας Συνάντησης Κορυφής της Χιλιετίας που ήταν, με κάθε μέτρο κρίσης, πραγματικά ιστορικής σημασίας.

Η παγκοσμιοποίηση από μόνη της είναι ένα εσωτερικό χαρακτηριστικό της εξέλιξης της ανθρώπινης κοινωνίας. Έχει δημιουργήσει μία κοινωνικο-οικονομική κουλτούρα η οποία, σε πρακτικό επίπεδο, συνιστά τον κόσμο στον οποίο θα γίνει η επιδίωξη των φιλοδοξιών της ανθρώπινης φυλής στον αιώνα που τώρα ξεκινάει. Κανένας αντικειμενικός παρατηρητής, αν είναι αμερόληπτος στην κρίση του, δεν θα αρνηθεί ότι και οι δύο αντικρουόμενες αντιδράσεις που διεγείρει είναι, σε μεγάλο βαθμό, εντελώς δικαιολογημένες. Η ενοποίηση της ανθρώπινης κοινωνίας, που σφυρηλατήθηκε από

φωτιές του εικοστού αιώνα, αποτελεί μια πραγματικότητα που μέρα με τη μέρα ανοίγει συνταρακτικές δυνατότητες. Μια πραγματικότητα επίσης που επιβάλλεται σε σοβαρά μυαλά παντού είναι η απαίτηση να είναι η δικαιοσύνη το μοναδικό μέσο ικανό να τιθασει αυτές τις μεγάλες δυναμικές για την προαγωγή του πολιτισμού. Δεν απαιτείται πια να έχει κανείς προφητικό χάρισμα για να καταλάβει ότι η μοίρα της ανθρωπότητας στον αιώνα που τώρα ξεκινά θα καθοριστεί από τη σχέση που θα καθιερωθεί ανάμεσα σε αυτές τις δύο δυνάμεις της ιστορικής διαδικασίας, τις αχώριστες αρχές της ενότητας και της δικαιοσύνης.

* * *

Από την άποψη των διδασκαλιών του Μπαχαλλά, ο μεγαλύτερος κίνδυνος τόσο της ηθικής κρίσης όσο και των ανισοτήτων που συσχετίζονται με την παγκοσμιοποίηση με τη σύγχρονη μορφή της είναι μια επιβαλλόμενη φιλοσοφική στάση που επιζητεί να δικαιώσει και να δικαιολογήσει αυτές τις αποτυχίες. Η ανατροπή των ολοκληρωτικών συστημάτων του εικοστού αιώνα δεν σημαίνει το τέλος της ιδεολογίας. Αντιθέτως. Δεν έχει υπάρξει καμιά κοινωνία στην ιστορία του κόσμου, άσχετα με το πόσο πραγματοκρατική, εμπειριοκρατική και πολύμορφη μπορεί να ήταν, που να μην άντλησε την ορμή της από κάποια θεμελιωμένη ερμηνεία της πραγματικότητας. Ένα τέτοιο σύστημα σκέψης κυριαρχεί σήμερα ουσιαστικά απρόσβλητο σε όλο τον πλανήτη, υπό το συμβολικό χαρακτηρισμό «Δυτικός πολιτισμός». Φιλοσοφικά και πολιτικά, παρουσιάζεται σαν ένα είδος φιλελεύθερης σχετικοκρατίας· οικονομικά και κοινωνικά, ως καπιταλισμός -δύο συστήματα αξιών που έχουν τώρα τόσο προσαρμοστεί το ένα στο άλλο και ενισχύονται τόσο πολύ αμοιβαία που να αποτελούν ουσιαστικά μία μοναδική, πλήρη κοσμοθεωρία.

Η εκτίμηση των πλεονεκτημάτων -όσον αφορά την προσωπική ελευθερία, την κοινωνική ευημερία και την επιστημονική πρόοδο που απολαμβάνει μία σημαντική μειοψηφία των ανθρώπων της γης- δεν μπορεί να συγκρατήσει ένα σκεπτόμενο άτομο από το να αναγνωρίσει ότι το σύστημα είναι ηθικά και διανοητικά χρεοκοπημένο. Έχει συμβάλει ό,τι καλύτερο μπορούσε στην πρόοδο του πολιτισμού, όπως έκαναν και όλα τα προηγούμενα [συστήματα] και όπως κι εκείνα είναι ανίκανο να αντιμετωπίσει τις ανάγκες ενός κόσμου που δεν μπορούσαν να διανοηθούν οι προφήτες του δεκάτου ογδόου αιώνα οι οποίοι συνέλαβαν τα περισσότερα συστατικά του στοιχείου. Ο Σόγκι Εφέντι δεν περιόρισε την προσοχή του σε θεϊκά σωστές μοναρχίες, καθιερωμένες εκκλησίες ή ολοκληρωτικές ιδεολογίες όταν έθεσε το ενδελεχές ερώτημα: «Γιατί θα έπρεπε αυτά, σε έναν κόσμο που υπόκειται στον αμετάβλητο νόμο της αλλαγής και της παρακμής, να εξαιρούνται από τη φθορά που είναι αναπόφευκτη για όλους τους ανθρώπινους θεσμούς;»¹⁵⁰

Ο Μπαχαλλά προτρέπει εκείνους που πιστεύουν σε Αυτόν «να βλέπεις με τα δικά σου μάτια και όχι μέσα από τα μάτια των άλλων», «μαθαίνεις από τη δική σου γνώση και όχι μέσα από τη γνώση του γείτονά σου». Είναι τραγικό που αυτό που βλέπουν οι Μπαχάι στη

σημερινή κοινωνία είναι αχαλίνωτη εκμετάλλευση των μαζών της ανθρωπότητας από την απληστία που δικαιολογείται ως λειτουργία «απρόσωπων δυνάμεων της αγοράς». Αυτό που ατενίζουν τα μάτια τους παντού είναι η καταστροφή των ηθικών θεμελίων που είναι ζωτικά για το μέλλον της ανθρωπότητας, μέσα από τον κατάφωρο συβαριτισμό μεταμφιεσμένο ως «ελευθερία λόγου». Αυτό ενάντια στο οποίο πρέπει να αγωνίζονται καθημερινά είναι η πίεση ενός δογματικού υλισμού, που ισχυρίζεται ότι είναι η φωνή της «επιστήμης» που επιζητεί συστηματικά να αποκλείσει από τη διανοητική ζωή όλες τις ορμές που πηγάζουν από το πνευματικό επίπεδο της ανθρώπινης συνειδητότητας.

Και για τον Μπαχάι τα έσχατα ζητήματα είναι πνευματικά. Η Υπόθεση δεν είναι ένα πολιτικό κόμμα ούτε μια ιδεολογία, πολύ λιγότερο μία μηχανή πολιτικής κινητοποίησης ενάντια σε αυτή ή στην άλλη κοινωνική αδικία. Η διαδικασία της μεταμόρφωσης που έχει θέσει σε κίνηση εξελίσσεται προωθώντας μια θεμελιώδη αλλαγή στη συνείδηση, και η πρόκληση που θέτει για τον κάθε ένα που θα την υπηρετούσε είναι η απελευθέρωση του ατόμου από την προσκόλληση σε κληρονομημένες υποθέσεις και προτιμήσεις που δεν συμβιβάζονται με το Θέλημα του Θεού για την ενηλικίωση της ανθρωπότητας. Κατά τρόπο παράδοξο, ακόμη και η θλίψη που προκαλείται από τις επικρατούσες συνθήκες που βεβηλώνουν τη συνείδηση του ατόμου, βοηθάει σε αυτή τη διαδικασία της πνευματικής απελευθέρωσης. Σε τελική ανάλυση, μια τέτοια απογοήτευση οδηγεί τον κάθε Μπαχάι να αντιμετωπίσει μια αλήθεια που τονίζεται επανειλημμένα στις Γραφές της Πίστης:

Αυτός έχει επιλέξει απ'όλο τον κόσμο τις καρδιές των υπηρετών Του και έχει κάνει την καθεμιά έδρα της αποκάλυψης της δόξας Του. Συνεπώς, εξαγνίστε τις από κάθε μίasma έτσι ώστε εκείνα για τα οποία δημιουργήθηκαν να χαραχτούν πάνω τους.¹⁵¹

XII

Η πρώτη δήλωση που γίνεται στο Ευαγγέλιο και αποδίδεται στο μαθητή του Ιησού, τον Ιωάννη, -«'Εν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος...»- έχει συναρπάσει αναγνώστες εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια. Το κείμενο συνεχίζει για να επιβεβαιώσει με εκπληκτική απλότητα και αμεσότητα μια πνευματική αλήθεια που είναι κεντρική σε όλες τις εξ αποκαλύψεως θρησκείες και που έχει δικαιωθεί ξανά και ξανά σε μια αλληλουχία πολιτισμών σε όλες τις εποχές: «Αυτός ήταν μέσα στον κόσμο και ο κόσμος φτιάχτηκε από Αυτόν». Η επαγγελθείσα Φανέρωση του Θεού εμφανίζεται. Μια κοινότητα πιστών σχηματίζεται γύρω από αυτό το εστιακό κέντρο της πνευματικής ζωής και εξουσίας. Ένα νέο σύστημα αξιών αρχίζει να βάζει σε νέα τάξη τόσο τη συνείδηση όσο και τη συμπεριφορά. Οι τέχνες και οι επιστήμες ανταποκρίνονται. Γίνεται μια αναδιάρθρωση των νόμων και της διαχείρισης των κοινωνικών υποθέσεων. Αργά αλλά ασυγκράτητα, αναδύεται ένας νέος πολιτισμός, ένας που εκπληρώνει έτσι τα ιδανικά και απασχολεί έτσι τις ικανότητες εκατομμυρίων ανθρώπινων όντων που συνιστά όντως έναν καινούριο κόσμο, έναν κόσμο πολύ πιο αληθινό για εκείνους οι οποίοι «ζουν, κινούνται και υπάρχουν»¹⁵² μέσα σε αυτόν από ό,τι

τα γήινα θεμέλια πάνω στα οποία κείται. Στη διάρκεια των αιώνων που ακολουθούν, η κοινωνία συνεχίζει να βασίζεται για τη συνοχή και την αυτοπεποίθησή της πρωτίστως στην πνευματική ώθηση που τον γέννησε.

Με την εμφάνιση του Μπαχαλλά, το φαινόμενο επαναλήφθηκε -αυτή τη φορά σε μια κλίμακα που αγκαλιάζει το σύνολο των κατοίκων της γης. Στα γεγονότα του εικοστού αιώνα μπορούν να φανούν τα πρώτα στάδια της παγκόσμιας μεταμόρφωσης της κοινωνίας που ενεργοποιήθηκε από την Αποκάλυψη για την οποία έγραψε ο Μπαχαλλά:

Μαρτυρώ ότι μόλις εκπορεύτηκε ο Πρώτος Λόγος, διαμέσου της δραστηρότητας της θέλησης και του σκοπού Σου, από το στόμα Του ... επέφερε επανάσταση σε όλη τη δημιουργία, και όλα όσα βρίσκονται στους ουρανούς και όλα όσα είναι στη γη αναδεύτηκαν ως τα βάθη. Μέσω αυτού του Λόγου σείστηκαν οι πραγματικότητες όλων των δημιουργημάτων, διχάστηκαν, διαχωρίστηκαν, διασκορπίστηκαν, συνδυάστηκαν και επανενώθηκαν, φανερώνοντας εις αμφοτέρους, τον μεταβαλλόμενο κόσμο και το ουράνιο βασίλειο, οντότητες μιας νέας δημιουργίας, και αποκαλύπτοντας, στις αόρατες επικράτειες, τα σημάδια και τεκμήρια της δικής Σου ενότητας και μοναδικότητας.¹⁵³

Ο Σόγκι Εφέντι περιγράφει αυτή τη διαδικασία της παγκόσμιας ενοποίησης ως το «Μείζον Σχέδιο» του Θεού του οποίου η λειτουργία θα συνεχίσει, συγκεντρώνοντας δύναμη και ορμή μέχρι που η ανθρώπινη φυλή θα ενωθεί σε μια παγκόσμια κοινωνία που θα έχει καταργήσει τον πόλεμο και θα έχει πάρει στα χέρια της τη συλλογική της μοίρα. Αυτό που πέτυχαν οι αγώνες του εικοστού αιώνα ήταν η θεμελιώδης αλλαγή κατεύθυνσης που απαιτούσε ο Θεϊκός σκοπός. Η αλλαγή είναι αμετάκλητη. Δεν υπάρχει δρόμος επιστροφής σε μια πρωτύτερη κατάσταση υποθέσεων, όσο πολύ κι αν μπορεί κάποια στοιχεία της κοινωνίας, από καιρό σε καιρό, να μουν στον πειρασμό να επιζητήσουν έναν.

Η σπουδαιότητα της ιστορικής καινοτομίας που συνέβη επομένως σε καμιά περίπτωση δεν ελαχιστοποιείται από τη διαπίστωση ότι η διαδικασία έχει μόλις ξεκινήσει. Πρέπει να οδηγήσει εν ευθέτω χρόνω στην πνευματικοποίηση της ανθρώπινης συνείδησης και στην ανάδυση του παγκόσμιου πολιτισμού που θα ενσαρκώνει τη Βούληση του Θεού. Απλώς η δήλωση του στόχου είναι η αναγνώριση της μεγάλης απόστασης που πρέπει να διανύσει ακόμη η ανθρώπινη φυλή. Ενάντια στην πιο έντονη αντίσταση σε κάθε επίπεδο της κοινωνίας, ανάμεσα τόσο σε κυβερνώμενους όσο και κυβερνώντες επιτεύχθηκαν οι πολιτικές, κοινωνικές και εννοιολογικές αλλαγές των περασμένων εκατό χρόνων. Τελικά επιτεύχθηκαν με κόστος φοβερές δοκιμασίες. Θα ήταν μη ρεαλιστικό να φανταστεί κανείς ότι οι προκλήσεις που αναμένονται δε θα αξιώσουν ένα ακόμη μεγαλύτερο κόστος για μια ανθρώπινη φυλή που επιζητεί ακόμη, με κάθε μέσο που διαθέτει να αποφύγει τις πνευματικές συνέπειες της εμπειρίας που βιώνει. Τα λόγια του Σόγκι Εφέντι για τις συνέπειες αυτής της ακαμψίας της καρδιάς και του νου αφυπνίζουν λέγοντας:

Αντιξοότητες αφάνταστα απεχθείς, αδιανόητες κρίσεις και αναταραχές, πόλεμος, πείνα και λοιμός, μπορούν κάλλιστα να συνδυαστούν για να χαράξουν στην ψυχή μιας ασύνετης γενιάς εκείνες τις αλήθειες και τις αρχές που απαξιούσε να αναγνωρίσει και να ακολουθήσει.¹⁵⁴

* * *

Είχε περάσει μόλις το ένα τρίτο του εικοστού αιώνα όταν ο Φύλακας κάλεσε τους οπαδούς του Μπαχαλλά σε πιο πολύ πιο βαθιά κατανόηση της ίδιας της Υπόθεσης από ό,τι είχαν ως τότε εκτιμήσει. Η Πίστη είχε φτάσει στο σημείο, έλεγε, που «είχε πάψει να χαρακτηρίζεται ως ένα κίνημα, μια αδελφότητα και τα συναφή», χαρακτηρισμοί οι οποίοι αν και κατάλληλοι σε μια εποχή που πρωτοπαρουσιαζόταν το μήνυμα στη Δύση, τώρα «αδικούσαν σοβαρά το συνεχώς εξελισσόμενο σύστημά της». Απορρίπτοντας την επάρκεια ακόμη και του όρου «θρησκεία» με τη γνωστή της έννοια, υπογράμμισε ότι η Πίστη ήδη είχε:

... εμφανώς καταφέρνει να επιδείξει τον ισχυρισμό και τον τίτλο της ως Παγκόσμια Θρησκεία που προορίζεται να καταλάβει, στο πλήρωμα του χρόνου, τη θέση μιας οικουμενικής Κοινοπολιτείας που θα ήταν ταυτόχρονα το όργανο και ο φύλακας της Μεγίστης Ειρήνης η οποία ανακοινώθηκε από το Δημιουργό της.¹⁵⁵

Καθώς προχωρούσε ο αιώνας, η ίδια δημιουργική Δύναμη που ξυπνούσε στο σύνολο της ανθρωπότητας το αίσθημα της ενότητάς της απελευθέρωνε προοδευτικά τις δυνάμεις που ενυπήρχαν στην Υπόθεση και ξεκινούσε ένα νέο ρόλο για αυτήν στις ανθρώπινες υποθέσεις. Κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες του αιώνα, μέσω της στοργικής φροντίδας του Διδάσκαλου, εγκαθιδρύθηκαν τα πνευματικά και διαχειριστικά θεμέλια που ήταν απαραίτητα για το σκοπό του Μπαχαλλά. Στη βάση που συνεπώς διατέθηκε -στη διάρκεια της τριανταεξάχρονης θητείας του ίδιου και των ακόλουθων έξι χρόνων στη διάρκεια των οποίων η Δεκαετής Εκστρατεία του καθοδήγησε τις προσπάθειες της κοινότητας- ο Σόγκι Εφέντι αφοσιώθηκε στον εξευγενισμό των διαχειριστικών οργάνων που ήταν απαραίτητα για την προώθηση του Θεϊκού Σχεδίου. Με την επιτυχή εγκαθίδρυση του Παγκόσμιου Οίκου Δικαιοσύνης το 1963, οι Μπαχάι του κόσμου ξεκίνησαν το πρώτο στάδιο μιας αποστολής μεγάλης διάρκειας: την πνευματική ενίσχυση ολόκληρου του σώματος της ανθρωπότητας όντας οι πρωταγωνιστές της δικής της προόδου. Τη στιγμή που τελείωσε ο αιώνας, αυτή η τεράστια προσπάθεια είχε δημιουργήσει μια κοινότητα αντιπροσωπευτική της πολυμορφίας ολόκληρης της ανθρώπινης φυλής, ενωμένη στα πιστεύω και στην υποταγή της και αφοσιωμένη στην οικοδόμηση μιας παγκόσμιας κοινωνίας που θα αντανakλά στη γη το πνευματικό και ηθικό όραμα του Ιδρυτή της.

Αυτή η διαδικασία ενισχύθηκε ανυπολόγιστα το 1992 χάρη στην πολυπόθητη δημοσίευση μιας πλήρους σχολιασμένης μετάφρασης στα αγγλικά του Κετάμπ-ε-Ακντάς,

έναν τόπο διαφύλαξης της Θείας καθοδήγησης για την εποχή της συλλογικής ωρίμανσης της ανθρωπότητας. Ένας διευρυνόμενος κύκλος μεταφράσεων πρόσφερε σύντομα στους οπαδούς της Πίστης σε όλο τον κόσμο μια άμεση πρόσβαση σε ένα Βιβλίο το οποίο ο Συγγραφέας του το έχει περιγράψει ως: «τη Χαραυγή της Θείας γνώσης, αν είστε από εκείνους που αντιλαμβάνονται, και το σημείο Αυγής των εντολών του Θεού, αν είστε από εκείνους που καταλαβαίνουν.»¹⁵⁶ Εκτός από την αναγνώριση από την ψυχή της Φανέρωσης του Θεού, τίποτε δεν ξυπνά ένα τόσο μεγάλο αίσθημα πεποίθησης και ζωτικότητας στην ανθρώπινη συνείδηση -τόσο τη ατομική όσο και τη συλλογική- όσο η δύναμη της ηθικής βεβαιότητας. Στο Κετάμπ-ε-Ακντάς, νόμοι που είναι βασικοί τόσο στην προσωπική όσο και στην κοινοτική ζωή έχουν επαναδιατυπωθεί στο πλαίσιο μιας κοινωνίας που αγκαλιάζει όλο το φάσμα της ανθρώπινης πολυμορφίας. Καινούριοι νόμοι και ιδέες απευθύνονται στις ανάγκες μιας ανθρώπινης φυλής που εισέρχεται στη συλλογική της ενηλικίωση. «Ω λαοί της γης!», είναι η έκκληση του Μπαχαλλά, «Πετάξτε αυτό που κατέχετε, και, με τις φτερούγες της αποδέσμευσης, πετάξτε πάνω από όλα τα δημιουργήματα. Έτσι σας προστάζει ο Κύριος της Δημιουργίας, του Οποίου η κίνηση της Πένας έχει επιφέρει επανάσταση στην ψυχή της ανθρωπότητας.»¹⁵⁷

Ένα χαρακτηριστικό των τελευταίων εκατό χρόνων της Μπαχάι ανάπτυξης που θα έπρεπε να αδράξει την προσοχή οποιουδήποτε παρατηρητή είναι η επιτυχία της Πίστης στην υπερνίκηση των επιθέσεων εναντίον της. Όπως συνέβη και στη διάρκεια της θητείας του Μπαμπ και του Μπαχαλλά, στοιχεία της κοινωνίας που είτε απεχθάνονταν την ανάπτυξη της νέας θρησκείας είτε φοβούνταν τις αρχές που διδάσκει επιδίωξαν με κάθε μέσο που κατείχαν να την καταπνίξουν. Μόλις μια δεκαετία του προηγούμενου αιώνα δεν είχε δει απόπειρες τέτοιου είδους -ποικίλλοντας από τους αιματηρούς διωγμούς που υποκίνησε ο κλήρος των Σιιτών και τα αδιάντροπα ψεύδη που επινόησαν και διέδωσαν οι Χριστιανοί ομολογοί τους, ως τις συστηματικές προσπάθειες καταστολής από διάφορα ολοκληρωτικά καθεστώτα, και, τέλος, τις παραβιάσεις της δέσμευσής τους στον Μπαχαλλά από την πλευρά των ανελικρινών, φιλόδοξων ή κακόβουλων ανάμεσα στους δεδηλωμένους υποστηρικτές της. Με βάση κάθε ανθρώπινο πρότυπο, η Υπόθεση θα έπρεπε να είχε υποκύψει σε ένα μαζικό επιθέσεων άνευ προηγουμένου στην πρόσφατη ιστορία. Όχι μόνο δεν υπέκυψε αλλά και άνθισε. Η φήμη της μεγάλωσε, τα μέλη της αυξήθηκαν σημαντικά, η επιρροή της εξαπλώθηκε πέρα από τα όνειρα των πρώτων γενιών των οπαδών της. Οι διωγμοί βοήθησαν στην εμψύχωση των προσπαθειών των υποστηρικτών της. Οι συκοφαντίες οδήγησαν τους πιστούς να επιζητήσουν μια πιο ώριμη κατανόηση της ιστορίας και των διδασκαλιών της. Και, όπως και ο Διδάσκαλος αλλά και ο Φύλακας είχαν υποσχεθεί, η παραβίαση της Συνθήκης ξέπλυνε από τις στρατιές της άτομα των οποίων η συμπεριφορά και οι στάσεις είχαν αποθαρρύνει την πίστη άλλων και είχαν αναχαιτίσει την πρόοδο. Αν η Υπόθεση δεν θα μπορούσε να παρουσιάσει καμιά άλλη απόδειξη των δυνάμεων που τη στηρίζουν, αυτή η ακολουθία θριάμβων και μόνο θα έπρεπε να είναι αρκετή.

* * *

Τρία χρόνια πριν από το θάνατό του ο Σόγκι Εφέντι εκμεταλλεύτηκε την απόκτηση του τελευταίου τμήματος γης που χρειαζόταν για την ανέγερση του Διεθνούς Κτηρίου των Αρχείων για να εξηγήσει στον Μπαχάι κόσμο τη φύση και τη σπουδαιότητα του έργου κατασκευής στις πλαγιές του Όρους Κάρμηλος που ο Διδάσκαλος είχε εγκαινιάσει και ο ίδιος ασχολούταν:

Αυτά τα Κτήρια θα περιβάλουν, με τη μορφή ενός εκτεταμένου τόξου, και ακολουθώντας ένα αρμονικό αρχιτεκτονικό ρυθμό, τους τόπους ανάπαυσης του Μέγιστου Ιερού Φύλλου ... του Αδερφού της ... και της Μητέρας τους.... Η τελική ολοκλήρωση αυτού του τεράστιου εγχειρήματος θα σημάνει την αποκορύφωση της ανάπτυξης μιας παγκόσμιας θεϊκά καθορισμένης Διαχειριστικής Τάξης οι αρχές της οποίας μπορούν να αναχθούν στα τελευταία χρόνια της Ηρωικής Εποχής της Πίστης.¹⁵⁸

Η σημερινή φάση αυτού του φιλόδοξου εγχειρήματος έφτασε στην επιτυχία της κατάληξη στο τελευταίο έτος του αιώνα. Ένα ξεχείλισμα πόρων από πιστούς σε όλο τον κόσμο είχε ανταποκριθεί στο όραμα του Μπαχαλλά για αυτό το ιερό σημείο, που ανακοινώθηκε στην Πινακίδα Του για τον Κάρμηλο: «Αγαλλίασε, διότι ο Θεός έχει σήμερα εγκαταστήσει πάνω σου το θρόνο Του, σε έχει κάνει τόπο αυγής των σημείων Του και χαραυγή των ενδείξεων της Αποκάλυψής Του.» Στο συγκρότημα των μεγαλόπρεπων κτηρίων που απλώνονται κατά μήκος του Τόξου και στη σειρά των κήπων σε αναβαθμούς που υψώνονται από τους πρόποδες του όρους ως την κορυφή του, η Υπόθεση της οποίας η επιρροή είχε εξαπλωθεί σταθερά σε ολόκληρο τον κόσμο στη διάρκεια του αιώνα του φωτός ξεπρόβαλε τελικά ως μια εμφανής και επιβλητική παρουσία. Στα πλήθη των επισκεπτών από κάθε τόπο που συρρέουν καθημερινά στα σκαλοπάτια και στα μονοπάτια και στο κύμα των διακεκριμένων καλεσμένων που γίνονται δεκτοί στις αίθουσες υποδοχής του Παγκόσμιου Κέντρου, διορατικά άτομα ήδη αισθάνονται την πρώτη εκπλήρωση του οράματος που καταγράφηκε δύο χιλιάδες τριακόσια χρόνια πριν από τον προφήτη Ησαΐα: «Ότι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐπ’ ἄκρων τῶν ὀρέων καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν· καὶ ἤξουσιν ἐπ’ αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη.»¹⁵⁹

Η Μπαχάι Υπόθεση διακρίνεται πάνω απ’όλα από τη φύση της ως ένα μη συμβατικό οργανικό σύνολο. Ενσαρκώνοντας την αρχή της ενότητας που βρίσκεται στην καρδιά της Αποκάλυψης του Μπαχαλλά, αυτή η φύση είναι το σημάδι της παρουσίας του ενυπάρχοντος Πνεύματος που ζωογονεί την Πίστη. Μοναδική ανάμεσα στις θρησκείες της ιστορίας -και παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες διάσπασης αυτής της ενότητας- η Υπόθεση αντιστάθηκε με επιτυχία στην αιώνια πληγή του σχίσματος και της διχόνοιας. Η επιτυχία του διδασκαλικού έργου της κοινότητας επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι τα

όργανα που χρησιμοποιεί έχουν δημιουργηθεί από την ίδια την Αποκάλυψη, ότι οι Ιδρυτές της Πίστης ήταν εκείνοι που συνέλαβαν τις μεθόδους συνέχισης του Θεϊκού Σχεδίου, εκείνοι που καθοδήγησαν, με κάθε σημαντική λεπτομέρεια, την έναρξη του εγχειρήματος. Στη διάρκεια του εικοστού αιώνα, χάρη στις προσπάθειες του Αμπντολ-Μπαχά και του Φύλακα, το ίδιο το Όρος Κάρμηλος έχει γίνει η έκφραση αυτής της ενότητας της ύπαρξης της Πίστης. Σε αντίθεση με τις συνθήκες άλλων παγκόσμιων θρησκειών, τα πνευματικά και διαχειριστικά κέντρα της Υπόθεσης είναι αδιαχώριστα συνδεδεμένα μεταξύ τους σε αυτό το ίδιο σημείο πάνω στη γη, ενώ οι καθοδηγητικοί θεσμοί της έχουν σαν κέντρο τους το Μαυσωλείο του μάρτυρα Προφήτη της. Για πολλούς επισκέπτες, ακόμη και η αρμονία που έχει επιτευχθεί στα ποικιλόχρωμα άνθη, δέντρα και στους θάμνους των γύρω κήπων φαίνεται να διακηρύσσει το ιδανικό της ενότητας στην πολυμορφία που τους ελκύει στις διδασκαλίες της Πίστης.

Τίποτα δεν σηματοδότησε τόσο δραματικά τη λήξη των εκατό χρόνων επιτυχίας όσο ένα γεγονός που βύθισε επίσης τους πιστούς σε όλο τον κόσμο μέσα σε βαθιά θλίψη. Στις 19 Ιανουαρίου 2000, ένα μήνυμα από τον Παγκόσμιο Οίκο Δικαιοσύνης ανακοίνωνε:

Σήμερα, τις πρώτες πρωινές ώρες, η ψυχή της Αματολ-Μπαχά Ρουχιέ Χανούμ, αγαπημένης συζύγου του Σόγκι Εφέντι και του τελευταίου συνδέσμου που είχε απομείνει για τον Μπαχάι κόσμο με την οικογένεια του Αμπντολ-Μπαχά, απελευθερώθηκε από τους περιορισμούς αυτής της γήινης ύπαρξης.... Τα είκοσι χρόνια της στενής σχέσης της με τον Σόγκι Εφέντι προκάλεσαν επαίνους όπως «η αρωγός μου», «η ασπίδα μου», «η ακούραστη συνεργάτης μου στα επίπονα έργα που έχω επωμιστεί»....

Καθώς άρχιζε να καταλαγιάζει ο πρώτος κλονισμός από τη θλίψη, πήρε σταδιακά τη θέση του η εκτίμηση μιας ακόμη ανεξάντλητης χάρης του Μπαχαολλά. Σε μια μορφή της οποίας η ζωή είχε καλύψει το μεγαλύτερο μέρος του αιώνα -και της οποίας το ακατανίκητο πνεύμα είχε υποστηρίξει Μπαχάι αγώνες και θυσίες σε όλο το τελευταίο μισό της- είχε χαριστεί να ζήσει και να εορτάσει τις μεγαλοπρεπείς νίκες στις οποίες είχε συμβάλει η ίδια τόσο μεγαλόπρεπα.

* * *

Καλώντας εκείνους που Τον έχουν αναγνωρίσει να μοιραστούν το μήνυμα της Ημέρας του Θεού με άλλους, ο Μπαχαολλά στρέφεται πάλι στη γλώσσα της ίδιας της δημιουργίας: «Κάθε σώμα ζητάει επίμονα μια ψυχή. Οι ουράνιες ψυχές πρέπει απαραίτητα να ζωντανέψουν, με την πνοή του Λόγου του Θεού, τα νεκρά σώματα με ένα νέο πνεύμα.»¹⁶⁰ Η αρχή ισχύει τόσο για τη συλλογική ζωή της ανθρωπότητας, τονίζει ο Αμπντολ-Μπαχά, όσο και για τη ζωή του κάθε μέλους της: «Ο υλικός πολιτισμός είναι σαν το σώμα. Άσχετα με το πόσο χάρη, κομψότητα, ομορφιά κι αν έχει, είναι νεκρό. Ο Θεϊκός πολιτισμός είναι σαν το πνεύμα και το σώμα παίρνει τη ζωή του από το πνεύμα....»¹⁶¹

Σε αυτή την επιβλητική αναλογία συνοψίζεται η σχέση ανάμεσα σε δύο ιστορικές εξελίξεις που η Βούληση του Θεού προώθησε σε συγκλίνουσες οδούς στη διάρκεια του αιώνα του φωτός. Μόνο κάποιος τυφλός απέναντι στις διανοητικές και κοινωνικές δυνατότητες που λανθάνουν στην ανθρώπινη φυλή, και αδιάφορος προς τις απελπιστικές ανάγκες της ανθρωπότητας, δεν θα ένιωθε ικανοποίηση από τις προόδους που έχει κάνει η κοινωνία στη διάρκεια των τελευταίων εκατό χρόνων και ιδιαίτερα από τις διαδικασίες που φέρνουν κοντά τους λαούς και τα έθνη της γης. Πόσο πολύ χαίρονται οι Μπαχάι με αυτά τα επιτεύγματα, οι οποίοι βλέπουν μέσα σε αυτά τον ίδιο το Σκοπό του Θεού. Αλλά αυτό το Σώμα του υλικού πολιτισμού της ανθρωπότητας ζητάει επίμονα, λαχταράει όλο και πιο απεγνωσμένα κάθε μέρα που περνάει, τη δική της Ψυχή. Όπως συνέβη με κάθε μεγάλο πολιτισμό στην ιστορία, αν δεν ζωντανέψει τόσο κι αν δεν ξυπνήσουν οι πνευματικές του ιδιότητες, δεν θα βρει ούτε ειρήνη, ούτε δικαιοσύνη, ούτε μια ενότητα που υπερβαίνει το επίπεδο της διαπραγμάτευσης και του συμβιβασμού. Απευθυνόμενος στους «εκλεγμένους αντιπροσώπους των ανθρώπων σε κάθε τόπο», ο Μπαχαλλά έγραψε:

Εκείνο που έχει ορίσει ο Κύριος ως την υπέρτατη λύτρωση και το πιο ισχυρό όργανο για τη θεραπεία όλου του κόσμου είναι η ένωση όλων των λαών του σε μία παγκόσμια Υπόθεση, μία κοινή Πίστη.¹⁶²

Επομένως, το έργο της Υπόθεσης δεν βρίσκεται κυρίως ούτε στην προσφορά υποστήριξης, ή ενθάρρυνσης, ούτε ακόμη και παραδείγματος. Η Μπαχάι κοινότητα θα συνεχίσει να συνεισφέρει με κάθε δυνατό τρόπο σε προσπάθειες προς την παγκόσμια ενοποίηση και κοινωνική βελτίωση, αλλά τέτοιου είδους συνεισφορές είναι υποδεέστερες από το σκοπό της. Ο σκοπός της είναι να βοηθήσει τους ανθρώπους του κόσμου να ανοίξουν το νου και την καρδιά τους στη μοναδική Δύναμη που μπορεί να εκπληρώσει τον έσχατο πόθο τους. Δεν υπάρχει κανείς, εκτός από εκείνους που έχουν οι ίδιοι ξυπνήσει χάρη στην Αποκάλυψη του Θεού, που να μπορεί να δώσει αυτή τη βοήθεια. Δεν υπάρχει κανείς να προσφέρει αξιόπιστη μαρτυρία για έναν ανερχόμενο κόσμο ειρήνης και δικαιοσύνης παρά μόνο εκείνοι που κατανοούν, έστω και αμυδρά, τα λόγια με τα οποία η Φωνή του Θεού κάλεσε τον Μπαχαλλά να εγερθεί και να αναλάβει αυτή την αποστολή:

Μπορείς να ανακαλύψεις κανέναν εκτός από Μένα, ω Πένα, αυτή την Ημέρα; Τι απέγινε η δημιουργία και οι φανερώσεις της; Τι απέγιναν τα ονόματα και τα βασίλειά τους; Πού πήγαν όλα τα δημιουργήματα, είτε ορατά είτε αόρατα; Τι απέγιναν τα κρυφά μυστικά του σύμπαντος και οι αποκαλύψεις του; Ιδού, ολόκληρη η δημιουργία έχει εξαφανιστεί! Δεν παραμένει τίποτα εκτός από το Πρόσωπό Μου, το πάντα Αμετάβλητο, το Ακτινοβόλο, το Πανένδοξο.

Αυτή είναι η Μέρα κατά την οποία δεν μπορεί να ειπωθεί τίποτα εκτός από τη λαμπρότητα του Φωτός που λάμπει από το πρόσωπο του Κυρίου Σου, του Φιλεύσπλαχνου, του Πλέον Γενναϊόδωρου. Αληθινά, έχουμε κάνει κάθε ψυχή να

εκπνεύσει λόγω της ακαταμάχητης και κατακτητικής κυριαρχίας Μας. Έχουμε φέρει στην ύπαρξη, κατόπιν, μια νέα δημιουργία, σαν ένα δείγμα της χάρις μας στους ανθρώπους. Εγώ είμαι, αληθινά, ο Γενναιόδωρος, ο Πανάρχαιος των Ημερών. ¹⁶³

Σημειώσεις:

¹ Ανθολογία, Αηδόνη 2005, 153-4, CLIII, σ. 244-245 αναφέρεται επίσης στην “Έλευση Θείας Δικαιοσύνης”, Αηδόνη 2005, παρ. 112 σ. 95

² Shoghi Effendi, *The Promised Day is Come* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1996), p. 1.

³ Eric Hobsbawm, *Age of Extremes: The Short Twentieth Century, 1914–1991* (London: Abacus, 1995), p. 584.

⁴ Leopold II, King of the Belgians, operated the colony as a private preserve for some three decades (1877–1908). The atrocities carried out under his misrule aroused international protest, and in 1908 he was compelled to surrender the territory to the administration of the Belgian government.

⁵ The processes that brought about these changes are reviewed in some detail by A. N. Wilson, et al., *God's Funeral* (London: John Murray, 1999). In 1872, a book published by Winwood Reade under the title *The Martyrdom of Man* (London: Perner Publishing, 1968), which became something of a secular “Bible” in the early decades of the twentieth century, expressed the confidence that “finally, men will master the forces of Nature. They will become themselves architects of systems, manufacturers of worlds. Man will then be perfect; he will then be a creator; he will therefore be what the vulgar worship as a god.” Cited by Anne Glynn-Jones, *Holding up a Mirror: How Civilizations Decline* (London: Century, 1996), pp. 371–372.

⁶ Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1997), p. 35, (section 15.6).

⁷ ‘Abdu’l-Bahá, *The Secret of Divine Civilization* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1990), p. 2.

⁸ Makátib-i-‘Abdu’l-Bahá (Tablets of ‘Abdu’l-Bahá), vol. 4 (Tehran: Iran National Publishing Trust, 1965), pp. 132–134, provisional translation.

⁹ Makátib-i-‘Abdu’l-Bahá (Tablets of ‘Abdu’l-Bahá), vol. 4 (Tehran: Iran National Publishing Trust, 1965), pp. 132–134, provisional translation.

¹⁰ Makátib-i-‘Abdu’l-Bahá (Tablets of ‘Abdu’l-Bahá), vol. 4 (Tehran: Iran National Publishing Trust, 1965), pp. 132–134, provisional translation.

¹¹ The school was closed in 1934, by order of Reza Shah, because it had observed Bahá'í Holy Days as religious holidays. The closing of all other Bahá'í schools in Iran followed.

¹² See *The Bahá'í World*, vol. XIV (Haifa: Bahá'í World Centre, 1975), pp. 479–481, for history.

¹³ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1991) -->, p. 156.

¹⁴ “The outermost circle in this vast system, the visible counterpart of the pivotal position conferred on the Herald of our Faith, is none other than the entire planet. Within the heart of this planet lies the ‘Most Holy Land,’ acclaimed by ‘Abdu’l-Bahá as ‘the Nest of the Prophets’ and which must be regarded as the center of the world and the Qiblih of the nations. Within this Most Holy Land rises the Mountain of God of immemorial sanctity, the Vineyard of the Lord, the Retreat of Elijah, Whose return the Báb Himself symbolizes. Reposing on the breast of this holy mountain are the extensive properties permanently dedicated to, and constituting the sacred precincts of, the Báb's holy Sepulcher. In the midst of these properties, recognized as the international endowments of the Faith, is situated the most holy court, an enclosure comprising gardens and terraces which at once embellish, and lend a peculiar charm to, these sacred precincts. Embosomed in these lovely and verdant surroundings stands in all its exquisite beauty the mausoleum of the Báb, the shell designed to preserve and adorn the original structure raised by ‘Abdu’l-Bahá as the tomb of the Martyr-Herald of our Faith. Within this shell is enshrined that Pearl of Great Price, the holy of holies, those chambers which constitute the tomb itself, and which were constructed by ‘Abdu’l-Bahá. Within the heart of this holy of holies is the tabernacle, the vault wherein reposes the most holy casket. Within this vault rests the alabaster sarcophagus in which is deposited that inestimable jewel, the Báb's holy dust.” Shoghi Effendi, *Citadel of Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1995), pp. 95–96.

¹⁵ Shoghi Effendi, *Citadel of Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1995), p. 95.

¹⁶ Shoghi Effendi, *God Passes By*, (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1995) p. 276.

¹⁷ H. M. Balyuzi, *‘Abdu’l-Bahá: The Centre of the Covenant of Bahá'u'lláh*, 2nd ed (Oxford: George Ronald, 1992), p. 136.

¹⁸ Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá, op. cit., pp. 254–255, (section 200.3).

¹⁹ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 258.

²⁰ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 259.

²¹ *The Bahá'í Centenary, 1844–1944*, compiled by the National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of the United States and Canada (Wilmette: Bahá'í Publishing Committee, 1944), pp. 140–141.

²² Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 280.

- ²³ ‘Abdu’l-Bahá in London: Addresses and Notes of Conversations (London: Bahá’í Publishing Trust, 1982), pp. 19–20.
- ²⁴ ‘Abdu’l-Bahá, Tablets of the Divine Plan (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1993), p. 94.
- ²⁵ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., pp. 281–282.
- ²⁶ ‘Abdu’l-Bahá, *The Promulgation of Universal Peace* (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1995), p. 121, provisional retranslation.
- ²⁷ Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá, op. cit., p. 106, (section 64.1).
- ²⁸ Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá, op. cit., p. 23, (section 7.2).
- ²⁹ ‘Abdu’l-Bahá, *The Promulgation of Universal Peace*, op. cit., pp. 455–456.
- ³⁰ Juliet Thompson, *The Diary of Juliet Thompson* (Los Angeles: Kalimát Press, 1983), p. 313.
- ³¹ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., pp. 244–245.
- ³² Παγκόσμια Τάξη Του Μπαχά’όλλα, *Η Αμερική και η Μεγίστη Ειρήνη*, Αηδόνη, 2016 σ. 85
- ³³ ‘Abdu’l-Bahá in Canada (Forest: National Spiritual Assembly of Canada, 1962), p. 51.
- ³⁴ ‘Abdu’l-Bahá, *Paris Talks*, 12th ed. (London: Bahá’í Publishing Trust, 1995), p. 64.
- ³⁵ Eric Hobsbawm, *Age of Extremes: The Short Twentieth Century, 1914–1991*, op. cit., p. 23.
- ³⁶ Gleanings from the Writings of Bahá’u’lláh (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1983), p. 264, (section CXXV).
- ³⁷ Edward R. Kantowicz, *The Rage of Nations* (Cambridge: William B. Erdman Publishing Company, 1999), p. 138. Kantowicz adds that the total population loss for Europe was 48 million, including 15 million “swept away” because their run down health made them vulnerable to the post-war influenza epidemic, and because of the reduction caused by the steep drop in the birth rate consequent on these disasters. Hobsbawm estimates that France lost almost twenty percent of its men of military age, Britain lost one quarter of its Oxford and Cambridge graduates who served in the army during the war, while German losses reached 1.8 million or thirteen percent of their military age population. (See Eric Hobsbawm, *Age of Extremes: The Short Twentieth Century, 1914–1991*, op. cit., p. 26)
- ³⁸ President Wilson has been the subject of many biographies over the years since his death. Three relatively recent biographies are Louis Auchincloss, *Woodrow Wilson* (New York: Viking Penguin, 2000); A. Clements Kendrick, *Woodrow Wilson: World Statesman* (Lawrence: University Press of Kansas, 1987); Thomas J. Knock, *To End All Wars: Woodrow Wilson and the Quest for a New World Order* (Oxford: Oxford University Press, 1992).
- ³⁹ ‘Abdu’l-Bahá, *The Promulgation of Universal Peace*, op. cit., p. 305.
- ⁴⁰ Shoghi Effendi, *Citadel of Faith*, op. cit., p. 32.
- ⁴¹ Shoghi Effendi, *Citadel of Faith*, op. cit., pp. 32–33.
- ⁴² As finally adopted, Article X of the Covenant of the League did not require collective military intervention in cases of aggression but merely stated that “...the Council shall advise upon the means by which this obligation shall be fulfilled.”
- ⁴³ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá’u’lláh*, op. cit., pp. 29–30.
- ⁴⁴ Shoghi Effendi, *Citadel of Faith*, op. cit., pp. 28–29.
- ⁴⁵ Shoghi Effendi, *Citadel of Faith*, op. cit., p. 7.
- ⁴⁶ Selections from the Writings of the Báb (Haifa: Bahá’í World Centre, 1978), p. 56.
- ⁴⁷ Bahá’u’lláh, *The Kitáb-i-Aqdas: The Most Holy Book* (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1993), paragraph 88.
- ⁴⁸ Tablets of Bahá’u’lláh revealed after the Kitáb-i-Aqdas, (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1988), p. 13.
- ⁴⁹ The citation made reference to the value of the Master’s “advice” to the British military authorities who were attempting to restore civil life following the overthrow of the Turkish regime in the area, adding that “all his influence has been for good”. See Moojan Momen, ed., *The Bábí and Bahá’í Religions, 1844–1944: Some Contemporary Western Accounts* (Oxford: George Ronald, 1981), p. 344.
- ⁵⁰ *The Bahá’í World*, vol. XV (Haifa: Bahá’í World Centre, 1976), p. 132.
- ⁵¹ Horace Holley, *Religion for Mankind* (London: George Ronald, 1956), pp. 243–244.
- ⁵² *Will and Testament of ‘Abdu’l-Bahá*, (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1991), p. 11.
- ⁵³ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 326.
- ⁵⁴ Shoghi Effendi, *Bahá’í Administration*, (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1998), p. 15.
- ⁵⁵ Although the “Christmas truce” involved principally British and German soldiers, French and Belgian troops also participated: BBC News, *Online Network Summary of Brown, Malcolm and Shirley Seaton, “Christmas Truce”*.
- ⁵⁶ Rúhíyyih Rabbání, *The Priceless Pearl* (London: Bahá’í Publishing Trust, 1969), pp. 121, 123.

- ⁵⁷ Shoghi Effendi, *Bahá'í Administration*, op. cit., pp. 187–188, 194.
- ⁵⁸ In case after case, the open misbehaviour of Shoghi Effendi's brothers, sisters and cousins left him finally with no alternative but to advise the Bahá'í world that these individuals had violated the Covenant.
- ⁵⁹ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 36.
- ⁶⁰ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., pp. 42–43.
- ⁶¹ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 202.
- ⁶² Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., pp. 203–204.
- ⁶³ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 203.
- ⁶⁴ Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, op. cit., pp. 90, 19, 85.
- ⁶⁵ Nabil-i-A'zam, *The Dawn-Breakers: Nabil's Narrative of the Early Days of the Bahá'í Revelation* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1999), pp. 92–94.
- ⁶⁶ Shoghi Effendi, *Bahá'í Administration*, op. cit., p. 52.
- ⁶⁷ *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá*, op. cit., pp. 85–86, (section 38.5).
- ⁶⁸ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 4.
- ⁶⁹ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 19.
- ⁷⁰ *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 60, (section XXV).
- ⁷¹ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 19.
- ⁷² Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 144.
- ⁷³ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 26.
- ⁷⁴ *The Bahá'í World*, vol. X (Wilmette: Bahá'í Publishing Committee, 1949), pp. 142–149, provides a detailed survey of the expansion of the Cause up to the conclusion of the first Seven Year Plan.
- ⁷⁵ Shoghi Effendi, *Messages to Canada*, 2nd ed. (Thornhill: Bahá'í Canada Publications, 1999), p. 114.
- ⁷⁶ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 365.
- ⁷⁷ *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 200, (section XCIX).
- ⁷⁸ Bahá'u'lláh, *The Kitáb-i-Íqán*, (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983), p. 31.
- ⁷⁹ “In Europe at the start of the twentieth century, most people accepted the authority of morality.... [Then] reflective Europeans were also able to believe in moral progress, and to see human viciousness and barbarism as in retreat. At the end of the century, it is hard to be confident either about the moral law or about moral progress”: Jonathon Glover, *Humanity: A Moral History of the Twentieth Century* (London: Jonathan Cape, 1999), p. 1. Glover's study concentrates particularly on the rise and influence of twentieth century ideologies.
- ⁸⁰ Shoghi Effendi, *The Promised Day is Come*, op. cit., pp. 185–186.
- ⁸¹ Shoghi Effendi, *The Promised Day is Come*, op. cit., pp. 185–186.
- ⁸² *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, op. cit., pp. 65–66, (section XXVII).
- ⁸³ *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, op. cit., pp. 41–42, (section XVII).
- ⁸⁴ *Women: Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, 'Abdu'l-Bahá, Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (Thornhill: Bahá'í Canada Publications, 1986), p. 50.
- ⁸⁵ Shoghi Effendi, *Messages to America*, (Wilmette: Bahá'í Publishing Committee, 1947), p. 28.
- ⁸⁶ Shoghi Effendi, *Messages to America*, (Wilmette: Bahá'í Publishing Committee, 1947), pp. 9, 10, 14, 22.
- ⁸⁷ Shoghi Effendi, *Messages to America*, (Wilmette: Bahá'í Publishing Committee, 1947), p. 28.
- ⁸⁸ Rúhíyyih Rabbání, *The Priceless Pearl*, op. cit., p. 382.
- ⁸⁹ Shoghi Effendi, *Messages to America*, op. cit., p. 53.
- ⁹⁰ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 46.
- ⁹¹ 'Abdu'l-Bahá in Canada, op. cit., p. 51.
- ⁹² 'Abdu'l-Bahá, *The Promulgation of Universal Peace*, op. cit., p. 377.
- ⁹³ 'Abdu'l-Bahá, *Foundations of World Unity* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1979), p. 21.

⁹⁴ Lester Bowles Pearson (1897–1972) was awarded the 1957 Nobel prize for peace for his formulation of international policy in the period after World War II, particularly for his plan that led to the establishment of the first United Nations’ emergency force in the Suez Canal in 1956, a response to the crisis created by the invasion of Egypt by British and French military forces, acting in agreement with those of Israel, following the seizure of the Suez Canal by Egypt. The first formal vote of international sanctions against aggression, taken in 1936 by the League of Nations, when Fascist Italy invaded Ethiopia, was hailed by Shoghi Effendi as: “an event without parallel in human history”. (See Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá’u’lláh*, op. cit., p. 191.)

⁹⁵ The three United Nations’ Secretaries-General mentioned were, in chronological order, Javier Pérez de Cuellar (1982–1991), Peru; Boutros Boutros-Ghali (1992–96), Egypt; Kofi Annan, (1997–present), Ghana.

⁹⁶ Anne Frank (1929–1945)—Jewish youth, victim of Nazi genocide, captured in her family’s hiding place in the Netherlands in August 1944 and sent to the concentration camp at Belsen, where she died a year later. Her diary was published in 1952 under the title *The Diary of a Young Girl* and subsequently dramatized on the stage and in film. Martin Luther King Jr. (1929–1968)—American clergyman and Nobel laureate, one of the principal leaders of the American civil rights movement, who was assassinated on 4 April 1968 in Memphis, Tennessee. He is commemorated in the United States in a national holiday on the third Monday of January. Paulo Freire (1921–1997)—innovative Brazilian educator, whose pioneer work in adult education won him international fame, but led to two periods of imprisonment in his own country. Kiri Te Kanawa (1944–)—Born in New Zealand of Maori ancestry, and today one of the world’s leading operatic divas. Awarded the Order of Dame Commander of the British Empire by H. M. Queen Elizabeth II, 1982. Gabriel García Márquez (1928–)—Colombian writer and novelist, winner of the Nobel prize for literature in 1982, who was compelled to spend the 1960s and 1970s in voluntary exile in Mexico and Spain to escape persecution in his native land. Ravi Shankar (1920–)—Indian composer and sitarist, whose impressive talents and tours of Europe and North America contributed to the awakening of interest in Indian music throughout the West. Andrei Dmitriyevich Sakharov (1921–1989)—Russian nuclear physicist, who abandoned scientific research to become the leading spokesman for civil liberties in the Soviet Union, for which he was awarded the 1975 Nobel Peace Prize, while suffering internal exile in his own land. “Mother Teresa” (Agnes gansa Borjashiu, 1910–1997)—Albanian born Roman Catholic nun, founder of the Missionaries of Charity, whose self-sacrificing work on behalf of the poor, the homeless and the dying in Calcutta won her the Nobel Peace Prize in 1979. Zhang Yimou (1951–)—A leading director among China’s “Fifth Generation” film makers and winner of many professional awards for his sensitive and visually stunning work.

⁹⁷ The three new National Spiritual Assemblies were Canada, which established a National Assembly separate from that of the United States in 1948, and the Regional Assemblies of Central America and the Antilles (1951) and South America (1951).

⁹⁸ Shoghi Effendi, *Messages to the Bahá’í World, 1950–1957*, (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1995), p. 41.

⁹⁹ Shoghi Effendi, *Messages to the Bahá’í World, 1950–1957*, (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1995), pp. 38–39.

¹⁰⁰ Will and Testament of ‘Abdu’l-Bahá, op. cit., p. 13.

¹⁰¹ Under the leadership of two of ‘Abdu’l-Bahá’s half brothers, Muḥammad ‘Alí and Badí’u’lláh, together with a cousin, Majdi’d-Dín, the group of Covenant-breakers who had long occupied the Mansion at Bahjí after the death of Bahá’u’lláh carried on an unrelenting campaign of attacks and machinations against both the Master and the Guardian. Under the British Mandate, they had been forced to evacuate the Mansion because of the neglect into which they had allowed it to fall, thus permitting the Guardian to restore the building and establish its status in the eyes of the civil authorities as a Holy Place. Subsequently, Shoghi Effendi secured from the newly established Israeli government recognition that the entire property had this privileged character, and an official order was issued, requiring the remaining Covenant-breakers to evacuate the unsightly building that they still occupied next to the Mansion. When their appeal to the Supreme Court against this judgement failed, the eviction order was executed, the building demolished at the Guardian’s instructions, and the last obstacle to the beautification of the property was successfully overcome.

¹⁰² Tablets of Bahá’u’lláh revealed after the Kitáb-i-Aqdas, op. cit., p. 68.

¹⁰³ Will and Testament of ‘Abdu’l-Bahá, op. cit., pp. 19–20.

¹⁰⁴ A full account of the role played by the Hands of the Cause during these critical years is provided by Amatu’l-Bahá Rúḥiyyih Khánúm, *Ministry of the Custodians* (Haifa: Bahá’í World Centre, 1997).

¹⁰⁵ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá’u’lláh*, op. cit., p. 148.

¹⁰⁶ Will and Testament of ‘Abdu’l-Bahá, op. cit., p. 20.

¹⁰⁷ Universal House of Justice, *Messages from the Universal House of Justice, 1963–1986: The Third Epoch of the Formative Age* (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1996), p. 14.

¹⁰⁸ The subject is discussed in a number of places throughout *The Priceless Pearl*, op. cit. See particularly pages 79, 85, 90, 128 and 159.

¹⁰⁹ Tablets of Bahá’u’lláh revealed after the Kitáb-i-Aqdas, op. cit., p. 69.

¹¹⁰ ‘Abdu’l-Bahá, *The Secret of Divine Civilization*, op. cit., pp. 96–97.

¹¹¹ J. E. Esslemont, *Bahá’u’lláh and the New Era: An Introduction to the Bahá’í Faith*, 5th rev. ed. (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1998), p. 250.

- ¹¹² Will and Testament of ‘Abdu’l–Bahá, op. cit., p. 11.
- ¹¹³ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá’u’lláh*, op. cit., p. 8.
- ¹¹⁴ Bahá’u’lláh, *The Kitáb-i-Aqdas*, op. cit., paragraph 83.
- ¹¹⁵ Bahá’u’lláh, *Epistle to the Son of the Wolf*, (Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1988), p. 14.
- ¹¹⁶ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá’u’lláh*, op. cit., pp. 43, 195.
- ¹¹⁷ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá’u’lláh*, op. cit., p. 24.
- ¹¹⁸ *Tablets of Bahá’u’lláh revealed after the Kitáb-i-Aqdas*, op. cit., pp. 66–67.
- ¹¹⁹ Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, op. cit., p. 27.
- ¹²⁰ *The Establishment of the Universal House of Justice*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (Oakham: Bahá’í Publishing Trust, 1984), p. 17.
- ¹²¹ *Universal House of Justice, Messages from the Universal House of Justice, 1963–1986: The Third Epoch of the Formative Age*, op. cit., p. 52.
- ¹²² *Universal House of Justice, Messages from the Universal House of Justice, 1963–1986: The Third Epoch of the Formative Age*, op. cit., p. 104.
- ¹²³ *Bahá’í News*, no. 73, May 1933 (Wilmette: National Spiritual Assembly of the Bahá’ís of the United States), p. 7.
- ¹²⁴ The Institute was created by the Universal House of Justice in 1998 as an agency of the Bahá’í International Community, reporting to the House of Justice through the Office of Public Information. Its mandate describes it as an agency “dedicated to researching both the spiritual and material underpinnings of human knowledge and the processes of social advancement.”
- ¹²⁵ The Centre’s purpose is described as undertaking “research in a systematic manner on the Bahá’í Faith, including its religious culture, humanitarian spirit and religious ethics.”
- ¹²⁶ Cited in *Star of the West*, vol. 13, no. 7 (October 1922), pp. 184–186.
- ¹²⁷ ‘Abdu’l–Bahá, *Tablets of the Divine Plan*, op. cit., p. 54.
- ¹²⁸ Beginning in approximately 1904, a learned Iranian believer known as Šadru’s–Šudúr established the first teacher-training class for Bahá’í youth in Tehran with ‘Abdu’l–Bahá’s encouragement. The classes met daily, and the graduates, who had been trained in the beliefs of other religions as well as various aspects of the Bahá’í Faith, contributed greatly to the expansion and consolidation of the Cause in their native land.
- ¹²⁹ The model in question is the “Ruhi Institute”, whose materials and methods have been adopted by many Bahá’í communities throughout the world. Its guiding philosophy is an integration of service activities with focused study of the Bahá’í Writings themselves. Organized as a series of levels of study, which form a central “trunk” of basic understanding of the spiritual essentials taught by Bahá’u’lláh, the system allows for the almost infinite development by various user communities of branching subsets that serve particular needs.
- ¹³⁰ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. xiii.
- ¹³¹ ‘Abdu’l–Bahá, *The Promulgation of Universal Peace*, op. cit., pp. 43–44.
- ¹³² Moojan Momen, *The Bábí and Bahá’í Religions, 1844–1944: Some Contemporary Western Accounts*, op. cit., pp. 186–187.
- ¹³³ *The Bahá’í World*, vol. XV, op. cit., pp. 29, 36.
- ¹³⁴ *The Bahá’í World*, vol. IV (New York City: Bahá’í Publishing Committee, 1933), pp. 257–261. Provides a short history of the bureau’s founding and operations.
- ¹³⁵ *The Bahá’í World*, vol. III (New York City: Bahá’í Publishing Committee, 1930), pp. 198–206. Contains the text of a formal Petition to the Permanent Mandates Commission of the League from the Bahá’ís of Iraq, that summarizes the history of the case.
- ¹³⁶ Shoghi Effendi, *God Passes By*, op. cit., p. 360.
- ¹³⁷ The full text of the Declaration may be found in *World Order Magazine*, April 1947, vol. XIII, No. 1.
- ¹³⁸ *The Bahá’í Question, Iran’s Secret Blueprint for the Destruction of a Religious Community, An Examination of the Persecution of the Bahá’ís of Iran* (New York: Bahá’í International Community, 1999), prepared by the Bahá’í International Community United Nations’ Office for distribution to members of the United Nations Human Rights Commission.
- ¹³⁹ Excerpt from an address by Edward Granville Browne, published in *Religious Systems of the World: A Contribution to the Study of Comparative Religion*, 3rd ed. (New York: Macmillan, 1892), pp. 352–353.
- ¹⁴⁰ During the nine years of its existence, the office was responsible for settling an estimated 10,000 Iranian Bahá’í refugees in twenty-seven countries.
- ¹⁴¹ To date, ninety-nine National Spiritual Assemblies have received intensive training in the programme.

¹⁴² The Beijing Conference on Women would have permitted fifty out of the two thousand non-governmental organizations involved to present their statements orally. Because the Bahá'í International Community had received this privilege at previous conferences, most notably that in Rio de Janeiro on the environment and that in Copenhagen on social and economic development, the Community's representatives yielded the slot that had been accorded them, in favour of the Moscow Centre for Gender Studies.

¹⁴³ A full account, including the text of the decision of the German Federal Constitutional Court, can be found in *The Bahá'í World*, vol. XX (Haifa: Bahá'í World Centre, 1998), pp. 571–606.

¹⁴⁴ *Sessão Solene da Câmara Federal, Brasília, 28 de Maio, 1992*, (reprinted, with English translation by the National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of Brazil, 1992).

¹⁴⁵ *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá*, op. cit., pp. 34–36, (section 15).

¹⁴⁶ United Nations General Assembly, Fifty-Fourth Session, Agenda Item 49 (b) United Nations Reform Measures and Proposals: the Millennium Assembly of the United Nations, 8 August 2000, (Document no. A/54/959), p. 2.

¹⁴⁷ See *Commitment to Global Peace*, declaration of the Millennium World Peace Summit of Religious and Spiritual Leaders, presented to UN Secretary-General Kofi Annan on 29 August 2000 during a summit session at the UN General Assembly

¹⁴⁸ United Nations General Assembly, Fifty-Fourth Session, Agenda Item 61 (b) The Millennium Assembly of the United Nations, 8 September 2000, (Document no. A/55/L.2), section 32.

¹⁴⁹ The respective purposes of the three Millennium gatherings, as well as the involvement of the Bahá'í community in these meetings, were summarized in a letter from the Universal House of Justice to all National Spiritual Assemblies dated 24 September 2000.

¹⁵⁰ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 42.

¹⁵¹ *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 297, (section CXXXVI).

¹⁵² Bahá'u'lláh, *The Kitáb-i-Íqán*, op. cit., p. 34.

¹⁵³ Bahá'u'lláh, *Prayers and Meditations*, (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1998), p. 295, (section CLXXVIII).

¹⁵⁴ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 193.

¹⁵⁵ Shoghi Effendi, *The World Order of Bahá'u'lláh*, op. cit., p. 196.

¹⁵⁶ Bahá'u'lláh, *The Kitáb-i-Aqdas*, op. cit., paragraph 186.

¹⁵⁷ Bahá'u'lláh, *The Kitáb-i-Aqdas*, op. cit., paragraph 54.

¹⁵⁸ Shoghi Effendi, *Messages to the Bahá'í World, 1950–1957*, op. cit., p. 74.

¹⁵⁹ Isaiah 2.2 Authorized (King James) Version.

¹⁶⁰ Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, op. cit., pp. 82–83.

¹⁶¹ *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá*, op. cit., p. 317, (section 227.22).

¹⁶² *The Proclamation of Bahá'u'lláh to the kings and leaders of the world* (Haifa: Bahá'í World Centre, 1967), p. 67.

¹⁶³ *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, op. cit., pp. 29–30, (section XIV).